

Agenda Algemene Vergadering

Maandag 9 mei 2016, 19.30 uur, hotel en congrescentrum Papendal, Paviljoen.

aan Leden en geassocieerden NOC*NSF
Genodigden

van Bestuur NOC*NSF

- agendapunten
1. Opening en mededelingen
 - Adviescommissie EG2019
 - Werkgroep Externe Financiering
 2. Verslag Algemene Vergadering 16 november 2015
 3. Rapportage NOC*NSF 2015
 - a. Financieel Jaarverslag NOC*NSF 2015
 - b. Verslag Financiële Commissie
 - c. Décharge bestuur NOC*NSF
 - d. Rapportage Vaststellingen 2014 en Toekenningen 2016
 4. Samenstelling Financiële Commissie
 5. Sportbeleid vanaf 2017
 - a. Sportagenda 2017+
 - b. Bestedingsplan en Richtlijnen 2017
 - c. Advies CRBS
 - d. Statusreglement Topsporters
 - e. Lijst topsport en internationale wedstrijdsportdisciplines
 6. Samenstelling bestuur NOC*NSF
 7. Vooruitblik Olympische en Paralympische Spelen Rio de Janeiro 2016
 8. Rondvraag
 9. Sluiting

Rabobank

randstad

Zilveren
Kruis

Verslag van de Algemene Vergadering NOC*NSF 16 november 2015

Aanwezig NOC*NSF-bestuur

A. Bolhuis (voorzitter)
H. Been
W. Ludeke
M. Mesker
J.W. Maas
T. Rombouts
C. Warners
A. van Zanen-Nieberg (penningmeester)

Aanwezig NOC*NSF directie

G. Dielessen

Afwezig IOC-leden

C. Eurlings

Aanwezige Ereleden

E. van Breda Vriesman-Commandeur
W. Cornelis
W. de Heer
F. Schreve

Aanwezig genodigden

A. Bouma
R. van Bremen
H. Bruins Slot
M. de Graaff
R. Heerema
R. Kok
J.W. Hoogendoorn
D. Segaar
A. Tielemans
B. Zijlstra

Aanwezig leden

Atletiekunie –Th. Hoex
Badminton Nederland – B. Mura, T. Wijers
Koninklijke Nederlandse Baseball en Softball Bond – R. Koopmans, H. Meijer
Nederlandse Basketball Bond – F. Ravestein, F. Berteling
Koninklijke Nederlandse Biljart Bond – M. Ceulen
Nederlandse Boks Bond – P. Bonthuis, H. de Bruijn
Nederlandse Bridge Bond – K. Vrieze, G. van der Scheer
Nederlandse Curling Bond – A. Kramer, G.J. Scholten
Nederlandse Darts Bond – E. Bressers, N. de Ruiter
Nederlandse Floorball en Unihockey Bond – V. de Bruin
Nederlandse Frisbee Bond – J. Verhoeven
Gehandicaptensport Nederland – D. Engelaar, H. Suvaal
Nederlandse Go Bond – H. van der Krogt
Nederlandse Golf Federatie – W. Zelsmann
Koninklijke Nederlandse Gymnastiek Unie – J. Geukers, M. Besseler

Nederlands Handbal Verbond – T. de Lange, N. Uhlenbusch
Nederlandse Handboog Bond – P. ten Hag, M. Stroop
Koninklijke Nederlandse Hippische Sportfederatie – Th. Ploegmakers, J. Bierling, Th. Van der Meulen
Koninklijke Nederlandse Hockey Bond – E. Gerritsen, E. Cornelissen, R. Imhof
Judo Bond Nederland – C. Eli, W.J. Stegeman
Koninklijke Nederlandse Kaatsbond – W. Sinnema
Koninklijke Nederlandsche Kegel Bond – Th. Van Elburg
Koninklijke Nederlandse Klim- en Bergsport Vereniging – J. Driessen
Nederlandse Klootschiet Bond – C. van der Sluis, A. Timmerhuis
Koninklijke Nederlandse Kolf Bond – P. de Swart
Koninklijk Nederlands Korfbal Verbond – R. Meijer, K. Rodenburg
Lacrosse Nederland – H. de Jong
Koninklijke Nederlandse Vereniging voor Luchtvaart – F. Brink
Koninklijke Nederlandse Motorrijders Vereniging – P. Assendelft
Nederlandse Onderwatersport Bond – J. de Vries
Koninklijke Nederlandsche Roei Bond – F. Cornelis
Nederlandse Rollersports Bond – M. van Lieshout
Nederlandse Rugby Bond – J.H. Pieterse, A. Meredith
Koninklijke Nederlandsche Schaatsenrijders Bond – Th. Fledderus, R. Dekker, S. Tigchelaar
Koninklijke Nederlandse Algemene Schermbond – H. Arends
Koninklijke Nederlandse Schietsport Associatie – E. IJzerman
Nederlandse Ski Vereniging – F. Avis
Sportvisserij Nederland – J. Bongers
Squash Bond Nederland – M. Borst, H. Arends, M. Veldkamp, R. Burger
Nederlandse Tafeltennis Bond – J. Simons
Koninklijke Nederlandse Lawn Tennis Bond – R. Thung, E. Poel
Koninklijke Nederlandse Voetbal Bond – J.D. van der Zee
Nederlandse Volleybal Bond – G. Hulshof, J. Staps
Koninklijke Wandel Bond Nederland – b. Schoemaker, S. Lyczak
Watersportverbond – J.B. Heukensfeldt Jansen
Koninklijke Nederlandsche Wielren Unie – M. Wintels, F. van Veenendaal
Nederlandse IJshockeybond – R. Vreeman
Koninklijke Nederlandse Zwembond – E. van Heijningen, J. Kossen, A. van Schaveren

Aanwezig geassocieerden

Vereniging voor Sport en Recht – M. van Dijk
Nederlandse Vereniging van Olympische Deelnemers – G. Stroboer

Afwezig leden met kennisgeving

Afwezig geassocieerden met kennisgeving

Krajicek Foundation

Afwezig overige genodigden met kennisgeving

T. Bijkerk
G. de Boer
J. Dijkema
T. Nelissen
E. Terpstra
F. Ververgaert-Doesborgh
Tj. Van Wimersma Greidanus

1. Opening en mededelingen

- De voorzitter heet alle aanwezigen van harte welkom. Een bijzonder welkom aan de aanwezige ereleden mevrouw Els van Breda Vriesman-Commandeur en de heren Willem Cornelis, Wim de Heer en Frank Schreve, vertegenwoordiging uit de politiek, mevrouw Hanke Bruins Slot en de heer Rudmer Heerema, de vertegenwoordiger van het ministerie van VWS, de heer Bart Zijlstra en de vertegenwoordigers van de pers.
- De voorzitter gaat in op de tragische aanslagen die in Parijs zijn gepleegd. Het is goed te kunnen constateren dat het Nederlandse volk en de Nederlandse sport solidair is met het Franse volk.
- Voorts stelt hij een aantal nieuwe voorzitters voor aan de Algemene Vergadering:
 - Koninklijke Nederlandse Kegel Bond; de heer Leo van der Lee
 - Nederlandse Floorball en Unihockey Bond; de heer Marcel Doornbos
 - Karate Do Bond Nederland; de heer Herman van der Meulen
 - Koninklijke Nederlandse Motorboot Club; de heer Ton Sieling
 - Reddingsbrigade Nederland; de heer Jan Rijkstra
 - Nederlandse Danssport Bond; de heer Jeffrey van Meerkerk.
- Bij aanvang van de vergadering is de Sportbonden Monitor 2014 uitgereikt. De conclusie is dat de sport klinkende resultaten heeft geboekt. De sportdeelname is hoger dan ooit en met de Top10 ambitie gaat het goed.
- In de komende periode wordt duidelijk wat de fusie van de Staatsloterij en de Lotto, die naar verwachting begin 2016 zal plaatsvinden, op zal leveren aan herstel van inkomsten. Op dit moment zijn nog twee toetsen nodig: door de Autoriteit Consument en Markt en de Tweede Kamer.
- De Werkgroep Externe Financiering is goed op stoom gekomen. Voorzitter van deze commissie is Jack de Vries, voorzitter van de Nederlandse Onderwatersport Bond. De commissie betreft ook de voorstellen en suggesties van Marcel Wintels van de KNWU bij hun werkzaamheden.
- Ook de Adviescommissie European Games 2019 onder leiding van Paul Depla is gestart met haar werkzaamheden. De commissie zal zich vanuit een analyse van het proces rond de Europese Spelen buigen over de vraag hoe NOC*NSF in de toekomst bij vergelijkbare complexe trajecten tot betere afstemming en samenwerking kan komen met enerzijds overheden en anderzijds de sportbonden.
- NOC*NSF is de afgelopen weken door het IOC geïnformeerd over de ontwikkelingen van het Olympic Channel, een eigen IOC internet-TV productie waar het IOC graag samen met ons en u de Nederlandse versie van in zal willen richten. Binnenkort wordt door het IOC besproken of Nederland een pilot voor dit Olympic Channel kan gaan uitvoeren.
- Met behulp van een bijdrage van het IOC wil NOC*NSF de vluchtelingen die in Nederland zijn ondersteunen door lokale ontwikkelingen te stimuleren, te coördineren en te ondersteunen. Dit doen we door lokale samenwerking op te zetten tussen het sportnetwerk en vluchtelingennetwerk. Onder de vluchtelingen bevinden zich soms ook zeer getalenteerde sporters, mensen die onder normale omstandigheden kans zouden maken op deelname in Rio. NOC*NSF heeft het IOC daarom aangeboden om Papendal in te zetten om de sporters bij te staan die als vluchteling in Rio onder de Olympische vlag meedoen. Het IOC heeft daar enthousiast op gereageerd en heeft hiervoor 100.000 USD vrijgemaakt. De komende weken wordt hier verder over gesproken.
- De voorzitter staat stil bij het overlijden van Eric Luijpers op 26 juli jl. Eric was jarenlang accountmanager en hoofd accountmanagement. Velen waren aanwezig bij zijn begrafenis. Op Papendal is enkele weken geleden een bankje onthuld met zijn naam erop.
- Vervolgens vraagt de voorzitter de heer Dolf Segaar naar voren te komen om aan hem de erepenning van NOC*NSF uit te reiken. Begin 2015 is Dolf Segaar afgetreden als voorzitter van de Dopingautoriteit. Vanaf 2006 heeft hij daar een bestuursfunctie bekleed. De voorzitter overhandigt de penning en een boekje.

2. Verslag Algemene Vergadering 18 mei 2015

- De voorzitter stelt het verslag van de Algemene Vergadering van 18 mei 2015 aan de orde. Er zijn geen op- of aanmerkingen. Het verslag wordt vastgesteld.

3. Jaarplan en begroting NOC*NSF 2016

- De voorzitter geeft het woord aan de algemeen directeur, de heer Gerard Dielessen voor een toelichting op het Jaarplan 2016.

3a. Jaarplan 2016

- Gerard Dielessen licht toe dat de uitdaging voor 2016 ligt in de terugloop van de beschikbare middelen. In het Bestedingsplan 2016 is besloten tot een aanpassing naar € 40 mln. Die is bereikt door een aantal beleidsspecifieke interventies en een generieke korting op de basisfinanciering van NOC*NSF en sportbonden.
- De Algemene Vergadering stemt zonder op- of aanmerkingen in met het Jaarplan 2016.

3b. Begroting 2016

- Voor het financiële deel van het jaarverslag geeft de voorzitter het woord aan de penningmeester, mevrouw Anneke van Zanen.
- De penningmeester geeft aan dat dat het verslag van de Financiële Commissie bijzonder helder is opgesteld, evenals de begroting zelf. Een aantal jaren is gebruik gemaakt van de bestemmingsreserves zodat het leek alsof er geen recessie was. Nu zijn de reserves ingekrompen en zullen we allen een stap terug moeten doen. Daarnaast zijn de voorbereidingen voor de Olympische en Paralympische Spelen in Rio de Janeiro in volle gang. We zijn het Ministerie van VWS buitengewoon dankbaar voor alle steun zodat deze voorbereiding ook daadwerkelijk normaal door kan gaan. Niet alleen de bonden hebben het zwaar, ook Hotel en congrescentrum Papendal en het Sportcentrum Papendal hebben het moeilijk. Het hotel maakt lichte winst terwijl het sportcentrum een klein verlies laat zien.
- Het bestuur van NOC*NSF gaat ervan uit dat de fusie tussen De Lotto en de Staatsloterij tot stand komt en dat daarmee de financiële positie beter wordt. Toch moeten we ook daarna voorzichtig blijven. Mocht blijken dat er meer middelen beschikbaar komen, dan moet er een plan van aanpak zijn hoe hiermee om te gaan. De CRBS en de Financiële Commissie denken hier al over na.

3c. Verslag Financiële Commissie

- De voorzitter van de FC, de heer Cees Varossieau, geeft een toelichting op het verslag van de Financiële Commissie.
- De commissie stelt de Algemene Vergadering voor in te stemmen met de begroting. Daarbij wordt wel de voorwaarde gesteld dat het bestuur in het voorjaar van 2016 de liquiditeitspositie moet verbeteren en de reserves moet aanvullen. Ook moeten scenario's worden uitgewerkt, niet alleen voor de korte termijn maar ook voor middellange en lange termijn waarin alle consequenties duidelijk worden weergegeven.
- Er moet veel aandacht zijn voor de kosten en de beheersing daarvan. Het is van groot belang dat de bestemmingsreserve opnieuw opgebouwd gaat worden. Over de omvang en de snelheid daarvan moet gesproken worden.
- De heer Ruud Kok, voorzitter van de CRBS, neemt het woord. De CRBS heeft geen rol bij de begroting maar wel bij de bestemmingsreserve. Nu is een begroting voor € 40 mln. opgesteld, dan lijkt er volgens hem nog een tekort van 2 miljoen te zijn.
De penningmeester geeft aan dat dit niet juist is: de Lotto heeft een additionele vermogensuitkering toegezegd en daarmee is de dekking rond.
- Voorts neemt de heer Jack de Vries, voorzitter van de commissie Externe Financiering, het woord. De commissie richt zich eerst op de kansspelen en de fusie. Er is al veel voorwerk gedaan door het bestuur van NOC*NSF en het bureau. De commissie is voornemens in de mei vergadering met een eerste stand van zaken te komen.

- De heer Joop Bongers (Sportvisserij Nederland), vraagt aan de penningmeester of er niet al een meerjarenbegroting ligt, voorzien van meerdere scenario's. De documenten die nu voorliggen tonen geen rooskleurig beeld. Anneke van Zanen licht toe dat voor 2016 de zaken duidelijk zijn maar dat die situatie in 2017 niet is vol te houden. Er móet een omslag komen. De afgelopen jaren is geprofiteerd van reserves die in de jaren ervoor zijn opgebouwd. Komend jaar moet blijken of die omslag komt. Joop Bongers merkt op dat dit een risicovol scenario is.
- De Algemene Vergadering stemt in met het verslag van de Financiële Commissie.

3d. Vaststelling contributie 2016

- De contributie voor leden van NOC*NSF wordt jaarlijks geïndexeerd op basis van het geschoonde prijsindexcijfer voor de gezinsconsumptie volgens het CBS. Voor 2016 is deze indexatie vastgesteld op 1,01%.
- De Algemene Vergadering stemt in met de voorgestelde contributieverhoging.
- Vervolgens stemt de Algemene Vergadering bij acclamatie in met de begroting NOC*NSF 2016.

4. Reglement Topsport- en internationale wedstrijd sportdisciplines

- De voorzitter noemt de belangrijkste wijzigingen in het reglement:
- De definitie "Sportagenda" is vervangen door "Olympische cyclus". De Sportagenda 2017+ zal een voortschrijdend visiedocument worden in plaats van een uitgewerkte 4-jarige agenda. De definitie van Olympische cyclus sluit daarom beter aan bij de wens om elke 4 jaar, t.b.v. elke nieuwe Olympische cyclus, de topsport- en internationale wedstrijd sportdisciplines vast te stellen.
- Tussentijdse erkenningen (op basis van artikel 6, lid 1 en lid 2) worden niet meer ter besluitvorming, maar als mededeling naar de AV gestuurd. De reden hiervoor is dat het gaat om de toepassing van het reeds door de AV vastgestelde reglement. De totale lijst met erkende disciplines zal conform het Reglement wel elke 4 jaar ter besluitvorming aan de AV worden voorgelegd (artikel 5, lid 1).
- Voorts wordt medegedeeld dat de disciplines para-badminton en para-canoe op basis van het Reglement (artikel 6, lid 1) worden erkend als topsport. Het IPC heeft deze disciplines als programmaonderdeel aangewezen voor de Paralympische Spelen van Tokyo 2020.
- Zonder beraadslagingen stemt de Algemene Vergadering bij acclamatie in met de wijzigingen.

5. Samenstelling AV-commissies

- In twee commissies van de algemene vergadering is een aantal vacatures ontstaan.

5a. Samenstelling Commissie Richtlijnen en Bestedingsplan Sportagenda (CRBS)

- De commissie draagt de heer Ruud Kok, bestuurslid van de Atletiekunie, unaniem voor ter herbenoeming als voorzitter van de CRBS.
- De Algemene Vergadering stemt zonder beraadslagingen en bij acclamatie in met de herbenoeming.

5b. Samenstelling Commissie Registratie Persoonsgegevens

- In verband met het aflopen van de eerste benoemingstermijn van de heer Martin de Graaff (voorzitter) en de heer Fred Kollen, worden deze commissieleden voorgedragen voor een tweede en laatste benoemingstermijn van vier jaar.
- De Algemene Vergadering stemt zonder beraadslagingen en bij acclamatie in met de herbenoeming van Martin de Graaff als voorzitter en Fred Kollen als lid van deze commissie.

6. Samenstelling bestuur NOC*NSF

- De voorzitter geeft voor dit agendapunt het technisch voorzitterschap van de vergadering over aan de vicevoorzitter, de heer Ton Rombouts.
- Ton Rombouts zet uiteen dat in de Algemene Vergadering van november 2014 de voorzitter van het bestuur, André Bolhuis, heeft meegedeeld beschikbaar te zijn voor herbenoeming als voorzitter. Het bestuur heeft in haar bestuursvergadering van 7 september 2015 unaniem besloten om André Bolhuis voor te dragen voor herbenoeming. De Algemene Vergadering is hierover schriftelijk en via de statutaire convocatie geïnformeerd.
- Ter voorbereiding op deze verkiezing heeft op 6 november 2015 een gesprek plaatsgevonden tussen André Bolhuis, Ton Rombouts en een afvaardiging van 4 bondsvoorzitters. De heer Theo Hoex wordt gevraagd om namens de vier bondsvoorzitters een weerspiegeling van het gesprek te geven.
- De heer Theo Hoex (Atletiekunie) verwijst naar de inleiding van de voorzitter en de gesprekken die gevoerd zijn waarin de vier voorzitters hebben teruggeblikt en input hebben gegeven over het voorzitterschap van André Bolhuis. Het is zeer gewaardeerd dat deze gesprekken in een open sfeer hebben plaatsgevonden en dat André Bolhuis ontvankelijk is geweest voor de input die gegeven is. Om de komende periode weer samen met de bonden de functie van voorzitter te willen vervullen, bij te willen dragen aan de sport in Nederland en dit samen te willen doen in een (ook internationaal) lastige tijd, verdient complimenten. Om de samenwerking en gezamenlijkheid te verbeelden overhandigt Theo Hoex een estafettestokje: als een toonbeeld van groepsactiviteit. Als je de uitgestoken hand maar op tijd aanneemt en ook weer aanreikt aan de teamgenoten, leidt dit gezamenlijk hopelijk tot succes. Theo Hoex spreekt het vertrouwen uit, hoopt en verwacht dat de handreiking op tijd aangenomen wordt en wenst André Bolhuis veel succes.
- De heer Erik van Heijningen (Kon. Ned. Zwembond) voegt toe dat het geen sinecure is om voorzitter van een vereniging, een bond of NOC*NSF te zijn en vooral als het niet goed gaat. Hij benadrukt dat dit voorzitterschap bijna geen bijbaan meer genoemd kan worden. Het vraagt zowel lokaal, provinciaal, nationaal en internationaal veel tijd en inzet. Er is dan ook waardering voor de vrijwillige inzet van André Bolhuis. Het is goed om te constateren dat er ruimte is voor een eigen mening en dat hier ook naar geluisterd wordt. Er is prijs gesteld op de discussies en gesprekken die voorafgaand aan deze voordracht hebben plaatsgevonden. Ook de heer Van Heijningen overhandigt een aantal ludieke cadeautjes uit de zwemsport ter ondersteuning van de verkiezing van de heer Bolhuis en wenst hem veel succes.
- Er wordt gevraagd om een stemming, waarvoor de vergadering wordt geschorst.
- Ton Rombouts zet de verkiezings- en stemprocedure uiteen.
- Voor de verkiezing van de functie van voorzitter van NOC*NSF is één kandidaat voorgedragen.
- Er is geen sprake van meer kandidaten.
- De statuten van NOC*NSF schrijven voor dat bij één kandidaat wordt gesteld dat deze met algemene stemmen wordt gekozen, tenzij één of meerdere leden stemming verlangt.
- Deze stemming heeft nu plaatsgevonden en de stemmen zijn geteld door de stemcommissie onder voorzitterschap van de heer Michiel van Dijk.
- De uitslag van de stemming is 200 stemmen voor, 9 stemmen tegen.
- Hiermee is André Bolhuis herkozen tot voorzitter van NOC*NSF.
- De voorzitter dankt de Algemene Vergadering voor het vertrouwen.

7. Uitgangspunten Sportagenda 2017+

- De voorzitter geeft het woord aan de heer Gerard Dielessen.
- Gerard Dielessen geeft aan dat in het Ledenberaad van 1 april 2015 het startschot is gegeven voor de ontwikkeling van een nieuwe Sportagenda vanaf 2017. Niet meer een Sportagenda voor een 4-jarige cyclus, maar met een horizon die per onderwerp kan verschillen. De afgelopen jaren is gemerkt dat omstandigheden razendsnel kunnen veranderen en dat het dan niet goed is om vast te moeten houden aan een afgesproken looptijd van een beleidsagenda. Als voorbeelden noemt

hij de transitie en de daling van de Lotto-inkomsten; omstandigheden die sinds het vaststellen van de huidige Sportagenda drastisch gewijzigd zijn.

- In de nieuwe Sportagenda zal gezocht worden naar een balans tussen enerzijds het bestendigen van lange-termijnbeleid (inclusief de hiertoe benodigde investeringen) en anderzijds het adequaat kunnen handelen op het moment dat dit noodzakelijk is.
- De Sportagenda 2017+ zal uiteindelijk uit twee lagen bestaan. Een lange-termijnvisie op diverse sportthema's op basis waarvan er samenwerking en afstemming gezocht wordt met belangrijke stakeholders zoals overheden, private partijen en sportorganisaties die niet tot de vereniging NOC*NSF behoren. Daarnaast zal specifiek beschreven worden welke inspanningen wijzelf zullen uitrollen en uitvoeren, bijdragend aan de realisatie van de topsport- en sportparticipatieambities.
- De Sportagenda 2017+ zal – inclusief Bestedingsplan 2017 – in de Algemene Vergadering van mei 2016 worden vastgesteld. Op dit moment zijn de contouren helder, maar liggen er ook nog een aantal uitwerkingsvragen. Nu wordt gevraagd om zowel deze contouren als de geformuleerde uitwerkingsvragen als één pakket en belangrijke tussenstap vast te stellen om te komen tot een gezamenlijk kader, waarbinnen de Sportagenda verder uitgewerkt zal worden.
- Discussies over vraagstukken die nog gevoerd moeten worden betreffen o.a.:
 - Integriteit, governance en bestuurlijke ontwikkeling in de sport
 - Diverse transitie- en samenwerkingsthema's zoals big data, lokale samenwerking, kwaliteit en efficiency van de back-offices
 - Financiering: hoe genereren we voldoende middelen om de ambities te realiseren en waarvoor en op welke wijze worden collectief beschikbare middelen ingezet
- Langs deze vraagstukken kunnen ook de opbrengsten van de werkgroep Externe Financiering en de Adviescommissie European Games 2019 landen in de nieuwe Sportagenda.
- Gerard Dielessen vat vervolgens de notitie samen zoals deze bij de vergaderstukken is gevoegd en geeft het woord terug aan de voorzitter.
- De voorzitter vraagt of er nog vragen, op- of aanmerkingen zijn.
- De heer Harry van der Krogt (Ned. Go Bond) vraagt namens 16 andere kleine sportbonden het woord. Deze kleine bonden maken zich zorgen over de op handen zijnde verandering van de financieringsgrondslag van de bijdrage vanuit NOC*NSF aan de sportbonden. Sportbonden worden straks op projectbasis gefinancierd en hiermee dreigt de rubriek Algemeen Functioneren geheel te verdwijnen. Kleine bonden hebben door hun geringe omvang weinig armslag om de bondskantoren, ledenadministratie en boekhouding te faciliteren, laat staan personeel in dienst te nemen. De bijdrage uit de rubriek Algemeen Functioneren geeft menig kleine sportbond een basis om deze voorzieningen in stand te houden. Aan het bestuur wordt gevraagd om bij de ontwikkeling van de Sportagenda 2017+ hiermee rekening te houden. Voor een aantal zal een gemeenschappelijke facilitering een adequate oplossing zijn, maar voor een aantal kleine bonden die hiervoor niet kunnen kiezen, wordt gevraagd deze bijdrage te handhaven.
- De voorzitter reageert dat hij in deze vraag een hoofdtaak van NOC*NSF ziet, namelijk het faciliteren van organisaties die dit niet alleen kunnen. Hij zegt dan ook toe dat NOC*NSF zich hiervoor bij het samenstellen van de Sportagenda 2017+ zal inspannen. Echter, daarbij moeten alle, en dus ook kleine, bonden blijven voldoen aan de minimale kwaliteitseisen.
- De heer Ruud Vreeman (Ned. IJshockeybond) sluit zich aan bij de vorige spreker. Hij onderscheidt twee stromen: topsport en sportparticipatie. Naar zijn mening wordt topsport bij NOC*NSF gedefinieerd als sporten waarbij een medaille gehaald kan worden. Alle andere relatieve topsport – kleine bonden die op hun niveau proberen naast sportparticipatie sportprestaties te leveren – valt tussen de wal en het schip. Wil je een topsportinfrastructuur in Nederland in stand houden, dan zal je ook de wat kleinere bonden die een ambitie hebben in topsport, overeind moeten houden. De tendens van de laatste jaren is, dat dit steeds minder gebeurt. De ondersteuning door NOC*NSF van de IJshockeybond bijvoorbeeld is heel minimaal geworden. Dit resulteert in een heel kleine infrastructuur om het programma/trainingen te runnen en Ruud Vreeman is van mening dat dit steeds meer arbitrair wordt. Hij benadrukt dat er aandacht moet zijn voor sportbonden die binnen hun mogelijkheden toch prestatief willen zijn, maar voorlopig geen medailles kunnen

halen. Anders vreest hij dat een grote categorie "midden"bonden in een steeds zwakkere positie zullen komen.

- Gerard Dielessen geeft aan dat sinds 2010-2011 het topsportbeleid gedefinieerd is. De problematiek die nu geschetst wordt, is bekend en heeft er in de afgelopen jaren ook toe geleid dat aan de randen van het focusbeleid geprobeerd is het in- en uitstroombeleid wat flexibeler te maken dan het oorspronkelijk leek. Deze discussie zal zeker vervolgd worden in de contouren zoals deze zijn geschetst en later zal blijken wat de resultaten van de discussies zijn. Het moge ook duidelijk zijn dat het geld maar één keer kan worden uitgegeven.
- De voorzitter benadrukt dat de problematiek bekend is en dat hier absoluut aandacht voor is en zal zijn.
- Vervolgens vraagt de voorzitter of ingestemd kan worden met de uitwerkingsrichtingen en de hierbij behorende uitwerkingsvraagstukken ten behoeve van de totstandkoming van de Sportagenda 2017+ richting de Algemene Vergadering van mei 2016.
- De Algemene Vergadering stemt bij acclamatie in.

8. Rondvraag

- De heer Wim Cornelis, erelid, wil NOC*NSF complimenteren met de topsportprestaties zoals die geleverd worden. Binnen de huidige financiële omgeving zal dit zeker niet gemakkelijk zijn en naar zijn idee heeft de topsport in Nederland er nog nooit zo goed voorgestaan.
- De voorzitter dankt de heer Cornelis.
- De heer Patrice Assendelft (Kon. Ned. Motorrijders Ver.) geeft aan dat hij aan het laatste Ledenberaad een wat naar gevoel heeft overgehouden en dat dit vanavond ook nog heeft doorgewerkt. Het is een ieder duidelijk dat we voor zware tijden staan, zowel qua organisatie van de sport als qua financiering van de sport. Er zijn hierover in het Ledenberaad ook kritische signalen geuit, met name richting bestuur van NOC*NSF. Patrice Assendelft heeft geconstateerd dat de kritiek ontvangen is, waarna het bestuur c.q. de voorzitter heeft aangegeven hier met een aantal bondsvoorzitters verder over te zullen spreken. De indruk is ontstaan dat alles verder bij het oude blijft. Hij dringt erop aan dat het bestuur deze indruk ter harte neemt, want hij weet dat dit niet alleen zijn gevoel is. Hij pleit ervoor dat de voorzitter de komende jaren in gesprek gaat en blijft met de bonden om richting (her)verkiezingen de komende periode vast te stellen waar we als sport staan, wat daarvoor nodig is en welke competenties daarbij horen. En dan komende (her)verkiezingen daar aan te staven. Dit advies wil Patrice Assendelft het bestuur en de voorzitter voor de komende jaren meegeven.
- De voorzitter onderschrijft dit advies en zal hier zeker invulling aan geven. Bij de komende (her)verkiezingen zal de voorzitter zich ook hard gaan maken om de gender-disbalans in het bestuur, en in sportbesturen in het algemeen, beter in harmonie te brengen.

9. Sluiting

- De voorzitter dankt iedereen voor de inbreng en vraagt nog een groot applaus voor de voorzitter en directeur van de Korfbalbond om hen te feliciteren met de wellicht olympische status, maar zeker met het behaalde wereldkampioenschap.
- Niets meer aan de orde zijnde, sluit de voorzitter vervolgens de vergadering.

Notitie

Ter besluitvorming

aan Algemene Vergadering NOC*NSF
van Bestuur NOC*NSF
betreft Financieel Jaarverslag NOC*NSF 2015
datum 9 mei 2016

gevraagd besluit **De Algemene Vergadering wordt gevraagd in te stemmen met het Financieel Jaarverslag NOC*NSF 2015.**

Tevens wordt gevraagd om het bestuur décharge te verlenen voor het gevoerde financiële beleid in 2015 (agendapunt 3c)

Het Financieel Jaarverslag 2015 bevat zowel een beleidsinhoudelijke verantwoording als financiële verantwoording (jaarrekening) over het afgelopen jaar. Onder agendapunt 3.b. vindt u het verslag van de Financiële Commissie.

toelichting Inleiding

Voor u ligt de jaarrekening van NOC*NSF en haar deelnemingen over 2015. Het jaar is met een negatief resultaat afgesloten, maar het verlies is minder negatief dan begroot. Onderstaand volgt een korte toelichting op het behaalde resultaat. De nadere onderbouwing vindt u in het jaarverslag.

NOC*NSF geconsolideerd

Het geconsolideerde resultaat NOC*NSF bedraagt -/-€8.143k. €1 miljoen beter dan begroot (-/-€9.162k).

NOC*NSF enkelvoudig

Het resultaat van de basisfinanciering bedraagt €711k en van de projectfinanciering €1.928k.

In 2015 is de Mission opbrengst €1.146k hoger dan begroot. Dit komt voort uit de (niet-begrote) Mission ontvangsten. De extra opbrengsten zijn toegevoegd aan de begroting Topsport, gedoteerd aan de bestemmingsreserve lotto (€551k) en de bestemmingsreserve mission (€173k). Deze laatste reserve bedraagt per jaareinde €1.240k.

De LOTTO afdracht aan NOC*NSF bedraagt in 2015 €35.964k tegen begroot €37.400k. Dit verschil ad €1.436k wordt extra onttrokken uit de bestemmingsreserve Lotto.

Na saldering met de dotaties bedraagt de totale onttrekking aan de Bestemmingsreserve Lotto in totaal €9.741k tegen begroot €8.932k.

De lagere realisatie op subsidies van begroot €30. tot realisatie €28.009k komt voornamelijk voort uit reallocatie van zo'n €2.000k van de VWS subsidies "Transitie in de Sport" van 2015 naar 2016. Daarnaast zijn een aantal nieuwe projectsubsidies verleend zoals 'Grenzeloos Actief 2015-2018' en 'Integriteit Sportsector 2015-2016'.

De liquiditeits- en vermogenspositie is verder gedaald maar het tempo van de daling is afgenomen. De lage liquiditeit blijft wel een aandachtspunt. Het conceptbeleid waarbij gestreefd wordt naar herstel van de reserves zal naar verwachting verbetering brengen in de liquiditeitspositie.

Deelnemingen

Het resultaat deelnemingen conform het waarderingstelsel zoals die in de geconsolideerde jaarrekening wordt gehanteerd.

Het enkelvoudige resultaat SCP bedraagt -/€454k. Een aanzienlijke verbetering ten opzichte van het 2014 resultaat -/€1.118k.

Deze verbetering wordt voor het grootste deel (735k) veroorzaakt door een daling van de jaarlijkse afschrijvingskosten, voortkomend uit een verlenging van de afschrijvingstermijn van 30 naar 40 jaar en een verhoging van de restwaarde van gebouwen.

Het resultaat van HCP zet de opgaande lijn voort en eindigt op -/€14k. De omzet van HCP is met 4% gestegen.

**Nederlands
Olympisch Comité
Nederlandse
Sport Federatie**

FINANCIËEL JAARVERSLAG

NOC * NSF

2015

Arnhem,
18 april 2016

Vereniging Nederlands Olympisch Comité * Nederlandse Sport Federatie
Papendallaan 60
6816 VD Arnhem
026 - 483 44 00
info@nocnsf.nl

www.nocnsf.nl
KvK 09059703
RSIN 0068.61.763

INHOUDSOPGAVE

	<u>Blz.</u>
1. JAARVERSLAG	3
1.1 Profiel	4
1.2 Bestuurs- en directieverslag	5
1.2.1 Vooraf	5
1.2.2 2015: een jaar van (aanstaande) veranderingen	5
1.2.3 Ontwikkelingen binnen de vereniging	7
1.2.4 Kerntaak Behartiging Belangen Leden	8
1.2.5 Kerntaak Topsport	10
1.2.6 Kerntaak Sportontwikkeling	15
1.2.7 Kerntaak Marketing	18
1.2.8 Kerntaak Verdelen Middelen	20
1.2.9 Kerntaak Staffaken	21
1.2.10 Overige taken NOC*NSF	22
1.2.11 Financiële informatie	23
1.2.12 Doorkijk naar 2016 e.v.	28
1.2.13 Risicomanagement	29
1.2.14 Corporate governance	30
1.2.15 Verantwoordingsverklaring	32
2. JAARREKENING	34
2.1 Geconsolideerde jaarrekening	34
2.1.1 Geconsolideerde balans per 31 december 2015	35
2.1.2 Geconsolideerde staat van baten en lasten over 2015	36
2.1.3 Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2015	40
2.1.4 Toelichting	41
2.2 Enkelvoudige jaarrekening	71
2.2.1 Enkelvoudige balans per 31 december 2015	72
2.2.2 Enkelvoudige staat van baten en lasten over 2015	73
2.2.3 Enkelvoudig kasstroomoverzicht over 2015	75
2.2.4 Toelichting	76
3. OVERIGE GEGEVENS	80
3.1 Resultaatbestemming	81
3.2 Gebeurtenissen na balansdatum	82
3.3 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	83
4. BIJLAGE	84
4.1 Overzicht (neven)functies Bestuur, Directie en Management	85

1. JAARVERSLAG

1.1 Profiel

Algemeen

De Vereniging Nederlands Olympisch Comité* Nederlandse Sport Federatie (NOC*NSF) is de bundeling van de georganiseerde sport in Nederland. De 80 aangesloten landelijke sportorganisaties (74 sportbonden en 6 geassocieerden) vertegenwoordigen samen bijna 25.000 verenigingen met in totaal 5,3 miljoen georganiseerde sporters.

Naam en zetel

De Vereniging draagt de naam: Nederlands Olympisch Comité * Nederlandse Sport Federatie. Zij heeft haar zetel te Arnhem.

Doelstelling

Volgens artikel 3.b van de statuten heeft NOC*NSF ten doel:

- het bevorderen dat zoveel mogelijk inwoners van Nederland naar eigen keuze op verantwoorde wijze sport kunnen beoefenen, dan wel daarbij betrokken kunnen zijn;
- het uitdragen van de betekenis van de sport voor de maatschappij;
- het bundelen en behartigen van de belangen van de Nederlandse sport, in het bijzonder van haar leden;
- het uitdragen en bevorderen van de Olympische Beweging en haar doelstellingen in overeenstemming met de door het Internationaal Olympisch Comité (IOC) vastgestelde en vast te stellen regelingen.

Missie

Iedereen doet aan, geniet van en wint door sport!

NOC*NSF wil iedereen in Nederland laten participeren in sport op zijn of haar niveau, laten genieten van en winnen met sport: optimale sportomstandigheden voor iedereen in Nederland.

De interpretatie van de missie is afgeleid van de opdracht conform het IOC Olympic Charter en de rol als Nationale Sportorganisatie:

- Het bevorderen van sportparticipatie en topsportprestaties;
- Het hosten van topteams op Olympische en Paralympische (Jeugd)Spelen;
- Het vertegenwoordigen van de aangesloten sportbonden in (inter)nationale organisaties;
- Het genereren en verdelen van inkomsten voor diverse (sport)programma's;
- Het promoten van de fundamentele principes en waarden van het Olympisme en het bewaken en naleving van het Olympische Charter.

Visie

Sport zorgt voor een kerngezond Nederland

NOC*NSF droomt van een Nederland waarin iedereen geniet van sport. Want sport is passie; sport is verbodering; sport is gezond. Sport haalt het beste in mensen naar boven, zorgt voor vriendschap en voor respect. En als iedereen geniet van sport zorgt dat voor een kerngezond Nederland. Een fysiek, mentaal, economisch en sociaal kerngezond NL met alle voordelen van dien, zoals sociale cohesie, gezondheid, tolerantie, een vitale samenleving en internationaal aanzien.

We winnen veel met sport!

Strategie

Optimale sportomstandigheden voor iedereen in Nederland

NOC*NSF volgt een strategie van Meedoen & Winnen. Iedereen sport, iedereen wint. Winnen betekent excelleren in sport, medailles halen, maar ook onderzoek doen, mensen stimuleren iedere dag een beetje beter te worden, sport inzetten om obesitas tegen te gaan, Nederland veiliger en socialer te maken.

Dit doen we door actief samen te werken met de sportbonden en andere organisatie, waaronder sportaanbieders, sportverenigingen, gemeenten, het bedrijfsleven, het onderwijs en de rijksoverheid.

De strategie van Meedoen & Winnen wordt onder meer concreet gemaakt in het Top10 en Plus10 beleid. Zo wil NOC*NSF het aantal mensen dat wekelijks aan sport doet vergroten van 50 naar 60% in 2016.

Ook willen we op het allerhoogste niveau, bij de beste 10 landen ter wereld, meedoen met topsport. Het winnen van medailles inspireert om zelf mee te doen, vergroot trots en helpt innoveren. Tegelijk zorgt een brede sportdeelname voor topprestaties van wereldniveau.

1.2 Bestuurs- en directieverslag

1.2.1 Vooraf

Sinds enkele jaren zijn het inhoudelijk jaarverslag en het financiële jaarverslag geïntegreerd. Enerzijds omdat inhoud en financiën aan elkaar zijn verbonden, anderzijds omdat de eisen aan de jaarverslaggeving (Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 650, CBF) dit in toenemende mate vereisen.

Het inhoudelijke deel bestaat uit:

- Verslag van de belangrijkste uitgevoerde activiteiten en behaalde resultaten, met het vastgestelde jaarplan 2015 als grondslag;
- Specifieke verantwoording(seisen) door bestuur en directie.

Het jaarverslag is opgebouwd langs de ordening van de vastgestelde kerntaken van NOC*NSF. Vanuit deze kerntaken geeft NOC*NSF vanuit haar rol invulling en uitvoering als branche- en belangenorganisatie, aan de uitvoering van de Sportagenda 2016 en haar specifieke opdracht als Nationaal Olympisch Comité.

Naast dit formele (verenigings-)jaarverslag heeft NOC*NSF op haar internetpagina een reeks van terugblikken op het jaar 2015 geplaatst. Deze zijn gebundeld op <http://www.nocnsf.nl/terugblik-2015>.

1.2.2 2015: een jaar van (aanstaande) veranderingen

De tijd ligt al lang achter ons dat een niet-Olympisch jaar beschouwd kon worden als een overgangs- of tussenjaar. De huidige maatschappij, en dus ook de sport, ontwikkelt zich in een dermate rap tempo, dat er continue sprake is van veranderingen, uitdagingen, kansen en bedreigingen. Het jaar 2015 kan in dat kader als zeer representatief voor deze 'nieuwe tijd' beschouwd worden. In dat kader wordt kort stil gestaan bij de volgende gebeurtenissen en dossiers die in 2015 een prominente rol speelden:

- Transitie in de sport
- Sportagenda 2017+
- Europese Spelen (2015 en 2019)
- Sportfinanciering

Transitie in de sport

De maatschappij maakt grote en snelle veranderingen door. Trendwatchers wijzen op ontwikkelingen zoals de digitale revolutie en de ontwikkeling naar een (netwerk)samenleving 3.0. Instituties en werkwijzen die decennialang 'gewoon' leken en hun waarde bewezen, blijken ineens niet zo vanzelfsprekend meer. Sommige verdwijnen uiteindelijk gedwongen of uit eigen beweging, nieuwe verbanden ontstaan in en vanuit de grassroots van de samenleving.

Ook de sport staat voor nieuwe uitdagingen en opdrachten. De topsportprestaties en sportdeelname in Nederland staan nog steeds op een hoog niveau, maar de rol, positie en betekenis hierin van sportkoepel NOC*NSF, de sportbonden en sportverenigingen verandert. Kortweg: van monopolistische, statische en aanbodgerichte organisaties naar vraaggestuurde en flexibele netwerkorganisaties.

Op 7 juli waren veel bonden en stakeholders verzameld in Amsterdam voor de 1^e Kennis- en Inspiratiedag Transitie in de Sport. In een hoog tempo werden de aanwezigen meegenomen in de veranderingen die plaatsvinden in de samenleving, welke betekenis dit heeft of kan hebben voor de sport en tot welke nieuwe initiatieven dit kan leiden.

Met financiële ondersteuning vanuit het ministerie van VWS zijn er in 2015 op een aantal centrale/gezamenlijke (sporttakoverstijgende) onderwerpen toekomstbeelden geschetst en zijn de eerste initiatieven ontwikkeld. Deze moeten de komende jaren leiden tot (een combinatie van):

- Een groter bereik
- Hogere inkomsten
- Lagere kosten

Veel van deze programmatische lijnen zullen ook landen c.q. worden doorgetrokken in de nieuwe Sportagenda.

Sportagenda 2017+

Op 1 april is in het Ledenberaad het startschot gegeven voor de ontwikkeling van een nieuwe Sportagenda. Niet meer een Sportagenda die een afgebakende 4-jarige beleidsperiode bestrijkt, maar een voortschrijdende agenda. Deze kan tussentijds worden aangepast, indien daar aanleiding voor is. Dit kunnen externe omstandigheden zijn, bijvoorbeeld plotselinge veranderingen in de 'markt', maar ook interne redenen, zoals wijzigingen in het financiële bestel, zoals we in de huidige Sportagenda hebben ervaren.

In het voorjaar van 2015 is onder sportbonden een evaluatie uitgevoerd. Met de resultaten hiervan heeft in september een 24-uursessie plaatsgevonden met een groot aantal stakeholders. In deze sessie zijn de eerste contouren van de gezamenlijke ambities, doelstellingen en inspanningen geschetst. Deze zijn in diverse bestaande en nieuwe overlegplatforms verder uitgewerkt. In de Algemene Vergadering van 16 november is een eerste uitwerking op hoofdlijnen (een framework) vastgesteld. Definitieve vaststelling volgt in het voorjaar van 2016.

Europese Spelen (2015 en 2019)

In juni vonden de allereerste Europese Spelen 2015 plaats in Baku (Azerbeidzjan). Het evenement, dat plaatsvindt onder auspiciën van het European Olympic Committee, zal iedere 4 jaar plaatsvinden en hoopt een vaste plaats te verwerven op de internationale sportkalender, als Europese tegenhanger van de Asian Games en Panamerican Games.

De accommodaties en organisatie in Baku waren van een zeer hoog niveau. In diverse takken van sport werd gestreden om Europese titels of Olympische startbewijzen en was sprake van een zeer hoogwaardig competitieniveau. Dit gold echter niet voor alle disciplines. In sommige sporten was sprake van een junioren- of gedevalueerd landenevent.

Eind 2014 kondigde NOC*NSF aan dat zij een kandidaatstelling voor de Europese Spelen in 2019 ging onderzoeken. Samen met het bureau TIG werd een concept ontwikkeld, dat uitging van spreiding over Nederland, gebruik maken van bestaande of tijdelijke accommodaties en (daardoor) relatief lage organisatiekosten.

NOC*NSF heeft zich ingespannen om zowel overheden, sportbonden als bedrijfsleven/financiers achter het plan en kandidaatstelling te krijgen. In een extra Algemene Vergadering op 28 april ging de vereniging NOC*NSF in grote meerderheid akkoord met een kandidaatstelling onder voorwaarden. Onder deze zelfde voorwaarden werd het evenement medio mei door het EOC aan Nederland toegewezen. Gestreefd werd naar een definitieve beslissing voor het einde van de Europese Spelen in Baku (28 juni). In een overleg tussen betrokken overheden op 10 juni werd duidelijk dat er bij diezelfde overheden onvoldoende draagvlak was om de vereiste investeringen toe te zeggen. Op diezelfde dag moest NOC*NSF het EOC informeren dat de organisatie van de EG2019 werd teruggegeven.

Op 1 juli organiseerde het bestuur van NOC*NSF een extra Ledenberaad om met de sportbonden te reflecteren op het proces dat in de voorliggende maanden was doorlopen. Op advies van dit beraad stelde het bestuur van NOC*NSF in het najaar een adviescommissie in onder leiding van Paul Depla, burgemeester van Breda. De commissie kreeg de opdracht om het proces van de Europese Spelen 2019 te analyseren en toekomstgerichte aanbevelingen te doen t.b.v. de aanpak en procesgang bij sporttakoverstijgende beleidsthema's, waarin sprake is van betrokkenheid en afhankelijkheid van veel stakeholders. De commissie zal in het voorjaar van 2016 met haar bevindingen komen.

Sportfinanciering

In de 2^e helft van 2015 stemde het kabinet in met de fusie van Staatsloterij en Lotto. In december ging ook de ACM akkoord met de voorgenomen fusie van de 2 kansspelorganisaties. Inmiddels is ook duidelijk dat de Tweede Kamer (jan. 2016) heeft ingestemd, waarmee de fusie eindelijk definitief kan worden afgerond. Deze stap moet de komende jaren de financiering van de sport uit de kansspelen weer terugbrengen op een niveau van minimaal € 50 miljoen per jaar. Dit is hard nodig, want de afdracht vanuit de Lotto aan de sport daalde in 2015 verder en kwam uit op € 35,9 miljoen. Doordat in 2015 een Bestedingsplan werd gehanteerd van ruim € 45 miljoen, werd dus in 2015 opnieuw een fors bedrag onttrokken uit de Bestemmingsreserve Lotto.

Met deze nieuwe onttrekking nadert de liquiditeitspositie van NOC*NSF een kritische grens. Daarom werd besloten om het Bestedingsplan 2016 verder terug te brengen en werd de hoogte vastgesteld op € 40 miljoen. Naast een generieke korting was het noodzakelijk om een aantal beleidsspecifieke maatregelen door te voeren. Zo verdween de rubriek Deskundigheidsbevordering Kader geheel en werd er binnen de rubriek Topsport taakstellend bezuinigd. Wel werd enige verlichting geboden vanuit de begroting van het ministerie van VWS, onder andere door het aannemen van een motie Heerema/Van Dekken in de Tweede Kamer. Hierdoor wordt in 2016 een bedrag van € 1,7 miljoen extra ingezet ten behoeve van sportbonden met activiteiten op het gebied van talentontwikkeling, kaderopleidingen en gehandicaptensport.

In de Algemene Vergadering werd op advies van de Financiële Commissie ingestemd met de opdracht aan het bestuur om in de voorjaars-AV van 2016 te komen met een herstelplan, dat de vermogens- en liquiditeitspositie van NOC*NSF weer op peil moet brengen.

Eind 2015 werd een werkgroep Externe Financiering ingesteld onder leiding van Jack de Vries, voorzitter van de Nederlandse Onderwatersport Bond. Deze werkgroep richt zich op 2 belangrijke financiële vraagstukken:

- Welke collectieve afspraken m.b.t de kansspelmarkt en de nieuwe kansspelorganisatie willen we maken en vastleggen in de AV (via Sportagenda/Richtlijnen)?
- Welke toekomstscenario's zijn mogelijk m.b.t. een bredere publieke financiering ten behoeve van de sport? De antwoorden op deze vraag moet input geven voor de overheid en politiek, gericht op verkiezingsprogramma's en een nieuw regeerakkoord.

1.2.3 Ontwikkelingen binnen de vereniging

Leden(tal)ontwikkeling binnen de vereniging

Het aantal aangesloten sportbonden daalde in 2015 naar 74 (was 76). De Nederlandse Racquetball Associatie beëindigde haar lidmaatschap van NOC*NSF. De KNBLO Wandelorganisatie NL en Nederlandse Wandelsport Bond fuseerden tot de Koninklijke Wandelsport Bond Nederland. De ledentallen van de genoemde organisaties zijn nog wel meegenomen in de Ledencijfers NOC*NSF over 2014.

Het ledental van de bij NOC*NSF aangesloten sportbonden (Bron: Ledencijfers NOC*NSF 2014) bedroeg eind 2014 5.322.891. Dit is ten opzichte van 2013 (met terugwerkende kracht zijn in de Ledencijfers 2013 enkele (administratieve) correcties doorgevoerd) een kleine stijging van 5.533 lidmaatschappen. De ruim 5,3 miljoen lidmaatschappen zijn verdeeld over 4.377.048 unieke natuurlijke personen.

De grootste (absolute) stijging werd gerealiseerd door de Sportvisserij Nederland (+ 46.202). De Koninklijke Nederlandsche Schaatsenrijders Bond kende de grootste daling (- 15.469).

Het totale aantal verenigingen eind 2014 is 24.727 en loopt daarmee jaarlijks nog steeds licht maar gestaag terug (in 2014: -/ - 1,8%).

Kleine bonden bundelen krachten

Vijf kleine sportbonden hebben in *Nederland Sport* hun krachten gebundeld om hun dienstverlening te optimaliseren, de kosten omlaag te brengen en kennis te delen. Het betreft een initiatief van:

- de Nederlandse Handboog Bond;
- de Nederlandse Frisbee Bond;
- de Nederlandse Drakenboot Federatie;
- de Nederlandse In- en Outdoor Bowls Bond; en
- de Nederlandse Boks Bond.

NOC*NSF en BONDcenter participeren als strategische partners in dit nieuwe samenwerkingsverband. Het doel van Nederland Sport is het ontzorgen en faciliteren van kleine sportbonden in de basale processen, om een efficiency- & effectiviteitsslag te maken in de bondsorganisatie en -besturing. Zodat bestuurders hun handen (weer) vrij kunnen maken voor het besturen, organiseren en ontwikkelen van hun tak van sport.

Sportbondenmonitor 2014

In 2015 verscheen alweer voor het vierde achtereenvolgende jaar de Sportbondenmonitor. Uit de monitor bleek dat veel bonden als gevolg van teruglopende subsidies en sponsoring bezuinigd hebben, met als gevolg:

- terugloop van 70 fte aan arbeidsplaatsen bij NOC*NSF en sportbonden
- verslechtering van de gemiddelde solvabiliteit van sportbonden (van 62% in 2012 naar 55% in 2014)
- toenemende inkomsten uit contributies

Uit onderzoek van het Mulier Instituut bleek ook dat er op lokaal niveau, bij sportverenigingen, sprake is van verslechterende financiële omstandigheden. De meerderheid van de verenigingen is nog steeds financieel gezond, maar 40% van de verenigingen gaf aan in de afgelopen 3 jaar ingeteerd te hebben op de reserves. Veel verenigingen hebben contributiestijgingen doorgevoerd, vooral als gevolg van afname van inkomstenbronnen (sponsoring, gemeentelijke subsidies) en hogere kosten (o.a. verzwaaring van taken op het gebied van beheer en onderhoud).

1.2.4 Kerntaak Behartiging Belangen Leden

*Belangenbehartiging is de typische koepelkerntaak van NOC*NSF, draagt bij aan het (kunnen) bereiken van de topsport- en sportparticipatie-ambities en kent een aantal dimensies:*

- *Representatie: Internationale en nationale vertegenwoordiging*
- *Beïnvloeding/lobby op 3 niveaus:*
 - *Internationaal (IOC, IPC, ANOC, EOC, EU, IF's met sportbonden)*
 - *Nationaal (kabinet, politiek, departementen, maatschappelijke organisaties)*
 - *Regionaal/lokaal (provincies, gemeenten)*
- *Platformfunctie voor leden van NOC*NSF t.a.v. kennisuitwisseling, beleidsontwikkeling binnen de vereniging*
- *Relatiebeheer met de leden en algemene advisering en ondersteuning bij de ontwikkeling en uitvoering van hun beleid*

Internationale vertegenwoordiging

- Vertegenwoordiging G5, VWS, N*N bij SportAccord Convention 2015.
- Opleiding internationale bestuurders (International Leadership Programme) met 4 Nederlandse deelnemers.
- GEO project Rio: workshops gehouden in mei, oktober en november.
- USD 300.000 Olympic Solidarity gelden binnengehaald, waarvan USD 100.000 voor vluchtelingenproject.
- Organisatie van bijeenkomsten voor internationale bestuurders bij WK Shorttrack, WK Beachvolleybal, European Games Baku, KLM Open.
- Organisatie en begeleiding van werkbezoeken:
 - In Nederland/Papendal: NOC Australië, NOC België, NOC Luxemburg, NOC Finland, NOC Denemarken, NOC gerelateerde organisaties uit Japan, Zuid-Korea;
 - Naar: Denemarken, Azerbeidzjan, Rusland, Finland, USA, Tsjechië, Turkije.
- Vanuit NPC Netherlands zijn ten behoeve van het IPC Congress in Mexico (november 2015) zeven amendementen ingediend. Een aantal moties had te maken met het eerdere besluit van het IPC om zeilen en CP-voetbal van het Paralympische programma in 2020 te halen.
- Er zijn 10 nieuwsbrieven voor internationale sportbestuurders verzonden.

Beïnvloeding/lobby

De belangrijkste dossiers, inspanningen en resultaten in 2015 waren:

- Kabinet en ACM stemmen in met fusie Lotto –Staatsloterij.
- € 1,7 miljoen extra voor sport door amendement Heerema.
- Integriteit van sport.
- Ontwikkeling van en financiering voor poule van aanklagers en onderzoekscommissies voor integriteitszaken. Continuering Vertrouwenspunt Sport en voorlichting matchfixing.
- Bijdrage aan ontwikkeling amendementen KOA van VVD en PvdA t.b.v. voorkomen en bestrijden matchfixing.
- Medewerkers sportbonden en NOC*NSF getraind door IOC en Interpol in doen van feitenonderzoek bij matchfixing.
- Twee campagnes gericht op verantwoord alcohol gebruik bij vereniging.
- Bijdrage aan ontwikkeling initiatiefnota vrijwilligers in de sport (CDA).
- Uitzondering gerealiseerd voor topcoaches en technisch directeurs in WWZ. Gesprek over uitzondering overig kader nog gaande.
- Wet markt en overheid: lobby tegen motie VVD en D66 om uitzondering in het kader van algemeen belang uit wet te schrappen.
- Verruiming sportvrijstelling en verhoging BTW sportverenigingen door druk sport voorlopig van tafel.
- Ecotaks regeling met VWS in een werkbare duurzaamheidsregeling omgezet.
- Realisatie Green Deal Sport voorkomt problemen met gewasbescherming.
- Campagne provinciale verkiezingen. Aanbod manifest buitensport in Tweede Kamer, organisatie/input 5 debatten.
- Opstart voorbereiding landelijke verkiezingen. O.a. werkbezoeken Papendal: Raad van State, KSA, CDA, VVD.
- Sportief verbinden: hoge waardering netwerkbijeenkomsten WK Shorttrack, WK Beach Volleybal, KLM Open.

Platformfunctie

De volgende platform-activiteiten zijn door Accountmanagement voor de leden van NOC*NSF georganiseerd:

- 6 Klankbordgroepen MT NOC*NSF en sportbonden integraal.
- 4 Bondsdirecteuren Overleggen voor bondsdirecteuren van sportbonden.
- 1 bijeenkomst voor kleine bonden (zonder werkorganisatie of tot 3 fte).
- 2 Intervisies voor voorzitters van sportbonden.
- 2 Kennisdiners voorafgaand aan de Algemene Vergadering; de thema's in 2015 betroffen 'Schenken en nalaten in de sport' en 'Sportuitval middelbare scholieren'.
- Er zijn 22 digitale nieuwsbrieven voor de directie en besturen van sportbonden ontsloten via ledennet het digitale platform van NOC*NSF voor haar leden.

Het overleg voor bondsdirecteuren is opnieuw ingericht om tegemoet te komen aan de wens van een aantal directeuren het overleg meer te benutten om met collega's in gesprek te gaan én om meer interactie te creëren.

Relatiebeheer en advisering

- Met de achterban is er met betrekking tot een aantal impactvolle ontwikkelingen en actualiteiten intensief contact geweest via Accountmanagement om het net op te halen. (o.a. op Transitie in de Sport, Fusie Lotto/Staatsloterij, herbenoeming voorzitter André Bolhuis, KOA, intentie organiseren European Games en ontwikkeling Sportagenda 2017+).
- Op basis van dit actief ophalen van ambities, behoeften en relevante ontwikkeling is er (strategisch) advies uitgebracht richting Directie & MT.
- Accountmanagement heeft continue de bonden geadviseerd en ondersteund in de ontwikkeling naar en visie op een sterke sportbond (van de toekomst). Hierin vervult accountmanagement een brugfunctie tussen NOC*NSF en de bond. Dit betekent: het zijn van een eerste aanspreekpunt, een integrale relatiebeheerder tussen NOC*NSF en de bond, de verbinder naar expertise binnen en buiten NOC*NSF, een klankbord en eerstelijns adviseur op hoe de sportbond bestuurd, georganiseerd en ontwikkeld kan worden, een opbouwend kritisch volger van de kwaliteit en vooruitgang van de bond en het vervullen van een expertrol in het traject van de Transitie in de sport.
- Met een aantal bonden is er naar aanleiding van 'crisis' intensiever contact geweest en advies gevoerd. Zoals wisselingen in bestuur, directie, financiële problemen, reorganisatie, governance, besturingsmodellen en samenwerking tussen sportorganisaties.
- De NOC*NSF P&D Matrix op Ledennet is met input van alle afdelingen geactualiseerd. Sportbonden zijn geadviseerd en gestimuleerd op het gebruik van de P&D Matrix via de NOC*NSF nieuwsbrief.
- Stakeholderplannen van sportbonden zijn - op basis van actualiteit en behoefte - geactualiseerd, zodat bekend is wat de ambities, activiteiten en behoeften zijn per sportbond.
- Sportbonden zijn door de accountmanagers geadviseerd bij het indienen van de Verantwoording 2014 en de Aanvraag 2016. Met een aantal bonden is intensief gesproken en ondersteuning verleend in het proces van herstel op 'financieel achterstallig onderhoud'.
- Het proces van toetreden van nieuwe leden en geassocieerden is (door)ontwikkeld. De E-sportbond en de Survivalbond zijn door Accountmanagement geadviseerd en begeleid conform het proces voor nieuwe leden en geassocieerden.
- Via de SportAssist-formule zijn 20 projecten uitgevoerd met een gemiddelde klanttevredenheid van een 8,1. Zeven opdrachten werden geleid/uitgevoerd door medewerkers van sportbonden en medewerkers van NOC*NSF (niet-SportAssist). De opdrachten zijn uitgevoerd voor Sportbonden (8x), NOC*NSF (11x) en Gemeenten (1x). SportAssist organiseerde en begeleidde in 2015 de volgende modules:
 - Projectmatig werken in de Sport: 25 opgeleide mensen
 - Introductie Werken in de Sport: 22 opgeleide mensen
 - Introductie Besturen in de Sport: 25 opgeleide mensen

1.2.5 Kerntaak Topsport

Om topsport in Nederland op Olympisch niveau te krijgen is het nodig om het al krachtige topsportprogramma op wereldniveau te brengen. En te houden. Benchmark leert dat de landen waarmee Nederland concurreert meer investeren in de kwaliteit van hun programma's. Om de aansluiting niet te verliezen is een hoogwaardig Top 10-programma nodig dat Nederland in Sochi 2014 en Rio 2016 naar een mondiale top 10-positie leidt.

*Hiertoe ontwikkelt NOC*NSF tak van sport overstijgende kennis en beleid, adviseert zij over het topsportbeleid en –programma's van bonden, realiseert zij optimale omgevingen voor topsporters en talenten, realiseert en biedt zij collectieve voorzieningen aan topsporters en zendt NOC*NSF topsportteams uit.*

Athlete services (voorzieningen topsporters)

- Eind 2015 waren er 552 A-sporters, 157 B-sporters, 20 HP-sporters en hadden 27 sporters een maatwerkstatus.
- In 2015:
 - maakten via het Fonds voor de Topsporter ruim 430 topsporters gebruik van het stipendium en 580 topsporters van de regeling kostenvergoeding (peildatum december 2015);
 - hebben ruim 470 topsporters zich verzekerd via de Topsportpolis van Zilveren Kruis. Drie topsporters hebben vanwege een langdurige blessure een arbeidsongeschiktheidsuitkering ontvangen via de AOV van Centraal Beheer;
 - reden gemiddeld 115 topsporters in een Pon Olympic Car. Ruim 520 topsporters maakten gebruik van de NS Business Card;
 - hebben ruim 200 topsporters via het programma Goud op de Werkvloer een intakegesprek met Randstad gevoerd n.a.v. hulpvragen over studieadvies, loopbaancoaching en werkbemiddeling. Ruim 80 topsporters zijn geplaatst bij werkgevers;
 - zijn ruim 150 topsporters via EY en Rabobank ondersteund met fiscaal en financieel advies.
- In 2015 is het stipendiumreglement en het reglement kostenvergoeding uitbereid met een coulance-mogelijkheid. Topsporters die gebruik maken van het stipendium of kostenvergoeding en hun topsportcarrière hebben beëindigd kunnen gebruik maken van een verhoogde bijverdiennorm. Dat geldt ook voor topsporters die voor het eerst gebruikmaken van de financiële voorzieningen.
- Met ingang van 1 januari 2016 is het Uitkeringsreglement Kostenvergoeding aangepast conform de wettelijke fiscale werkkostenregeling. Het aantal declaratieposten is daarmee ingeperkt tot vervoerskosten en kosten voor hotel en (buitenlandse) trainingsverblijf.
- In 2015 is vanuit VWS een aanvullende bijdrage voor de stipendiumregeling toegekend, waarmee het benodigde budget voor de jaren 2015 en 2016 is veilig gesteld.
- Met UWV heeft NOC*NSF afspraken gemaakt over de aanspraak van topsporters op een uitkering bij het verlies van het stipendium. Voor topsporters die het stipendium verliezen, vanwege de beëindiging van de topsportcarrière was het eerder al mogelijk om een WW-uitkering bij UWV aan te vragen. Nu komen sporters die het stipendium hebben verloren en doorgaan met hun topsportcarrière hier ook voor in aanmerking. Met deze afspraken wordt het beroep topsporter erkend door het UWV. Voor topsporters gelden daarmee dezelfde regels als andere werkzoekenden die bij UWV een uitkering aanvragen.
- In 2015 is het TeamNL Excellence Program van start gegaan, een doorlopend gelaagd programma om topsporters kennis en inzicht te geven in sporttak-overstijgende thema's die van invloed zijn op hun prestaties. Drie bijeenkomsten hebben plaatsgevonden, waarbij o.a. is ingegaan op 'mentale weerbaarheid' en 'pers en media'. Daarnaast is NOC*NSF gestart met voorlichtingssessies voor topsporters over Athlete Services.
- De Regeling Sportnationaliteit is vastgesteld. De Regeling Sportnationaliteit is in samenspraak met het Comité Olímpico Arubano (COA) opgesteld en gaat over het sportnationaliteitsvraagstuk in het Koninkrijk der Nederlanden.
- In 2015 is de Nationale Topsportpolis geoptimaliseerd. De Topsportpolis van Zilveren Kruis Achmea is een zorgverzekering die op maat is gemaakt voor topsporters met alle sportmedische ondersteuning waar topsporters veel gebruik van maken. In lijn met het verscherpte focusbeleid van NOC*NSF wordt de Topsportpolis alleen aangeboden aan A, B en HP topsporters in de topsportprogramma's in groep 1 t/m 3. In 2015 is het aantal topsporters wat gebruik maakt van de Topsportpolis gegroeid van zo'n 70% naar ruim 75%. Deze sporters hebben daarmee een zeer goede sportmedische dekking. Sporters <18 of sporters wonend in het buitenland kunnen geen Topsportpolis afsluiten, voor deze groep is er een maatwerk traject ingericht. Naast de Topsportpolis hebben Achmea en NOC*NSF een (gratis) arbeidsongeschiktheidsverzekering voor topsporters.

High Performance Services

- Bijdrage aan Topsport Topics: *in-cash* en *in-kind*. Dit laatste door het beheer van de accounts van coaches en aanpalende staf als ook het voorzitterschap van de consortiumstuurgroep.
- Inzet van *embedded scientists* in topsportprogramma's van bonden. NOC*NSF heeft wederom financieel bijgedragen aan de aanstellingen en twee Platformbijeenkomsten georganiseerd: in april (bij het TU Delft Sports Engineering Institute, met onderwerpen als *aerodynamica*, *3D-printing* en *sensoren*) en oktober (Papendal, met hoofdthema *meten in het veld*).
- Ondersteuning op gebied van sportdiëtetiek en voeding via NOC*NSF Team Voeding. Hierbij is meer dan in het voorgaande jaar 'voorgesorteerd' op programma's op koers richting Rio. Vier bijeenkomsten zijn georganiseerd, waarbij onder meer ruimte is geweest voor intervisie en onderwerpen als nitraat, suppletie, gebruik van de refractometer (bepalen urinedichtheid als maat voor hydratiestatus), Eat2Move, ketonen en effectief evalueren de revue zijn gepasseerd.
- *Eat2Move* de samenwerking gericht op innovatie op gebied van voeding en bewegen tussen Wageningen University, Ziekenhuis Gelderse Vallei, InnoSportNL, Hogeschool van Arnhem en Nijmegen, NIZO food research Friesland Campina, Sport Centrum Papendal en NOC*NSF. Drie AIO-projecten zijn gestart. Onderwerpen: 1) Micronutrient status and exercise stress markers to monitor training load and performance in athletes, 2) Optimaliseren van het herstel van patiënten en 3) Optimal timing of nutrient intake to improve exercise recovery and adaptation in concurrent training.
- InnoSportLab Papendal, met ondersteuning (inclusief expertisegebied *visual skills*) van topsportprogramma's en innovatietrajecten op gebied van voeding. De door EFRO ondersteunde projectperiode is afgerond en de overgang van de lab activiteiten naar Sportcentrum Papendal zijn voorbereid. Een Sportinnovator subsidie voor het lab als onderdeel van Sportcentrum Papendal is aangevraagd.
- In 2015 is een samenwerking met Campina als Supplier opgestart. Deze samenwerking kent een sterk inhoudelijke component, die voor een belangrijk deel landt binnen het programma SSI. In nauwe samenwerking met NOC*NSF Team Voeding zijn eiwitproducten (gebaseerd op caseïne-eiwit en wei-eiwit) voor TeamNL ontworpen. Levering (exclusief voor topsporters) verwacht per februari 2016. Ook zijn een eiwit verrijkte yoghurt en kwark ontwikkeld, met medewerking van diverse professionals waaronder een lid van Team Voeding. Marktlantering voor deze (consumenten)producten eveneens februari 2016 verwacht.
- Met een fabrikant zijn naar specificaties van programma SSI koelvesten ontwikkeld voor TeamNL. De koelvesten zijn sterk verbeterd (m.n. qua comfort en goede pasvorm, maar ook functionaliteit) ten opzichte van bestaande modellen. Levering begin 2016.
- In een aantal topsportprogramma's is eind 2015 in aanloop naar Rio een begin gemaakt met het thema (fysiek) herstel op te frissen. Daartoe zijn onder meer koelboxen ingezet als *recovery stations*. Deze activiteiten worden voortgezet in 2016.
- Een projectvoorstel (ingediend door Hogeschool Leiden) betreffende *monitoring van gezondheid en trainingseffect met genexpressieprofielen* is voorbereid.
- Door het zogenoemde Topteam – ingesteld door de minister van VWS – is in 2015 het programma Sportinnovator gestart. Het programma SSI is volledig aangesloten bij opzet en uitrol van Sportinnovator en heeft meermaals zorggedragen van input.
- De voorbereiding op een tweede call van Onderzoeksprogramma Sport is in 2015 gestart. Het programma SSI is uitstekend aangesloten op de agendavorming, onder meer door betrokkenheid bij de *Tokyo Bay groep*.
- Uitwisselingsproject *ESX* (Embedded Scientists Exchange) *Program* is gestart. Vier embedded scientists hebben circa een week bij elkaar in de keuken gekeken.
- Het team van experts prestatiegedrag is in 2015 uitgebreid met experts met competenties inzake topsportleefstijl, klinische psychologie en psychiatrie. Voor deze experts zijn in 2015 masterclasses georganiseerd met als thema's: klinische psychologie, psychologische aspecten van kwetsuren en revalidatie, slaap en herstel, omgaan met onverwachte situaties. Daarnaast zijn twee workshops georganiseerd voor de topsportleefstijlcoaches en is er een internationaal symposium georganiseerd met al titel: "De rol van klinisch psychologen en psychiaters in topsport".

Topsportbeleid

- In 2015 heeft NOC*NSF bij twaalf programma's, via de CTO's Heerenveen en Papendal, een onderzoek gedaan naar de Lerende Omgeving. Met dit onderzoek wordt in kaart gebracht in hoeverre een optimaal lerende omgeving rondom het programma wordt gerealiseerd die het ontwikkelproces van talentvolle sporters versnelt. Met dit onderzoek is in kaart gebracht hoe de verschillende betrokkenen, zoals coaches, sporters en ouders, deze lerende omgeving ervaren. Deze exercitie heeft uiteindelijk geresulteerd in een aantal concrete aanbevelingen die de lerende omgeving van deze programma's en CTO's dient te optimaliseren.
- In 2015 is voor vijf topsportprogramma's (atletiek mila, atletiek sprint, atletiek werpen, handboogschieten en geweerschieten) een rapportage Talentidentificatie opgeleverd. In dit rapport is, samen met de bond en experts van NOC*NSF, een eerste opzet gemaakt om te kunnen analyseren of jonge sporters op weg zijn naar het mondiale senioren podium. Met drie andere topsportprogramma's (handbal, langebaan schaatsen en shorttrack) is in 2015 een start gemaakt en worden de rapportages in 2016 opgeleverd.
- NOC*NSF heeft in 2015 voor de tweede keer een Nationale NOC*NSF Talentdag georganiseerd (www.ikwistnietdatikhetinmehad.nl). Ter ondersteuning van dit project heeft NOC*NSF bij een aantal bijeenkomsten vanuit de KVLO een presentatie gegeven over het project en de docenten lichamelijke opvoeding gestimuleerd een bijdrage te leveren aan het project. Meer dan 350 jongeren tussen de 12-18 jaar hadden zich uiteindelijk aangemeld, ongeveer 300 sporters zijn getest in Dordrecht en op Papendal en rond de 140 sporters zijn in aanmerking gekomen voor een vervolgetraject bij de deelnemende sportbonden, namelijk roeien, (beach)volleybal, rugby sevens dames, baanwielrennen sprint, atletiek en triathlon. Vanuit de editie uit 2014 zitten nog 20 sporters in de regionale- en een paar zelfs in de nationale programma's van de sportbond.

- In 2015 heeft voor de zevende keer een Paralympische Talentdag plaatsgevonden op het Medisch Revalidatie Centrum in Doorn. De Talentdag kende dit jaar 34 deelnemers, terwijl 24 jonge kinderen meededen met de zogenoemde Miniorendag die we voor het eerst organiseerden.
Tot op heden (periode 2009-2014) hebben deze Talentdagen 32 sporters voortgebracht die actief zijn in de nationale topsportprogramma's van de sportbond.
- Het Leo van der Kar Sportfonds financierde in 2015 een internationale stage voor jonge sporters in baanwielrennen sprint.
- Er zijn in 2015 doorlopende leerlijnen opgeleverd voor medisch ('gezond presteren') en fysiek. Deze leerlijnen zullen worden geïmplementeerd in de meerjaren opleidingsplannen van sportbonden en via de nationale (CTO's en NTC's) en regionale (RTO's) infrastructuur worden gefaciliteerd. Dit moet eraan bijdragen dat sporters de noodzakelijke competenties aanleren die behoren bij deze thema's en in functie staan van een continu presteren op topniveau.
- In 2015 is NOC*NSF verder gegaan met het Master Coach in Sports programma. 67 bonds-, 35 talentcoaches en 28 Technisch Directeuren hebben deelgenomen aan dit speciaal voor hen ontwikkelde programma. Het programma bestaat uit een aantal kennis- en intervisiebijeenkomsten. Voor teamsportcoaches is een extra programma inzake team resilience gestart, dat in 2016 wordt voortgezet en er heeft voor een aantal coaches een vervolg plaatsgevonden op het assessment en 360-graden feedback uit 2013. Verder zijn twee extra modules inspanningsfysiologie georganiseerd en heeft er een aparte bijeenkomst plaatsgevonden voor coaches die op de reservelijst van het programma staan,
- In 2015 zijn de 78ste (21 april) en 79ste (2 november) editie van het Nationaal Coach Platform op Papendal georganiseerd. Een aantal (inter)nationale sprekers was aanwezig om de circa 174 in april en in november 120 aanwezigen mee te nemen in de thematiek. In april was dit "Game readiness" en in november "Van data naar prestatie".
- In 2015 is het programmaplan 'Transitie Regionale Topsportstructuur 2016' voortgezet. De pijlers met betrekking tot de ontwikkeling van Regionale Topsport Organisaties (RTO's), de opleiding tot topsporter en loopbaanbegeleiding staan hierbij centraal. Er zijn twee centrale bijeenkomsten georganiseerd met alle betrokkenen en stakeholders van het programmaplan om elkaar te informeren over de voortgang, ontwikkelingen en opgeleverde resultaten.
- Er zijn in 2015 doorlopende leerlijnen opgeleverd voor Fysieke training en kwaliteitsrichtlijnen voor Medisch/Gezonde leefstijl, en Coaches. Deze leer/richtlijnen zullen worden geïmplementeerd in de meerjaren opleidingsplannen van sportbonden en via de nationale (CTO's en NTC's) en regionale (RTO's) infrastructuur worden gefaciliteerd. Dit moet eraan bijdragen dat sporters de noodzakelijke competenties aanleren die behoren bij deze thema's en in functie staan van een continu presteren op topniveau. Daarnaast worden begeleiders geschoold om deze leerlijnen te geven.
- In 2015 is de ontwikkeling naar zeven Regionale Topsport Organisaties (RTO's) verder doorgezet. Dit heeft er in 2015 toe geleid tot een kpi- en monitoringssystematiek is ingevoerd op basis van de getekende samenwerkingsovereenkomst tussen NOC*NSF en de verschillende RTO's. De RTO's streven naar het optimaal faciliteren van kwalitatief hoogwaardige en mondiaal concurrerende instroomprogramma's vanaf 8 jaar voor het podium en onder regie van de sportbond. Samen met NOC*NSF en de bonden wordt gewerkt aan de doorontwikkeling.
- In 2015 maakten in totaal 22 sportbonden met 67 topsport/talentprogramma's gebruik van de nationale topsportinfrastructuur van CTO's en NTC's. Dit waren in totaal 821 sporters.
- In 2015 bestond de regionale topsportinfrastructuur uit het volgende aantal RTC's: totaal 227 RTC's waarvan 86 RTC's onder regie van de sportbond, 130 RTC's niet onder regie, 11 RTC's in ontwikkeling
- Doorontwikkeling flexibel onderwijs voor topsporters op VO (doorontwikkeling kwaliteit Topsport Talent Scholen), MBO (evaluatie implementatie wetgeving Focus op Vakmanschap) en HO (implementatie actieplan FLOT) in samenwerking met oa Stichting LOOT, de MBO-raad en 25 betrokken FLOT instellingen.
- Eerste fase EU-project Gold in Education and Elite Sport is afgerond, waarbij in 9 landen de competenties die sporters tussen 12-25 jaar nodig hebben om een duale carrière te volbrengen in kaart zijn gebracht. De uitkomsten zijn tijdens een internationaal symposium in Amsterdam gepresenteerd.
- In 2015 heeft NOC*NSF samen met de KNWU en de Dopingautoriteit verschillende activiteiten uitgevoerd in het kader van het door VWS gefinancierde Actieplan Koersen op een Schone Sport. Dit actieplan is eind 2013 opgesteld om navolging te geven aan de aanbevelingen van de Commissie Anti-Doping Aanpak, die in 2013 onderzoek heeft gedaan naar de dopingcultuur en antidoping-aanpak in het Nederlandse wielrennen. In 2015 zijn verschillende wielerspecifieke activiteiten uitgevoerd, maar daarnaast heeft NOC*NSF samen met de Dopingautoriteit 12 gesprekken met sportbonden gevoerd om de doorlopende leerlijn Dopingvrije sport te implementeren binnen de betreffende bonden.
- Op donderdag 23 april 2015 vond op Papendal de conferentie 'Een dopingvrije sportcultuur in Nederland!' plaats. De conferentie werd op initiatief van minister Edith Schippers gehouden in samenwerking met de Dopingautoriteit, NOC*NSF en de KNWU. Naar aanleiding van de conferentie is door NOC*NSF, de Dopingautoriteit, KNVB, Atletiekunie, KNBiljartB en Fit!vak het actieplan Samen voor een Schone Sport opgesteld. Dit project wordt mogelijk gemaakt door subsidie van VWS. Dit plan zal in 2016 worden uitgevoerd.
- T.b.v. de monitoring en evaluatie van de topsportprogramma's is in de zomer van 2015 een proces gestart dat moest leiden tot de toekenningen voor 2016. Per programma zijn de prestatieafspraken, KPI's en investeringsvoorwaarden geanalyseerd en besproken. Anders dan in voorgaande jaren heeft het Topsportmanagement in het najaar met alle topsportprogramma's in de focus een reviewgesprek gevoerd, waarin met de bond de voortgang van het programma is besproken en afspraken zijn gemaakt voor 2016.
- Er is een overeenkomst gesloten met Infostrada sports voor het optimaliseren van het leveren van Sport(specifieke) data. Tijdens het NCP in november is hierover een presentatie gegeven aan de bonden. Daarnaast is gestart met de ontwikkeling van funnels per sport. In deze funnels wordt de ontwikkeling van een sporter van 0 tot 8 jaar voor het podium in kaart gebracht.
- In 2015 is de 4-meting van het topsportklimaat uitgevoerd samen met de USBO en het Mulier Instituut. In deze meting is aan topsporters, talenten, coaches, technisch directeuren en het Nederlandse publiek gevraagd hoe zij het topsportklimaat in Nederland ervaren. De uitkomst van deze meting wordt begin 2016 verwacht.

Uitzendingen topsportteams

- Eind januari 2015 vond de 12e editie plaats van de Winter EYOF in Vorarlberg/Liechtenstein. De competitie vond plaats in twee landen: Oostenrijk en Liechtenstein. Nederlandse deelname was er in twee takken van sport door vier sporters: alpine skiën (3 jongens) en kunstrijden (1 meisje). Het Nederlands Team werd begeleid door een interne Chef de Mission, drie coaches en een fysiotherapeut. De sportieve prestaties resulteerden helaas niet in medailles. Toch was ook deze EYOF weer een mooi evenement voor de ontwikkeling van de topsportcarrière van deze sporters.
- In 2015 vond het European Youth Olympic Festival in Tbilisi (Georgië) plaats. In juli reisde Chef de Mission Pieter van den Hoogenband met zijn team van 53 sporters vanuit vier sportbonden en de daarbij behorende begeleiders naar dit internationale multi-topsportevenement voor talentvolle sporters. Het EYOF Team Netherlands zette een mooie prestatie neer en ging huiswaarts met vijftien medailles, waarvan vier gouden, drie zilveren en acht bronzen.
- In 2015 is hard gewerkt aan de voorbereidingen voor bovengenoemde drie Olympische en Paralympische Spelen. Er hebben diverse werkbezoeken naar Pyeongchang en Tokyo plaatsgevonden. Hierbij lag de nadruk op het opbouwen van een goede, stevige en betrouwbare relatie met de belangrijkste partijen en stakeholders. Maar ook het contracteren van excellente trainingslocaties is in gang gezet alsmede de zoektocht naar geschikte locaties om te verblijven voor zowel TeamNL én voor het HHH.
- De voorbereidingen voor Rio zijn in volle gang. De organisatie vanuit NOC*NSF ligt op schema en wordt vanuit Rio geprezen vanwege de professionaliteit van werken. Uitdagingen blijven liggen op het terrein van lokaal transport, accommodatie en (straat-)veiligheid. Over al deze onderwerpen vindt met relevante partijen structureel overleg plaats, waarbij de samenwerking met de overheid op diverse fronten van groot belang is.
- Er is een mooie locatie voor het Holland Heineken Huis gevonden evenals, zowel tijdens de Olympische als tijdens de Paralympische Spelen, een geschikt HotelNL voor bondsrelaties van NOC*NSF. Paralympisch zal er uiteraard ook plaats zijn voor overige partners van Paralympic TeamNL, zoals het Fonds Gehandicaptensport en de Cruijff Foundation. Daarnaast wordt weer goed samengewerkt met ATP om ook voor de overige stakeholders van NOC*NSF een goed onderkomen en een goed verblijf te organiseren. De stad Rio kent een groot accommodatie probleem. Vandaar ook de prijzen voor verblijf in hotels of appartementen exorbitant hoog zijn. De afgelopen vier jaar heeft NOC*NSF in Rio in samenwerking met de stad Rio het zogenaamde GEO project georganiseerd. In het kader van het project bezochten Nederlandse topsporters scholen aan de rand van de sloppenwijken om samen met de scholieren de trainen en hun Olympische droom met elkaar te delen. Dit project zal tijdens de OS van Rio in het HHH op een passende wijze, in aanwezigheid van de betrokken scholen worden afgerond.

European Games Baku 2015

- Van 12 tot en met 28 juni 2015 werden voor het eerst in de geschiedenis de Europese Spelen gehouden. De Azerbeidzjaanse hoofdstad Baku was het strijdtoneel.
- Tijdens de Europese Spelen stonden 20 sporten op het programma. In 31 disciplines, waarvan 25 Olympisch en zes niet-Olympisch, werd gestreden om het eremetaal. In meer dan de helft van de sporten was het deelnemersveld van hoog niveau. Dit betekent E(J)K of mogelijkheden tot Olympische kwalificatie voor de Olympische Spelen in Rio 2016.
- Deze eerste editie van de Europese Spelen waren op sportief vlak een groot succes voor European Games TeamNL. Nederland nam deel aan 17 sporten en 24 disciplines.. De minimale medailledoelstelling van acht medailles in vijf sporten werd ruim overtroffen; in totaal werden 29 medailles behaald in zeven sporten.
- European Games TeamNL eindigde op de 9de plaats in het medailleklassement van de Europese Spelen 2015. In totaal werden acht gouden, 12 zilveren en negen bronzen medailles behaald. Met deze 9de plaats in het medailleklassement is een Top10-klansering gerealiseerd. Onderstaande gouden medailles zijn behaald door European Games TeamNL:
 - Turnen balk – Lieke Wevers
 - Tafeltennis – Li Jiao
 - Judo -70kg – Kim Polling
 - Judo -100kg – Henk Grol
 - Judo -78kg – Marhinde Verkerk
 - Wielrennen tijdrit – Ellen van Dijk
 - Boksen -75kg – Nouchka Fontijn
 - Zwemmen 100 vrij – Marrit Steenbergen
- Met het binnengaan van de eerste editie van de Europese Spelen heeft Azerbeidzjan ook de Olympische waarden binnengehaald. In de praktijk blijkt dat het organiseren van een dergelijk evenement gepaard gaat met nadrukkelijke aandacht voor de mensenrechtensituatie in het organiserende land. Amnesty International hield verschillende acties om aandacht te vragen voor de mensenrechtensituatie in Amnesty International en/of de mogelijke rol van Nederland tijdens de Europese Spelen. Waar gewenst werden leden van European Games TeamNL ondersteund bij de informatie over en mogelijk bij hun optreden in de media.

Topevenementenbeleid

- De in 2014 opgerichte netwerkorganisatie "Kracht van Sportevenementen", met daarin de G5, VWS, NBTC en NOC*NSF werkt samen aan (de uitvoering van) het topevenementenbeleid in Nederland. De missie is als volgt: *Nederland organiseert toonaangevende sportevenementen met internationale uitstraling, die excellent georganiseerd zijn en aantoonbaar economisch, maatschappelijk en sportief effect genereren voor het land.*
- Onderdeel van het netwerk is de Commissie Evenementen, die verantwoordelijk is voor het beoordelen van de aanvragen van evenementen voor plaatsing op de Topevenementenkalender. Op basis van het zwaarwegende advies van deze commissie beslist het directeurenoverleg van de netwerkorganisatie ten aanzien van toe- of afwijzing. In 2015 werden in Nederland drie topevenementen georganiseerd: WK Beachvolleybal, Grand Depart Tour de France en WK Volleybal dames. Op de topevenementenkalender werden verder geplaatst: EK Atletiek (2016); start Giro d'Italia (2016); Grand Final Triathlon (2017); EK Voetbal dames (2017); EK Hockey (2017); WK Shorttrack (2017); Volley (ambitie voor 2018); WK Handboog (2019); EK Atletiek indoor (ambitie 2019) en EK Voetbal (2020).
- Naast kennisdeling en -ontsluiting, is ook de voorbereiding van side events voorafgaand en tijdens het evenement een onderdeel van de werkzaamheden van de netwerkorganisatie. Dat gebeurt niet alleen in de speelstad zelf, maar liefst in heel Nederland. Zo werd er bijvoorbeeld rond het WK Beachvolleybal ook in (niet-speelstad) Eindhoven activiteiten georganiseerd en is dit jaar het scholenprogramma rond het Amsterdamse EK Atletiek ook in Rotterdam van start gegaan. Samen met NBTC Holland Marketing werd gewerkt aan de internationale profilering. De segmentsite www.holland.com/sport moet enerzijds gaan bijdragen aan het verwerven van grote evenementen en anderzijds het toeristisch bezoek aan Nederland via sport een impuls geven.
- De Modelaanpak Evenementen (www.modelaanpakevenementen.nl) werd breder ontsloten, zodat bijvoorbeeld ook HBO-opleidingen met evenementen in het curriculum er gebruik van kunnen maken.

1.2.6 Kerntaak Sportontwikkeling

Sportontwikkeling valt uiteen in Sportparticipatie, Sportpromotie en Organisatie-ontwikkeling. Het is een kerntaak van NOC*NSF om op deze gebieden meerwaarde te leveren voor haar leden, vanuit de uitdaging om zoveel mogelijk mensen zo lang mogelijk te laten genieten van sport. De behoefte van de sporter in zijn eigen (lokale) omgeving centraal staat. De Sportagenda 2016 is daarbij leidend en geeft de kaders aan.

Sportparticipatie

NOC*NSF ontwikkelt tak van sport overstijgende kennis en beleid op het gebied van sportparticipatie en adviseert sportbonden en gemeenten over hun sportparticipatie-beleid. Sportakoverstijgende projecten worden uitgevoerd als deze aantoonbaar leiden tot de realisatie van de Plus 10-doelstellingen uit de Sportagenda. Sportpromotie ('storytelling' van goede voorbeelden) streeft naar het lokaal genereren van vraag naar implementatie van succesvolle sportprogramma's.

Organisatie-ontwikkeling

NOC*NSF streeft naar sterke bonden, om samen de collectieve topsport- en sportparticipatie ambities te realiseren. Daarom ontwikkelt NOC*NSF tak van sport overstijgende kennis en beleid op het gebied van organisatieontwikkeling van bonden en adviseert bonden over hun organisatie-ontwikkeling.

Sportparticipatie

De sportdeelname ambitie uit de Sportagenda 2016 luidt: 'Meer mensen sporten vaker en actiever over langere periode van hun leven'. Dit wordt weergegeven in vier streefcijfers. Het belangrijkste streefcijfer is groei in wekelijkse sportdeelname, in vier jaar tijd van 50% naar 60%, tien procent meer dus. De werkorganisatie van NOC*NSF voert de hieraan gerelateerde inspanning uit in lijn met het formeel vastgelegde 'Plus10 programma'.

De Sportagenda is een gezamenlijk plan van sportbonden en NOC*NSF. Elke organisatie heeft zijn eigen uitvoeringsplan gemaakt. Ook NOC*NSF levert zelf haar eigen bijdrage. De ambities van de Sportagenda 2016 zijn vertaald naar SMART doelen voor het NOC*NSF deel met daarbij behorende inspanningen, zowel projecten als processen.

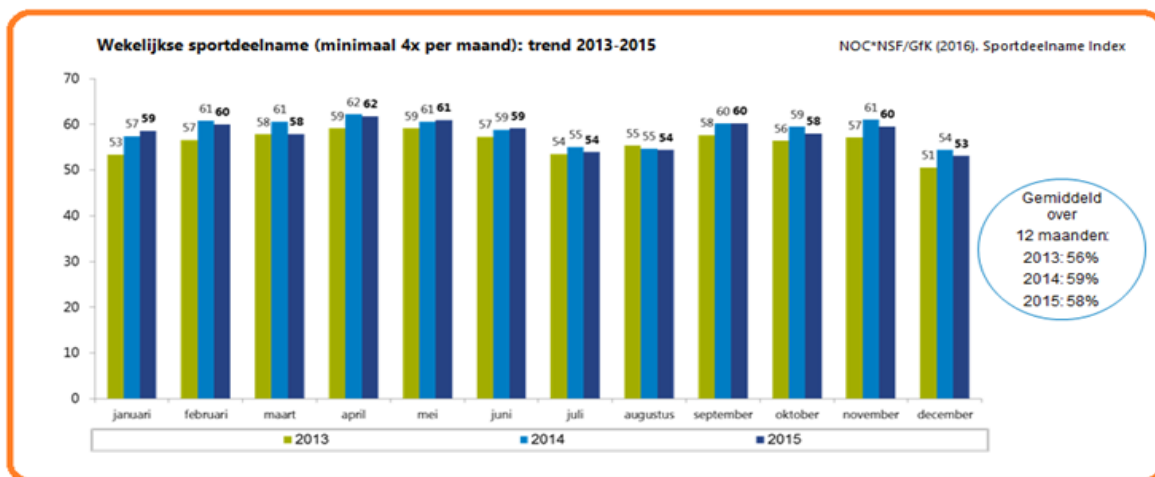
De uitvoering van het Plus10 programma valt binnen NOC*NSF Sportontwikkeling, met als zwaartepunt de afdeling NOC*NSF Sportparticipatie. Wij adviseren sportbonden en gemeenten hoe je meer mensen aan het sporten en bewegen kan krijgen. Als instrument voeren wij hiervoor sportakoverstijgende projecten uit, ontwikkelen kennis en nemen deel aan relevante netwerken.

De centrale ambitie (het waartoe, de opdracht, de missie) van het Plus10 programma is de Sportagenda ambitie om in 2016, iedere Nederlander meer, vaker, actiever en over een langere periode in zijn of haar leven te laten sporten.

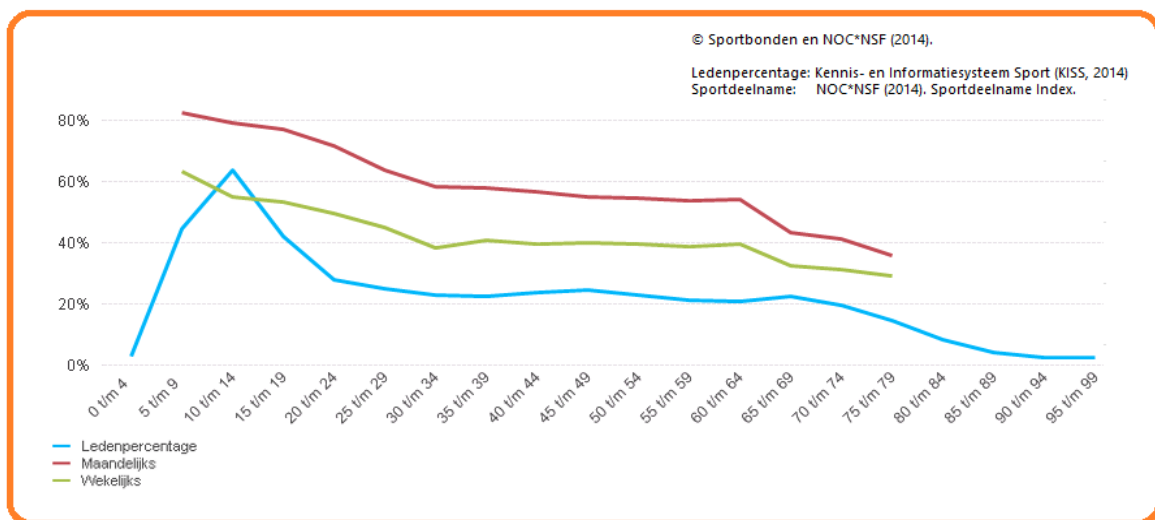
In de Sportagenda 2016 wordt de centrale sportdeelname ambitie opgedeeld in vier concrete onderdelen, met vier concrete streefcijfers:

- meer: sportparticipatie minimaal 12x per jaar ('af en toe sporters') van 65% naar 75% van de bevolking;
- vaker: sportfrequentie minimaal 40 weken per jaar ('regelmatige sporters') van 50% naar 60% van de bevolking;
- actief: combinorm van 60% naar 70% en aantal Nederlanders dat deelneemt aan competities en wedstrijden met 10% verhogen;
- langere periode: lidmaatschappen ('duurzame sporters') van 29% naar 35% van de bevolking.

Deze streefcijfers worden periodiek gemeten. De Sportersmonitor 2012 was een uitvoerige '0-meting' bij aanvang van de huidige Sportagenda. Sinds januari 2013 wordt de sportdeelname in kaart gebracht. Alle streefcijfers samen worden maandelijks gebundeld in de NOC*NSF Sportdeelname Index. Bij de start van de Sportagenda stond deze op 100. Op alle ambitie onderdelen streven we naar een toename van 10% (over de periode 2012-2016). Als alle streefcijfers met minimaal 10% zijn gestegen zal de NOC*NSF Sportdeelname Index door de 200 punten grens heen gaan. Er zit een structurele toename in de ambitiecijfers van circa 2,5% per jaar. Onderstaande grafiek visualiseert de situatie voor 2015.

Van de Nederlanders die wekelijks sporten, sporten er twee derde (6.000.000) bij een sportclub. Dit betekent dat een derde van de regelmatige sporters (3.000.000) dit doen op een door zichzelf georganiseerde manier.

Onderzoek laat zien dat de duurzame sportdeelname plaatsvindt in een omgeving waar mensen graag samenkomen. Hoe groter de sociale cohesie tussen de groep die samen sport des te langer de individuen de sport actief blijven beoefenen. Dit blijkt zeer te correleren met sportclubs. De duur van het sportleven van een individu in een sportclub is gemiddeld 10 keer zo lang als dat van een individu dat alleen sport.

Ondernemende, gastvrije sportclubs spelen hierin een cruciale rol. Als mensen ergens gaan sporten waar je gezellig met anderen kunt sporten, waar een leuke trainer voor de groep staat die je ook nog iets bijbrengt, waar je op je eigen niveau kunt presteren en waar het prettig vertoeven is, dan blijven ze daar heel lang actief sporten. Anders gezegd; sportclubs die aanbod, kader en accommodatie goed op orde hebben en waar de sociale samenhang groot is, slagen er als geen ander in om bestaande leden en sporters langdurig aan zich te binden. Omdat we ook niet-leden of niet aangesloten sporters het gunnen om onderdeel te worden van dergelijke clubs, vragen wij sportverenigingen en andere sportaanbieders om meer 'open' te worden. De interactie tussen de lokale sportclub en de (potentiele) sporter of beweger is cruciaal. Hoe beter de lokale sportclub in staat is om in te spelen op de behoefte en vraag van haar sporters des te sportiever en actiever Nederland wordt.

Voor NOC*NSF is het Plus10 programma geslaagd als iedere buurt in Nederland een open club heeft

In 2015 hebben we de tientallen relevante inspanningen uitgevoerd en resultaten gerealiseerd die hebben bijgedragen aan ons doel 'iedere buurt een open club' met als positief effect een stijging van de sportdeelname in Nederland.

Hieronder een opsomming van een deel van deze inspanningen:

- Om sportclubs te ontzorgen is het Ondernemingsdossier voor sportclubs – een online tool waarmee clubbestuurders gemakkelijker aan wet- en regelgeving kunnen voldoen – ontwikkeld.
- Om sportclubs te versterken zijn onder andere zgn. Kloppend hart sessies ontwikkeld en in minimaal 10 gemeenten uitgevoerd.
- Om sportclubs te triggeren meer 'open' te worden zijn meerdere zgn. Open club sessies gehouden. Ook worden in 6 regio's 24 clubs begeleid in het proces om open club te worden.
- De vierjaarlijkse sportaanbiedersmonitor is in samenwerking met sportbonden uitgevoerd en nieuw voor de sport is een start gemaakt met een eigen onderzoekspanel bestaande uit sportclubs.
- Het belang van goede en competente lokale sportclubbestuurders is actief geagendeerd en de aandacht is zowel bij sportbonden als gemeenten significant toegenomen. Enkele tastbare instrumenten zijn opgeleverd.
- Ruim 50 gemeenten zijn geadviseerd via een KISS rapportage en een begeleidend gesprek. Met 80% van de G32 gemeenten is de relatie geactiveerd.
- In Zwolle is een uitgebreide pilot uitgevoerd om de uitstroom uit de sport onder jongeren 13-18 jaar tegen te gaan.
- Het Cluster 50+ met 16 deelnemende sportbonden heeft actief een viertal proposities gezamenlijk uitgewerkt om meer ouderen aan het sporten te krijgen. Sport.nl is hier één van de tastbare voorbeelden van.

In lijn met en versterkend aan de Sportagenda voert de sport in opdracht van de Rijksoverheid verschillende sporttak-overstijgende programma's uit. De Sportimpuls uit het programma Sport en Bewegen in de Buurt, het gehandicapten-sportprogramma Grenzeloos Actief en het programma naar een Veiliger Sport Klimaat zijn hier de meest bekende voorbeelden van. Deze programma hebben hun eigen dimensie, communicatie en verantwoording. Ter illustratie volgt hierna een weergave van de resultaten geboekt binnen het programma 'Naar een veiliger Sportklimaat':

Het aantal gerapporteerde excessen in de sport is de afgelopen jaren gedaald, de bewustwording en ontvankelijkheid voor sportiviteit en respect onder sportbestuurders is gegroeid en sporters lijken zich op en rond het veld iets veiliger te voelen. Tegelijkertijd zijn misstanden in de sport van alle tijden en is het noodzakelijk te blijven werken aan het stimuleren van sportiviteit en respect en het voorkomen en aanpakken van ongewenst gedrag. Om die reden heeft de Minister VWS besloten om het lopende VSK programma met twee jaar te verlengen (2017 en 2018).

De resultaten tot nu toe zijn dat:

- Het aantal wedstrijden met excessen in het amateurvoetbal is in 2014/2015 gedaald naar 211 (in 2011/2012 306 excessen);
- 6.746 verenigingen (doelstelling 7.500 eind 2016) werken aan een veiliger sportklimaat;
- Ruim 50% van de verenigingen werk maakt van een veiliger sportklimaat. Bij voetbal is dat 80%;
- 87% van de sportclubs heeft gedragsregels, bij voetbalclubs is dat 94%;
- 42% van de verenigingen heeft een vertrouwenspersoon, bij het voetbal is dit 52%;
- Sportiviteit en respect is bij de VSK sportbonden gestegen van plaats 10 naar plaats 5 op de agenda;
- Er zijn inmiddels ruim 25.000 Verklaringen Omtrent Gedrag aangevraagd;
- Verreweg de meeste bonden hebben hun reglement tuchtrecht op orde;
- Sportplezier blijkt als begrip enorm aan te slaan bij bonden en verenigingen om met het thema veilig sportklimaat aan de slag te gaan.

Van de regelmatige sporters of wedstrijdbezoekers ervaart 76% zich veilig op en rondom sportwedstrijden, maar tegelijkertijd werd 36% werd geconfronteerd met wangedrag in de sport. Het gaat dan met name om verbaal geweld (28%), lichamelijk geweld (14%), discriminerende of kwetsende opmerkingen (11%), vernieling of vandalisme (10%), overlast (9%), diefstal (9%) of seksuele intimidatie (1%). In de meeste gevallen ging het om eenmalige incidenten.

Onder alle groepen mensen die betrokken zijn bij sport is het gevoel van onveiligheid in 2015 ten opzichte van 2013 kleiner geworden. Het gevoel van sociale veiligheid in de sport lijkt onder diverse groepen stabiel te blijven of zelfs te verbeteren. Zeker onder de sporters zelf is een positieve ontwikkeling te zien: het aandeel dat zich onveilig voelt is afgenomen.

Sportpromotie

De twaalfde Nationale Sportweek van NOC*NSF en De Lotto is wederom succesvol verlopen. In totaal organiseerden ruim 200 gemeenten een lokale Sportweek en werkten meer dan 30 sportbonden mee aan de Nationale Sportweek. Meer dan een miljoen mensen hebben in de week in april aan de ruim bijna 10.000 lokaal aangeboden activiteiten meegedaan.

Het is de laatste keer dat de Sportweek in april plaatsvond. Sinds 2015 is de Europese Unie gestart met de Europese Sportweek. Geïnspireerd door de successen in Nederland is het concept doorgezet naar de lidstaten van de EU. Deze 1e Europese Sportweek vond plaats in september 2015. Nederland heeft meegedaan door het organiseren van een aantal inspirerende bijeenkomsten. De voornaamste was een grote en succesvolle bijeenkomst voor lokale sportprofessionals in de jaarbeurs in Utrecht. Onder het thema 'Be Inspired, Be Active', zijn de professionals geïnspireerd hoe ze lokaal kunnen profiteren van de Sportzomer in 2016.

Organisatieontwikkeling

- De adviesgroep Ontwikkelen Sportbesturen is bijeen geweest tijdens het EK Shorttrack in Dordrecht. Concrete zaken die hieruit naar voren komen is dat de adviesgroep werkt aan een white paper als inspiratie voor de ontwikkeling van besturen in de toekomst en dat Sport & Zaken werkt aan het inrichten van een vorm van academie voor bestuurders op landelijk niveau.
- De Sportbondenmonitor is in 2015 (vervroegd) uitgevraagd waardoor de eerste resultaten al tijdens de Algemene Ledenvergadering van NOC*NSF in mei gepresenteerd konden worden. In samenwerking met het NISB is de brancherapportage opgesteld.
- Het benchmark-instrument is door Accountmanagement actief ingezet bij het adviseren en ondersteunen bij ontwikkeling van met name de 20 grootste sportbonden. Het benchmark-instrument is geüpdatet: de scores van de metingen Goed Sportbestuur zijn nu toegevoegd als spindiagram, naast dat er twee indicatoren gewijzigd zijn (Ontwikkeling ledentallen en FTE verdeling).
- De 4^e editie van het Talentprogramma Werken in de sport is in april afgerond. Er deden 12 talenten van 7 sportbonden, stichting Sport & Zaken, Vereniging Sport Utrecht en het NOC*NSF mee. De 5^e (lustrum) editie van het Talentprogramma Werken in de Sport is in november gestart. Deze groep bestaat uit 13 deelnemers, van 9 sportbonden, de Werkgeversorganisatie in de Sport en het NOC*NSF.
- Op 15 september is het digitale E-portfolio "Ontwikkel jezelf!" voor medewerkers van leden van NOC*NSF en WOS gelanceerd. Dit is een gezamenlijk project van het arbeidsmarktfonds "Samen Presteren" en werkenindesport.nl. Initiatiefnemers zijn de sociale partners uit de sport (Werkgevers in de Sport (WOS), FNV Sport, CNV, De Unie) en NOC*NSF met ondersteuning van Randstad als Partner in Sport van NOC*NSF. Het E-portfolio is het persoonlijk ontwikkelingsdossier voor een medewerker ter ondersteuning van de eigen professionele ontwikkeling en loopbaanoriëntatie.
- Op 11 september is de 3^e Sportbestuurdersconferentie georganiseerd. Ruim 80 bestuurders gingen actief met elkaar het gesprek aan over de transitie in de maatschappij, de betekenis hiervan voor hun sport(bond) en hun eigen rol als bestuurder.
- Vanuit het sponsorcontract van EY is de KNGU geholpen om de huidige (nieuwe) governance structuur beter te laten renderen. Het onderzoek met bijbehorend advies is voor andere sportbonden betekenisvol voor het opbouwen van draagvlak en het verhogen van de betrokkenheid van de achterban.

1.2.7 Kerntaak Marketing

De kerntaak Marketing heeft een belangrijke focus op het genereren van middelen voor het realiseren van de ambities van de Sportagenda (top 10 en sportparticipatie)

Deze kerntaak bestaat enerzijds uit het genereren van voornamelijk sponsoringinkomsten bij bedrijven en media en anderzijds uit branding, activatie en media/marketing intelligence. Stevige partnerships met bonden (en hun sponsoren), media (zoals mediapartners), bedrijven (Partners, Suppliers) en andere samenwerkingspartners (Lotto inzake marketingrechten en bijv. Jeugdsportfonds, FondsGehandicaptenSport) zijn daarbij noodzakelijk.

Genereren van Inkomsten

- In 2015 is gebouwd aan een nieuwe, integrale sponsorpropositie van de sport. Aan de hand van een brede marktverkenning, werd als uitgangspunt gekozen om rechten van NOC*NSF, sportbonden, evenementen en individuele topsporters, te verenigen in één sterke, integrale propositie van de Nederlandse sport. TeamNL vormt hierin de verbindende schakel, tegelijkertijd is er ruimte en aandacht voor maatwerk op het terrein van Sportontwikkeling.
- Met Friesland-Campina is een nieuw suppliership gesloten.
- Het plan 'Geven aan Sport'
 - De campagne Sport, Daar Geef Je Om (in samenwerking met KNVB en Eredivisie CV) kent inmiddels een bekendheid van 15%.
 - De omvang van giften en nalatenschappen aan sport is gestegen van 29 naar 45 miljoen euro (onderzoek Vrije Universiteit, Amsterdam).
 - NOC*NSF ontving meerdere schenkingen die door de Technische Staf zijn bestemd voor de ondersteuning van enkele talentvolle baanwielrenners.

Bouwen van Partnership

- Voor alle Partners organiseerde NOC*NSF een pretrip naar Rio de Janeiro. Naast locatie-bezoek werden er presentaties gehouden over bijvoorbeeld het GEO-project.
- Tijdens de '24 Uur Van Papendal' werden voor alle Partners inspirerende workshops en presentaties gehouden, aangekleed in Rio-stijl.

Merkbeleid

- Er is een nieuwe brandidentity voor het merk TeamNL uitgewerkt
- De merksterkte van het merk NOC*NSF is in vergelijking tot 2014 gestegen. De merksterkte van het merk TeamNL is gedaald in vergelijking met 2014 (Brand Asset Valuator 2015). Dit is deels te wijten aan de relatieve onbekendheid van de nieuwe merkidentiteit.

Communicatie en activatie

- Het NOS | NOC*NSF Sportgala trok gemiddeld 1,7 miljoen kijkers. De gemiddelde waardering bezoekers was 7,9.
- Voor sportfans is het platform TeamNL.org ontwikkeld, alsmede de TeamNL app. Sportfans kunnen hiermee 365 dagen per jaar hun favoriete sporters volgen, krijgen tips over events en uitzendingen. Artikelen, foto's en video's zorgen voor relevante content. De Partners in Sport van NOC*NSF dragen bij aan de inhoud van het platform.

Marketing competenties

- In het kader van Olympische Educatie hielden op Olympic Day (23 juni) ruim 100 huidige en voormalige topsporters een spreekbeurt op hun oude basisschool of die van hun (klein-)kinderen over hun ervaringen tijdens de Olympische Spelen.
- Het marketingplatform Sportbonden is in 2015 wederom 4 maal georganiseerd en heeft een goede opkomst gekend. Meest gewaardeerd werd de special over 'Toekomst van Sport op TV'
- De jaarlijkse Sport en TV monitor met een overzicht van kijkcijfers per sport is verschenen.
- In samenwerking met de werkgroep Lotto-Bonden, werden twee seminars gehouden voor sportbonden over 'Ontwikkelingen & Kansen in de Kansspelmarkt'. Voorbeelden uit het buitenland, risico's van matchfixing, verdienmodellen en de waarde van een fanbase werden behandeld door deskundigen uit binnen- en buitenland.

Partners in Sport: een bloemlezing uit de gezamenlijke initiatieven in 2015Lotto

- Lotto was in 2015 mede dankzij de sportbonden zichtbaar in de breedte van de Nederlandse sport. Tevens was Lotto vertegenwoordigd als hoofdsponsor van het NOS/NOC*NSF Sportgala en het breedtesport platform Sport.nl.
- Als hoofdsponsor van de Nationale Sport Week was Lotto mede-afzender van een serie items in RTL-Late Night, waarin onder andere aandacht voor de cheque-overhandiging van Lotto-ambassadeur Pieter van den Hoogenband aan NOC*NSF-voorzitter André Bolhuis.

Zilveren Kruis

- Liefst 200.000 basisschool leerlingen konden met hulp van Zilveren Kruis inmiddels een kennismakingscursus schooljudo volgen. Dit Zilveren Kruis project is daarmee het grootste schoolsport programma op de basisschool in Nederland.

EY

- Ook in 2015 gaf EY invulling aan haar motto 'Ook de coach verdient een medaille', met name door samen met NOC*NSF en technisch directeur Maurits Hendriks de Nederlandse topcoaches te ondersteunen.
- EY heeft samen met NOC*NSF en een sportbond een uitwerking gemaakt van 'Bestuurlijk ontwikkelen'. Het advies moet helpen bij de uitdaging voor sportbonden om het evenwicht te vinden tussen professionalisering en betrokkenheid enerzijds en accountability en toezicht anderzijds.

Rabobank

- Rabobank heeft in 2015 haar nieuwe strategie 'Een aandeel in elkaar..' verder vorm gegeven en aan laten sluiten bij het partnership van NOC*NSF, de KNHB, de KNWU en de KNHS. Rabobank is onder andere een social media campagne gestart waarbij 15 topsporters uit de drie Rabosporten, zowel Olympisch als Paralympisch, centraal staan.

Randstad

- Randstad heeft in 2015 haar strategie 'Worden wie je bent' verder vorm gegeven. In november is het 15 jarige lustrum gevierd van 'Goud op de Werkvloer', het programma dat (ex)topsporters ondersteunt in loopbaanbegeleiding en carrière coaching.

Volkswagen/Pon

- Voor topsporters is mobiliteit cruciaal. In die behoefte heeft Volkswagen ook in 2015 vanuit een loyaal sponsorship ruimhartig voorzien met de inzet van auto's.
- De tijdelijke bewoners van het Rio House voor Topsporters konden in 2015 als echte Nederlanders door de stad fietsen. De zelfde oranje Gazelle-bikes worden straks ook in het Olympisch Dorp ingezet om de mobiliteit van TeamNL een extra dimensie te geven.

Paralympische partners in 2015

BP * Fonds Gehandicaptensport * Johan Cruyff Foundation

Projectpartners in 2015

Asics * ATP * Coca-Cola * Heineken * Neptunus * NS * Suitsupply * M-Line * Impeco * KPN * FrieslandCampina

Mediapartners in 2015

Arko Sports Media * Exterion Media * Interbest * NOS * Radio 538 * Sanoma Media * Telegraaf * Twitter

1.2.8 Kerntaak Verdelen Middelen

*NOC*NSF staat voor het transparant, efficiënt en zorgvuldig verdelen van de collectieve middelen die centraal aan de georganiseerde sport ter beschikking worden gesteld (Lotto, Mission, VWS). Samen met bonden, VWS en andere organisaties worden regels/grondslagen ontwikkeld voor:*

** de verdeling van middelen*

** het beoordelen van aanvragen van bonden*

** het controleren van de juiste besteding*

** het beheer van de collectieve middelen*

- Op basis van Bestedingsplan en Richtlijnen 2015 is de toekenningscyclus 2015 uitgevoerd. Tevens is de verantwoordingscyclus 2014 uitgevoerd. Over beide cycli wordt op basis van een rapportage verantwoording afgelegd aan de Algemene Vergadering.
- In 2015 is het Lotto-deel van het Bestedingsplan 2016 vastgesteld op € 40.047.456.
- Bij de Beroepscommissie Bestedingsplan (BCB) is in 2015 één beroepsschrift ingediend n.a.v. toekenningsbesluiten. Het betrof een gecombineerd beroep inzake de rubrieken 1.3 (Veilig Sportklimaat) en 3.2 (Organisatieontwikkeling). Het beroep werd door de desbetreffende sportbond voor behandeling door de BCB ingetrokken.

1.2.9 Kerntaak Staffaken

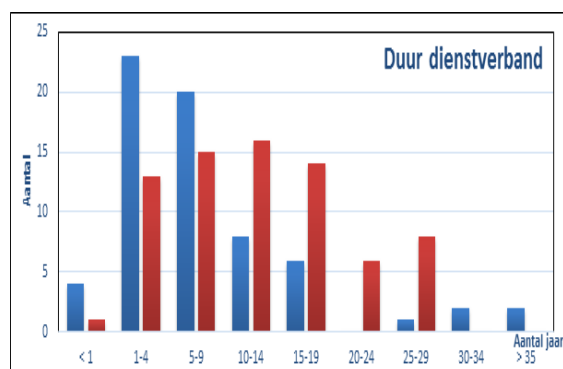
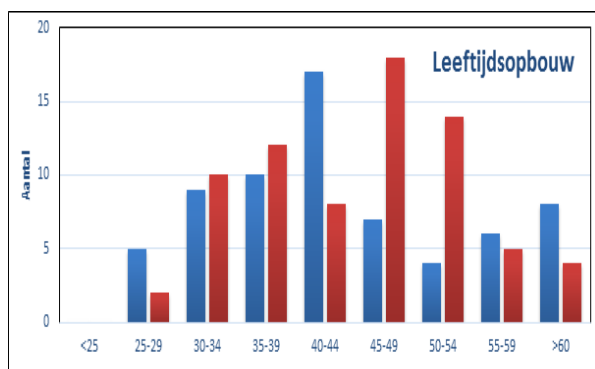
In 2015 veel gebruikte communicatiemiddelen zijn: www.nocnsf.nl, www.sport.nl, ledennet, facebook, twitter, blog's en diverse nieuwsbrieven o.a. voor (inter)nationale sportbestuurders. In 2015 werd een nieuw platform geïntroduceerd: www.teamnl.org.

In het voorjaar van 2015 werd het interne verbeterprogramma NOC*NSF Next afgerond. Diverse kwaliteitsverhogende en/of kostenbesparende maatregelen werden doorgevoerd, onder andere op het gebied van inkoop, project- en risicomangement, personeelsregelingen.

Op het gebied van HR zijn onderstaande feiten en cijfers van toepassing. Voor overige financieel-organisatorische informatie wordt verwezen naar het financieel deel van het jaarverslag 2015 van NOC*NSF (1.2.11).

Enkelvoudige cijfers NOC*NSF

	31-12-2011	31-12-2012	31-12-2013	31-12-2014	31-12-2015
Formatie					
Fte (totaal)	157,6	158,7	137,5	128,5	126,7
Onbepaalde tijd	116,2	121,2	103,0	100,2	108,1
Bepaalde tijd/tijdelijk	41,4	37,5	34,5	28,3	18,6
Formatie naar financiering (fte)		158,7	137,5	128,5	126,7
Basisfinanciering		86,9	80,8	76,8	72,1
Projectfinanciering		42,6	46,3	51,7	54,6
Overige financiering		29,2	10,4	0,0	0,0
Dienstverbanden					
Personeelsleden	181	178	153	148	139
Mannen	81	86	71	68	66
Vrouwen	100	92	82	80	73
Fulltime	98	103	90	82	77
Mannen	66	65	55	48	47
Vrouwen	32	38	35	34	30
Parttime	81	75	63	66	62
Mannen	13	21	16	20	19
Vrouwen	68	54	47	46	43
Ziekteverzuim	4,21%	3,50%	3,65%	3,86%	4,53%

Man Vrouw

1.2.10 Overige taken NOC*NSF

Deelnemingen

De vereniging NOC*NSF heeft één dochteronderneming, te weten Papendal Holding BV. Laatstgenoemde vennootschap is op haar beurt de moedermaatschappij van Sportcentrum Papendal BV (SCP) en Hotel Papendal BV (HCP).

Overzicht overige verbonden organisaties

Naast de hiervoor genoemde organisatie hebben de volgende organisaties een financieel en/of organisatorische verbondenheid met NOC*NSF:

Bestuurlijke participatie

- Innosport NL (in 2015 is deze stichting ontbonden)
- Fonds voor de Topsporter
- Stichting Sport & Zaken

Begunstigden in het Bestedingsplan Sportagenda

- Centra voor Topsport en Onderwijs (CTO's)
- Olympische netwerken
- Dopingautoriteit (**)
- NL Sporter (**)
- NL Coach (**)
- Instituut Sportrechtspraak (**)
- Stichting Sport & Zaken (**)

(**) In het vastgestelde jaarplan 2015 van NOC*NSF zijn de zogenaamde 'set van afspraken' met deze begunstigden opgenomen. Deze zijn in 2015 door NOC*NSF gemonitord op de navolging. Voor een verantwoording voor de activiteiten van de hiervoor genoemde organisaties wordt verwezen naar de jaarverslaggeving van deze organisaties.

Onderzoek

De in gang gezette vooruitgang op het gebied van sportonderzoek en - intelligence heeft verder zijn beslag gekregen in 2015. Het programma Onderzoek is in 2015 met name gericht geweest op de verbinding van NOC*NSF met landelijke initiatieven zoals het door VWS ingestelde topteam, de Nationale Wetenschapsagenda (NWA), agenda voor Nationaal Praktijkgericht Sportonderzoek, het platform kernindicatoren sport en het Kenniscentrum Sport, als ook het lopende NWO Onderzoeksprogramma Sport 2013-2016.

- Het topteam met als taak om een gezamenlijke kennis- en innovatieagenda voor de sport op te stellen, zowel voor topsport en sportparticipatie als voor wetenschap, economie en maatschappij. In 2015 is vooral aandacht besteed aan innovatie, wat uitmondde in <http://www.sportinnovator.nl/> waarbij subsidie verkregen kan worden voor sportinnovatie projecten onder bepaalde voorwaarden. Harry van Dorenmalen (Chairman IBM Europe) is de voorzitter van het topteam. Vanuit NOC*NSF participeert Maurits Hendriks in dit topteam.
- Vanuit NOC*NSF zijn diverse vragen ingediend voor de Nationale Wetenschapsagenda (NWA). De programmamanager Onderzoek is uitgenodigd en aanwezig geweest bij de meetings Science for Science en Science for Competitiveness. Zowel het thema sport als het thema opvoedingsklimaat/veiligheid hebben een plaats in de NWA.
- Er is actief bijgedragen (deelname sessies en input voor factboek) aan de kennisagenda voor praktijkgericht sportonderzoek. Op initiatief van SIA, het Hogescholen Sportoverleg (HSO) en het Kenniscentrum Sport (NISB) is er een inventarisatie gemaakt van het Nederlandse praktijkgerichte sportonderzoek en is de kennisagenda opgesteld. Deze agenda was ook een van de onderwerpen tijdens de Sport Science missie naar Japan (november 2015). Vanuit NOC*NSF namen Kamiel Maase en Nicolette Schipper-van Veldhoven deel aan deze Japan reis. Het bezoek heeft sterk bijgedragen aan de zichtbaarheid van het Nederlandse sportonderzoek in Japan en er ligt veel ruimte om samenwerking op te zetten, op nationaal niveau en op het niveau van individuele organisaties.
- Vanuit NOC*NSF is bijgedragen aan de kernindicatoren Sport. In 2015 zijn de Kernindicatoren Sport en Bewegen benoemd door de minister van VWS om de stand van zaken op dit terrein duurzaam in de tijd te kunnen volgen. Deze krijgen hun beslag op een goed toegankelijke website <https://www.volksgezondheidszorg.info/sport/kernindicatoren#node-inhoud-kernindicatoren-sport>
- In 2015 lopen 25 projecten binnen het NWO-onderzoeksprogramma sport (programma is vormgegeven in samenwerking met het ministerie van VWS, NWO en SIA). Deze worden gemonitord door 3 pijlerscommissies en de stuurgroep. De stuurgroep van het NWO-onderzoeksprogramma sport is in 2014 twee maal bij elkaar gekomen. Voorzitters Cathy van Beek (Radboud Universiteit) en Bas van de Goor (Bas van de Goor Foundation). Vanuit NOC*NSF participeren Erik Lenselink en Nicolette van Veldhoven in deze stuurgroep. Projecten zijn te volgen via <http://sportonderzoek.com>. Via de nieuwsbrief aan bonden werd maandelijks één van de projecten voor het voetlicht gebracht.
- In het kader van de kennisoverdracht functie zijn in 2015 twee IKO (Informatie, Kennis, Onderzoek) bijeenkomsten gehouden waarin diverse sportbonden participeren.
- NOC*NSF ondersteunt het ingestelde lectoraat "Sportpedagogiek, in het bijzonder naar een veilig sportklimaat". Het lectoraat is gevestigd bij het Kenniscentrum Bewegen en Educatie van Windesheim in Zwolle. Doel is om doormiddel van meer kennisontwikkeling en kennisoverdracht te werken aan een pedagogisch verantwoord veilig sportklimaat.

Vertrouwenspunt Sport

Het Vertrouwenspunt Sport is 248 keer benaderd, dat is bijna een verdubbeling ten opzichte van voorliggende jaren. Het merendeel van de meldingen betreft grensoverschrijdend gedrag (seksuele intimidatie, pesten e.d.). Vier maal betrof dit doping, advies en steun na de geconstateerde dopingovertreding. Tweemaal was sprake van vragen over matchfixing. Er zijn 40 bonden bij deze meldingen betrokken, met de variatie in aantal van 1 tot 54 meldingen per bond.

1.2.11 Financiële informatie

1.2.11.1 Meerjarenoverzicht geconsolideerd

	Realisatie (31.12.)2011 x € 1.000	Realisatie (31.12.)2012 x € 1.000	Realisatie (31.12.)2013 x € 1.000	Realisatie (31.12.)2014 x € 1.000	Realisatie (31.12.)2015 x € 1.000
Geconsolideerde Staat van baten en lasten					
BATEN					
Lottogelden	53.119	48.685	44.358	37.682	35.964
Sponsorgelden	10.143	11.411	9.653	10.923	10.531
Subsidies overheden	31.980	30.102	26.872	27.322	28.039
Contributies	924	907	1.118	1.144	1.127
Overige baten	17.411	18.115	15.763	16.709	16.901
Mutatie onderhanden projecten	4.549-	525	3.267	2.550	1.858-
Financieringsresultaat	832	1.173	214	120-	232-
	109.860	110.918	101.245	96.210	90.472
LASTEN (CATEGORIAAL)					
Personeelskosten	19.091	19.994	18.957	18.664	18.563
Afschrijvingskosten	1.880	2.410	3.193	3.161	2.264
Huisvestingskosten	5.829	5.427	4.607	4.885	5.251
Organisatiekosten	2.211	2.999	2.758	2.065	2.247
Marketing- en communicatiekosten	2.078	3.622	1.153	1.179	1.757
Kostprijs verkopen	2.211	2.062	2.511	2.384	2.642
Specifieke projectkosten	9.709	19.865	13.147	15.129	10.335
Belastingen resultaat	135	67	169-	48-	1-
Bestedingsplan sportorganisaties	54.631	55.153	66.219	62.731	55.557
	97.775	111.599	112.376	110.150	98.615
LASTEN (FUNCTIONEEL)					
Topsport	33.858	40.697	45.460	44.731	41.507
Sportontwikkeling/Brancheversterking	19.514	18.976	18.792	18.071	16.083
Sportontwikkeling/Levenslang sporten	15.058	17.313	22.506	22.565	18.613
Behartiging belangen leden	3.405	4.688	2.734	3.031	3.015
Verdelen middelen	509	482	684	776	825
<i>Specifieke doelstellingen</i>	<i>72.344</i>	<i>82.156</i>	<i>90.176</i>	<i>89.174</i>	<i>80.043</i>
Sportcentrum Papendal	8.147	9.469	7.290	8.685	7.583
Hotel Papendal	7.291	7.252	7.010	5.326	5.978
Papendal Holding	-	-	-	-	18
Olympisch Plan 2028	2.559	2.471	1.482	-	-
	90.341	101.348	105.958	103.185	93.622
Werving baten	3.598	6.638	4.309	5.215	3.355
Beheer en administratie	3.836	3.613	2.109	1.750	1.638
	97.775	111.599	112.376	110.150	98.615
SALDO VAN BATEN EN LASTEN					
Resultaat deelnemingen	12.085	681-	11.131-	13.940-	8.143-
	745	-	35-	-	-
RESULTAAT	12.830	681-	11.166-	13.940-	8.143-
RESULTAATBESTEMMING					
Continuïteitsreserve	116-	-	32	1.103-	244
Bestemmingsreserve Lotto	5.226	328	9.543-	13.336-	9.741-
Bestemmingsreserves Overig	7.720	1.009-	1.655-	445	1.354
Bestemmingsfondsen	-	-	-	54	-
	12.830	681-	11.166-	13.940-	8.143-
Geconsolideerde Balans					
Vaste activa	35.597	49.113	54.290	51.037	51.192
Voorraden, vorderingen en effecten	8.419	9.040	6.936	6.513	6.586
Liquide middelen	74.124	58.963	40.899	24.634	21.944
ACTIVA	118.140	117.116	102.125	82.184	79.722
<i>Continuïteitsreserve</i>	<i>3.500</i>	<i>3.500</i>	<i>3.305</i>	<i>2.221</i>	<i>2.462</i>
<i>Wettelijke reserves</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>227</i>	<i>208</i>	<i>211</i>
<i>Bestemmingsreserve Lotto</i>	<i>57.326</i>	<i>57.654</i>	<i>48.111</i>	<i>34.775</i>	<i>25.034</i>
<i>Bestemmingsreserves Overig</i>	<i>22.631</i>	<i>5.869</i>	<i>4.214</i>	<i>4.659</i>	<i>6.013</i>
<i>Bestemmingsfondsen</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>54</i>	<i>54</i>
Vermogen	83.457	67.023	55.857	41.917	33.774
Voorzieningen	259	354	292	713	925
Langlopende schulden	7.589	21.945	27.786	26.813	28.488
Kortlopende schulden	26.835	27.794	18.190	12.741	16.535
PASSIVA	118.140	117.116	102.125	82.184	79.722

1.2.11.2 Resultaat

Ook over 2015 bedroeg het **resultaat** negatief, namelijk +/- € 8,1 miljoen. Dit resultaat is wel € 1,0 miljoen beter dan begroot, en € 5,8 miljoen beter dan over 2014.

Het negatieve resultaat is - evenals vorige jaren - grotendeels veroorzaakt doordat de uitgaven van het bestedingsplan hoger waren dan de inkomsten van met name Lotto.

Het resultaat van de **werkorganisatie** is, evenals de laatste 2 jaren, ruim positief en bedraagt +/- € 0,7 miljoen.

Het resultaat van de **deelnemingen** is de laatste 3 jaren negatief; over 2015 +/- € 0,5 miljoen.

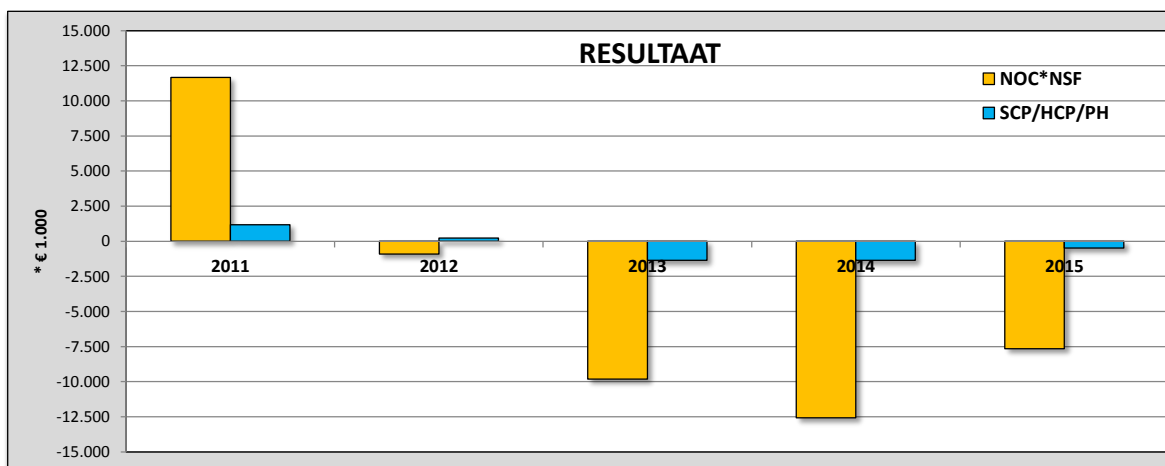
Het betreft hier de deelnemingen **SCP** (Sport Centrum Papendal BV), **HCP** (Hotel- en Congressentrum Papendal BV) en hun holding **PH** (Papendal Holding BV).

Dit resultaat **deelnemingen** is wel minder negatief dan over 2014 en 2013 (beide ad +/- € 1,4 miljoen). De reden hiervan is met name gelegen in een andere berekening van de afschrijvingskosten (een schattingswijziging derhalve; vanaf 2015 wordt vastgoed afgeschreven over 40 jaar (in plaats van 10 of 30 jaar) en wordt rekening gehouden met een restwaarde van 30% van de aanschafwaarde (in plaats van geen restwaarde). Deze afschrijvingsmethode is meer in overeenstemming met het taxatierapport uit 2013. Het besluit om de afschrijvingsmethode te wijzigen draagt voor € 0,7 miljoen bij aan de verbetering van het resultaat.

2011	2012	2013	2014	2015
gerealiseerd	gerealiseerd	gerealiseerd	gerealiseerd	gerealiseerd
x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000

De specificatie van het geconsolideerde resultaat naar onderdelen is als volgt:

Werkorganisatie	● 2.878	● 450-	● 562	● 682	● 711
Projecten	● 986	● 5.297-	● 478-	● 130	● 1.928
Overige doelstellingen	● 7.197	● 4.310	● 13	● -	● -
Bestedingsplan sportorganisaties	● 599	● 525	● 9.910-	● 13.388-	● 10.296-
NOC*NSF	● 11.660	● 912-	● 9.813-	● 12.576-	● 7.657-
SCP	n.v.t.	n.v.t.	● 760-	● 1.118-	● 454-
HCP	● 430	● 231	● 593-	● 246-	● 14-
PH	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	-	● 18-
ISA	● 740	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Deelnemingen	● 1.170	● 231	● 1.353-	● 1.364-	● 486-
Geconsolideerd NOC*NSF	● 12.830	● 681-	● 11.166-	● 13.940-	● 8.143-
Geconsolideerd NOC*NSF begroot					9.162-
Vershil					1.019

1.2.11.3 Deelnemingen

(31.12.)2011	(31.12.)2012	(31.12.)2013	(31.12.)2014	(31.12.)2015
gerealiseerd	gerealiseerd	gerealiseerd	gerealiseerd	gerealiseerd
x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000

Kerncijfers wat betreft enkelvoudige cijfers van de deelnemingen luiden als volgt:

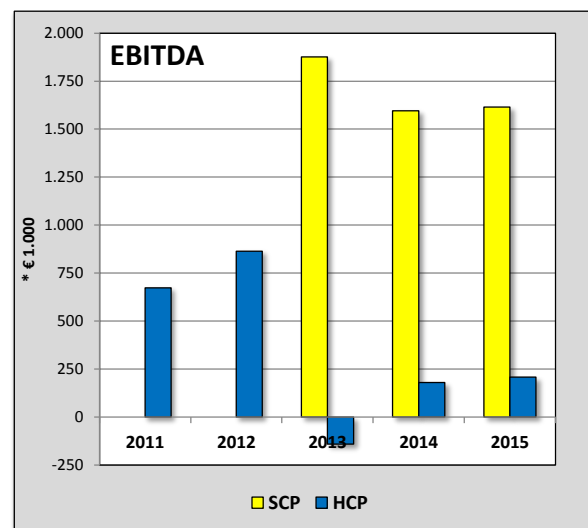
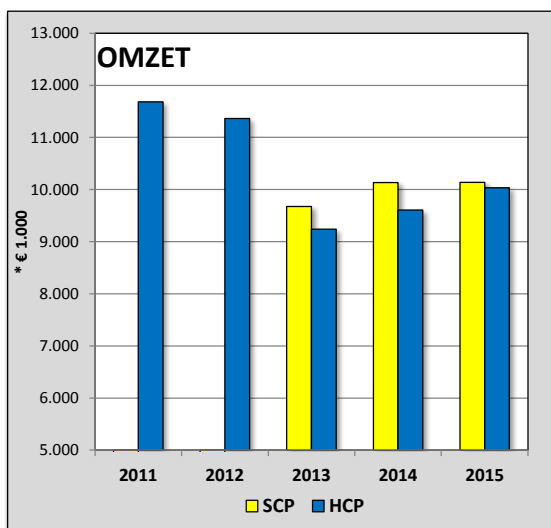
		(31.12.)2011	(31.12.)2012	(31.12.)2013	(31.12.)2014	(31.12.)2015
SCP	Omzet	n.v.t.	n.v.t.	9.673	10.133	10.138
	Resultaat	n.v.t.	n.v.t.	760-	1.118-	454-
	EBITDA	1) n.v.t.	n.v.t.	1.876	1.595	1.615
	Werkkapitaal	2) n.v.t.	n.v.t.	1.132-	2.335-	2.920-
	Liquiditeit	3) n.v.t.	n.v.t.	70%	52%	47%
	Solvabiliteit	4) n.v.t.	n.v.t.	28%	27%	26%
HCP	Omzet	11.681	11.361	9.241	9.606	10.034
	Resultaat	430	231	593-	246-	14-
	EBITDA	1) 673	864	141-	180	208
	Werkkapitaal	2) 14-	623-	1.121-	25-	11
	Liquiditeit	3) 99%	63%	51%	99%	101%
	Solvabiliteit	4) 29%	40%	23%	17%	27%

Uit dit overzicht blijkt dat de deelnemingen SCP en HCP (op basis van de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling van NOC*NSF) vanaf 2013 **verlieslatend** zijn, maar wel een positieve **EBITDA** hebben (m.u.v. HCP 2013).

De **omzet** SCP is tegenover vorig jaar vrijwel gelijk gebleven, die van HCP met ruim 4% gestegen.

Het **werkkapitaal** van SCP daalt van -/- € 1,1 miljoen ultimo 2013 tot -/- € 2,9 miljoen ultimo 2015.

Overigens wordt opgemerkt dat SCP bij oprichting onroerend goed ad € 9 miljoen tegen inbreng in agio heeft verkregen van NOC*NSF, terwijl dit vastgoed door NOC*NSF uit eigen middelen was betaald. Over dit saldo wordt dus door SCP geen rente vergoed en worden geen aflossingen betaald.

- 1) EBITDA = Earnings Before Interest, Taxes, Depreciation and Amortizations (resultaat exclusief rente, belastingen, afschrijvingen en afwaarderingen)
- 2) Werkkapitaal = Vlottende activa -/- Kortlopende schulden
- 3) Liquiditeit = Vlottende activa ./ Kortlopende schulden
- 4) Solvabiliteit = Eigen vermogen ./ Balanstotaal

1.2.11.4 Vermogen

Mutaties per reserve

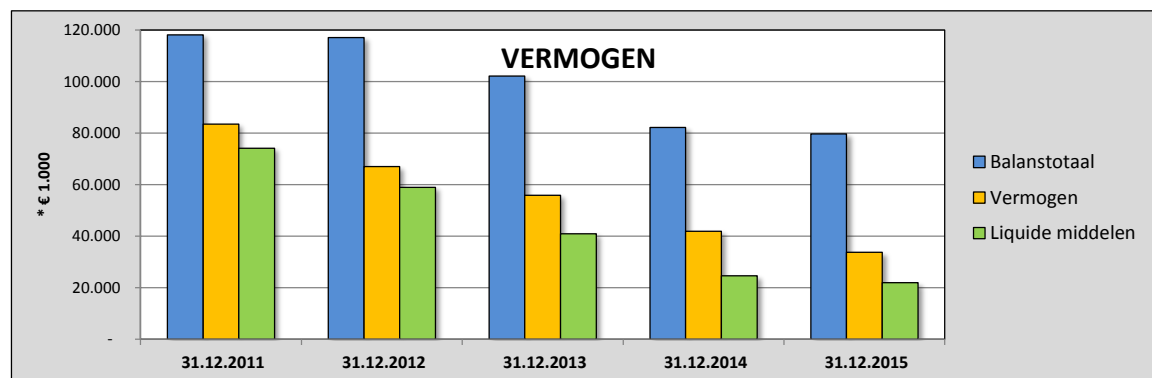
Onderstaand is een 5-jarenoverzicht gegeven van het vermogen per component, alsmede van het balanstotaal en de liquide middelen.

Uit dit overzicht blijkt dat het vermogen/de reserves met € 8,1 miljoen is/zijn afgenomen tot € 33,8 miljoen eind 2015, waarbij vooral de afname van de Bestemmingsreserve Lotto ad € 9,7 miljoen (Lottobaten < Uitgaven Bestedingsplan Lotto) opvalt.

De Continuïteitsreserve is in 2015 licht toegenomen tot € 2,5 miljoen. De positieve resultaten van de werkorganisatie/de projecten (+/+ € 0,7 miljoen) waren hierbij iets hoger dan de negatieve resultaten van de deelnemingen (-/- € 0,5 miljoen).

Opgemerkt wordt dat het vermogen voor slechts 65% in liquide middelen aanwezig is. Voor het overige zit het vermogen voornamelijk vast in onroerend goed.

	Vermogen 31.12.2011 x € 1.000	Vermogen 31.12.2012 x € 1.000	Vermogen 31.12.2013 x € 1.000	Vermogen 31.12.2014 x € 1.000	Vermogen 31.12.2015 x € 1.000
Continuïteitsreserve	3.500	3.500	3.305	2.221	2.462
Wettelijke reserves	-	-	227	208	211
Bestemmingsreserve Lotto	57.326	57.654	48.111	34.775	25.034
Overige Bestemmingsreserves:					
Uitzending Teams	4.580	2.703	2.820	3.114	4.295
Sponsor gelden	4.696	1.223	796	1.067	1.240
Organisatieontwikkeling	800	598	598	478	478
Deelnemingen	1.114	1.345	-	-	-
Activa	10.924	-	-	-	-
Huisvesting	517	-	-	-	-
	22.631	5.869	4.214	4.659	6.013
Bestemmingsfondsen	-	-	-	54	54
VERMOGEN	83.457	67.023	55.857	41.917	33.774
BALANSTOTAAL	118.140	117.116	102.125	82.184	79.722
Vermogen in % balanstotaal	71%	57%	55%	51%	42%
LIQUIDE MIDDELEN	74.124	58.963	40.899	24.634	21.944
Liquide middelen in % Vermogen	89%	88%	73%	59%	65%

Continuïteitsreserve

Volgens het reglement van het CBF kan een continuïteitsreserve gevormd worden voor twee functies:

1. om zeker te stellen dat de organisatie in de toekomst aan haar doelstellingsverplichtingen kan voldoen;
2. ter dekking van risico's op korte termijn.

De eerste continuïteitsfunctie wordt gerealiseerd door de Bestemmingsreserve Lotto. Deze reserve vormt een buffer voor een belangrijk deel van de jaarlijkse uitgaven in het kader van het bestedingsplan, waarin NOC*NSF een jaarlijks aandeel heeft.

Voor de tweede functie (een verantwoorde buffer voor de dekking van risico's op korte termijn) is de Continuïteitsreserve gevormd. Als de tendens van de resultaten van de deelnemingen zich voortzet, zal deze reserve op afzienbare termijn niet meer aangesproken kunnen worden voor risico's op korte termijn.

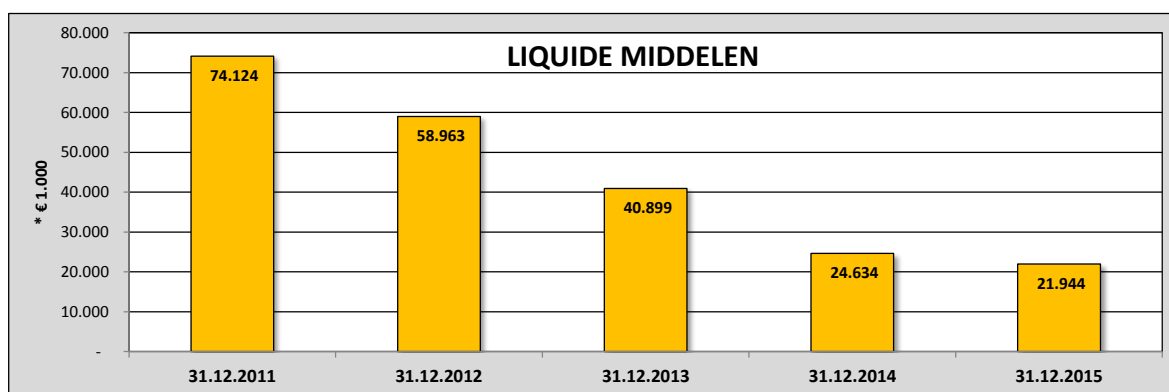
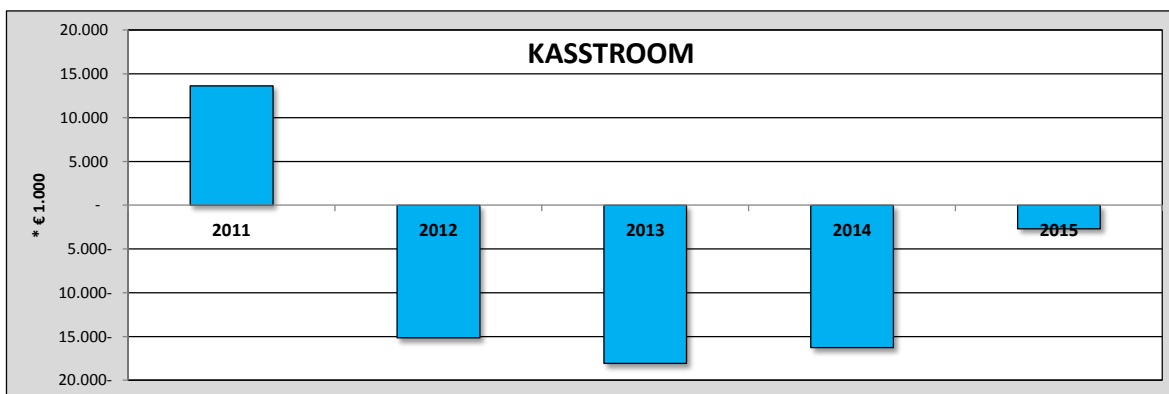
1.2.11.5 Liquiditeit

De liquiditeit vertoont al 5 jaren een (sterk) dalende tendens: van € 74 miljoen eind 2011 naar € 22 miljoen eind 2015, een daling van in totaal € 52 miljoen.

De belangrijkste reden van deze daling is de hogere uitgaven in 2013-2015 voor het Bestedingsplan in vergelijking met de bijbehorende Lottobaten ad in totaal € 34 miljoen.

Voor de komende jaren zullen de uitgaven Bestedingsplan meer in lijn (moeten) worden gebracht met de Lotto-baten. Voorkomen moet worden dat financiële tegenvallers niet meer kunnen worden opgevangen.

	Realisatie (31.12.)2011 x € 1.000	Realisatie (31.12.)2012 x € 1.000	Realisatie (31.12.)2013 x € 1.000	Realisatie (31.12.)2014 x € 1.000	Realisatie (31.12.)2015 x € 1.000
Liquide middelen	74.124	58.963	40.899	24.634	21.944
Kasstroom	13.625	15.161-	18.064-	16.265-	2.690-

1.2.12 Doorkijk naar 2016 e.v.

Algemeen

In 2016 zal de fusie tussen Staatsloterij en Lotto definitief gestalte krijgen. Mogelijk kunnen al in 2016 de eerste positieve (financiële) resultaten van de fusie duidelijk worden. Met de adviezen vanuit de werkgroep Externe Financiering zal de vereniging NOC*NSF in 2016 ook verdere afspraken maken omtrent de positionering van de nieuwe kansspelorganisatie (met name rond het onderwerp branche-exclusiviteit) en zal de strategie bepaald worden om de financiële positie van de sport in de komende jaren te versterken.

Belangrijke mijlpaal zal de vaststelling zijn van een nieuwe Sportagenda 2017+, inclusief de vertaling hiervan in een Bestedingsplan 2017. Een belangrijke plaats zal ingeruimd worden voor diverse transitithema's in de sport, waarbij niet meer primair de organisaties centraal staan en gefinancierd worden, maar de verschillende inspanningen om gezamenlijk invulling te geven aan de topsport- en sportdeelname-ambities.

In het voorjaar van 2016 zal de Adviescommissie EG2019 haar bevindingen rapporteren aan het bestuur van NOC*NSF. Het bestuur van NOC*NSF zal de bevindingen, conclusies en aanbevelingen bespreken met de leden.

2016 is natuurlijk ook een Olympisch en Paralympisch jaar. Een zeer groot aantal sporters heeft zich al definitief gekwalificeerd, maar in veel takken van sport is er nog sprake van kwalificatietrajecten en –mogelijkheden. Er is een reële kans dat er zowel een Olympische als Paralympische ploeg van recordgrootte naar Rio de Janeiro wordt afgevaardigd.

Tijdens de Olympische Spelen wordt sportief gestreefd naar meer medailles in meer sporten ten opzichte van 2012. Bij de Paralympische Spelen wordt verwacht dat alle focusprogramma's een bijdrage leveren aan het medailleklassement, waarbij gestreefd wordt naar minimaal 10 gouden medailles.

Financieel

In onderstaand overzicht is de resultatenbegroting 2016 opgenomen voor NOC*NSF (enkelvoudig).

Het voor het olympische jaar 2016 begrote resultaat is € 6,0 miljoen negatief. Dit resultaat wordt als volgt gedekt:

- * voor € 4 miljoen gedekt uit de bestemmingsreserves Mission en Uitzendingen Teams; deze reserves bedroegen eind 2015, het pre-olympische jaar, € 5,5 miljoen;
- * voor € 1,3 miljoen te dekken uit de Bestemmingsreserve Lotto (waarbij is uitgegaan van een Bestedingsplan Lotto van € 40 miljoen), die eind 2016 dan € 23,7 miljoen bedraagt;
- * voor € 0,7 miljoen - het begrote resultaat van de deelnemingen SCP en HCP - uit de Continuïteitsreserve, die daarmee verder daalt tot € 1,7 miljoen eind 2016.

	Realisatie 2013 x € 1.000	Realisatie 2014 x € 1.000	Begroting 2015 x € 1.000	Realisatie 2015 x € 1.000	Begroting 2016 x € 1.000
KERNCIJFERS RESULTATEN					
BATEN					
Lottogelden	44.358	37.682	37.400	35.964	38.212
Sponsorgelden	9.653	10.923	9.385	10.531	10.034
Subsidies overheden	26.816	27.292	30.838	28.009	28.025
Contributies	1.118	1.144	1.150	1.127	1.155
Overige baten	3.461	3.762	2.022	3.418	2.792
Mutatie onderhanden projecten	3.370	2.448	1.532	1.858-	554
Financieringsresultaat	647	312	141	188	120
	89.423	83.563	82.468	77.379	80.892
LASTEN (CATEGORIAAL)					
Personeelskosten	13.752	13.323	13.224	13.288	13.526
Afschrijvingskosten	404	406	420	392	368
Huisvestingskosten	693	670	712	679	707
Organisatiekosten	2.581	1.853	2.484	2.064	2.426
Marketing- en communicatiekosten	863	838	650	1.396	314
Specifieke projectkosten	12.798	14.071	12.082	9.573	15.017
Bestedingsplan sportorganisaties	68.145	64.978	61.951	57.644	53.805
	99.236	96.139	91.523	85.036	86.163
SALDO VAN BATEN EN LASTEN					
Resultaat deelnemingen	9.813-	12.576-	9.055-	7.657-	5.271-
RESULTAAT	1.353-	1.364-	107-	486-	768-
	11.166-	13.940-	9.162-	8.143-	6.039-
RESULTAATBESTEMMING					
Continuïteitsreserve	32	1.103-	107-	244	768-
Bestemmingsreserve Lotto	9.543-	13.336-	8.932-	9.741-	1.293-
Overige Bestemmingsreserves	1.655-	445	123-	1.354	3.978-
Bestemmingsfondsen	-	54	-	-	-
	11.166-	13.940-	9.162-	8.143-	6.039-
KERNCIJFERS BALANS					
<i>(ultimo boekjaar)</i>					
LIQUIDE MIDDELEN	40.899	24.634	18.354	21.944	
BESTEMMINGSRERVE LOTTO	48.111	34.775	25.843	25.034	23.741
CONTINUÏTEITSRESERVE	3.305	2.221	2.114	2.462	1.694

1.2.13 Risicomanagement

Zoals elke organisatie, zijn ook de activiteiten van NOC*NSF aan risico's onderhevig. NOC*NSF is een organisatie die midden in de samenleving staat, grote ambities en een flinke financiële omvang heeft met de daarbij behorende risico's op verschillende niveaus. Afgelopen jaar (2015) heeft NOC*NSF een risico-inventarisatie van de werkorganisatie gemaakt. Hierbij is risicomanagement geïntroduceerd om het risicobewustzijn door alle lagen van de organisatie te verhogen.

Hierbij zijn de volgende specifieke risico's geïdentificeerd:

a) Lotto-baten

De baten uit loterijen kunnen van jaar tot jaar sterk variëren en vertonen bovendien de laatste jaren een sterk dalende tendens: van € 53 miljoen in 2011 tot € 36 miljoen in 2015. Deze baten zijn niet gegarandeerd en zijn pas bekend bij ontvangst van de gelden. Ze vormen daarmee een risico voor met name de liquiditeit en het resultaat.

Bij de bepaling van de hoogte van het Bestedingsplan Lotto wordt hiermee rekening gehouden door deze te baseren op de prognose van de Lotto. De Bestemmingsreserve Lotto voorziet in de overbrugging van het verschil tussen hoogte en tijdstip van betaling door de Lotto en de betalingen door NOC*NSF.

De uitgaven en ontvangsten worden frequent gemonitord, waarbij over begroting, realisatie en prognose ieder kwartaal wordt gerapporteerd aan directie en management. Ook zijn nadere afspraken gemaakt met de Lotto over het moment van afdracht van de lottogelden en een eventuele bevoorschotting.

b) Niet-kernactiviteiten

De deelnemingen van NOC*NSF verrichten activiteiten die niet tot de kerntaken van NOC*NSF behoren.

Het betreft hier met name de deelnemingen SCP (exploitatie van sportaccommodaties) en HCP (exploitatie van een hotel- en congrescentrum).

Deze activiteiten worden verricht via zelfstandige, commerciële vennootschappen.

Financiële tegenvallers bij deze vennootschappen komen uiteindelijk terecht in de geconsolideerde jaarrekening van NOC*NSF en vormen daarmee een risico voor de exploitatie, liquiditeit en vermogen van de vereniging.

Op de deelnemingen wordt daarom toezicht gehouden door het bestuur van het administratiekantoor dat de aandelen houdt. Ieder kwartaal rapporteren de deelnemingen/dochtermaatschappijen uitgebreid aan de moedermaatschappij NOC*NSF. Meerdere malen per jaar vindt voorts overleg plaats tussen NOC*NSF en de directie van de deelnemingen over de financiële gang van zaken.

c) Fiscaliteiten

De aard van de activiteiten van NOC*NSF brengt met zich mee, dat redelijk complexe fiscale situaties kunnen ontstaan. NOC*NSF acht het van groot belang om daarin zorgvuldig op te treden en de fiscale wet- en regelgeving nauwgezet en op verantwoorde wijze toe te passen.

Om deze reden zijn diverse relevante fiscale onderwerpen in kaart gebracht en zijn afspraken gemaakt met de belastingdienst. Begin 2015 is in vervolg hierop een convenant Horizontaal Toezicht met de belastingdienst afgesloten waarin afspraken zijn vastgelegd over wederzijds vertrouwen, begrip en transparantie.

Ook fungeert al enige jaren een fiscaal coördinator, die - zonodig met ondersteuning van de externe fiscale adviseur - de fiscaliteiten adequaat regelt. Hiertoe zijn ook diverse administratieve procedures ontworpen die moeten waarborgen dat fiscaal juist wordt gehandeld.

d) Imagoschade

Vanwege de publieke functie van NOC*NSF, speelt altijd het risico van imagoschade.

NOC*NSF tracht dit risico te mitigeren door het creëren van bewustzijn in dezen, door een aparte afdeling voor communicatie met de media, door het stellen en handhaven van reglementen/regels/procedures, en dergelijke.

e) Fraude

Ook bij NOC*NSF speelt het risico van fraude, met name in de vorm van vervreemding of oneigenlijk gebruik van activa (geld/goederen).

Dit risico wordt zoveel als mogelijk beperkt door interne controlemaatregelen, het stellen van voorwaarden en procedures, een nauwkeurige administratieve vastlegging, functiescheidingen etcetera. De organisatie wordt hiervan meer en meer bewust gemaakt.

1.2.14 Corporate governance

Samenstelling Bestuur

Het bestuur van NOC*NSF kende op 31 december 2015 de volgende samenstelling:

• De heer H.M. (Harry) Been	lid
• De heer J.H.A. (André) Bolhuis	voorzitter
• De heer C.M.P.S. (Camiel) Eurlings	lid (+IOC-lid)
• De heer W. (Wim) Ludeke	lid
• De heer J.W. (Jan Willem) Maas	lid
• Mevrouw M.A. (Marcella) Mesker	lid
• De heer A.G.J.M. (Ton) Rombouts	vicevoorzitter
• De heer C.M. (Chiel) Warners	lid (+voorzitter Atletencommissie)
• Mevrouw J.M. (Anneke) van Zanen-Nieberg	penningmeester

In de Algemene Vergadering van 16 november werd André Bolhuis herbenoemd als voorzitter van NOC*NSF. Hij gaat daarmee zijn 3e en laatste bestuurstermijn van maximaal 4 jaar in.

Vergaderingen Bestuur

Het Bestuur vergaderde in het verslagjaar 2015 plenair op de navolgende data: 12 januari, 9 februari, 9 maart (*), 26 maart, 20 april, 28 april (*), 28 mei, 1 juli (*), 9 juli, 7 september, 20 oktober en 23 november.

De vergaderingen met (*) betroffen ingelaste bijeenkomsten met de European Games 2019 als aanleiding en onderwerp. De vergadering van 9 februari 2015 betrof een specifieke vergadering van het bestuur in haar rol als toekenningsorgaan inzake het Bestedingsplan Sportagenda 2015. In de vergadering van 20 april heeft het bestuur van NOC*NSF de geconsolideerde jaarrekening 2014 vastgesteld. Daarmee vervulde zij tevens haar rol als algemene vergadering van aandeelhouders van het Hotel- en Congrescentrum Papendal BV. Ook participeerden leden van het bestuur van NOC*NSF namens deze in diverse andere overleggen van de vereniging.

Enkele onderwerpen die tijdens de plenaire vergaderingen geagendeerd en besproken zijn:

- Financieel jaarverslag (jaarverslag + jaarrekening) 2014
- Jaarplan en Begroting 2016
- Voorbereiding Algemene Vergaderingen
- Ontwikkelingen bij sportbonden
- Sportfinanciering (kansspelwetgeving, fusie Staatsloterij-Lotto, Bestedingsplan 2016)
- Transitie in de sport / Sportagenda 2017+
- Toekenningen Bestedingsplan 2015 / Vaststellingen Bestedingsplan 2013
- Bestuursprofielen en procedures rond vacatures/verkiezingen
- Benoemingen & rapportages diverse (bestuursadvies)commissies
- European Games 2015
- Voorbereiding OS/PS 2016 Rio
- TeamNL
- Internationale zaken
- Antidopingbeleid

Begin 2016 heeft overleg plaatsgevonden met de accountant. Het Bestuur is geïnformeerd over de bevindingen van de accountant bij het opstellen van de jaarrekening 2015.

Jaarrekening

De jaarrekening wordt ter goedkeuring voorgelegd aan het Bestuur in de vergadering van 18 april 2016 en ter vaststelling aan de Algemene Vergadering in de vergadering van 9 mei 2016.

Goed Sportbestuur, Minimale Kwaliteitseisen en CBF-keurmerk

Op het gebied van Goed Sportbestuur, Minimale Kwaliteitseisen en de vereisten voor het CBF-keurmerk zijn de volgende activiteiten vermeldenswaardig:

- Ten behoeve van het functioneren van de directie geldt een vastgestelde jaarlijkse cyclus. Deze wordt uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van de voorzitter van de Remuneratiecommissie van NOC*NSF.
- De Nominatie- en Remuneratiecommissie heeft over haar activiteiten in 2015 een rapportage opgesteld, die begin 2016 in het bestuur wordt besproken.
- Alle bestuursleden hebben, conform de vereisten van het CBF, in 2015 een verantwoordingsverklaring ondertekend.
- NOC*NSF beschikt over een klachtenregeling. In 2015 zijn in het kader c.q. binnen de reikwijdte van deze regeling geen klachten ontvangen.
- In 2015 heeft hertoetsing door het Centraal Bureau Fondsenwerving plaatsgevonden. Op basis van de concept-toetsingsrapportage wordt verwacht dat begin 2016 het CBF-keurmerk wordt verlengd.

Samenstelling Directie- en Management Team

Op 31 december 2015 hadden de directie en het MT de volgende bezetting:

- De heer Gerard Dielessen Algemeen Directeur, voorzitter MT
- De heer Jeroen Duyster Manager Financiën & Automatisering
- De heer Thomas van Schaik Manager Commerciële Zaken
- De heer Erik Lenselink Manager Sportontwikkeling
- De heer Jeroen Bijl Manager Topsport
- De heer Maurits Hendriks Technisch Directeur

1.2.15 Verantwoordingsverklaring

In deze verantwoordingsverklaring zet NOC*NSF in beknopte vorm uiteen hoe zij invulling geeft aan:

1. Scheiding van uitvoering, bestuur en toezicht
2. Omgang met belanghebbenden
3. Effectiviteit en efficiëntie van de bestedingen

1. Scheiding van uitvoering, bestuur en toezicht

Taken en verantwoordelijkheden Algemene Vergadering, bestuur en directie

Het bestuur is belast met het besturen van de Vereniging NOC*NSF en is als bestuur, eindverantwoordelijk voor het totaal van de activiteiten van NOC*NSF. Het bestuur heeft een groot deel van haar taken gedelegeerd aan de directie en het management team (MT) in een directiestatuut. Het bestuur is verantwoordelijk voor de kwaliteit van haar eigen functioneren en legt voor het gevoerde bestuur verantwoording af aan de Algemene Vergadering (AV) van NOC*NSF die toezicht houdt op het bestuur.

Formele advies- en besluitvormingsorganen

NOC*NSF kent een aantal formele adviesorganen in de vorm van commissies die door de Algemene Vergadering of het bestuur zijn ingesteld.

De Algemene Vergadering kent vier adviescommissies, te weten:

- de Auditcommissie Seksuele Intimidatie;
- de Commissie Registratie Persoonsgegevens;
- de Financiële Commissie (FC); en
- de Commissie Richtlijnen en Bestedingsplan Sportagenda (CRBS).

De eerste 2 commissies adviseren de Algemene Vergadering over de wijze waarop NOC*NSF en sportbonden invulling geven aan respectievelijk de afhandeling van dopingzaken, tuchtrechtspraak op het gebied van seksuele intimidatie en de wijze waarop omgegaan wordt met persoonsgegevens binnen het Kennis- en Informatie Systeem Sport (KISS). De Financiële Commissie adviseert de AV over de jaarrekening en (meerjaren)begroting van NOC*NSF en is daarnaast bevoegd aan het bestuur en de AV gevraagd en ongevraagd advies uit te brengen. De CRBS brengt aan de AV advies uit over het Bestedingsplan Sportagenda en de Richtlijnen op basis waarvan de Sportagenda-gelden worden toegekend aan de leden en NOC*NSF.

Het bestuur kent vier adviescommissies, te weten:

- de Atletencommissie;
- de Auditcommissie;
- de Nominatie- en Remuneratiecommissie; en
- de Auditcommissie Verdelen Middelen Sportagenda.

De inrichting en het functioneren van deze adviescommissies laat de collectieve verantwoordelijkheid van het bestuur onverlet. De Atletencommissie adviseert NOC*NSF en organisaties van invloed op het topsportbeleid van NOC*NSF in het maken van topsportvriendelijk beleid. De Auditcommissie adviseert het bestuur over onderwerpen aangaande het financiële beleid en de administratieve organisatie/interne controle. De Nominatie- en Remuneratiecommissie adviseert het bestuur over benoeming- en beloningsbeleid en gedeclareerde kosten en uitgaven van bestuur, directie en MT. De Auditcommissie VMS is door het bestuur ingesteld als adviesorgaan inzake de uitvoering van de kerntaak Verdelen Middelen. Tevens beoordeelt deze commissie de aanvraag van NOC*NSF binnen het Bestedingsplan.

Sinds de Algemene Vergadering van 20 november 2012 heeft het bestuur van NOC*NSF de functie van toekennings- en vaststellingsorgaan inzake de Sportagenda-gelden teruggekregen. Tot de genoemde datum was deze rol gedelegeerd aan de Toekennings- en Afrekencommissie (TAC). Tegen de toekenning en vaststelling van de Sportagenda-gelden kunnen de leden van NOC*NSF in beroep gaan bij de onafhankelijke door de Algemene Vergadering ingestelde en benoemde Beroepscommissie Bestedingsplan (BCB).

Benoeming, bezoldiging en aftreden bestuur en directie

Het bestuur bestaat uit tenminste zeven maar maximaal twaalf natuurlijke personen. De persoon die lid is van het IOC en in overeenstemming met het Olympisch Handvest ambtshalve deel uitmaakt van het Bestuur van een Nationaal Olympisch Comité, is tevens bestuurslid. De leden van het bestuur ontvangen in hun hoedanigheid van bestuurslid geen bezoldiging. Een redelijke vergoeding voor de door hen ten behoeve van NOC*NSF gemaakte kosten is toegestaan (op basis van een vergoedingenrichtlijn) en is zichtbaar gemaakt in de jaarrekening. Bestuursleden worden benoemd voor een periode van ten hoogste vier jaar en zijn tweemaal herbenoembaar.

De directie bestaat uit een algemeen, tevens statutair, directeur die wordt benoemd door het bestuur en heeft een dienstverband bij NOC*NSF voor bepaalde tijd. Het bestuur stelt op voordracht van de Remuneratiecommissie de beloning van de directie vast. Het beloningsbeleid van NOC*NSF gaat uit van passende beloning voor de zwaarte en omvang van de directiefunctie, waarbij zorgvuldig rekening wordt gehouden met marktomstandigheden en maatschappelijke ontwikkelingen.

2. Omgang met belanghebbenden

NOC*NSF streeft naar een open dialoog met alle belanghebbenden, die te verdelen zijn in:

Leden (*)	Lotto
(Top)sporters (*)	Partners en suppliers
Coaches (*)	Ministerie van VWS
Het Nederlandse publiek	Overige overheden
Medewerkers, inclusief OR (*)	Internationaal Olympisch Comité
	Overige internationale organisaties

Belanghebbenden worden waar mogelijk betrokken bij de voorbereiding, vorming en indien nodig bijstelling van het beleid. Daartoe heeft NOC*NSF een uitgebreide (informele) overlegstructuur en stakeholdermanagement ingericht, welke aansluit bij de (statutair) vastgelegde cyclus van de formele besluitvormingsstructuur, die wordt gevormd door de Algemene Vergadering, Bestuur en/of Directie. Naast het hiervoor genoemde stakeholdermanagement en algemene website van NOC*NSF is voor de belanghebbenden voorzien van (*) is een specifiek op die doelgroep gerichte communicatielijnen van toepassing.

NOC*NSF legt op zo transparant mogelijke wijze verantwoording af over de besteding van de middelen, conform de verantwoordingseisen die volgens het CBF-keurmerk gelden voor kansspelbegunstigden. Het jaarverslag en de jaarrekening met accountantsverklaring zijn opvraagbaar en staan volledig op de website van NOC*NSF.

3. Effectiviteit en efficiëntie van de bestedingen

Plan – do – check – act is de centrale gedachte die ten grondslag ligt aan de planning en control cyclus. Binnen NOC*NSF is hier op verschillende niveaus (vereniging, bestuurlijke organisatie, werkorganisatie) invulling aan gegeven.

Allereerst kent de *vereniging* aan de hand van de 4-jaarlijkse Sportagenda, waarbij de cyclus parallel loopt aan de Olympische Spelen, een 4-jaarlijkse P&C-cyclus. De Sportagenda is het fundament voor het meerjarenbeleidsplan (strategisch plan), jaarplan, meerjarenbegroting en jaarbegroting van NOC*NSF.

Zowel na 4 jaar, als tussentijds worden de doelen van de Sportagenda gemonitord en geëvalueerd. Dit is de grondslag voor enerzijds bijsturing en bijstelling (bijvoorbeeld van het Bestedingsplan of programma's/activiteiten) en anderzijds het fundament voor de ontwikkeling van de volgende Sportagenda. Het instrumentarium, bestaande uit Sportagenda, Bestedingsplan en Richtlijnen, wordt vastgesteld door het hoogste orgaan van NOC*NSF, de Algemene Vergadering.

Vanuit de *kerntaak Verdelen Middelen* vragen NOC*NSF, sportbonden en overige partijen op basis van de Richtlijnen jaarlijks Sportagenda-gelden aan. De werkorganisatie van NOC*NSF is belast met de beoordelingscyclus, waarna het bestuur van NOC*NSF als toekenningsorgaan Sportagenda-gelden toewijst. Het bestuur van NOC*NSF legt hierover jaarlijks verantwoording af aan de Algemene Vergadering. Na afloop van een bestedingsjaar worden de toegekende gelden inhoudelijk en financieel verantwoord. Hiervoor wordt een vergelijkbare beoordelingscyclus uitgevoerd door NOC*NSF, met het bestuur van NOC*NSF als uiteindelijk vaststellingsorgaan. In deze cyclus vindt dus de beoordeling van doelmatigheid plaats. Bij niet uitgevoerde activiteiten zullen begunstigden gelden dienen te restitueren. Bij onvoldoende effectiviteit en efficiency zal dit consequenties hebben voor de beoordeling en toekenning van toekomstige aanvragen. Ook over de vaststellingscyclus zal het bestuur van NOC*NSF jaarlijks verantwoording afleggen.

Jaarlijks wordt een beleidsplan en een begroting voor de *werkorganisatie* NOC*NSF opgesteld en wordt de meerjarenbegroting geactualiseerd. Het beleidsplan en de (meerjaren-)begroting worden goedgekeurd door het bestuur en vastgesteld door de AV. Middels de vaststelling door de AV en de goedkeuring door het bestuur is de algemeen directeur bevoegd het beleid uit te voeren binnen de kaders van het beleidsplan en de begroting. De algemeen directeur rapporteert vier keer per jaar aan het bestuur over de voortgang van het beleidsplan en de begroting. Zowel in de begrotingscyclus als jaarrekeningscyclus worden zowel de Auditcommissie (adviesorgaan bestuur) als de Financiële Commissie (adviesorgaan Algemene Vergadering) betrokken en geraadpleegd.

Ter ondersteuning van de hiervoor genoemde inhoudelijke en financiële rapportages maakt de directie c.q. het MT van NOC*NSF gebruik van 3 interne tools, die samenhangen met het Jaarplan van NOC*NSF, te weten:

- Speerpunten bestuur/directie: een beperkte lijst van strategische dossiers die specifiek gemonitord in interactie tussen bestuur en directie;
- Dashboard Strategisch Plan: een overzicht met (de ontwikkeling van) diverse kritische prestatie-indicatoren, opgenomen in het Strategisch Plan en Jaarplan NOC*NSF;
- Projecten- en dossierkaart NOC*NSF: een overzicht met alle grotere projecten en belangrijke (integrale) dossiers binnen NOC*NSF.

Arnhem,
18 april 2016

Dr. J.H. (André) Bolhuis
Voorzitter Bestuur

G. (Gerard) Dielessen
Algemeen Directeur

2. JAARREKENING

2.1 Geconsolideerde jaarrekening

2.1.1 Geconsolideerde balans per 31 december 2015

(na resultaatbestemming)

Ref.	31 december 2015	31 december 2014
	x € 1.000	x € 1.000
A C T I V A		
VASTE ACTIVA		
Immateriële vaste activa (1)		
Oprichtingskosten	211	208
Software	9	-
	220	208
Materiële vaste activa (2)		
Gebouwen en terreinen (2.1)	36.029	36.658
Machines en installaties (2.2)	10.541	11.525
Inventaris en overige activa (2.3)	2.056	2.646
Activa in ontwikkeling (2.4)	2.346	-
	50.972	50.829
	51.192	51.037
VLOTTENDE ACTIVA		
Voorraden (3)	88	75
Vorderingen/overlopende activa (4)		
Debiteuren (4.1)	2.473	3.666
Belastingen (4.2)	635	252
Overige vorderingen/overl. activa (4.3)	3.390	2.520
	6.498	6.438
Liquide middelen (5)	21.944	24.634
	28.530	31.147
	79.722	82.184
P A S S I V A		
VERMOGEN		
Continuïteitsreserve (6)	2.462	2.221
Wettelijke reserves (7)	211	208
Bestemmingsreserve Lotto (8)	25.034	34.775
Overige bestemmingsreserves (9)	6.013	4.659
Bestemmingsfondsen (10)	54	54
	33.774	41.917
VOORZIENINGEN		
Groot onderhoud (11)	660	400
Jubileumverplichtingen (12)	265	313
	925	713
LANGLOPENDE SCHULDEN		
Investeringsubsidies (13)	13.152	13.642
Leaseverplichtingen (14)	7.820	6.205
Hypothecaire leningen (15)	4.803	5.108
Vooruitontvangen gelden (16)	700	900
Egalisatiereserve Topsport (17)	2.013	958
	28.488	26.813
KORTLOPENDE SCHULDEN (18)		
Kortlopend deel langlopende schulden (18.1)	1.667	1.569
Onderhanden projecten (18.2)	5.544	3.686
Belastingen en sociale verzekeringen (18.3)	1.128	581
Pensioenen (18.4)	48	60
Crediteuren (18.5)	3.226	2.615
Overige schulden (18.6)	4.922	4.230
	16.535	12.741
	79.722	82.184

2.1.2 Geconsolideerde staat van baten en lasten over 2015

2.1.2.1 Categoriele indeling

Ref.	Realisatie	Begroting	Realisatie
	2015	2015	2014
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
BATEN			
Lottogelden (19)	35.964	37.400	37.682
Sponsorgelden (20)	10.531	9.385	10.923
Subsidies overheden (21)	28.039	30.868	27.322
Contributies (22)	1.127	1.150	1.144
Overige baten (23)	16.901	16.428	16.709
Mutatie onderhanden projecten (24)	1.858-	1.532	2.550
Financieringsresultaat (25)	232-	340-	120-
	90.472	96.423	96.210
LASTEN			
Personeelskosten (26)	18.563	18.603	18.664
Afschrijvingskosten (27)	2.264	3.474	3.161
Huisvestingskosten (28)	5.251	5.562	4.885
Organisatiekosten (29)	2.247	2.575	2.065
Marketing- en communicatiekosten (30)	1.757	870	1.179
Kostprijs verkopen (31)	2.642	2.434	2.384
Specifieke projectkosten (32)	10.335	13.031	15.129
Bestedingsplan sportorganisaties (33)	55.557	59.984	62.731
Belastingen resultaat (34)	1-	37	48-
	98.615	106.570	110.150
SALDO VAN BATEN EN LASTEN			
Resultaat deelnemingen (35)	8.143-	10.147-	13.940-
	-	985	-
RESULTAAT	8.143-	9.162-	13.940-
RESULTAATBESTEMMING			
Continuïteitsreserve (6)	244	107-	1.103-
Bestemmingsreserve Lotto (8)	9.741-	8.932-	13.336-
Overige bestemmingsreserves (9)	1.354	123-	445
Bestemmingsfondsen (10)	-	-	54
	8.143-	9.162-	13.940-

2.1.2.2 Functionele indeling

Ref.	Realisatie	Begroting	Realisatie
	2015	2015	2014
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
BATEN			
Lottogelden	(19) 35.964	37.400	37.682
Sponsorgelden	(20) 10.531	9.385	10.923
Subsidies overheden	(21) 28.039	30.868	27.322
Contributies	(22) 1.127	1.150	1.144
Overige baten	(23) 16.901	16.428	16.709
Mutatie onderhanden projecten	(24) 1.858-	1.532	2.550
Financieringsresultaat	(25) 232-	340-	120-
	90.472	96.423	96.210
LASTEN			
Besteed aan specifieke doelstellingen			
* Topsport	41.507	44.279	44.731
* Sportontwikkeling/Brancheversterking	16.083	19.461	18.071
* Sportontwikkeling/Levenslang sporten	18.613	18.891	22.565
* Behartiging belangen leden	3.015	3.228	3.031
* Verdelen middelen	825	862	776
	80.043	86.721	89.174
Besteed aan overige doelstellingen			
* Exploitatie hotel/congrescentrum	5.978	6.240	5.326
* Exploitatie sportcentrum	7.583	8.807	8.685
* Exploitatie holding	18	-	-
	13.579	15.047	14.011
Werving baten	3.355	3.198	5.215
Beheer en administratie	1.638	1.604	1.750
	98.615	106.570	110.150
SALDO VAN BATEN EN LASTEN			
Resultaat deelnemingen	(35) 8.143-	10.147-	13.940-
	-	985	-
RESULTAAT	8.143-	9.162-	13.940-
RESULTAATBESTEMMING			
Continuïteitsreserve	3.1 (6) 244	107-	1.103-
Bestemmingsreserve Lotto	(8) 9.741-	8.932-	13.336-
Overige bestemmingsreserves	(9) 1.354	123-	445
Bestemmingsfondsen	(10) -	-	54
	8.143-	9.162-	13.940-

2.1.2.3 Financieringsindeling

GECONSOLIDEERDE STAAT VAN BATEN EN LASTEN - FINANCIERINGSINDELING 2015

Bef.	BASIS-FINANCIERING		PROJECT-FINANCIERING		OVERIGE DOELSTELLINGEN		BESTEDINGSPLAN SPORTORGANISATIES		Eliminaties		TOTAAL	
	Realisatie 2015	Begroting 2015	Realisatie 2015	Begroting 2015	Realisatie 2015	Begroting 2015	Realisatie 2015	Begroting 2015	Realisatie 2015	Begroting 2015	Realisatie 2015	Begroting 2015
	x € 1.000		x € 1.000		x € 1.000		x € 1.000		x € 1.000		x € 1.000	
(19)	7.285	7.285	4.356	3.155	-	-	24.323	26.960	-	-	35.964	37.400
(20)	425	429	6.194	6.107	-	-	3.912	2.849	-	-	10.531	9.385
(21)	-	-	8.633	7.628	30	30	19.376	23.210	-	-	28.039	30.868
(22)	1.127	1.150	-	-	-	-	-	-	-	-	1.127	1.150
(23)	518	540	2.901	1.481	20.142	21.064	-	-	6.660	6.657	16.901	16.428
(24)	-	-	1.393	1.532	420	481	465	-	-	-	1.858	1.532
(25)	188	141	624	624	-	-	-	-	-	-	232	340
(26)	624	624	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	8.919	8.921	21.315	20.527	19.752	20.613	47.146	53.019	6.660	6.657	90.472	96.423
(26)	7.364	7.844	5.924	5.530	5.288	5.186	-	-	13	43	18.563	18.603
(27)	392	420	-	-	1.872	3.054	-	-	-	-	2.264	3.474
(28)	679	712	-	-	7.729	8.235	-	-	3.157	3.385	5.251	5.562
(29)	2.016	2.118	48	215	678	766	-	-	495	524	2.247	2.575
(30)	-	40	1.396	610	361	270	-	-	50	50	1.757	870
(31)	-	-	-	-	3.118	2.494	-	-	476	60	2.642	2.434
(32)	158	67	9.465	12.015	1.193	1.663	50	714	431	714	10.335	13.031
(33)	-	-	153	-	-	-	57.492	61.951	2.088	1.967	55.557	59.984
(34)	-	-	2.401	2.280	1	37	-	-	-	-	1	37
(37)	2.401	2.280	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	8.208	8.921	19.387	20.650	20.238	21.705	57.442	61.951	6.660	6.657	98.615	106.570
(35)	711	-	1.928	123	486	1.092	10.296	8.932	-	-	8.143	10.147
	-	-	-	-	-	985	-	-	-	-	-	985
	711	-	1.928	123	486	107	10.296	8.932	-	-	8.143	9.162
(6)	682	-	48	-	486	107	-	-	-	-	244	107
(8)	4	-	551	-	-	-	-	-	-	-	9.741	8.932
(9)	25	-	1.329	123	-	-	-	-	-	-	1.354	123
(10)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	711	-	1.928	123	486	107	10.296	8.932	-	-	8.143	9.162

2.1.2.4 Doelstellingsindeling

GECONSOLIDEERDE STAAT VAN BATEN EN LASTEN - DOELSTELLINGSINDELING 2015

Ref.	Topport	Branche-versterking	Levenslang sporten	Belangen-beharing leden	Vendelen middelen	SPECIFIEKE DOELSTELLINGEN	SCP: exploitatie sport-centrum	HCP: exploitatie hotel- en congres-centrum	PHE Papendal Holding	OVERIGE DOELSTELLINGEN	WERVING BATEN	BEHEER EN ADMINISTRATIE	Eliminaties	Realisatie 2015	Begroting 2015	Realisatie 2014
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
	16.257	15.373	7.110	175	10.236-	28.679	-	-	-	-	-	7.285	-	35.964	37.400	37.682
(19)	5.494	30	1.461	-	6.985	6.985	-	-	-	-	3.067	479	-	10.531	9.385	10.923
(20)	19.124	31-	8.104	135	27.332	27.332	30	-	-	34	643	-	-	28.039	30.868	27.322
(21)	-	-	-	-	-	-	30	-	-	-	1.127	-	-	1.127	1.150	1.144
(22)	894	92	1.001	265	2.252	2.252	10.108	10.034	-	345	822	165-	6.660-	16.901	16.428	16.709
(23)	1.005-	9-	311-	165-	1.490-	1.490-	397-	23-	-	203-	188	-	-	1.858-	1.532	2.886
(24)	2.111	556	1.326	2.675	862	7.530	-	-	-	612	188	-	-	232-	340-	120-
(25)	42.875	16.011	18.691	3.085	9.374-	71.288	9.741	10.011	-	3.855	2.237	6.660-	-	90.472	96.423	96.546
(36)																
	4.485	410	2.337	1.625	483	9.290	2.093	3.195	-	5.288	1.237	2.761	13-	18.568	18.603	18.664
(33)	2	-	3	-	73	78	1.672	200	-	1.872	-	314	-	2.264	3.474	3.161
(34)	-	-	-	-	-	-	3.783	3.946	-	7.729	-	679	-	5.251	5.562	4.885
(35)	33-	33	15	283	60	358	490	170	18	678	8-	1.714	495-	2.247	2.575	2.065
(36)	251	5	313	5	-	574	21	340	-	361	715	107	-	1.757	870	1.179
(37)	-	-	-	-	-	-	943	2.175	-	3.118	850	383	476-	2.642	2.434	1.843
(38)	4.254	34	4.033	19	-	8.340	1.193	-	-	1.193	-	154	431-	10.335	13.031	16.006
(39)	30.021	15.465	10.956	249	-	57.491	-	-	-	-	-	-	2.088-	55.557	59.984	62.731
(40)	-	-	-	-	-	-	-	1-	-	1-	-	-	-	1-	37	48-
(41)	1.761	135	954	834	209	3.893	-	-	-	536	4.429-	-	-	-	-	-
(42)	41.491	16.082	18.611	3.015	825	80.024	10.195	10.025	18	20.238	3.330	1.683	6.660-	98.615	106.570	110.486
(43)																
	1.384	71-	80	70	10.199-	8.736-	454-	14-	18-	486-	525	554	-	8.143-	10.147-	13.940-
(44)	-	-	-	-	-	-	454-	14-	18-	486-	-	-	-	-	985	-
	1.384	71-	80	70	10.199-	8.736-	454-	14-	18-	486-	525	554	-	8.143-	9.162-	13.940-
(45)																
	225	71-	80	70	-	304	454-	14-	18-	486-	128-	554	-	244	107-	1.103-
(9)	85-	-	-	-	10.199-	10.284-	-	-	-	-	543	-	-	9.741-	8.932-	13.336-
(11)	1.244	-	-	-	-	1.244	-	-	-	-	110	-	-	1.354	123-	445
(10)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	54
	1.384	71-	80	70	10.199-	8.736-	454-	14-	18-	486-	525	554	-	8.143-	9.162-	13.940-

BATEN

- Lottogelden
- Sponsorgelden
- Subsidies overheden
- Contributies
- Overige baten
- Mutatie onderhanden projecten
- Financieringsresultaat
- Budgettoewijzing

LASTEN

- Personeelskosten
- Afscriptingskosten
- Huisvestingskosten
- Organisatiekosten
- Marketing- en communicatiekosten
- Kostprijs verkopen
- Specifieke projectkosten
- Bestedingsplan sportorganisaties
- Belastingen resultaat
- Intern doorbelaste overhead

SALDO VAN BATEN EN LASTEN

Resultaat deelnemingen

RESULTAAT

RESULTAATBESTEMMING

- Continuïteitsreserve
- Bestemmingsreserve Lotto
- Overige bestemmingsreserves
- Bestemmingsfondsen

2.1.3 Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2015

	Ref.	Realisatie 2015 x € 1.000	Realisatie 2014 x € 1.000
Saldo van baten en lasten		8.143-	13.940-
Afschrijvingskosten	(27)	2.264	3.161
CASH FLOW		5.879-	10.779-
Aanpassing voor:			
* mutatie voorraden	(3)	13-	9-
* mutatie vorderingen	(4)	60-	432
* mutatie voorzieningen	(11-12)	212	421
* mutatie onderhanden projecten	(18)	1.858	2.550-
* mutatie schuld bestedingsplan sportorg.	(18)	-	947-
* mutatie kortlopende schulden	(18)	1.637	1.564-
		3.634	4.217-
Kasstroom uit operationele activiteiten		2.245-	14.996-
Investeringen immateriële vaste activa	(1)	40-	6-
Investeringen materiële vaste activa	(2)	2.942-	545-
Correctie: investeringen financial lease	(2)	2.225	-
		717-	545-
Desinvesteringen materiële vaste activa	(2)	-	10
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		757-	541-
Aflossingen langlopende schulden	(13-17)	743-	1.307-
Ontvangsten langlopende schulden	(13-17)	1.055	585
Gestort op aandelenkapitaal		-	6-
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		312	728-
KASSTROOM	(5)	2.690-	16.265-

2.1.4 Toelichting

2.1.4.1 Algemeen

Opzet geconsolideerde jaarrekening

Dit financieel jaarverslag bevat de geconsolideerde jaarrekening van NOC*NSF, derhalve de cijfers (zowel gerealiseerd als begroot) van zowel NOC*NSF als de 100% dochters PH (Papendal Holding), SCP (SportCentrum Papendal) en HCP (Hotel- en Congrescentrum Papendal).

In deze geconsolideerde jaarrekening is - ter wille van het inzicht - ook een (pro forma) geconsolideerde begroting van baten en lasten opgenomen. Deze geconsolideerde begroting is samengesteld vanuit de afzonderlijke goedgekeurde enkelvoudige begrotingen van enerzijds NOC*NSF en anderzijds PH, SCP en HCP.

De (geconsolideerde) jaarrekening bevat de volgende overzichten met toelichting (zowel cijfermatig als tekstueel):

* balans;

* staat van baten en lasten;

* kasstroomoverzicht.

De staat van baten en lasten is hierbij opgenomen in 4 indelingen: categoriaal en functioneel (conform de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving), naar doelstelling (conform de CBF-voorwaarden) en naar financiering (conform de interne rapportage-systematiek).

Groepsverhoudingen/groepsmaatschappijen en activiteiten

31.12.2015

31.12.2014

De vereniging staat aan het hoofd van een groep van de volgende rechtspersonen, die alle zijn meegeconsolideerd:

* PH

Handelsnaam:	Papendal Holding		
Statutaire naam:	Papendal Holding BV		
Zetel:	Arnhem		
Oprichting:	24 december 2014		
Belang:	economisch eigendom, geen juridisch eigendom	100%	100%
Activiteiten:	holding		
Opmerking:	de aandelen PH zijn gecertificeerd aan Stichting Administratiekantoor Papendal Holding		

* SCP

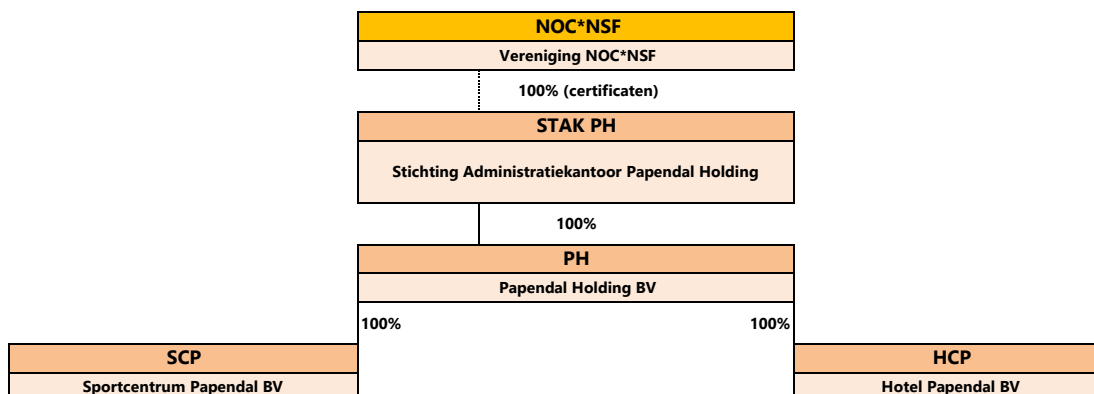
Handelsnaam:	Sportcentrum Papendal		
Statutaire naam:	Sportcentrum Papendal BV		
Zetel:	Arnhem		
Oprichting:	27 december 2012		
Belang:	indirect (via PH): economisch eigendom	100%	100%
Activiteiten:	beheer en exploitatie van het complex sportcentrum Papendal		

* HCP

Handelsnaam:	Hotel Papendal		
Statutaire naam:	Hotel Papendal BV	<i>vh. BV Exploitatie Nationaal Sport Centrum Papendal</i>	
Zetel:	Arnhem		
Oprichting:	22 maart 1999		
Belang:	indirect (via PH): economisch eigendom	100%	100%
Activiteiten:	hotel- en congrescentrum, restaurant en cafébedrijf		

Groepsstructuur

In 2015 hebben geen groepsmutaties plaatsgevonden. De groepsstructuur op balansdatum is als volgt:

CBF-keurmerk

Het CBF-keurmerk is door NOC*NSF in november 2007 verworven en geldt tot nader order. De vereniging is hierbij aangemerkt als kansspelbegunstigde.

Fiscale status Algemeen

Op 23 april 2015 is een convenant Horizontaal Toezicht met de belastingdienst afgesloten waarin afspraken zijn vastgelegd over wederzijds vertrouwen, begrip en transparantie. Voorafgaand aan het afsluiten van het convenant is door de belastingdienst een compliance verkenning gehouden. In het convenant zijn ook inbegrepen de deelnemingen en Stichting Fonds voor de Topsporter.

Omzetbelasting

NOC*NSF verricht voor de omzetbelasting zowel belaste als vrijgestelde prestaties. Naar analogie hiervan wordt voor de betreffende lasten met voordruk rekening gehouden.

NOC*NSF en deelneming HCP vormden tezamen tot en met 2014 een fiscale eenheid voor de omzetbelasting.

Vennootschapsbelasting

NOC*NSF is niet belastingplichtig voor de Vennootschapsbelasting. De deelnemingen PH, SCP en HCP zijn zelfstandig belastingplichtig.

Vanaf 1 januari 2015 geldt voor alle deelnemingen (PH, SCP en HCP) een fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting.

ANBI

NOC*NSF is in het bezit van de ANBI-status.

Verbonden partijen

Als verbonden partijen zijn aan te merken:

- * Stichting Fonds voor de Topsporter
- * Stichting InnosportNL
- * Stichting Sport en Zaken
- * Stichting National Paralympic Committee of the Netherlands (NPC)

Transacties met deze partijen vinden plaats op basis van marktconforme voorwaarden.

2.1.4.2 Toegepaste standaarden en algemene grondslagen

Toegepaste standaarden voor verslaggeving

NOC*NSF is een kansspelbegunstigde en ontvangt gelden van de kansspelorganisaties.

De (geconsolideerde) jaarrekening van NOC*NSF is opgesteld volgens de Richtlijn 650 Verslaggeving Fondsenwervende Instellingen, zoals gepubliceerd door de Raad voor de Jaarverslaggeving (RJ). Voor kansspelbegunstigden gelden hierbij - overeenkomstig artikel 17 van het Reglement CBF-Keur - enkele vrijstellingen.

Deze inrichting is één van de voorwaarden voor het verkrijgen en behouden van het CBF-keurmerk.

Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

De waardering van de activa en de passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij in de toelichting anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Afdrachten van de Lotto en toewijzingen van subsidies worden voor het bruto bedrag opgenomen onder de baten. Ook lasten die financieel zijn gedekt door bestemmingsreserves, worden in de staat van baten en lasten opgenomen.

Grondslagen voor de consolidatie

In de geconsolideerde jaarrekening van NOC*NSF zijn de financiële gegevens verwerkt van de tot de groep behorende maatschappijen.

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld met toepassing van de grondslagen voor de waardering en de resultaatbepaling van de vereniging.

De financiële gegevens van de groepsmaatschappijen en de andere in de consolidatie betrokken rechtspersonen zijn volledig in de geconsolideerde jaarrekening opgenomen, onder eliminatie van de onderlinge verhoudingen en transacties.

De resultaten van nieuw verworven groepsmaatschappijen en de andere in de consolidatie meegenomen rechtspersonen en vennootschappen worden geconsolideerd vanaf de overnamedatum.

Grondslagen voor de verwerking van vreemde valuta's

Vorderingen, schulden en verplichtingen in vreemde valuta's worden omgerekend tegen de koers per balansdatum.

Transacties in vreemde valuta's gedurende de verslagperiode worden in de jaarrekening verwerkt tegen de koers die geldt op de datum van de transactie.

De uit de omrekening per balansdatum voortvloeiende koersverschillen worden opgenomen in de staat van baten en lasten.

Schattingen

Bij de totstandkoming van de jaarrekening van NOC*NSF maakt het bestuur bepaalde schattingen en aannames. Deze schattingen en aannames kunnen van invloed zijn op de gerapporteerde activa en passiva, de vermelding van niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen op balansdatum en/of op de baten en lasten in de periode waarover wordt gerapporteerd.

De belangrijkste schattingen zijn met name die vereist zijn voor de afschrijvingen en eventuele bijzondere waarde-verminderingen op (im)materiële vaste activa, voorzieningen en overlopende passiva.

Wat betreft het vastgoed (materiële vaste activa), heeft een schattingswijziging plaatsgevonden: de afschrijvingstermijn is verlengd (waar van toepassing) van 10-30 naar 40 jaar, waarbij nu ook rekening is gehouden met een restwaarde van gemiddeld 30%. Aldus wordt meer aangesloten bij het taxatierapport van een externe deskundige uit 2013. Deze schattingswijziging heeft een positieve invloed op het resultaat van € 0,7 miljoen in 2015. De vergelijkende cijfers zijn hiervoor niet aangepast.

De werkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen en aannames.

Financiële instrumenten

Onder financiële instrumenten worden zowel primaire financiële instrumenten, als vorderingen en schulden, als financiële derivaten verstaan.

NOC*NSF houdt geen financiële instrumenten voor handelsdoeleinden en geeft deze ook niet uit. De in de balans opgenomen opgenomen financiële instrumenten worden, voor zover niet anders vermeld, gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, die overeenkomt met de nominale waarde. Er is geen sprake van afgeleide financiële instrumenten (derivaten).

De reële waarde van het betreffende instrument wordt in de toelichting op de onderscheiden posten van de balans toegelicht als die afwijkt van de boekwaarde. Indien het financiële instrument niet in de balans is opgenomen wordt de informatie over de reële waarde gegeven in de toelichting op de 'Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen'.

2.1.4.3 Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

(1) **Immateriële vaste activa**

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de bestede kosten, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en - indien van toepassing - met bijzondere waardeverminderingen.

De jaarlijkse afschrijvingen bedragen een vast percentage van de bestede kosten, zoals nader in de toelichting op de balans is gespecificeerd. De economische levensduur en de afschrijvingsmethode worden aan het einde van elk boekjaar opnieuw beoordeeld. Voor geactiveerde oprichtingskosten wordt een wettelijke reserve aangehouden.

(2) **Materiële vaste activa**

De materiële vaste activa (inclusief de vastgoedbeleggingen) worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen.

De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast % van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele residuwaarde.

Er wordt afgeschreven vanaf de maand volgend op de ingebruikneming.

Op terreinen wordt niet afgeschreven.

De materiële vaste activa waarvan de vereniging en/of haar deelnemingen krachtens een financiële leaseovereenkomst het economische eigendom heeft, worden geactiveerd. De uit deze overeenkomst voortvloeiende verplichting wordt als schuld verantwoord. De in de toekomstige leasetermijnen begrepen rente wordt gedurende de looptijd van de overeenkomst ten laste van het resultaat gebracht.

Voor de kosten van groot onderhoud aan het vastgoed wordt een voorziening gevormd. Deze voorziening is opgenomen aan de passiefzijde van de balans.

(3) **Voorraden**

Voorraden grond- en hulpstoffen en handelsgoederen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere netto-opbrengstwaarde. Deze lagere netto-opbrengstwaarde wordt bepaald door individuele beoordeling van de voorraden. De waardering van de voorraden grond- en hulpstoffen komt tot stand op basis van gemiddelde prijzen.

(4) **Vorderingen**

Vorderingen worden gewaardeerd op nominale waarde onder aftrek van een voorziening voor mogelijke verliezen wegens oninbaarheid. Deze voorziening wordt bepaald op basis van een individuele beoordeling van de vorderingen.

(5) **Liquide middelen**

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde. Indien middelen niet ter vrije beschikking staan, dan wordt hiermee bij de waardering rekening gehouden.

Vermogen

Het (eigen) vermogen van NOC*NSF bestaat uit een Continuïteitsreserve, Wettelijke reserves, Bestemmingsreserves en Bestemmingsfondsen, allen bedoeld voor aanwending in overeenstemming met de doelstellingen van de vereniging.

(6) *Continuïteitsreserve*

De continuïteitsreserve is bedoeld om de korte termijn verplichtingen af te dekken, waarbij als maximum het CBF criterium van 1,5 * de kosten van de werkorganisatie geldt.

(7) *Wettelijke reserves*

Wettelijke reserves worden aangehouden overeenkomstig de wet- en regelgeving voor de jaarverslaggeving.

(8-9) *Bestemmingsreserves*

Bestemmingsreserves zijn door het Bestuur afgezonderde delen van het vermogen voor een speciaal doel. Mutaties (toevoegingen dan wel onttrekkingen) in deze reserves vinden plaats via de resultaatbestemming.

(10) *Bestemmingsfondsen*

Bestemmingsfondsen betreffen fondsen met een door derden bepaalde bestemming. De vermogens van deze fondsen zijn niet vrij beschikbaar omdat ze eigen doelstellingen hebben, die overeenkomstig de wensen van de schenkers zijn bepaald. Mutaties (toevoegingen dan wel onttrekkingen) in deze fondsen vinden plaats via de resultaatbestemming.

Voorzieningen(11) *Voorziening groot onderhoud*

De voorziening ter gelijkmatige verdeling van lasten voor groot onderhoud van gebouwen wordt bepaald op basis van de te verwachten kosten over een reeks van jaren. De voorziening wordt lineair opgebouwd en tegen nominale waarde gewaardeerd. Het uitgevoerde onderhoud wordt ten laste van deze voorziening gebracht.

(12) *Voorziening jubileumverplichtingen*

De voorziening jubileumverplichtingen betreft de geschatte kosten voor jubilarissen. De voorziening wordt berekend op basis van een model waarin ook rekening wordt gehouden met personeelsverloop en sterftecijfers.

Langlopende schulden(13) *Investeringsubsidies*

Subsidies in verband met de aanschaf van (materiële) vaste activa worden gepasseerd onder de lang/kortlopende schulden. Deze subsidies worden tijdsevenredig over de geschatte economische levensduur van deze activa ten gunste van het resultaat gebracht.

(14) *Leaseverplichtingen*

De leaseverplichtingen zijn opgenomen tegen de contante waarde van de leasetermijnen.

(15) *Hypothecaire leningen*

Deze leningen zijn tegen nominale waarde opgenomen.

(16) *Vooruitontvangen gelden*

De vooruitontvangen huur valt vrij ten gunste van het resultaat naar rato van de huurtermijnen.

(17) *Egalisatiereserve Topsport*

Mutaties in de Egalisatiereserve Topsport vinden plaats overeenkomstig de bepalingen van de Kaderregeling VWS subsidies over instellingsubsidies.

(18) **Kortlopende schulden**

Opgenomen schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

Onderhanden projecten

De projecten met een onderhanden werksaldo betreffen activiteiten met projectfinanciering (in- en extern) die in meerdere jaren worden uitgevoerd.

De onderhanden projecten worden gewaardeerd tegen de gerealiseerde projectkosten vermeerderd met het toegerekende resultaat en verminderd met verwerkte verliezen en de betreffende (subsidie)batens.

De projectkosten omvatten de direct op het project betrekking hebbende kosten, de kosten die toerekenbaar zijn aan projectactiviteiten in het algemeen en toewijsbaar zijn aan het project en andere kosten die contractueel aan de opdrachtgever kunnen worden toegerekend.

Indien het totaal van alle onderhanden projecten een debetstand vertoont, wordt het totaalsaldo gepresenteerd onder de vlottende activa. Indien het totaal van alle onderhanden projecten een creditsaldo vertoont (bijvoorbeeld bij vooruit ontvangen subsidiegelden waarbij de uitgaven in een volgend jaar zullen worden gemaakt), wordt het totaalsaldo gepresenteerd onder de kortlopende schulden.

De mutatie in het saldo van de balanspost onderhanden projecten is als een aparte post in de staat van baten en lasten opgenomen. Projectbaten en -lasten worden verantwoord bij de betreffende baten/lastensoort.

2.1.4.4 Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Bepaling resultaat

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en alle daarmee verband houdende en aan het jaar toe te rekenen lasten. De lasten worden bepaald op basis van verkrijgingsprijzen.

Opbrengsten van diensten worden opgenomen naar rato van de mate waarin de diensten zijn verricht. De kostprijs van deze diensten wordt aan dezelfde periode toegerekend.

Opbrengsten voortvloeiend uit de verkoop van goederen worden verantwoord op het moment dat alle belangrijke rechten op economische voordelen alsmede alle belangrijke risico's zijn overgegaan op de koper. De kostprijs van deze goederen wordt aan dezelfde periode toegerekend.

Subsidies worden als bate verantwoord zodra er redelijke zekerheid bestaat dat aan alle subsidievoorwaarden zal worden voldaan.

2.1.2.2 Functionele indeling staat van baten en lasten

Op basis van RJ 650.421 wordt de staat van baten en lasten ook getoond in een functionele indeling.

De Richtlijn VFI (Vereniging Fondsenwervende Instellingen) is hierbij leidraad geweest voor de kostentoerekening. Elk personeelslid hoort bij c.q. draagt bij aan één van de volgende doelstellingen en wordt geheel of gedeeltelijk daaraan toegerekend:

<u>Specifieke doelstellingen</u>	<u>Overige doelstellingen</u>	<u>Algemeen</u>
<i>Topsport</i>	<i>Exploitatie sportcentrum</i>	<i>Werving baten</i>
<i>Brancheversterking</i>	<i>Exploitatie hotel- en congrescentrum</i>	<i>Beheer en administratie</i>
<i>Levenslang sporten</i>	<i>Holding deelnemingen</i>	
<i>Behartiging belangen leden</i>		
<i>Verdelen middelen</i>		

De personeels- en overige kosten worden zo rechtstreeks mogelijk toegerekend aan deze doelstellingen.

(37) De ICT-, huisvestings- en facilitaire kosten alsook de overheadkosten (Administratie & Beheer) worden op basis van aantallen fte's/ict-aansluitingen doorbelast aan de diverse doelstellingen (kostendragers).

(18 & 26) Pensioenen

NOC*NSF en SCP zijn aangesloten bij het bedrijfstakpensioenfonds van Zorg & Welzijn, HCP bij dat van de Horeca & Catering.

Het betreft toegezegde pensioenregelingen, maar NOC*NSF, SCP en HCP hebben geen verplichting tot eventueel aanvullende betalingen anders dan hogere toekomstige premies.

Slechts de aan de fondsen betaalde pensioenpremies worden derhalve in de staat van baten en lasten verantwoord.

De zogeheten beleidsdekkingsgraad (het gemiddelde van de actuele dekkingsgraad van de laatste 12 maanden) bedroeg eind 2015:

* Pensioenfonds Zorg en Welzijn: 97% (eind 2014: 108%)

* Pensioenfonds Horeca & Catering: 114%.

(34) Belastingen resultaat

De belastingen over het resultaat worden berekend door toepassing van het geldende tarief op het resultaat van het boekjaar, rekening houdend met tijdelijke en permanente verschillen tussen de commerciële en fiscale winstberekening van de deelnemingen.

(35) Resultaat deelnemingen

Het resultaat deelnemingen betreft:

* begroot: het eventuele verschil tussen het resultaat volgens de begrotingen van respectievelijk NOC*NSF en die van de afzonderlijke deelnemingen.

2.1.4.5 Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode.

(5) De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen.

(25) Financieringsresultaten worden opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

(2) Financial leasing wordt niet in het kasstroomoverzicht opgenomen. De betreffende leasetermijnen worden voor het aflossingsdeel als een uitgave uit financieringsactiviteiten aangemerkt en voor het rentedeel als een uitgave uit operationele activiteiten.

(31 december) 2015**(31 december) 2014**

x € 1.000

x € 1.000

2.1.4.6 Toelichting op posten in de balans**VASTE ACTIVA****(1) Immateriële vaste activa**Specificatie/soortOprichtingskosten
Software

211	
9	
	220

208	
-	
	208

VerloopoverzichtCum. Aanschafwaarde
Cum. Afschrijvingen
Boekwaarde 1 januari

254	
46-	
	208
29	
11	
28-	
	12
294	
74-	
	220

248	
21-	
	227
6	
-	
25-	
	19-
254	
46-	
	208

Investeringen:

* Oprichtingskosten
* Software

(27)

Afschrijvingskosten
Mutaties boekjaarCum. Aanschafwaarde
Cum. Afschrijvingen
Boekwaarde 31 decemberSpecificatie/groepsmaatschappijSCP
HCP

219	
1	
	220

208	
-	
	208

Toelichting

Afschrijvings%

20%

20%

Deze post betreft de oprichtingskosten (met name advieskosten) voor/van SCP alsmede gekochte software.

Voor de boekwaarde van de oprichtingskosten wordt een wettelijke reserve aangehouden.

VASTE ACTIVA**(31 december) 2015****(31 december) 2014**

x € 1.000

x € 1.000

(2) Materiële vaste activa

Specificatie/soort	(31 december) 2015	(31 december) 2014
Vastgoedbeleggingen	26.732	27.361
Onroerend goed eigen gebruik	9.297	9.297
(2.1) Gebouwen en terreinen	36.029	36.658
(2.2) Machines en installaties	10.541	11.525
(2.3) Inventaris en overige activa	2.056	2.646
(2.4) Activa in ontwikkeling	2.346	-
	50.972	50.829

Verloopoverzicht

	Gebouwen en terreinen	Machines en installaties	Inventaris en overige activa	Activa in ontwikkeling	Totaal
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
Cum. Aanschafwaarde	49.684	16.180	9.600	-	75.464
Cum. Afschrijvingen	13.026-	4.655-	6.954-	-	24.635-
Boekwaarde 1 januari	36.658	11.525	2.646	-	50.829
Investeringen	64	80	452	2.346	2.942
(27) Afschrijvingskosten	693-	1.064-	1.042-	-	2.799-
Mutaties boekjaar	629-	984-	590-	2.346	143
Cum. Aanschafwaarde	49.748	16.260	10.052	2.346	78.406
Cum. Afschrijvingen	13.719-	5.719-	7.996-	-	27.434-
Boekwaarde 31 december	36.029	10.541	2.056	2.346	50.972
<u>Specificatie/gebruik</u>					
Voor verhuur (vastgoedbeleggingen)	26.732	9.721	612	2.346	39.411
Voor bedrijfsvoering (eigen gebruik)	9.297	820	1.444	-	11.561
	36.029	10.541	2.056	2.346	50.972
<u>Specificatie/groepsmaatschappij</u>					
NOC*NSF	-	-	518	-	518
SCP	36.029	10.541	1.034	2.291	49.895
HCP	-	-	504	55	559
	36.029	10.541	2.056	2.346	50.972
<u>Toelichting</u>					
Afschrijvings%	0%-2,5%	10-20%	20%	0%	
WOZ-waarde (voorlopige beschikking)	48.984	peiljaar 2013			
Gecorrigeerde vervangingswaarde	47.599	conform taxatie eind 2013			
Marktwaarde	63.130	conform taxatie eind 2013			

Gebouwen en terreinen

De gebouwen en terreinen zijn bezwaard met een hypotheeklast (lang- en kortlopend) ultimo boekjaar van € 5,1 miljoen.

Eind 2013 zijn de gebouwen en terreinen door een onafhankelijke externe deskundige getaxeerd. De hierbij berekende taxatiewaarden waren in totaal (als complex gezien) ruim hoger dan de boekwaarden na aftrek van investeringssubsidies: de gecorrigeerde vervangingswaarde circa € 20 miljoen en de marktwaarde circa € 30 miljoen.

De indeling naar gebruik van het vastgoed naar verhuur (vastgoedbelegging) en bedrijfsvoering (eigen gebruik) is gebaseerd op de door SCP in haar verslaggeving gehanteerde indeling.

De verzekerde waarde van de gebouwen en terreinen bedraagt volgens opgave van de assuradeur circa € 90 miljoen.

Machines en installaties, Activa in ontwikkeling

Onder de machines en installaties is de geleasde WKO (Warmte Koude Opslag)-installatie opgenomen.

Activa in ontwikkeling

De activa in ontwikkeling betreffen hoofdzakelijk de nog niet in gebruik genomen aansluiting van het Sporthotel (Hotel 2) op de WKO-installatie.

Investeringen

De investeringen in 2015 ad € 2,9 miljoen betreffen in hoofdzaak een uitbreiding van de geleasde Warmte Koude Opslag voor het Sporthotel (Hotel 2) ad € 2,2 miljoen (activa in ontwikkeling) en hotelinventaris ad € 0,3 miljoen.

VLOTTENDE ACTIVA**(31 december) 2015****(31 december) 2014**

x € 1.000

x € 1.000

(3) VoorradenSpecificatie/soort

Vorraden food/beverage en emballage

88

75

88**75**Specificatie/groepsmaatschappij

SCP

25

16

HCP

63

59

88**75****(4) Vorderingen****(4.1) Debiteuren**Specificatie

Vorderingen nominaal

2.490

3.684

Voorziening voor oninbaarheid

17-

18-

2.473**3.666**Specificatie/groepsmaatschappij

NOC*NSF

1.501

2.347

SCP

178

236

HCP

794

1.083

2.473**3.666**Toelichting

De openstaande debiteuren op balansdatum betreffen met name toegezegde sponsorbijdragen, toegezegde overige bijdragen en nog te ontvangen overige baten.

Nog te ontvangen subsidies worden separaat verantwoord onder de Overige vorderingen.

(4.2) BelastingenSpecificatie/soort

Omzetbelasting

483

102

Vennootschapsbelasting

152

150

635**252**Specificatie/groepsmaatschappij

NOC*NSF

347

63

SCP

259

109

HCP

29

80

635**252**Toelichting

De vordering Vennootschapsbelasting betreft het compensabel verlies van HCP over 2013/2014/2015 tegen de geldende tarieven voor de vennootschapsbelasting, verminderd met de hierop reeds terugontvangen bedragen van de belastingdienst.

(4.3) Overige vorderingen en overlopende activaSpecificatie/soort

Vooruitbetaalde vliegtickets

733

-

Vooruitbetaalde huisvestingskosten

719

-

Vooruitbetaalde organisatiekosten

485

597

Vooruitbetaalde kosten CTO

361

336

Vordering Stichting Fonds voor de Topsporter

275

96

Voorschotten Bestedingsplan

120

240

Vordering subsidiënten

70

274

Overige vorderingen

502

761

Nog te ontvangen rente

73

164

Waarborgsommen

52

52

3.390**2.520**Specificatie/groepsmaatschappij

NOC*NSF

2.441

1.645

SCP

824

745

HCP

125

130

3.390**2.520**Toelichting

De vooruitbetaalde kosten betreffen voor een belangrijk deel kosten in verband met Rio 2016 (tickets en huisvesting).

De vordering subsidiënten betreft nog te ontvangen subsidiegelden op projecten van de ministeries van VJ, VWS en OCW.

De vordering op het Fonds voor de Topsporter betreft verrekeningen in verband met uitgaven voor voorzieningen topsporters.

De nog te ontvangen rente betreft grotendeels de rentebaten op deposito's en spaarrekeningen.

De overige vorderingen betreffen diverse nog te ontvangen/factureren posten van alle groepsmaatschappijen.

VLOTTENDE ACTIVA**(31 december) 2015**

x € 1.000

(31 december) 2014

x € 1.000

(5) Liquide middelenSpecificatie/soort*Deposito's en spaarrekeningen*

RABOBANK

15.134

14.803

ABN AMRO BANK

3.431

3.394

ING BANK

96

2.912

18.661

21.109

Betaalrekeningen

RABOBANK

3.256

3.268

ING BANK

9

237

3.265

3.505

Kassen

17

20

Kruisposten

1

-

21.944**24.634**Specificatie/bank

RABOBANK

84%

18.390

73%

18.071

ABN AMRO BANK

16%

3.431

14%

3.394

ING BANK

0%

105

13%

3.149

Kassen/kruisposten

0%

18

0%

20

100% 21.944**100% 24.634**Specificatie/groepsmaatschappij

NOC*NSF

20.659

23.962

SCP

1.004

484

HCP

281

188

21.944**24.634**Toelichting

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de vereniging en haar deelnemingen.

(31 december) 2015

x € 1.000

(31 december) 2014

x € 1.000

VERMOGEN**Reserves en Fondsen****Totaaloverzicht**

Een totaaloverzicht van het vermogen luidt als volgt:

(6)	Continuïteitsreserve	2.462	2.221
(7)	Wettelijke reserves		
	Wettelijke reserve oprichtingskosten	211	208
(8)	Bestemmingsreserve Lotto	25.034	34.775
(9)	Overige bestemmingsreserves		
(9.1)	Bestemmingsreserve Uitzending Teams	4.295	3.114
(9.2)	Bestemmingsreserve Sponsorgelden	1.240	1.067
(9.3)	Bestemmingsreserve Organisatieontwikkeling	478	478
		6.013	4.659
(10)	Bestemmingsfondsen		
	Bestemmingsfonds Leo van der Kar	54	54
		54	54
		33.774	41.917

Totaaloverzicht vermogensmutaties/groepsmaatschappij

Een totaaloverzicht van de vermogensmutaties per groepsmaatschappij luidt als volgt:

Vermogen 1 januari	41.917	55.857
Resultaat NOC*NSF	7.657-	12.576-
Resultaat PH	18-	-
Resultaat SCP	454-	1.118-
Resultaat HCP	14-	246-
Mutaties boekjaar/geconsolideerd resultaat	8.143-	13.940-
Vermogen 31 december	33.774	41.917

Totaaloverzicht vermogensmutaties/vermogenscomponent

Een totaaloverzicht van de vermogensmutaties per vermogenscomponent luidt als volgt:

Vermogen 1 januari	41.917	55.857	
(6)	Continuïteitsreserve	241	1.084-
(7)	Wettelijke reserve oprichtingskosten	3	19-
(8)	Bestemmingsreserve Lotto	9.741-	13.336-
(9.1)	Bestemmingsreserve Uitzending Teams	1.181	294
(9.2)	Bestemmingsreserve Sponsorgelden	173	271
(9.3)	Bestemmingsreserve Organisatieontwikkeling	-	120-
(10)	Bestemmingsfonds Leo van der Kar	-	54
Mutaties boekjaar/geconsolideerd resultaat	8.143-	13.940-	
Vermogen 31 december	33.774	41.917	

VERMOGEN**(31 december) 2015**

x € 1.000

(31 december) 2014

x € 1.000

(6) ContinuïteitsreserveMutatie-overzicht

Saldo 1 januari

*NOC*NSF:*

Resultaat basisfinanciering

Resultaat projectfinanciering

2.2.4.3

Deelnemingen:

Resultaat SCP

Resultaat HCP

Resultaat PH

*Overige mutaties:***(7)** Mutatie Wettelijke reserve oprichtingskosten SCP

Saldo 31 december

	2.221	3.305
	692	369
	38	108-
	730	261
	454-	1.118-
	14-	246-
	18-	-
	486-	1.364-
	3-	19
	3-	19
	2.462	2.221

Toelichting

De Continuïteitsreserve dient conform het reglement van het CBF ter dekking van risico's op korte termijn. De Bestemmingsreserve Lotto (zie aldaar) dient om te waarborgen dat de organisatie in de toekomst aan haar doelstellingsverplichtingen kan voldoen. De Continuïteitsreserve is dus aanvullend.

De mutaties in het boekjaar betreffen in hoofdzaak:

* enerzijds de positieve resultaten van met name de werkorganisatie NOC*NSF (basisfinanciering) ad € 692K;

* anderzijds de negatieve resultaten van de deelnemingen PH, SCP en HCP ad € 486K.

De mutatie Wettelijke reserve oprichtingskosten betreft de mutatie van de geactiveerde oprichtingskosten van SCP waarvoor een wettelijke reserve moet worden aangehouden.

De Continuïteitsreserve blijft ruim onder het CBF-maximum van 1,5 * de kosten van de werkorganisatie.

(7) Wettelijke reserves***Wettelijke reserve oprichtingskosten***Mutatie-overzicht

Saldo 1 januari

(1) en (6)

Mutatie Continuïteitsreserve i.v.m. mutatie Immateriële vaste activa m.b.t. oprichtingskosten:

* Investerings

* Afschrijvingen

Saldo 31 december

	208	227
	29	-
	26-	19-
	3	19-
	211	208

Toelichting

Voor de geactiveerde oprichtingskosten van SCP (immateriële vaste activa) wordt een wettelijke reserve aangehouden.

VERMOGEN

(31 december) 2015

(31 december) 2014

x € 1.000

x € 1.000

(8) Bestemmingsreserve Lotto

Mutatie-overzicht

Saldo 1 januari

(19)

Baten: Lottogelden

Lasten:

1.1 Basisbijdrage sportparticipatie/Lang Leven Sporten	*)	4.807	5.162	5.225	5.161
1.2 Kwaliteitsbevordering Kader	*)	1.656	1.731	1.900	1.887
2.1 Maatwerkfinanciering Top 10		11.909	12.366	11.257	11.257
2.2 Voorzieningen topsporters		1.750	1.750	2.000	2.000
2.3 Fonds Uitzendingen Teams		-	-	1.615	1.615
2.3 Uitvoering anti-dopingbeleid		950	950	950	950
2.5 Host broadcasting		500	400	600	600
3.1 Algemeen functioneren Sportbonden	*)	14.902	14.338	16.197	16.182
3.2 Organisatieontwikkeling		570	492	570	570
3.4 Algemeen functioneren kernorganisatie NOC*NSF		7.285	7.285	7.063	7.063
3.5 Collectieve activiteiten sportkader		-	-	285	285
3.6 Collectieve projecten		-	-	570	570
3.7 Collectief onderzoek en monitoring		400	400	400	400
3.9 Uitvoering tuchtrecht/Instituut Sport Rechtspraak		105	105	114	114
3.10 Olympische netwerken		175	249	190	190
3.11 NL Sporter & NL Coach		105	105	114	114
3.12 Classificatie-instituut gehandicaptensport		43	-	48	48
3.13 Sport & Zaken		43	44	48	48

* Bestedingsplan boekjaar

Compensatie marketingrechten

Afbouwregeling topsport

* Bestedingsplan boekjaar aangepast

Olympische Sport
Compensatie contributie sportvisserij
Diversen/vorige jaren

Totaal lasten

Saldo baten en lasten

Rente

Totaal mutaties

Saldo 31 december

	Begroot		Begroot		Bestedingsplan		Bestedingsplan
	39.000	37.564	40.000	39.282			
	45.200	45.377	49.146	49.054			
	-	-	-	1.126			
	-	73	-	774			
	45.200	45.450	49.146	50.954			
		1.600		1.600			
		131		145			
		124		81-			
		47.305		52.618			
		9.741-		13.336-			
		-		-			
		9.741-		13.336-			
		25.034		34.775			

*) inclusief correctie sportbonden 8%

Toelichting

In de Algemene Vergadering van 18 mei 2010 is de Code Bestemmingsfonds Lotto aangenomen, waarin aan dit fonds/deze reserve de volgende doelstellingen zijn gekoppeld:

* continuïteitsreserve voor het collectieve bestedingsplan, de financiële paragraaf voor de realisatie van de sportagenda;

* liquiditeitsbuffer voor het uitbetalen van de verplichtingen uit het bestedingsplan;

* mogelijke financieringsbron voor incidentele uitgaven om de mogelijke financiële obstakels achter beleidsverandering weg te nemen (o.a. overgangsmaatregelen).

Als ondergrens voor de Bestemmingsreserve Lotto geldt de omvang van het jaarlijkse Bestedingsplan. Eind 2015 was het niveau van deze reserve ruim (€ 20 miljoen) lager dan deze ondergrens.

VERMOGEN**(31 december) 2015**

x € 1.000

(31 december) 2014

x € 1.000

(9) Overige bestemmingsreserves**(9.1) Bestemmingsreserve Uitzending Teams**Mutatie-overzicht

Saldo 1 januari

Baten:

* Lotto

* Sponsorgelden

* Overig

Lasten:

* Kosten uitzendingen

Overige mutaties:

* Toegerekende rente

Saldo 31 december

	3.114	2.820
Baten:		
* Lotto	1.615	1.615
* Sponsorgelden	744	568
* Overig	324	259
	2.683	2.442
Lasten:		
* Kosten uitzendingen	1.502-	1.148-
Overige mutaties:		
* Toegerekende rente	-	-
	-	-
Saldo 31 december	4.295	3.114

Toelichting

Deze bestemmingsreserve is bestemd voor de uitgaven ten behoeve van de uitzendingen van teams naar de Olympische en Paralympische Spelen, de European Games, het Europese Jeugd Olympische Festival (EJOF), de Jeugd Olympische Spelen (JOS) en dergelijke.

De inkomsten over een periode van vier jaar moeten voldoende zijn om de kosten betreffende de uitzending van de teams aan de diverse topsportevenementen te financieren.

(9.2) Bestemmingsreserve SponsorgeldenMutatie-overzicht

Saldo 1 januari

(20) Baten (sponsorgelden):

* Partners

* Suppliers

* IOC

Lasten:

* Breedte- en topsportactiviteiten

* Kosten eigen fondsenwerving

Overig:

* Toegerekende rente

Saldo 31 december

	1.067	796
Baten (sponsorgelden):		
* Partners	7.781	8.538
* Suppliers	1.535	1.271
* IOC	1.215	1.114
	10.531	10.923
Lasten:		
* Breedte- en topsportactiviteiten	7.003	7.352
* Kosten eigen fondsenwerving	3.355	3.300
	10.358-	10.652-
Overig:		
* Toegerekende rente	-	-
	-	-
Saldo 31 december	1.240	1.067

Toelichting

Mission 2013-2016 is er op gericht Nederland qua medailles structureel in de landen top-10 te krijgen en te houden. Hiermee draagt dit programma bij aan de realisatie van de topsport doelstellingen. Ook marketing activiteiten worden uit deze reserve betaald.

De partners in sport tezamen met een aantal suppliers steunen financieel het Mission programma van NOC*NSF. De niet bestede middelen in enig jaar worden als bestemmingsreserve opgenomen en aangewend in de komende jaren.

VERMOGEN**(31 december) 2015**

x € 1.000

(31 december) 2014

x € 1.000

(9) Overige bestemmingsreserves**(9.3) Bestemmingsreserve Organisatieontwikkeling**Mutatie-overzicht

Saldo 1 januari

Lasten:

* Kosten kwaliteitszorg sportaccommodaties

Saldo 31 december

	478
	-
	-
	478

	598
	120-
	120-
	478

Toelichting

De Bestemmingsreserve Organisatieontwikkeling wordt aangehouden ter egalisatie van de kosten voor de verdere ontwikkeling en professionalisering van de vereniging.

(10) Bestemmingsfondsen**Bestemmingsfonds Leo van der Kar**Mutatie-overzicht

Saldo 1 januari

Baten: giften

Lasten

Mutaties boekjaar

Saldo 31 december

	54
	-
	-
	-
	54

	-
	54
	-
	54
	54

Toelichting

In 2014 heeft NOC*NSF € 54.000 verkregen van het Leo van der Kar Sportfonds. Dit fonds is in 1960 opgericht door Leo van der Kar om sporttalenten te ondersteunen via het volgen van een buitenlandse stage. Het fonds is medio 2014 ondergebracht bij NOC*NSF.

VOORZIENINGEN**(31 december) 2015**

x € 1.000

(31 december) 2014

x € 1.000

(11) Voorziening groot onderhoudMutatie-overzicht

Saldo 1 januari

Dotatie ten laste van resultaat

Uitgevoerd groot onderhoud

Saldo 31 december

Specificatie/groepsmaatschappij

SCP

Toelichting

De voorziening groot onderhoud gebouwen heeft een langlopend karakter.

	400
260	
-	
	260
	660

	-
400	
-	
	400
	400

660	
	660

400	
	400

(12) Voorziening jubileumverplichtingenMutatie-overzicht

Saldo 1 januari

Dotatie/vrijval ten laste/gunste van resultaat

Uitkeringen

Mutaties boekjaar

Saldo 31 december

Specificatie/groepsmaatschappij

NOC*NSF

SCP

HCP

Toelichting

De voorziening jubileumverplichtingen heeft een langlopend karakter.

	313
2-	
46-	
	48-
	265

	292
36	
15-	
	21
	313

196	
45	
24	
	265

238	
27	
48	
	313

LANGLOPENDE SCHULDEN**(31 december) 2015**

x € 1.000

(31 december) 2014

x € 1.000

(13)

InvesteringsubsidiesSpecificatie/object/subsidiegever/looptijd*Arnhemhal*

* Provincie Gelderland

* Ministerie van VWS

* Gemeente Arnhem

Cumulatieve vrijval ten gunste van resultaat

Sport- & Innovatiecentrum (SIC)

* Provincie Gelderland

* Gemeente Arnhem

Cumulatieve vrijval ten gunste van resultaat

> 1 jaar (langlopend)

< 1 jaar (kortlopend)

> 5 jaar

Mutatie-overzicht

Saldo 1 januari

Vrijval ten gunste van resultaat

Saldo 31 december

Specificatie/groepsmaatschappij

SCP

Toelichting

Deze post betreft de voor de Arnhemhal en het Sport- & Innovatiecentrum ontvangen investeringssubsidies van de Provincie Gelderland, het Ministerie van VWS, en de Gemeente Arnhem.

De post valt vrij overeenkomstig de afschrijvingstermijnen van de betreffende activa, te weten gebouwen ad 2,5% (2014: 3%) en machines/installaties ad 10% (2014: idem).

	(31 december) 2015	(31 december) 2014
<i>Arnhemhal</i>		
* Provincie Gelderland	7.500	7.500
* Ministerie van VWS	5.000	5.000
* Gemeente Arnhem	2.500	2.500
Cumulatieve vrijval ten gunste van resultaat	15.000	15.000
	2.320-	1.842-
	12.680	13.158
<i>Sport- & Innovatiecentrum (SIC)</i>		
* Provincie Gelderland	417	417
* Gemeente Arnhem	133	133
Cumulatieve vrijval ten gunste van resultaat	550	550
	78-	66-
	472	484
> 1 jaar (langlopend)	13.152	13.642
< 1 jaar (kortlopend)	563	636
> 5 jaar	10.900	11.098
<u>Mutatie-overzicht</u>		
Saldo 1 januari	13.642	14.278
Vrijval ten gunste van resultaat	490-	636-
	490-	636-
Saldo 31 december	13.152	13.642
<u>Specificatie/groepsmaatschappij</u>		
SCP	13.152	13.642
	13.152	13.642

(14)

LeaseverplichtingenSpecificatie/soort/looptijd*WKO-installatie*

Leaseverplichting

Cumulatieve aflossingen

> 1 jaar (langlopend)

< 1 jaar (kortlopend)

> 5 jaar

Mutatie-overzicht

Saldo 1 januari

Lease WKO-installatie

Naar kortlopend deel

Aflossingen

Saldo 31 december

Specificatie/groepsmaatschappij

SCP

Toelichting

Begin 2013 is een WKO (Warmte Koude Opslag)-installatie deels in gebruik genomen. Deze is in 2015 uitgebreid met een aansluiting op de installatie voor het sporthotel (Hotel 2). De totale leaseverplichting betreft de contante waarde van de leasetermijnen (ad in totaal over 15 jaar € 8,9 miljoen).

	(31 december) 2015	(31 december) 2014
<i>WKO-installatie</i>		
Leaseverplichting	9.511	7.458
Cumulatieve aflossingen	1.691-	1.253-
> 1 jaar (langlopend)	7.820	6.205
< 1 jaar (kortlopend)	599	428
> 5 jaar	5.424	4.493
<u>Mutatie-overzicht</u>		
Saldo 1 januari	6.205	6.633
Lease WKO-installatie	2.064	-
Naar kortlopend deel	11-	10-
Aflossingen	438-	418-
	1.615	428-
Saldo 31 december	7.820	6.205
<u>Specificatie/groepsmaatschappij</u>		
SCP	7.820	6.205
	7.820	6.205

LANGLOPENDE SCHULDEN**(31 december) 2015****(31 december) 2014**

x € 1.000

x € 1.000

(15)

Hypothecaire leningenSpecificatie/soort/looptijd

Lening vleugel kantoorpand NOC*NSF

Lening Hotel 4

> 1 jaar (langlopend)

< 1 jaar (kortlopend)

> 5 jaar

318	
4.485	
	4.803

363	
4.745	
	5.108

305

305

3.583

3.888

Mutatie-overzicht

Saldo 1 januari

Aflossingen

Saldo 31 december

5.108	
305-	
	4.803

5.402	
294-	
	5.108

Specificatie/groepsmaatschappij

SCP

4.803	
	4.803

5.108	
	5.108

Toelichting

Als zekerheid voor deze lening van de RABOBANK (waarvan de hoofdsom € 7,4 miljoen was) gelden een eerste bankhypothek van € 14,7 miljoen op het bedrijfs/kantoorpand aan de Papendallaan 60 en 3-5 te Arnhem, afstanddoening van de huurrechten en verpanding van de huurpenningen. De rente bedraagt het 3-maands euribor tarief met een opslag van 1,6%.

(16)

Vooruitontvangen geldenMutatie-overzicht

Saldo 1 januari

Vrijval: huur boekjaar

Saldo 31 december

> 1 jaar (langlopend)

< 1 jaar (kortlopend)

> 5 jaar

900	
200-	
	700
	700

1.100	
200-	
	900
	900

200

200

-

100

Specificatie/groepsmaatschappij

SCP

700	
	700

900	
	900

Toelichting

Halverwege 2010 heeft Pim Mulier het destijds nieuwe pand voor Sport en Onderwijs betrokken. De huur van dit pand is toen voor 10 jaar vooruitbetaald (€ 2M).

(17)

Egalisatiereserve TopsportMutatie-overzicht

Saldo 1 januari

Afrekening project Topsport 2013/Top 10

Voorlopige afrekening project Topsport 2014/Top 10

Voorlopige afrekening project Topsport 2015/Top 10

Saldo 31 december

958	
727-	
-	
1.782	
	2.013

373	
605	
20-	
-	
	958

Specificatie/groepsmaatschappij

NOC*NSF

2.013	
	2.013

958	
	958

Toelichting

Deze post betreft een egalisatiereserve instellingssubsidie Topsport. De reserve wordt in een boekjaar uitsluitend besteed aan activiteiten waarvoor de instellingssubsidie van VWS in dat boekjaar is verleend en die niet kunnen worden bekostigd uit de instellingssubsidie die is verleend voor dat boekjaar. De reserve is door VWS gemaximeerd op 10% van de instellingssubsidie van het jaar. Dit maximum is in 2015 bereikt.

In 2015 is met VWS afgestemd dat de Egalisatiereserve Topsport niet meer de resultaten zal bevatten van de projecten betreffende de uitzendingen van de olympische teams. Deze resultaten zullen via de resultaatbestemming in de Bestemmings-reserve Uitzendingen Teams worden verwerkt.

Het kortlopend deel is gezien de aard van de post moeilijk te bepalen en daarom niet opgenomen.

(18) KORTLOPENDE SCHULDEN	(31 december) 2015 x € 1.000	(31 december) 2014 x € 1.000
(18.1) Kortlopend deel langlopende schulden		
(13) Kortlopend deel Investeringssubsidies	563	636
(14) Kortlopend deel Leaseverplichtingen	599	428
(15) Kortlopend deel Hypothecaire leningen	305	305
(16) Kortlopend deel Vooruitontvangen gelden	200	200
(17) Kortlopend deel Egalisatiereserve Topsport	-	-
	1.667	1.569
<u>Specificatie/groepsmaatschappij</u>		
SCP	1.667	1.569
	1.667	1.569
(18.2) Onderhanden projecten		
<u>Specificatie/afdeling</u>		
Topsport	2.376	1.307
Commerciële zaken	1.106	902
Sportontwikkeling/participatie	992	869
Olympisch Vuur	149	-
Overige afdelingen	921	608
	5.544	3.686
<u>Specificatie/groepsmaatschappij</u>		
NOC*NSF	5.544	3.686
	5.544	3.686
<u>Toelichting</u>		
De onderhanden (in- en externe) projecten betreffen activiteiten met projectfinanciering die over meerdere jaren lopen.		
(18.3) Belastingen en premies sociale verzekeringen		
<u>Specificatie/soort</u>		
Onroerende zaakbelasting	643	115
Loonheffing	461	442
Toeristenbelasting	24	24
	1.128	581
<u>Specificatie/groepsmaatschappij</u>		
NOC*NSF	331	316
SCP	659	173
HCP	138	92
	1.128	581
(18.4) Pensioenen		
<u>Specificatie</u>		
Pensioenfonds Zorg & Welzijn	20	41
Pensioenfonds Horeca & Catering	28	19
	48	60
<u>Specificatie/groepsmaatschappij</u>		
NOC*NSF	20	17
SCP	-	24
HCP	28	19
	48	60

(18) KORTLOPENDE SCHULDEN	(31 december) 2015 <small>x € 1.000</small>	(31 december) 2014 <small>x € 1.000</small>
(18.5) Crediteuren		
<u>Specificatie/groepsmaatschappij</u>		
NOC*NSF	1.840	1.754
SCP	1.056	633
HCP	330	228
	3.226	2.615
(18.6) Overige schulden		
<u>Specificatie</u>		
Vakantiedagen	510	574
Vakantiegeld	507	483
Overige personeelskosten	89	204
Nog te betalen personeelskosten	1.106	1.261
Nog te betalen projectkosten	1.815	1.654
Nog te betalen overige kosten	255	291
Vooruitontvangen subsidie VWS	700	60
Vooruitontvangen sponsorgelden	537	509
Vooruitgefactureerde/ontvangen overige bedragen	509	455
	4.922	4.230
<u>Specificatie/groepsmaatschappij</u>		
NOC*NSF	4.150	3.229
SCP	236	306
HCP	536	695
	4.922	4.230

2.1.4.7 Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Niet in de balans opgenomen rechten

- * Stichting Waarborgfonds Sport (SWS)
In 1999, 2004 en 2007 zijn door NOC*NSF bijdragen verstrekt aan Stichting Waarborgfonds Sport (SWS) ad in totaal € 4,1 miljoen vanuit de Bestemmingsreserve Lotto als kapitaalstorting. Indien SWS de ontvangen gelden niet meer voor haar doelstelling nodig heeft, zal dit geld terugvloeien naar de Bestemmingsreserve Lotto.
- * Stichting Fonds voor de Topsporter
In voorgaande jaren is vanuit de Bestemmingsreserve Lotto € 5,0 miljoen kapitaal gestort door NOC*NSF in Stichting Fonds voor de Topsporter. Indien deze Stichting wordt opgeheven, vloeit het kapitaal terug naar de Bestemmingsreserve Lotto.
- * Compensabele verliezen
Met de fiscus vindt momenteel afstemming plaats over de fiscale waarde van de activa en passiva op de inbrengbalans. Het fiscale verlies van deelneming SCP over 2013-2015 ad voorlopig geschat ruim € 1 miljoen kan worden verrekend met door haar te behalen toekomstige winsten tot en met 2022-2024. Aangezien de realisatie van deze winsten op dit moment onvoldoende zeker is, zijn deze compensabele verliezen voorzichtigheidshalve niet opgenomen in de balans.

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

- * Leaseverplichtingen
Het jaarlijkse bedrag inzake aangegane leaseverplichtingen voor auto's bedraagt in totaal € 0,4 miljoen. De lease-overeenkomsten variëren in looptijd van 2014 tot en met 2018.
- * Vitesse
Aan Vitesse wordt grond verhuurd met een recht van opstal dat eindigt in 2036. Indien Vitesse bij het beëindigen van dit recht (een gedeelte van) de accommodatie in stand laat, heeft zij recht op vergoeding van de waarde daarvan ten tijde van de beëindiging. Deze waarde wordt in onderling overleg vastgesteld.
- * Fiscale eenheid
NOC*NSF vormde tot en met 2014 een fiscale eenheid voor de omzetbelasting met HCP. Uit hoofde van deze fiscale eenheid is NOC*NSF tot en met 2014 hoofdelijk aansprakelijk voor de eventuele omzetbelasting schulden van de fiscale eenheid als geheel.
- * Zekerheden
In verband met de kredietfaciliteiten van de RABOBANK, gelden aanvullend de volgende zekerheden:
 - verpanding spaar- en depositogelden bij RABOBANK;
 - akte beëindiging huurovereenkomst Papendallaan 3-5 te Arnhem.
- * Letter of Comfort
NOC*NSF heeft zich jegens SCP en HCP garant verklaard om kortlopende vorderingen op deze deelnemingen niet binnen één jaar op te eisen indien SCP of HCP deze gelden nodig heeft om haar activiteiten duurzaam voort te kunnen zetten.

Niet in de balans opgenomen rechten/verplichtingen

- * Huur en verhuur onroerend goed
Deelneming SCP heeft in het kader van haar reguliere bedrijfsactiviteiten met diverse partijen langlopende huur- dan wel langlopende verhuurovereenkomsten afgesloten. De hieruit voortvloeiende jaarlijkse baten en lasten zijn in het resultaat verantwoord.

2.1.4.8 Toelichting op posten van de staat van baten en lasten

BATEN

	Realisatie	Begroting	Realisatie
	2015	2015	2014
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
(19) Lottogelden			
<u>Specificatie</u>			
Ontvangsten	37.564	39.000	39.282
Olympische Sport (Sponsorgelden)	1.600-	1.600-	1.600-
	35.964	37.400	37.682
<u>Specificatie/financiering</u>			
Bestedingsplan sportorganisaties	25.323	26.960	26.208
Projectfinanciering	3.356	3.155	4.411
Basisfinanciering/Algemeen functioneren	7.285	7.285	7.063
	35.964	37.400	37.682

Toelichting

De Lottogelden betreffen de in het boekjaar ontvangen bedragen van de Lotto (exclusief Sponsorgelden). De Lotto noemt zelf in uitingen de bruto afdracht aan NOC*NSF. Het verschil tussen de verantwoorde lottogelden en deze bruto afdracht wordt gevormd door de verenigingsprovisie en de bijdrage aan de bonden die door de Lotto zelf wordt betaald.

In vergelijking met de begroting is € 1,4 miljoen minder ontvangen, ten opzichte van 2014 € 1,7 miljoen minder. NOC*NSF heeft op deze ontvangsten geen directe invloed.

(20) Sponsorgelden

<u>Specificatie/soort</u>			
Partners	7.781	6.956	8.538
Suppliers	1.535	1.349	1.271
IOC	1.215	1.080	1.114
	10.531	9.385	10.923
<u>Specificatie/financiering</u>			
Bestedingsplan sportorganisaties	3.912	2.849	2.831
Projectfinanciering	6.194	6.107	8.067
Basisfinanciering/Algemeen functioneren	425	429	25
	10.531	9.385	10.923

Toelichting

Dit betreft de sponsorpropositie voor de voorbereiding voor de Para/Olympische Spelen. Voor de periode 2013-2016 heet deze propositie Mission.

Opgenomen zijn de gefactureerde bedragen op basis van de afgesloten contracten met de Partners (Lotto, EY, Zilveren Kruis, Randstad, Volkswagen/Pon, Rabobank en Vattenfall/Nuon), Suppliers en het IOC.

Deze sponsorbaten zijn € 1,1 miljoen hoger dan begroot, vooral door een niet begrote bijdrage van een voormalig partner, 2 nieuwe suppliers en extra inkomsten van het IOC.

Naast deze cashbijdragen, wordt ook van een aantal partijen sponsoring in natura ontvangen. Dit betreft onder meer kleding, vervoer, media, zakelijke dienstverlening en sportartikelen. De geldswaarde van deze sponsoring bedroeg € 1,4 (2014: € 2,4) miljoen op factuurbasis, terwijl voor € 1,1 (2014: € 2,1) miljoen aan sponsorfacturen door NOC*NSF is verstuurd. Het verschil hiertussen betreft (in verband met de aard van de activiteiten) niet te verrekenen BTW.

BATEN**(21) Subsidies overheden**Specificatie/subsidiënt

Ministerie van VWS
Overige ministeries
Provincies/gemeenten

Realisatie	Begroting	Realisatie
2015	2015	2014
x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000

28.421	30.838	27.271
412-	-	21
30	30	30
28.039	30.868	27.322

Specificatie/financiering

Bestedingsplan sportorganisaties
Projectfinanciering
Overige doelstellingen

19.376	23.210	20.218
8.633	7.628	7.074
30	30	30
28.039	30.868	27.322

Toelichting

De subsidies van overheden betreffen zowel instellings- als projectsubsidies. Deze subsidies worden verstrekt voor het Bestedingsplan maar ook voor eigen projecten en voor de overige doelstellingen/basisfinanciering.

De gerealiseerde subsidiebatens zijn lager (€ 2,8 miljoen) dan de begrote bedragen, vooral door terugbetalingsverplichtingen ad € 1,6 miljoen in verband met onderbestedingen op projecten.

(22) ContributiesSpecificatie

Contributies leden

1.127	1.150	1.144
--------------	--------------	--------------

Toelichting

De post contributies betreft de contributie van de bij NOC*NSF aangesloten leden/sportbonden. Deze contributie is gebaseerd op het aantal leden, onderscheiden in jeugdleden en senioren, en op de vastgestelde tarieven per lid die jaarlijks worden geïndexeerd.

(23) Overige batenSpecificatie

Verhuur gebouwen en accommodaties
Verhuur vergaderaccommodaties
Verhuur hotelkamers
Verhuur buitensportfaciliteiten
Verhuur binnensportfaciliteiten
Servicekosten

Food & beverage (incl. sportrestaurant)
Dienstverlening/bijdragen sportorganisaties
Overige bijdragen
Detachering
Marketing inkomsten
Facilitaire ondersteuning
Diversen

1.832	1.307	1.214
1.799	2.334	1.744
1.795	2.541	2.175
880	780	1.100
650	644	935
741	789	722
7.697	8.395	7.890
5.783	6.180	5.356
832	292	755
722	84	459
407	383	398
211	-	329
66	110	126
1.183	984	1.396
16.901	16.428	16.709

Toelichting

De overige baten zijn relatief beperkt hoger dan begroot (+3%) en dan over 2014 (+1%).

BATEN

	Realisatie	Begroting	Realisatie
	2015	2015	2014
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
(24) Mutatie onderhanden projecten			
<u>Specificatie</u>			
(18.2) Onderhanden projecten 31/12	5.544	2.154	3.686
(18.2) Onderhanden projecten 1/1	3.686	3.686	6.236
Mutatie onderhanden projecten	1.858-	1.532	2.550

Toelichting

De post Mutatie onderhanden projecten betreft de toe- of afname van de balanspost Onderhanden projecten (Kortlopende schulden). Een toename van de Onderhanden projecten ontstaat door vooruitontvangen projectbaten. Door uitgaven en afronding van projecten neem de post Onderhanden projecten weer af.

(25) Financieringsresultaat

<u>Specificatie</u>			
* Rentebaten banken	99	141	223
* Rentebaten overig (groepsmaatschappijen)	-	114-	-
* Koerswinsten vreemde valuta	24	-	-
Financiële baten	123	27	223
(14) * Rentelasten lease WKO-installatie	221	182	176
(15) * Rentelasten hypotheek	103	163	140
* Bankkosten	16	10	20
* Rentelasten overig	8	12	7
* Koersverliezen vreemde valuta	7	-	-
Financiële lasten	355	367	343
Financieringsresultaat	232-	340-	120-

Toelichting

Het financieringsresultaat betreft het saldo van de financiële baten (grotendeels rentebaten op deposito's en spaarrekeningen) en financiële lasten (grotendeels rentelasten leaseverplichtingen en hypotheek).

Het financieringsresultaat over 2015 is hoger dan begroot maar lager dan over 2014. Dit heeft vooral te maken met dalende saldi op spaarrekeningen in combinatie met een relatief laag rente%.

Aan de reserves is in 2015 via de resultaatbestemming geen rente toegerekend (2014: idem).

(36) Budgettoewijzing

De post budgettoewijzing betreft intern toegewezen gelden op basis van formatieplaatsen en dergelijke. Per saldo bedraagt deze post (voor alle doelstellingen) nihil.

LASTEN

(26)

PersoneelskostenSpecificatie/soort

	Realisatie 2015 <small>x € 1.000</small>	Begroting 2015 <small>x € 1.000</small>	Realisatie 2014 <small>x € 1.000</small>
Salarissen	12.415	12.402	12.105
Sociale lasten	1.721	1.820	1.630
Crisisheffing	-	-	22
Pensioenen	1.008	1.131	1.059
	15.144	15.353	14.816
Reis- en verblijfkosten	1.043	820	1.067
Telefoonkosten	150	199	157
Mutatie voorziening jubileumverplichtingen	45-	-	31
Overige personeelskosten	364	551	458
	16.656	16.923	16.529
Inhuur derden	1.981	1.563	2.133
Bijdragen derden	74-	33-	-
Organisatieontwikkeling	-	150	2
	18.563	18.603	18.664

Specificatie/financiering

Basisfinanciering/Algemeen functioneren	7.364	7.844	7.560
Projectfinanciering	5.924	5.530	5.808
Overige doelstellingen	5.275	5.229	5.296
	18.563	18.603	18.664

Aantal werknemers (stand per 31/12)

NOC*NSF	139	141	148
SCP	52	50	52
HCP	114	119	119
	305	310	319

Gemiddeld aantal fte

NOC*NSF	126,7	129,9	128,5
SCP	36,1	35,9	35,4
HCP	78,0	72,2	76,9
	240,8	238,0	240,8

Toelichting

De totale personeelskosten zijn in lijn met de begroting en met 2014.

Het gemiddeld aantal fte is gelijk aan 2014.

De bestuursleden ontvingen over 2015 geen salaris (2014: idem).

Bezoldiging directie (algemeen directeur)

Het Bestuur stelt de beloning van de Directie vast op voordracht van de Nominatie- en Remuneratiecommissie. Het beloningsbeleid van NOC*NSF gaat uit van een passende beloning voor de zwaarte en omvang van de directiefunctie.

Dienstverband: tijdelijk (t/m 30.09.2016); 38 uur/week (voltijdse werkweek)

Bezoldiging:

Bruto loon	224	232	222
Vakantiegeld	19	19	18
Eindejaarsuitkering/13e maand	-	-	-
Totaal jaarinkomen	243	251	240
Sociale lasten (werkgeversdeel)	10	10	10
Pensioenlasten (werkgeversdeel)	10	30	28
Totaal overige lasten en vergoedingen	20	40	38
Totaal bezoldiging	263	291	278

LASTEN

	Realisatie	Begroting	Realisatie
	2015	2015	2014
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
(27) Afschrijvingskosten			
<i>Specificatie/soort</i>			
<i>(1) Afschrijvingskosten immateriële vaste activa</i>			
Oprichtingskosten	26	25	25
Software	2	-	-
	28	25	25
<i>(2) Afschrijvingskosten materiële vaste activa</i>			
<i>(2.1) Gebouwen en terreinen</i>	693	1.848	1.737
<i>(2.2) Machines en installaties</i>	1.064	1.109	983
<i>(2.3) Inventaris en overige activa</i>	1.042	1.128	1.049
	2.799	4.085	3.769
<i>(13) Vrijval investeringssubsidies</i>	563-	636-	636-
Boekresultaten desinvesteringen/verkoop	-	-	3
	2.236	3.449	3.136
	2.264	3.474	3.161

Toelichting

De afschrijvingskosten 2015 wijken wat betreft het vastgoed (gebouwen en terreinen) significant af van de begroting en van de afschrijvingskosten 2014 (ruim € 1 miljoen).

2.1.4.2 Deze afwijking heeft te maken met de eerder beschreven schattingswijziging betreffende de resterende economische levensduur en het verdisconteren van restwaarden.

(28) Huisvestingskosten

<i>Specificatie</i>			
Onderhoud en ontwikkeling	801	787	786
Gepleegd groot onderhoud	-	10	36
<i>(11) Mutatie voorziening groot onderhoud</i>	260	400	400
(Groot) Onderhoud en ontwikkeling	1.061	1.197	1.222
Beveiliging, schoonmaak en catering	1.721	1.738	1.570
Huur en lease	895	831	768
Energie en servicekosten	706	792	511
Belastingen en heffingen	487	538	482
Overige huisvestingskosten	381	466	332
	5.251	5.562	4.885

Toelichting

De totale huisvestingskosten zijn bijna € 0,3 miljoen lager dan begroot, maar € 0,4 miljoen hoger dan 2014.

(29) Organisatiekosten

<i>Specificatie</i>			
Automatiseringskosten	954	1.108	1.088
Accountants- en advieskosten	423	318	345
Kantoorbenodigdheden	200	168	151
Organisatieontwikkeling	151	175	176
Contributies en abonnementen	147	124	125
Bestuurskosten	126	127	205
Telefonie	78	79	102
Overige organisatiekosten (incl. vrijval reserveringen)	168	476	127-
	2.247	2.575	2.065
<i>Specificatie Accountants- en advieskosten</i>			
* Accountantscontrole jaarrekening	69	80	71
* Overige accountantscontroles (m.n. subsidies)	40	35	9
* Fiscale adviezen	101	50	79
* Juridische adviezen	46	60	40
* Overige adviezen	167	93	146
	423	318	345
* Deloitte (accountantscontroles)	109	115	80
* EY (fiscale adviezen)	24	50	79
* Overige (fiscale en overige adviezen)	290	153	186
	423	318	345

Toelichting

De organisatiekosten zijn € 0,3 miljoen lager dan begroot en € 0,2 miljoen hoger dan 2014. De afwijkingen betreffen meerdere subposten.

LASTEN

Realisatie	Begroting	Realisatie
2015	2015	2014
x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000

(30) Marketing- en communicatiekostenSpecificatie

Campagnes	529	-	205
Digitale media	230	-	197
Printed media	165	12	255
Relatiemarketing	93	48	63
Overige marketingkosten	740	810	459
	1.757	870	1.179

Toelichting

(32) De marketingkosten zijn € 0,9 miljoen hoger dan begroot. Dit verschil betreft projectkosten die begroot zijn als specifieke projectkosten.

(31) Kostprijs verkopenSpecificatie

Kostprijs food & beverage	1.564	1.486	1.239
Kostprijs verhuur vergaderaccommodaties	480	399	484
Kostprijs evenementen	469	490	541
Kostprijs verhuur hotelkamers	129	59	120
	2.642	2.434	2.384

Toelichting

De kostprijs verkopen is € 0,2 miljoen hoger dan begroot en bijna € 0,3 miljoen hoger dan 2014.

(32) Specifieke projectkostenSpecificatie

Advieskosten projecten	5.458	3.017	3.823
Projectkosten CTO	1.153	1.148	1.379
Reis- en verblijfkosten sporters	1.239	-	1.217
Evenementen en congressen	526	-	278
Voorzieningen topsporters	268	255	753
Overige specifieke kosten	1.691	8.611	7.679
	10.335	13.031	15.129

Toelichting

Deze post betreft specifieke kosten van activiteiten binnen de projectfinanciering en de overige doelstellingen.

Gezien de veelheid aan projecten en de veelheid aan leveranciers en kostensoorten, is een uitgebreide specificatie hiervan moeilijk te geven.

De specifieke projectkosten zijn € 2,7 miljoen lager dan begroot en € 5,5 miljoen lager dan 2014.

LASTEN

Realisatie 2015	Begroting 2015	Realisatie 2014
x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000

(33) **Bestedingsplan sportorganisaties**Specificatie

1.1 Basisbijdrage sportparticipatie/Leven Lang Sporten	5.162	4.807	5.161
1.2 Kwaliteitsbevordering Kader/sportopleidingen bonden	1.731	1.656	1.689
1.3 Veilig sportklimaat (VSK)	4.073	4.667	6.872
SPORTPARTICIPATIE	10.966	11.130	13.722
2.1 Maatwerkfinanciering Top 10	22.759	26.178	24.167
2.4 Uitvoering anti-dopingbeleid	950	950	950
2.5 Host broadcasting	400	500	689
2.8 Onderwijstoekenning CTO's	377	530	714
2.9 CTO's-NTC en lokale infrastructuur	2.669	2.789	2.767
TOPSPORT / TOP 10	27.155	30.947	29.287
3.1 Algemeen functioneren sportbonden	14.338	14.902	16.182
3.2 Organisatieontwikkeling	492	570	554
3.7 Collectieve monitoring en onderzoek	400	400	400
3.9 Uitvoering tuchtrecht/Instituut Sport Rechtspraak	105	105	114
3.10 Olympische netwerken	249	175	-
3.11 NL sporter en NL coach	105	105	114
3.12 Classificatie-instituut gehandicaptensport	-	43	48
3.13 Sport & Zaken	44	43	48
BRANCHE-ONTWIKKELING / ALGEMEEN	15.733	16.343	17.460
4.1 Afbouwregeling	73	73	774
4.2 Maatwerkfinanciering	1.090	1.090	220
4.3 Maatwerkfinanciering CTO/NTC	65	65	116
4.4 Maatwerkfinanciering Paralympisch	202	202	105
4.9 Compensatie marketingrechten	-	-	1.126
Topsport niet-focus	152	-	-
Contributie sportvisserij	131	134	145
Afrekeningen vorig jaar	10-	-	288-
Diversen	-	-	64
OVERIG	1.703	1.564	2.262
	55.557	59.984	62.731

Toelichting

Dit betreft de aan sportorganisaties uitgekeerde gelden in het kader van het bestedingsplan.

Tegenover deze lasten staan de volgende baten: Lottogelden, Subsidies (met name VWS) en Sponsorgelden (Mission).

De lasten Bestedingsplan sportorganisaties zijn € 4,4 miljoen lager dan het door de AV vastgestelde bestedingsplan (begroot) en € 7,2 miljoen lager dan 2014.

Het verschil met de begroting betreft vooral afrekeningen VSK (Sportparticipatie 1.3), onderbestedingen bij Maatwerk-financiering Top 10 (Topsport 2.1) en niet uitgekeerde transitiebijdragen (Branche-ontwikkeling 3.1).

LASTEN**(34) Belastingen resultaat**Specificatie

Belastingen resultaat boekjaar

Realisatie	Begroting	Realisatie
2015	2015	2014
x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000

1-	37	48-
1-	37	48-

Belastingen resultaat boekjaar

Berekening PH

Commercieel resultaat voor belastingen

Gemengde/niet-afrekbare kosten

Fiscaal resultaat

Belastingen resultaat

18-	-	-
-	-	-
18-	-	-
4	-	-

*Voorzichtigheidshalve is het compensabele verlies van PH niet in de balans opgenomen.***Berekening SCP**

Commercieel resultaat voor belastingen

Afschrijvingskosten vastgoed

Vrijval investeringsbijdragen vastgoed

Gemengde/niet-afrekbare kosten

Fiscaal resultaat

Belastingen resultaat (pro forma berekend)

454-	290-	1.118-
PM	PM	PM
319-	392-	392-
5	5	6
PM	PM	PM
PM	PM	PM

Voor SCP is geen actieve belastinglatentie voor compensabele verliezen opgenomen omdat enerzijds het fiscale resultaat (met name de afschrijvingskosten, vandaar: PM) nog niet vastgesteld kan worden (de fiscale waarden van de bij de juridische splitsing ingebrachte activa/passiva moeten immers nog worden afgestemd met de belastingdienst) en anderzijds nog onvoldoende zekerheid bestaat over de toekomstige (fiscale) resultaten.

Berekening HCP

Commercieel resultaat voor belastingen

Investeringsaftrek (KST)

Gemengde/niet-afrekbare kosten

Fiscaal resultaat

Belastingen resultaat

15-	220	294-
-	-	7-
9	-	9
6-	220	292-
1-	37	48-

*De aanslagen Vennootschapsbelasting HCP zijn (voorlopig) geregeld tot en met 2014.***(35) Resultaat deelnemingen**Specificatie

Resultaatverschil PH

Resultaatverschil SCP

Resultaatverschil HCP

-	-	-
-	948	-
-	37	-
-	985	-

Toelichting

Deze post (begroot) betreft het verschil in resultaat deelnemingen volgens de enkelvoudige begroting van NOC*NSF en de eigen resultatenbegrotingen van PH, SCP en van HCP (de begroting NOC*NSF was eerder vastgesteld dan die van PH, SCP en HCP).

2.1.4.9 Toelichting op het geconsolideerde kasstroomoverzicht**(5)** Saldo liquide middelen 31 december**(5)** Saldo liquide middelen 1 januari**Mutatie = kasstroom**

21.944	24.634	24.634
24.634	40.899	40.899
2.690-	16.265-	16.265-

2.1.4.10 Transacties met verbonden partijen

Transacties van NOC*NSF (inclusief deelnemingen) met verbonden partijen vinden plaats op basis van marktconforme tarieven. Een overzicht van de omvang van de transacties met belangrijke verbonden partijen luidt als volgt:

	Baten / Debiteuren	Lasten / Crediteuren	
	* € miljoen	* € miljoen	
Stichting Fonds voor de Topsporter	dienstverlening 0,3	0,7	bijdragen kostenvergoedingen
Stichting InnosportNL	dienstverlening -	0,1	projectbijdragen
Stichting Sport en Zaken	dienstverlening -	0,3	partnershipbijdrage
	0,3	1,1	

2.2 Enkelvoudige jaarrekening

2.2.1 Enkelvoudige balans per 31 december 2015

(na resultaatbestemming)

Ref.	31 december 2015 x € 1.000	31 december 2014 x € 1.000
ACTIVA		
Materiële vaste activa		
Inventaris en overige activa	518	894
	518	894
Financiële vaste activa		
Deelnemingen (a)	14.028	14.514
Leningen u/g deelnemingen (b)	6.515	6.939
	20.543	21.453
VASTE ACTIVA	21.061	22.347
Vorderingen en overlopende activa		
Leningen u/g deelnemingen (b)	423	423
Vorderingen deelnemingen (c)	1.426	1.726
Debiteuren	1.501	2.347
Belastingen	347	63
Overige vorderingen/overlopende activa	2.441	1.309
	6.138	5.868
Liquide middelen	20.659	23.962
VLOTTENDE ACTIVA	26.797	29.830
	47.858	52.177
PASSIVA		
Vermogen		
Continuïteitsreserve	2.462	2.221
Wettelijke reserves	211	208
Bestemmingsreserve Lotto	25.034	34.775
Bestemmingsreserves	6.013	4.659
Bestemmingsfondsen	54	54
	33.774	41.917
Voorzieningen		
Jubileumverplichtingen	196	238
	196	238
Langlopende schulden		
Egalisatierekening Topsport	2.013	958
	2.013	958
Kortlopende schulden		
Groepsmaatschappijen	18	62
Onderhanden projecten	5.544	3.686
Belastingen en sociale verzekeringen	331	316
Pensioenen	20	17
Crediteuren	1.812	1.754
Overige schulden	4.150	3.229
	11.875	9.064
	47.858	52.177

2.2.2 Enkelvoudige staat van baten en lasten over 2015

2.2.2.1 Categoriele indeling

Ref.	Realisatie	Begroting	Realisatie
	2015	2015	2014
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
BATEN			
Lottogelden	35.964	37.400	37.682
Sponsorgelden	10.531	9.385	10.923
Subsidies overheden	28.009	30.838	27.292
Contributies	1.127	1.150	1.144
Overige baten	3.418	2.022	3.762
Mutatie onderhanden projecten	1.858	1.532	2.448
Financieringsresultaat	188	141	312
	77.379	82.468	83.563
LASTEN			
Personeelskosten	13.288	13.374	13.323
Afschrijvingskosten	392	420	406
Huisvestingskosten	679	712	670
Organisatiekosten	2.064	2.333	1.853
Marketing- en communicatiekosten	1.396	650	838
Specifieke projectkosten	9.573	12.083	14.071
Bestedingsplan sportorganisaties	57.644	61.951	64.978
	85.036	91.523	96.139
SALDO VAN BATEN EN LASTEN			
Resultaat deelnemingen	7.657-	9.055-	12.576-
	486-	107-	1.364-
RESULTAAT	8.143-	9.162-	13.940-
RESULTAATBESTEMMING			
Continuïteitsreserve	244	107-	1.103-
Bestemmingsreserve Lotto	9.741-	8.932-	13.336-
Overige Bestemmingsreserves	1.354	123-	445
Bestemmingsfondsen	-	-	54
	8.143-	9.162-	13.940-

(d)

2.2.2.2 Functionele indeling

Ref.	Realisatie	Begroting	Realisatie
	2015	2015	2014
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
BATEN			
Lottogelden	35.964	37.400	37.682
Sponsorgelden	10.531	9.385	10.923
Subsidies overheden	28.009	30.838	27.292
Contributies	1.127	1.150	1.144
Overige baten	3.418	2.022	3.762
Mutatie onderhanden projecten	1.858-	1.532	2.448
Financieringsresultaat	188	141	312
	77.379	82.468	83.563
LASTEN			
Besteed aan specifieke doelstellingen			
* Topsport	41.507	44.279	44.731
* Sportontwikkeling/Brancheversterking	16.083	19.461	18.071
* Sportontwikkeling/Levenlang sporten	18.613	18.891	22.565
* Behartiging belangen leden	3.015	3.228	3.031
* Verdelen middelen	825	862	776
	80.043	86.721	89.174
Werving baten	3.355	3.198	5.215
Beheer en administratie	1.638	1.604	1.750
	85.036	91.523	96.139
SALDO VAN BATEN EN LASTEN			
Resultaat deelnemingen	7.657-	9.055-	12.576-
	486-	107-	1.364-
RESULTAAT	8.143-	9.162-	13.940-
RESULTAATBESTEMMING			
Continuïteitsreserve	244	107-	1.103-
Bestemmingsreserve Lotto	9.741-	8.932-	13.336-
Bestemmingsreserves	1.354	123-	445
Bestemmingsfondsen	-	-	54
	8.143-	9.162-	13.940-

(d)

2.2.3 Enkelvoudig kasstroomoverzicht over 2015

	Realisatie 2015	Realisatie 2014
	x € 1.000	x € 1.000
Saldo van baten en lasten	7.657-	12.576-
Afschrijvingskosten	392	406
CASH FLOW	7.265-	12.170-
Aanpassing voor:		
* mutatie vorderingen	270-	555
* mutatie voorzieningen	42-	24
* mutatie onderhanden projecten	1.858	2.448-
* mutatie schuld bestedingsplan	-	947-
* mutatie kortlopende schulden	954	2.004-
	2.500	4.820-
Kasstroom uit operationele activiteiten	4.765-	16.990-
Investeringen materiële vaste activa	16-	-
Desinvesteringen materiële vaste activa	-	33
Aflossingen financiële vaste activa	423	6
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	407	39
Ontvangsten langlopende schulden	1.055	585
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	1.055	585
KASSTROOM	3.303-	16.366-

2.2.4 Toelichting

2.2.4.1 Algemeen

Enkelvoudige jaarrekening

Voor de toelichting op de enkelvoudige jaarrekening van NOC*NSF (zowel wat betreft de grondslagen als de specificaties van en toelichtingen op de posten) wordt grotendeels verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde jaarrekening, voor zover hierna niet anders wordt vermeld.

Financiële vaste activa

(a) *Deelnemingen*

Deelnemingen waarbij invloed van betekenis op het zakelijke en financieel beleid kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd op de nettovermogenswaarde. Deze nettovermogenswaarde wordt berekend op basis van de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling van NOC*NSF.

(b) *Leningen u/g deelnemingen*

Leningen worden voor de nominale waarde opgenomen. Voor eventueel (deels) oninbaar geachte leningen wordt een voorziening voor oninbaarheid opgenomen.

2.2.4.2 Toelichting op posten van de balans

	(31 december) 2015	(31 december) 2014
	x € 1.000	x € 1.000
VASTE ACTIVA		
Financiële vaste activa		
<u>Specificatie</u>		
(a) Deelnemingen	14.028	14.514
(b) Leningen u/g deelnemingen	6.515	6.939
	20.543	21.453
<u>Verloopoverzicht</u>		
(a) Deelnemingen (Papendal Holding BV)		
Saldo 1 januari 2014	14.514	15.883
Resultaat boekjaar	486-	1.364-
Omzetten aandelenkapitaal in euro's	-	5-
Aankoop/verkoop i.v.m. herstructurering	486-	1.369-
Saldo 31 december 2014	14.028	14.514
(b) Leningen u/g deelnemingen (SCP)		
Saldo 1 januari 2014	6.939	7.362
Aflossingen	424-	-
Af: kortlopend deel	-	423-
Saldo 31 december 2014	6.515	6.939
<u>Toelichting leningen</u>		
	Rente%	
Lening SOG-gebouw	3 mnd. euribor+1%	
Lening Arnhemhal	3 mnd. euribor+1%	
	Hoofdsom	Langlopend > 1 jr.
	6.975	5.775
	1.233	740
	8.208	6.515
	Kortlopend < 1 jr.	Langlopend > 5 jr.
	300	4.575
	123	248
	423	4.823
Totaal	20.543	21.453
VLOTTENDE ACTIVA		
(b) Leningen deelnemingen		
Kortlopend deel langlopende lening SCP	423	423
(c) Vorderingen deelnemingen		
Vordering SCP	1.426	1.726
	1.426	1.726

2.2.4.3 Toelichting op posten van de de staat van baten en lasten

	Realisatie	Begroting	Realisatie
	2015	2015	2014
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
(d) Resultaat deelnemingen			
<u>Specificatie</u>			
SCP resultaat boekjaar	454-	290-	1.118-
HCP resultaat boekjaar	14-	183	246-
PH resultaat boekjaar (enkelvoudig)	18-	-	-
Resultaat deelneming PH	486-	107-	1.364-

Toelichting

Het resultaat deelnemingen bestaat uit het resultaat van de deelneming PH. Dit resultaat betreft het geconsolideerde resultaat van de groepsmaatschappijen PH, SCP en HCP.

Aansluiting met enkelvoudige jaarrekeningen

De aansluiting met de resultaten van de enkelvoudige jaarrekeningen is als volgt:

SCP Sportcentrum Papendal

Resultaat volgens enkelvoudige jaarrekening	167	1.192	376
Correcties i.v.m. waardering vastgoedbeleggingen:			
a) opnemen afschrijvingskosten vastgoed:			
. Kantoor NOC*NSF (eigen gebruik)	3-	106-	106-
. Hotel HCP (eigen gebruik)	127-	354-	354-
. Overig vastgoed (vastgoedbeleggingen)	562-	1.026-	1.026-
	692-	1.486-	1.486-
b) opnemen vrijval investeringssubsidies	319	392	392
<i>saldo afschrijvingskosten/investeringssubsidies</i>	373-	1.094-	1.094-
c) opnemen dotatie voorziening groot onderhoud	260-	400-	400-
	633-	1.494-	1.494-
Correctie i.v.m. intercompanytransacties :			
d) eliminatie afschrijvingskosten inventaris	12	12	-
	621-	1.482-	1.494-
Resultaat SCP volgens grondslagen NOC*NSF	454-	290-	1.118-

HCP Hotel- en CongresCentrum Papendal

Resultaat volgens enkelvoudige jaarrekening	14-	183	186-
Correctie i.v.m. intercompanytransacties			
d) eliminatie boekwinst inventaris	-	-	60-
Resultaat HCP volgens grondslagen NOC*NSF	14-	183	246-

PH Sportcentrum Papendal

Resultaat volgens enkelvoudige jaarrekening	18-	-	-
Correcties:	-	-	-
Resultaat PH volgens grondslagen NOC*NSF	18-	-	-

Toelichting

- a)b)c) *Vanaf 2014 waardeert SCP haar vastgoedbeleggingen (onroerend goed niet in eigen gebruik) tegen actuele waarde. Voorheen geschiedde dit tegen historische kostprijs. Als gevolg hiervan wordt dit onroerend goed bij SCP tegen taxatiewaarde (in casu de gecorrigeerde vervangingswaarde) in de balans opgenomen en wordt hierop niet afgeschreven. De ontvangen investeringssubsidies en de voorziening groot onderhoud zijn in deze taxatiewaarde verdisconteerd. In de jaarrekening van NOC*NSF wordt het vastgoed ongewijzigd tegen historische kostprijs gewaardeerd.*

Het saldo afschrijvingskosten/investeringssubsidies is over 2015 ruim hoger (€ 0,7 miljoen) door lagere afschrijvingskosten als gevolg van de schattingswijziging betreffende de afschrijvingen en de restwaarde van het vastgoed.

- d) *Door HCP is in 2014 een boekwinst behaald bij verkoop van inventaris aan SCP. Deze boekwinst (2014) c.q. de afschrijving op deze inventaris (2015) wordt in de jaarrekening van NOC*NSF geëlimineerd omdat deze transactie binnen de groep en niet met derden is gerealiseerd.*

2.2.4.4 Kengetallen

	Realisatie 2015 x € 1.000	Begroting 2015 x € 1.000	Realisatie 2014 x € 1.000
% Lasten beheer en administratie			
	intern maximum		
Lasten Beheer en administratie	1.638	1.604	1.750
Lasten	85.036	91.523	96.139
Beheer en administratie / Lasten %	1,9%	1,8%	1,8%
	7,50%		

Toelichting

De lasten beheer en administratie in een % van de totale lasten zijn iets gestegen: van 1,8% in 2014 en begroot naar 1,9% in 2015. De Vereniging heeft hierbij als norm gesteld dat de lasten beheer en administratie niet hoger mogen zijn dan 7,5% van de totale lasten. Aan deze norm wordt dus ruim voldaan.

% Besteed aan doelstellingen

Besteed aan doelstellingen	80.043	86.721	89.174
Baten	77.379	82.468	83.563
Besteed aan doelstellingen / Baten %	103%	105%	107%

Toelichting

Het % lasten besteed aan doelstellingen is iets lager dan begroot, namelijk 103% (-2%), maar dus nog > 100%, vooral doordat de uitgaven van het Bestedingsplan Lotto hoger waren dan de bijbehorende inkomsten.

3. OVERIGE GEGEVENS

3.1 Resultaatbestemming

	2015	2014
	x € 1.000	x € 1.000
RESULTAAT BOEKJAAR	8.143-	13.940-
Dit resultaat wordt als volgt bestemd:		
(6) Continuïteitsreserve:		
Resultaat werkorganisatie en projecten	730	261
Resultaat SCP	454-	1.118-
Resultaat HCP	14-	246-
Resultaat PH	18-	-
Resultaat deelnemingen	486-	1.364-
	244	1.103-
(8) Bestemmingsreserve Lotto:		
Baten	37.564	39.282
Lasten	47.305-	52.618-
	9.741-	13.336-
(9) Overige bestemmingsreserves:		
(9.1) <i>Bestemmingsreserve Uitzending Teams</i>		
Baten	2.683	2.442
Lasten	1.502-	2.148-
Toegerekende rente	-	-
	1.181	294
(9.2) <i>Bestemmingsreserve Sponsorgelden</i>		
Baten (sponsorgelden)	10.531	10.923
Lasten	10.358-	10.652-
	173	271
(9.3) <i>Bestemmingsreserve Organisatieontwikkeling</i>		
Lasten	-	120-
	-	120-
	1.354	445
(10) Bestemmingsfondsen:		
<i>Bestemmingsfonds Leo van der Kar</i>		
Baten	-	54
Lasten	-	-
	-	54
RESULTAATBESTEMMING	8.143-	13.940-

(6-10) Voor een gedetailleerde toelichting op de mutaties wordt verwezen naar de toelichting op de betreffende balansposten in de geconsolideerde jaarrekening.

3.2 Gebeurtenissen na balansdatum

Fusie Lotto - Nederlandse Staatsloterij

Op 17 juli 2014 hebben de Lotto en de Nederlandse Staatsloterij een intentieverklaring getekend waarin zij zijn overeengekomen nader te onderzoeken of tot en transactie kan worden gekomen waarbij beide ondernemingen worden samengevoegd in een groep van rechtspersonen om zo de beoogde synergiemogelijkheden te benutten.

De Lotto (formeel: Stichting de Nationale Sporttotalisator, gevestigd te Rijswijk) is actief op het gebied van de organisatie van lottospelen en sportprijzsvragen in Nederland.

De Nederlandse Staatsloterij (formeel: Stichting Exploitatie Nederlandse Staatsloterij, gevestigd te Den Haag) is actief op het gebied van de organisatie van (nummer)loterijen in Nederland.

Beide partijen verrichten hun activiteiten op basis en onder de voorwaarden van aan hen daartoe door de Nederlandse overheid toegekende vergunningen.

De partijen dragen de financiële resultaten uit deze activiteiten af aan de Nederlandse sport (NOC*NSF) en geselecteerde goede doelen en aan de Staat (Nederlandse Staatsloterij) in de Vrom van zogenaamde afdrachten.

Achtergrond hiervan is dat de Nederlandse markten voor loterijen, lottospelen en sportweddenschappen aan toenemende concurrentie zijn onderworpen. Binnen afzienbare tijd wordt naar verwachting een wetswijziging van kracht die het online aanbieden van door de overheid te bepalen kansspelen zal legaliseren en online kansspelaanbieders zal toestaan om met een vergunning te opereren en te adverteren op de Nederlandse markt en wordt de offline kansspelmarkt mogelijk ook herzien waardoor andere partijen mogelijk ook op deze markt actief kunnen worden.

Op 27 januari 2016 is in vervolg hierop een fusieovereenkomst getekend door:

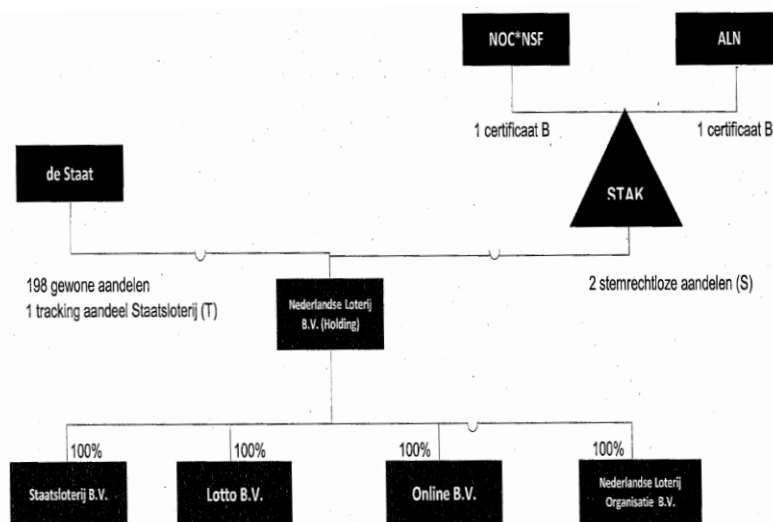
- * Stichting Exploitatie Nederlandse Staatsloterij (SENS)
- * Stichting de Nationale Sporttotalisator
- * de Staat der Nederlanden
- * Vereniging NOC*NSF
- * Stichting Aanwending Loterijgelden Nederland (ALN)

De Autoriteit Consument en Markt (ACM) heeft bij besluit van 7 december 2015 een vergunning verleend voor het tot stand brengen van deze fusie. Met de belastingdienst is hiertoe op 13 juli 2015 een vaststellingsovereenkomst aangegaan.

De fusie wordt tot stand gebracht door het verrichten van de (in de fusieovereenkomst benoemde) fusiehandelingen.

De daadwerkelijke fusiedatum is 31 maart 2016.

Op fusiedatum zal de vennootschappelijke structuur van de fusiegroep als volgt zijn:

Om te komen tot de fusiegroep zullen de volgende stappen worden gezet:

- * de Nederlandse Staatsloterij en de Lotto wijzigen hun rechtsvorm in een BV;
- * de Staat en NOC*NSF/ALN richten de kapitaalvennootschap Staatsloterij-De Lotto (de Holding) op en brengen bij oprichting hun aandelen in Staatsloterij BV en De Lotto BV in op aandelen in de holding;
- * de Holding richt Online BV op;
- * de Nederlandse Loterij Organisatie BV wordt opgericht als shared services center-werkmaatschappij.

NOC*NSF bezit dan 1 certificaat B van de STAK, die op zijn beurt stemrechtloze aandelen in de holding bevat.

Vanuit de fusiegroep zal dan de financiering aan de sport (NOC*NSF) plaatsvinden.

Overigens zijn - bij schrijven van 23 maart 2016 - NOC*NSF alsmede al haar bestuurders en gevolmachtigden hoofdelijk aansprakelijk gesteld door Stichting Loterijverlies voor de schade van gedupeerden en hun claim jegens SENS. Deze schade en deze claim hebben te maken met mededelingen van SENS over het wel- of niet-gegarandeerd zijn van de prijzen, de winstkansen, het aantal gewonnen prijzen en/of de hoogte van de prijzen in de jaren 2000-2008.

NOC*NSF wordt hierbij verweten in gebreke te blijven om "de juiste besluitvorming te treffen ter zake SENS", en mee te werken aan een fusie die "slecht is voor het verhaal van schuldeisers van SENS".

NOC*NSF verwerpt deze aansprakelijkheidsstelling en verwacht geen schadevergoeding in verband hiermee uit te moeten keren.

3.3 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Deloitte Accountants B.V.
Schenkkade 47
2595 AR Den Haag
Postbus 90721
2509 LS Den Haag
Nederland

Tel: 088 288 2888
Fax: 088 288 9811
www.deloitte.nl

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan de Algemene Vergadering van Vereniging Nederlands Olympisch Comité * Nederlandse Sport Federatie

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit rapport opgenomen jaarrekening 2015 van Vereniging Nederlands Olympisch Comité * Nederlandse Sport Federatie te Arnhem gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2015 en de geconsolideerde en enkelvoudige staat van baten en lasten over 2015 met de toelichting, waarin opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de vereniging is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met het reglement van het CBF Keurmerk voor kansspelbegunstigden, waaronder de van toepassing zijnde artikelen volgens de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving 650 'Fondswervende instellingen'. Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de vereniging.

Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van de door het bestuur van de vereniging gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel betreffende de jaarrekening

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van Vereniging Nederlands Olympisch Comité * Nederlandse Sport Federatie per 31 december 2015 en van het resultaat over 2015 in overeenstemming met de vereisten uit het CBF reglement voor kansspelbegunstigden en de van toepassing zijnde artikelen volgens de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving 650 'Fondswervende instellingen'.

Den Haag, 20 april 2016

Deloitte Accountants B.V.

Was getekend: drs. V.W.J.A. van Stijn RA MGA

4. BIJLAGE

4.1 Overzicht (neven)functies Bestuur, Directie en Management

BESTUUR

	H.M. (Harry) Been	
	Geboortedatum	23 januari 1949
	Functie algemeen	-
	Nevenfuncties algemeen	Voorzitter RvC Sportstad Heerenveen Lid RvC PEC Zwolle Voorzitter Commissie Evenementen "De kracht van sportevenementen" Diverse (commissie)functies binnen UEFA en FIFA
	Functies NOC*NSF	Bestuurslid, aandachtsveld Evenementen <i>(bestuurslid vanaf 1 september 2012)</i>

	J.H.A. (André) Bolhuis	
	Geboortedatum	4 oktober 1946
	Functie algemeen	
	Nevenfuncties algemeen	Lid Raad van Advies Universitair Centrum Sportgeneeskunde Utrecht Commissaris Nederlandse Vereniging van Golvende Journalisten
	Functies NOC*NSF	Voorzitter Bestuur <i>(bestuurslid vanaf 20 november 2007)</i> Voorzitter Stichting Fonds voor de Topporter

	C.M.P.S. (Camiel) Eurlings	
	Geboortedatum	16 september 1973
	Functie algemeen	
	Nevenfuncties algemeen	
	Functies NOC*NSF	Bestuurslid <i>(bestuurslid vanaf 10 september 2013)</i> Lid van het Internationaal Olympisch Comité <i>(en daarmee qualitate qua bestuurslid)</i>

	W. (Wim) Ludeke	
	Geboortedatum	25 april 1952
	Functie algemeen	Voorzitter College van Bestuur Stichting De Onderwijsspecialisten, Arnhem
	Nevenfuncties algemeen	Lid Algemeen Bestuur van de PO-Raad (branche organisatie voor het primair en speciaal onderwijs) Diverse bestuursfuncties binnen lokale- en regionale samenwerkingsverbanden onderwijs Voorzitter Jeugd sportfonds Arnhem Voorzitter Stichting Hersenletselteam Gelderland Lid Adviescommissie Revalidatiefonds
	Functies NOC*NSF	Bestuurslid, aandachtsveld Gehandicaptensport <i>(bestuurslid vanaf 16 november 2004)</i> Lid Auditcommissie Voorzitter NPC (National Paralympic Committee of the Netherlands)

	J.W. (Jan Willem) Maas	
	Geboortedatum	27 februari 1959
	Functie algemeen	Senior partner & managing director Boston Consulting Group (BCG) Amsterdam
	Nevenfuncties algemeen	Lid Utrecht Development Board (UDB) (adviesorgaan gemeente Utrecht inzake stadsontwikkeling) Voorzitter Stichting Kampong Hockey Voorzitter stuurgroep FLOT (Flexibel Onderwijs Topsport)
	Functies NOC*NSF	Bestuurslid, aandachtsveld Sportparticipatie <i>(bestuurslid vanaf 16 november 2010)</i> Lid Beneficiantenraad De Lotto Voorzitter Nominatie- en Remuneratiecommissie

	M.A. (Marcella) Mesker	
	Geboortedatum	23 mei 1959
	Functie algemeen	Tenniscommentator NOS Studio Sport en Sport 1
	Nevenfuncties algemeen	
	Functies NOC*NSF	Bestuurslid, aandachtsveld Topsport <i>(bestuurslid vanaf 18 november 2014)</i>

	A.G.J.M. (Ton) Rombouts	
	Geboortedatum	2 juli 1951
	Functie algemeen	Burgemeester van de gemeente 's-Hertogenbosch
	Nevenfuncties algemeen	Lid Eerste Kamer Voorzitter Stichting Klachten en Geschillen Zorg Voorzitter Nederlandse Dans Dagen Voorzitter Stichting E-laad.nl Voorzitter Kennisplatform Elektromagnetische velden en Gezondheid, Ministerie VROM Bestuurslid Stichting Jan Schröderfonds
	Functies NOC*NSF	Vicevoorzitter <i>(bestuurslid vanaf 18 mei 2004)</i> Bestuurslid, aandachtsveld Breedtesport Lid Nominatie- en Remuneratiecommissie

	C.M. (Chiel) Warners	
	Geboortedatum	2 april 1978
	Functie algemeen	Directeur Sports & Entertainment desk ABNAMRO
	Nevenfuncties algemeen	Bestuurslid Stichting Fonds voor de Topsporter Ambassadeur Right to Play
	Functies NOC*NSF	Bestuurslid <i>(bestuurslid vanaf 1 januari 2014)</i> Voorzitter Atletencommissie <i>(en daarmee qualitate qua bestuurslid)</i>

J.M. (Anneke) van Zanen- Nieberg	
Geboortedatum	30 december 1963
Functie algemeen	Algemeen Directeur Audit Dienst Rijk
Nevenfuncties algemeen	Voorzitter Stichting Fonds Arbeidsaangelegenheden in de Sport (FAS) Voorzitter HV Hellas (handbal), Den Haag Bestuurslid Stichting Werkgever Sportclubs Den Haag Lid Sportadviesraad gemeente Den Haag
Functies NOC*NSF	Penningmeester Bestuur <i>(bestuurslid vanaf 16 november 2010)</i> Voorzitter Auditcommissie Lid Nominatie- en Remuneratiecommissie

DIRECTIE

G. (Gerard) Dielessen	
Geboortedatum	20 januari 1955
Functie algemeen	Algemeen directeur <i>(vanaf 1 mei 2010)</i>
Functies NOC*NSF	Bestuurslid Stichting Administratiekantoor Papendal Holding Lid Beneficiantenraad De Lotto Lid RvA Jeugdsportfonds Bestuurslid Stichting YOG 2018 Bestuurslid Innosport

MANAGEMENT

	J. (Jeroen) Bij	
	Geboortedatum	5 september 1966
	Functie NOC*NSF	Manager Topsport <i>(vanaf 1 januari 2009)</i>
Nevenfuncties	Bestuurslid Stichting Sport & Zaken Lid Raad van Toezicht Sport Helpt	

	J.T.C. (Jeroen) Duijster	
	Geboortedatum	27 augustus 1966
	Functie NOC*NSF	Manager Financiën & Automatisering <i>(vanaf 1 september 2012)</i>
Nevenfuncties		

	M.G. (Maurits) Hendriks	
	Geboortedatum	1 januari 1961
	Functie NOC*NSF	Technisch Directeur - Chef de Mission <i>(vanaf 1 januari 2009)</i>
Nevenfuncties	Lid Topteam Sport	

	E. (Erik) Lenselink	
	Geboortedatum	3 september 1972
	Functie NOC*NSF	Manager Sportontwikkeling <i>(vanaf 1 mei 2009)</i>
Nevenfuncties	Bestuurslid Werkgeversorganisatie in de Sport Bestuurslid JOGG Bestuurslid Special Heroes Lid Sectorkamer SBB Voorzitter Nationale Normcommissie NEN Lid GMR Stichting Batavorum Basisonderwijs	

	T.J. (Thomas) van Schaik	
	Geboortedatum	20 augustus 1971
	Functie NOC*NSF	Manager Commerciële Zaken <i>(vanaf 1 september 2015)</i>
Nevenfuncties		

Notitie

Ter besluitvorming

aan Algemene Vergadering NOC*NSF
van Bestuur NOC*NSF
betreft Rapportage Vaststellingen 2014 & Toekenningen 2016
datum 9 mei 2016

gevraagd besluit

De Algemene Vergadering wordt gevraagd om in te stemmen met:

- **Verantwoordingsrapportage vaststellingen 2014**
- **Verantwoordingsrapportage toekenningen 2016**

Ad 3e) Verantwoording vaststellingscyclus 2014

Conform de uitgangspunten uit de notitie 'Optimalisatie Governance' (vastgesteld in de AV van 20 november 2012) legt het bestuur van NOC*NSF in de rol van toekennings- en vaststellingsorgaan periodiek verantwoording af over de uitgevoerde verantwoordings- en vaststellingsscyclus.

In de bijgevoegde rapportage beschrijft het bestuur van NOC*NSF de wijze waarop de beoordelings- en vaststellingsprocedures hebben plaatsgevonden.

Belangrijk is om te melden dat instemming met de rapportage uitsluitend betekent dat het bestuur décharge wordt verleend voor de wijze waarop zij de vaststellingscyclus heeft uitgevoerd.

Ad 3f) Verantwoording toekenningscyclus 2016

Conform de uitgangspunten uit de notitie 'Optimalisatie Governance' (vastgesteld in de AV van 20 november 2012) legt het bestuur van NOC*NSF in de rol van toekennings- en vaststellingsorgaan periodiek verantwoording af over de uitgevoerde toekenningscyclus.

In de bijgevoegde rapportage beschrijft het bestuur van NOC*NSF de wijze waarop de beoordelings- en toekenningsprocedures hebben plaatsgevonden. Tevens wordt inzage gegeven in de wijze waarop gelden o.b.v. door de Algemene Vergadering vastgestelde Bestedingsplan en Richtlijnen zijn verdeeld over de begunstigden (NOC*NSF, Sportbonden en Overigen).

Belangrijk is om te melden dat instemming met de rapportage uitsluitend betekent dat het bestuur décharge wordt verleend voor de wijze waarop zij de beoordelings- en toekenningscyclus heeft uitgevoerd.

- bijlagen
- 1 - Rapportage Vaststellingen 2014
 - 2 - Rapportage Toekenningen 2016

BIJLAGE BIJ AGENDAPUNT 3: VERANTWOORDINGSRAPPORTAGE VASTSTELLINGSCYCLUS BESTEDINGSPLAN 2014

Inleiding

Bij de start van de Sportagenda 2013-2016 heeft het bestuur van NOC*NSF de rol en bevoegdheid gekregen als toekennings- en vaststellingsorgaan voor de (verdeling van) gelden uit het Bestedingsplan Sportagenda. Deze verantwoording betreft de **vaststellingscyclus 2014** en is gericht aan de Algemene Vergadering van 9 mei 2016. De vaststellingscyclus 2014 is de eerste in het kader van de Sportagenda 2016.

Deze notitie bestaat uit de volgende bouwstenen:

- Formele kaders
- Beoordelingscyclus
- Vaststellingen
- Beroepsprocedures

Formele kaders

De formele kaders waarbinnen het bestuur van NOC*NSF in de rol van vaststellingsorgaan handelt, worden bepaald door achtereenvolgens:

- De Sportagenda 2016 (vastgesteld in de AV van 24 januari 2012)
- Het Bestedingsplan 2014 (vastgesteld in de AV van 15 mei 2012)
- De Richtlijnen Bestedingsplan Sportagenda, bestedingsjaar 2014 (vastgesteld in de AV mei 2013)

Inzake het Bestedingsplan en Richtlijnen laat de Algemene Vergadering zich adviseren door de Commissie Richtlijnen en Bestedingsplan Sportagenda (CRBS). Tegen besluiten van het toekennings- of vaststellingsorgaan kan beroep worden aangetekend bij de Beroepscommissie Bestedingsplan (BCB), welke is ingesteld door de Algemene Vergadering.

Het Bestuur van NOC*NSF heeft de Auditcommissie VMS ingesteld, die belast is met het onafhankelijk toezicht op het proces 'Verdelen Middelen Sportagenda (VMS)'. De positie, taken en werkwijze van de commissie is beschreven in een door het bestuur vastgesteld reglement. De commissie toetst (steekproefsgewijs of op specifieke onderwerpen gericht) of de Richtlijnen correct zijn toegepast, voldoende inhoudelijk zijn onderbouwd en hiertoe de juiste expertise is geraadpleegd.

De Auditcommissie VMS bestaat uit 3 leden:

- Dhr. J.A. (Joost) van der Hulst RE RA, woonachtig te Delft, tevens commissievoorzitter.
- Dhr. F.A. (Freke) de Boer RC, woonachtig te Sneek
- Dhr. A.B.C. (Bram) de Klerck, woonachtig te Den Haag

Beoordelingscyclus

De beoordelingscyclus c.q. de beoordeling van alle in het kader van het Bestedingsplan ingediende verantwoordingen, is in opdracht van het bestuur uitgevoerd onder leiding van de algemeen directeur van NOC*NSF. Het merendeel van de beoordelingen is uitgevoerd door de werkorganisatie van NOC*NSF, met de volgende uitzonderingen:

- Voor NOC*NSF (incl. rubrieken 2.4 en 3.8 t/m 3.13) zijn de algemene verantwoordingsvoorwaarden (voorheen 'afrekenvoorwaarden') van toepassing, bestaande uit het door de Algemene Vergadering vastgestelde en accountantsgecontroleerde (Financiële)

Jaarverslag 2014. Daarnaast toets de Auditcommissie VMS de verantwoording van NOC*NSF marginaal. In haar Auditrapportage (d.d. 28 januari 2016) schrijft de commissie: "De commissie kan zich vinden in de wijze waarop NOC*NSF verantwoording aflegt over de besteding van de aan haar toegewezen middelen uit het Bestedingsplan Sportagenda. De controles en mate van toezicht die hierop achtereenvolgens door de accountant, financiële commissie, Bestuur en Algemene Vergadering worden uitgevoerd, zijn van dien aard dat aanvullende audit-activiteiten van de commissie naar verwachting geen aanvullende inzichten zal opleveren. Daarnaast beoordeelt ook het ministerie van VWS een aantal specifieke verantwoordingen door NOC*NSF (Veilig Sportklimaat, Top 10) op de inhoud.."

- Vaststelling inzake rubriek 1.2 (Deskundigheidsbevordering Kader) heeft al in een eerder stadium plaatsgevonden (op het moment van toekenning).
- Bij de verantwoordingsbeoordeling inzake rubriek 2.1 (Maatwerkfinanciering Top 10) is het Expertpanel Top 10 onder leiding van mr. Jan Loorbach specifiek geraadpleegd.

De beoordelingscyclus heeft plaatsgevonden van 1 juli 2015 (verantwoordingsdeadline) t/m 8 februari 2016 (besluitvorming in het bestuur NOC*NSF).

De Auditcommissie VMS is ten behoeve van haar specifieke taak bijeen gekomen op 28 januari 2016 en heeft op 1 februari haar auditrapportage opgeleverd aan het toekenningsorgaan.

Vaststellingen

Het bestuur van NOC*NSF is op 8 februari 2016 tot besluitvorming gekomen. Basis voor de besluitvorming werd in beide vergaderingen gevormd door:

1. Definitieve vaststellingsvoorstellen door de algemeen directeur
2. Adviesrapportage van de Auditcommissie VMS
3. Mondelinge toelichting ter vergadering door de algemeen directeur

De sportbonden en overige begunstigen zijn medio februari 2016 geïnformeerd over de genomen besluiten via de Portal Verdelen Middelen en in de vorm van een vaststellingsbrief. In een eerder stadium (najaar 2015) zijn bonden al geïnformeerd via een voorlopige vaststelling.

Alvorens een weergave te geven over de verdeelbesluiten is het goed om de overall-bevindingen van de Auditcommissie VMS te delen (uit het verslag van de Auditcommissie VMS d.d. 28 januari 2016):

- De commissie heeft haar audit-opdracht optimaal kunnen uitvoeren, mede door de tijdigheid, overzichtelijkheid en compleetheid van de aan haar ter beschikking gestelde documenten vanuit de werkorganisatie van NOC*NSF. Vanuit het perspectief van de commissie is er sprake van een goed geleid beoordelingsproces met een zorgvuldige dossieropbouw, waarbij de juiste expertise wordt ingezet en geraadpleegd.
- De commissie constateert dat de meeste de vraagstukken uit de verantwoordingscyclus 2013 zijn opgelost. De interventies die zijn uitgevoerd, mede op basis van de auditrapportage 2013, hebben geleid tot verbeteringen in het verantwoordingsproces over 2014, zowel in de tijdigheid als kwaliteit.
- De commissie heeft vastgesteld dat het aantal onderbestedingen, uitmondend in een restitutie of reallocatie, ten opzichte van 2013 is teruggelopen. De verklaringen die hiervoor worden gegeven acht de commissie plausibel: 1) 2013 betrof het eerste jaar van de Sportagenda, waarbij in 2013 nog veel activiteiten opgestart moesten worden en 2) Het bestedingsplan is in 2014 naar beneden bijgesteld, hetgeen leidt tot lagere toekenningen en derhalve minder budgettaire speling/ruimte.

- De Auditcommissie stelt dat, met inachtneming van haar bevindingen en uitgevoerde beoordeling, de voorliggende voorstellen c.q. voorgenomen besluiten van de directie voldoende inhoudelijk zijn onderbouwd en hiertoe de juiste expertise is geraadpleegd.

Algemeen

Van de 76 aangesloten sportbonden (in 2014) hebben 74 bonden een toekenning ontvangen uit het Bestedingsplan 2013. De KNMC (motorboot) en NRA (racquetball) ontvingen geen toekenning en hebben derhalve ook geen verantwoording in hoeverre te dienen.

Alle ingediende verantwoordingen zijn gecontroleerd op volledigheid (documentatie), inhoudelijke rapportage (maatwerkrubrieken) en is de jaarrekening gecontroleerd op:

- Juistheid/volledigheid accountantsverklaring
- Specificatie van de toegekende Bestedingsplan-gelden.

Een aantal bonden voldoet inzake de laatste bullet nog niet geheel aan de verantwoordingsvoorwaarden. Zij zijn hierop gewezen en zullen hieraan in 2015 moeten voldoen.

Hoofdrubriek 1: Sportparticipatie

Rubriek	Vaststellingen sportbonden	Reallocatie	Restitutie (naar Bestemmingsreserve)
1.1	€5.149.793	€0	€75.207
1.2	€1.687.840		
1.3	€6.259.049	€199.000	€648.699 ¹
Totaal	€13.096.682	€199.000	

De vaststellingen per bond vanuit rubriek 1 zijn opgenomen in de bijlage.

Hoofdrubriek 2: Top 10

Rubriek	Vaststellingen sportbonden	Reallocatie	Restitutie (naar Bestemmingsreserve)
2.1	€24.937.433 ²	€487.250	€409.690 ³
2.5	€642.287 ⁴		
Totaal	€25.579.720	€487.250	

Inzake rubriek 2.1 is ook een totaalbedrag van €5.611.900 vastgesteld t.b.v. CTO's en RTO's (zie bijlage)

De vaststellingen per bond vanuit rubriek 2 zijn opgenomen in de bijlage.

Hoofdrubriek 3: Branche-ontwikkeling / Algemeen

Rubriek	Vaststellingen sportbonden	Reallocatie	Restitutie (naar Bestemmingsreserve)
3.1	€16.182.479	€0	€15.021
3.2	€499.283	€69.024	€17.250 ⁵
Totaal	€16.681.762	€69.024	

¹ Bedrag vloeit terug in het meerjarenbudget van het programma Veilig Sportklimaat.

² Inclusief additionele toekenningen voor NTC's, afbouwregeling en vanuit 'Nog te besteden maatwerkbudget bonden' (actiebudget)

³ Vloeit terug in het meerjarenbudget Top10

⁴ Betreft WK Hockey, WK Roeien en WK BMX

⁵ Vloeit terug in het meerjarenbudget Organisatie-ontwikkeling

Bij de hiervoor genoemde vaststellingen dienen de volgende opmerkingen gemaakt te worden:

- Over 2014 is, conform besluitvorming in de AV (mei 2014) een bedrag van €1.126.493 uitgekeerd vanuit rubriek 3.3 (Marketingrechten sportbonden).
- Naar aanleiding van de afwikkeling van de reallocaties van 2013 naar 2014 valt een bedrag van €12.147 terug naar de Bestemmingsreserve.

De vaststellingen per bond vanuit rubriek 3 zijn opgenomen in de bijlage.

Beroepsprocedures

Er zijn geen beroepsschriften ingediend naar aanleiding van de vaststellingen 2014.

Bijlage: Vaststellingen per bond 2014

Het onderstaande overzicht bevat vaststellingen (incl. reallocaties) o.b.v. van besluiten d.d. 8 februari 2016. Aan de onderstaande gegevens kunnen geen rechten worden ontleend. Formele vaststellingen in de vaststellingsbrieven van 15 februari 2016 en (additionele) gegevens in de Portal Verdelen Middelen zijn leidend.

Bond	1.1	1.2	1.3	2.1	3.1	3.2	3.3	TOTAAL
Aikido Nederland	€ 10.626	€ 4.600	€ -	€ -	€ 28.481	€ -	€ -	€ 43.707
Algemene Nederlandse Sjoelbond	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 15.367	€ -	€ -	€ 15.367
American Football Bond Nederland	€ 9.500	€ -	€ 1.200	€ -	€ 14.533	€ -	€ -	€ 25.233
Atletiekunie	€ 139.477	€ 15.300	€ 1.200	€ 1.090.943	€ 526.113	€ -	€ 71.764	€ 1.844.797
Badminton Nederland	€ 56.962	€ 12.300	€ 18.500	€ 30.108	€ 269.696	€ 19.800	€ 19.524	€ 426.890
Bob en Slee Bond Nederland	€ 9.500	€ -	€ -	€ 146.166	€ 23.679	€ -	€ -	€ 179.345
Federatie Oostere Gevechtscunsten	€ 15.124	€ 8.800	€ -	€ 40.726	€ 58.863	€ -	€ -	€ 123.513
Nederlandse Klootschietbond	€ -	€ -	€ 1.208	€ -	€ 27.912	€ -	€ -	€ 29.120
Gehandicaptensport Nederland	€ 17.968	€ 42.500	€ -	€ 101.376	€ 110.375	€ -	€ 4.411	€ 276.630
Holland Surfing Association	€ 9.500	€ -	€ -	€ -	€ 10.217	€ -	€ -	€ 19.717
Judo Bond Nederland	€ 62.758	€ 50.720	€ 60.050	€ 1.356.840	€ 323.548	€ -	€ 32.035	€ 1.885.951
Karate-Do Bond Nederland	€ 15.369	€ 7.900	€ -	€ 79.745	€ 69.493	€ -	€ 5.399	€ 177.906
Knac Nationale Autosport Federatie	€ 14.838	€ -	€ -	€ 142.500	€ 61.533	€ -	€ -	€ 218.871
KNBLO Wandelsportorganisatie Nederland	€ 49.165	€ 13.050	€ -	€ -	€ 192.818	€ 47.500	€ -	€ 302.533
Koninklijke Nederlands Korfbal Verbond	€ 99.437	€ 61.450	€ 290.350	€ 304.000	€ 387.129	€ -	€ 29.098	€ 1.171.464
Koninklijke Nederlandsche Kegel Bond	€ -	€ -	€ 6.229	€ -	€ 37.884	€ -	€ -	€ 44.113
Koninklijke Nederlandse Motorboot Club	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Koninklijke Nederlandse Roei Bond	€ 36.292	€ 13.550	€ -	€ 1.374.615	€ 249.780	€ -	€ -	€ 1.674.237
Koninklijke Nederlandse Algemene Scherm Bond	€ 9.978	€ -	€ -	€ 108.248	€ 34.647	€ -	€ 8.460	€ 161.333
Koninklijke Nederlandse Baseball en Softball Bond	€ 28.909	€ 5.100	€ 52.387	€ 799.200	€ 203.032	€ -	€ 29.119	€ 1.117.747
Koninklijke Nederlandse Biljartbond	€ 40.094	€ 1.000	€ -	€ 153.800	€ 194.035	€ -	€ 20.211	€ 409.140
Koninklijke Nederlandse Cricket Bond	€ 12.368	€ -	€ -	€ 33.572	€ 48.948	€ -	€ -	€ 94.888
Koninklijke Nederlandse Dambond	€ 12.125	€ -	€ 14.500	€ 160.133	€ 50.581	€ -	€ -	€ 237.339
Koninklijke Nederlandse Gymnastiek Unie	€ 239.735	€ 304.000	€ 172.655	€ 774.014	€ 659.655	€ 18.750	€ 41.204	€ 2.210.013
Koninklijke Nederlandse Hippische Sportfederatie	€ 212.289	€ 31.950	€ 72.130	€ 1.123.881	€ 635.421	€ 47.500	€ 9.476	€ 2.132.647
Koninklijke Nederlandse Hockey Bond	€ 231.482	€ 76.390	€ 495.425	€ 1.304.314	€ 628.433	€ 47.500	€ 34.226	€ 2.817.770
Koninklijke Nederlandse Kaats Bond	€ 20.640	€ 11.350	€ 46.101	€ -	€ 85.706	€ -	€ 6.935	€ 170.732
Koninklijke Nederlandse Klim- en Bergsportvereniging	€ 61.307	€ 37.400	€ -	€ 9.747	€ 248.309	€ -	€ 16.084	€ 372.847
Koninklijke Nederlandse Kolf Bond	€ 9.500	€ -	€ -	€ -	€ 9.811	€ -	€ -	€ 19.311
Koninklijke Nederlandse Krachtsport en Fitnessfederatie	€ 15.165	€ -	€ -	€ 25.112	€ 77.749	€ -	€ -	€ 118.026
Koninklijke Nederlandse Lawn Tennis Bond	€ 657.045	€ 26.250	€ 158.100	€ 622.440	€ 1.029.035	€ -	€ 105.892	€ 2.598.762
Koninklijke Nederlandse Motorrijders Vereniging	€ 61.264	€ 3.700	€ -	€ 177.341	€ 269.548	€ -	€ 9.339	€ 521.192
Koninklijke Nederlandse Schaak Bond	€ 29.583	€ 4.800	€ 6.000	€ 104.148	€ 149.818	€ -	€ 11.114	€ 305.463
Koninklijke Nederlandse Schaatsenrijders Bond	€ 95.274	€ 35.100	€ 31.000	€ 1.212.470	€ 421.924	€ -	€ 139.589	€ 1.935.357
Koninklijke Nederlandse Schietsport Associatie	€ 46.696	€ 16.500	€ 50.000	€ 142.639	€ 227.576	€ -	€ -	€ 483.411
Koninklijke Nederlandse Vereniging voor Luchtvaart	€ 22.147	€ -	€ -	€ 63.674	€ 96.052	€ -	€ -	€ 181.873
Koninklijke Nederlandse Voetbal Bond	€ 1.172.152	€ 519.320	€ 3.416.649	€ 662.629	€ 2.816.174	€ -	€ 163.250	€ 8.750.174
Koninklijke Nederlandse Wielren Unie	€ 36.059	€ 17.050	€ 29.750	€ 2.066.518	€ 286.944	€ 18.800	€ 104.365	€ 2.559.486
Koninklijke Nederlandse Zwembond	€ 146.401	€ 57.000	€ 218.056	€ 2.782.683	€ 555.960	€ 84.550	€ 35.073	€ 3.879.723
Nederland Lacrosse	€ 9.500	€ 1.000	€ 2.328	€ -	€ 2.375	€ -	€ -	€ 15.203
Nederlands Handbal Verbond	€ 58.402	€ 19.900	€ 167.850	€ 410.886	€ 249.435	€ -	€ 26.765	€ 933.238
Nederlandse Algemene Danssport Bond	€ 11.037	€ -	€ -	€ 12.596	€ 50.082	€ 24.833	€ -	€ 98.548
Nederlandse Basketball Bond	€ 57.661	€ 24.730	€ 136.885	€ 578.534	€ 240.035	€ -	€ 20.353	€ 1.058.198
Nederlandse Beugel Bond	€ 9.500	€ -	€ -	€ -	€ 13.737	€ -	€ 2.890	€ 26.127
Nederlandse Boksbond	€ 9.500	€ 6.000	€ 2.000	€ 8.658	€ 18.609	€ -	€ -	€ 44.767
Nederlandse Bowling Federatie	€ 21.647	€ 1.350	€ 10.750	€ 42.829	€ 104.180	€ 32.000	€ -	€ 212.756
Nederlandse Bridge Bond	€ 119.000	€ 3.000	€ -	€ 298.099	€ 419.582	€ -	€ 10.503	€ 850.184
Nederlandse Curling Bond	€ 9.500	€ -	€ -	€ 7.956	€ 13.664	€ -	€ -	€ 31.120
Nederlandse Darts Bond	€ 38.234	€ -	€ -	€ 7.363	€ 182.258	€ -	€ 6.711	€ 234.566
Nederlandse Draken Boot Federatie	€ 9.500	€ -	€ -	€ -	€ 8.280	€ -	€ -	€ 17.780
Nederlandse Floorball en Unihockey Bond	€ 9.500	€ -	€ 13.375	€ -	€ 15.619	€ -	€ 13.731	€ 52.225
Nederlandse Frisbee Bond	€ 9.500	€ 2.000	€ -	€ -	€ 11.536	€ 10.000	€ -	€ 33.036
Nederlandse Go Bond	€ 9.500	€ -	€ -	€ 3.463	€ 13.067	€ -	€ -	€ 26.030
Nederlandse Golf Federatie	€ 380.904	€ 8.750	€ -	€ 294.500	€ 646.587	€ -	€ -	€ 1.330.741
Nederlandse Handboog Bond	€ 15.929	€ 20.600	€ 71.996	€ 342.033	€ 91.803	€ -	€ 1.003	€ 543.364
Nederlandse Indoor en Outdoor Bowls Bond	€ 9.500	€ -	€ -	€ -	€ 13.526	€ -	€ -	€ 23.026
Nederlandse Jeu de Boules Bond	€ 24.607	€ 7.280	€ 7.979	€ 6.409	€ 115.985	€ -	€ 6.692	€ 168.952
Nederlandse Kruisboog Bond	€ 9.958	€ -	€ -	€ -	€ 23.334	€ -	€ -	€ 33.292
Nederlandse Minigolf Bond	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 10.135	€ -	€ -	€ 10.135
Nederlandse Onderwatersport Bond	€ 23.983	€ 16.000	€ 38.750	€ -	€ 110.189	€ 43.500	€ -	€ 232.422
Nederlandse Rollersports Bond	€ 9.500	€ -	€ -	€ 5.331	€ 10.558	€ -	€ -	€ 25.389
Nederlandse Rugby Bond	€ 16.026	€ 10.950	€ 43.730	€ 360.831	€ 69.850	€ -	€ 20.958	€ 522.345
Nederlandse Racquetball Associatie	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Nederlandse Ski Vereniging	€ 95.190	€ 58.600	€ 14.500	€ 825.880	€ 413.402	€ 20.000	€ 41.252	€ 1.468.824
Nederlandse Tafeltennis Bond	€ 38.131	€ 7.600	€ 105.350	€ 559.079	€ 213.947	€ -	€ 10.725	€ 934.832
Nederlandse Toerfiets Unie	€ 59.104	€ 14.800	€ 44.750	€ -	€ 224.051	€ -	€ -	€ 342.705
Nederlandse Triathlon Bond	€ 23.565	€ 2.750	€ -	€ 391.705	€ 105.060	€ -	€ 8.309	€ 531.389
Nederlandse Volleybal Bond	€ 119.357	€ 39.400	€ 335.087	€ 1.514.615	€ 508.954	€ 37.050	€ 17.322	€ 2.571.785
Nederlandse Wandelsport Bond	€ 70.220	€ -	€ -	€ -	€ 222.226	€ -	€ -	€ 292.446
Nederlandse Waterski & Wakeboard Bond	€ 9.500	€ -	€ -	€ 12.776	€ 30.654	€ -	€ 10.699	€ 63.629
Nederlandse IJshockey Bond	€ 12.618	€ 2.400	€ 12.750	€ 23.482	€ 50.510	€ -	€ 4.474	€ 106.234
Reddingsbrigade Nederland	€ 29.179	€ 30.950	€ 7.195	€ 34.274	€ 154.991	€ -	€ -	€ 256.589
Squash Bond Nederland	€ 22.759	€ 1.000	€ -	€ 100.391	€ 134.353	€ -	€ 7.974	€ 266.477
Taekwondo Bond Nederland	€ -	€ 4.750	€ 794	€ 25.760	€ 63.433	€ -	€ 5.291	€ 100.028
Watersportverbond	€ 91.053	€ 26.950	€ 101.490	€ 2.076.411	€ 489.693	€ 47.500	€ 14.273	€ 2.847.370
CTO Amsterdam				€ 1.105.050				€ 1.105.050
CTO Eindhoven				€ 704.636				€ 704.636
CTO Heerenveen				€ 859.872				€ 859.872
CTO Papendal				€ 2.143.960				€ 2.143.960
RTO Limburg				€ 58.349				€ 58.349
RTO Metropool Den Haag / Rotterdam				€ 142.111				€ 142.111
RTO Noord				€ 68.270				€ 68.270
RTO Noordwest				€ 130.218				€ 130.218
RTO Oost				€ 89.061				€ 89.061
RTO Utrecht				€ 39.173				€ 39.173
RTO Zuid				€ 100.200				€ 100.200
Stichting LOOT				€ 171.000				€ 171.000
TOTAAL	€ 5.149.793	€ 1.687.840	€ 6.259.049	€ 30.549.333	€ 16.182.479	€ 499.283	€ 1.126.493	€ 61.454.270

BIJLAGE BIJ AGENDAPUNT 3: VERANTWOORDINGSRAPPORTAGE TOEKENINGSCYCLUS BESTEDINGSPLAN 2016

Inleiding

Bij de start van de Sportagenda 2013-2016 heeft het bestuur van NOC*NSF de rol en bevoegdheid gekregen als toekennings- en vaststellingsorgaan voor de (verdeling van) gelden uit het Bestedingsplan Sportagenda. Deze verantwoording betreft de **toekenningscyclus 2016** en is gericht aan de Algemene Vergadering van 9 mei 2016.

Deze notitie bestaat uit de volgende bouwstenen:

- Formele kaders
- Beoordelingscyclus
- Toekenningen (c.q. verdeelbesluiten)
- Beroepsprocedures
- Overall beeld en consequenties naar 2015 e.v.

Formele kaders

De formele kaders waarbinnen het bestuur van NOC*NSF in de rol van toekenningsorgaan handelt, worden bepaald door achtereenvolgens:

- De Sportagenda 2016 (vastgesteld in de AV van 24 januari 2012)
- Het Bestedingsplan 2016 (vastgesteld in de AV van 20 mei 2014)
- De Richtlijnen Bestedingsplan Sportagenda, bestedingsjaar 2016 (vastgesteld door het bestuur op 24 juni 2015 op basis van een verleend mandaat door de AV van 18 mei 2015)

Inzake het Bestedingsplan en Richtlijnen laat de Algemene Vergadering zich adviseren door de Commissie Richtlijnen en Bestedingsplan Sportagenda (CRBS). Tegen besluiten van het toekennings- of vaststellingsorgaan kan beroep worden aangetekend bij de Beroepscommissie Bestedingsplan (BCB), welke is ingesteld door de Algemene Vergadering.

Het Bestuur van NOC*NSF heeft de Auditcommissie VMS ingesteld, die belast is met het onafhankelijk toezicht op het proces 'Verdelen Middelen Sportagenda (VMS)'. De positie, taken en werkwijze van de commissie is beschreven in een door het bestuur vastgesteld reglement. De commissie toetst (steekproefsgewijs of op specifieke onderwerpen gericht) of de Richtlijnen correct zijn toegepast, voldoende inhoudelijk zijn onderbouwd en hiertoe de juiste expertise is geraadpleegd.

De Auditcommissie VMS bestaat uit 3 leden:

- Dhr. J.A. (Joost) van der Hulst RE RA, woonachtig te Delft, tevens commissievoorzitter.
- Dhr. F.A. (Freke) de Boer RC, woonachtig te Sneek
- Dhr. A.B.C. (Bram) de Klerck, woonachtig te Den Haag

Beoordelingscyclus

De beoordelingscyclus c.q. de beoordeling van alle in het kader van het Bestedingsplan ingediende aanvragen, is in opdracht van het bestuur uitgevoerd onder leiding van de algemeen directeur van NOC*NSF. Het merendeel van de beoordelingen is uitgevoerd door de werkorganisatie van NOC*NSF, met de volgende uitzonderingen:

- De aanvragen van NOC*NSF in de rubrieken 2.2 (Voorzieningen topsporters), 3.4 (Algemeen functioren NOC*NSF) en 3.7 (Onderzoek en monitoring) maken onderdeel uit van het Jaarplan

en Begroting 2015 van NOC*NSF, zoals deze in de Algemene Vergadering van 18 november 2015 zijn vastgesteld.

- De aanvragen door NOC*NSF ten behoeve van overige begunstigden in de rubrieken 2.4 (Anti-dopingbeleid) en 3.9 t/m 3.13 zijn tevens onderdeel van het Jaarplan NOC*NSF 2015, betreffende een 'set van afspraken' met iedere begunstigde. Daarnaast heeft NOC*NSF voor iedere begunstigde een toets op de Algemene Aanvraagvoorwaarden uitgevoerd.
- De 'Klankbordgroep MT NOC*NSF en Sportbonden Integraal' (bijeenkomst 27 oktober 2015) heeft als expertpanel gefungeerd m.b.t. de hiervoor genoemde onderdelen uit het Jaarplan NOC*NSF 2016.
- De Auditcommissie VMS heeft de toets op de Algemene Aanvraagvoorwaarden van NOC*NSF uitgevoerd, aangezien NOC*NSF deze toets zelf niet kan uitvoeren.
- Bij de (maatwerk)rubrieken 1.1 t/m 1.3 (Sportparticipatie) is m.b.t. de inhoudelijke beoordeling gebruik gemaakt van een Expertpanel Sportparticipatie, onder voorzitterschap van Prof. Maarten van Bottenburg. Dit Expertpanel heeft tevens advies gegeven m.b.t. de aanvraag van NOC*NSF binnen de rubriek 1.3 (Veilig Sportklimaat)
- Grondslag voor de toekenningen vanuit rubriek 2.1 (Maatwerkfinanciering Top10) is de besluitvorming op 3 december 2012 (programma's sportbonden), 30 mei 2013 (CTO's, NTC's en regio's) en 30 juni 2014 (programma's wintersporten). Tussentijdse inhoudelijke monitoring van de investeringsvoorwaarden en prestatieafspraken heeft in een aantal gevallen geleid tot wijzigingen (beëindiging of verlaging) in de (meerjaren)toekenning. Deze wijzigingen zijn vooraf beoordeeld door het Expertpanel Top 10 onder voorzitterschap van mr. Jan Loorbach.
- Bij de maatwerk rubriek 3.2 (Organisatieontwikkeling sportbonden) is m.b.t. de inhoudelijke beoordeling gebruik gemaakt van een Expertpanel Organisatieontwikkeling, onder voorzitterschap van dr. Edwin Kaats.
- De hiervoor genoemde Expertpanels zijn ingesteld en benoemd door de algemeen directeur van NOC*NSF in zijn eindverantwoordelijkheid voor de beoordelingscyclus. Deze panels toetsen de inhoudelijke beoordeling binnen de genoemde rubrieken en rapporteren aan de algemeen directeur.

De beoordelingscyclus heeft plaatsgevonden van 1 december 2015 (aanvraagdeadline) t/m 8 februari 2016 (besluitvorming in het bestuur NOC*NSF).

De Auditcommissie VMS is ten behoeve van haar specifieke taak bijeen gekomen op 28 januari 2016 en heeft op 1 februari haar auditrapportage opgeleverd aan het toekenningsorgaan.

Toekenningen (c.q. verdeelbesluiten)

Het bestuur van NOC*NSF is op 8 februari 2016 tot besluitvorming gekomen. Basis voor de besluitvorming werd in beide vergaderingen gevormd door:

1. Definitieve verdeelvoorstellen door de algemeen directeur
2. Adviesrapportage van de Auditcommissie VMS
3. Mondelinge toelichting ter vergadering door de algemeen directeur

De sportbonden en overige begunstigden zijn op uiterlijk 15 februari 2016 geïnformeerd over de genomen besluiten via de Portal Verdelen Middelen en in de vorm van een toekenningsbrief.

Alvorens een weergave te geven over de verdeelbesluiten per (hoofd)rubriek is het goed om de overall-bevindingen van de Auditcommissie VMS te delen (uit het verslag van de Auditcommissie VMS d.d. 28 januari 2016):

- De commissie heeft haar audit-opdracht optimaal kunnen uitvoeren, mede door de tijdigheid, overzichtelijkheid en compleetheid van de aan haar ter beschikking gestelde documenten vanuit de werkorganisatie van NOC*NSF. Vanuit het perspectief van de commissie is er sprake van een goed geleid beoordelingsproces met een zorgvuldige dossieropbouw, waarbij de juiste expertise wordt ingezet en geraadpleegd.
- De commissie constateert dat haar aanbevelingen uit de auditrapportage (d.d. 30 januari 2015) door NOC*NSF adequaat zijn opgevolgd.
- De commissie is geïnformeerd over de financiële situatie van NOC*NSF, de ontwikkelingen op het gebied van de kansspelen en de inspanningen die momenteel worden ondernomen om te komen tot een plan van aanpak gericht op herstel van de vermogens- en liquiditeitspositie van NOC*NSF. De commissie ondersteunt het principe van de penningmeester daarbij dat gelden pas kunnen worden uitgegeven als deze ook met alle zekerheid zullen worden ontvangen
- De Auditcommissie stelt dat, met inachtneming van bovengenoemde bevindingen en uitgevoerde beoordeling, de voorliggende voorstellen c.q. voorgenomen besluiten van de directie voldoende inhoudelijk zijn onderbouwd en hiertoe de juiste expertise is geraadpleegd.

Algemene Aanvraagvoorwaarden

De toetsing van de Algemene Aanvraagvoorwaarden heeft geleid tot de volgende besluiten¹:

- NOC*NSF – groen
- Sportbonden – 44x groen, 21x geel, 8x oranje, 1x rood²
- Overige begunstigden – groen

De status geel of oranje wordt vooral veroorzaakt door:

- Minimale kwaliteitseisen
- Kwaliteit aangeleverde KISS-gegevens

De verwachting is dat in de loop van het voorjaar het merendeel van de geel/oranje-statussen zijn gewijzigd naar groen. De ontwikkeling zal door het bestuur en de directie van NOC*NSF periodiek gemonitord worden.

Hoofdrubriek 1: Sportparticipatie

Rubriek	Budget	Toegekend/ Gereserveerd	Uit (-)/naar (+) Meerjarenbudget	Uit (-) /naar (+) Bestemmingsreserve
1.1	€5.225.000 ³	€5.193.386		€31.614
1.2 ⁴	-	-		-
1.3	€6.100.000	€7.021.965	-/- €921.965	
Totaal	€11.325.000	€12.215.351		

De verdeling van het totaal toegekende bedrag in rubriek 1 is als volgt:

Sportbonden	€9.717.140
Nog te besteden maatwerk (sportbonden)	-
Tak van sport overstijgende projectfinanciering (via NOC*NSF)	€2.498.211
Overige begunstigden (via NOC*NSF)	-
Totaal	€12.215.351

¹ Op moment van besluitvorming d.d. 8 februari 2016

² Groen = voldoet aan alle voorwaarden; Geel = kleine aanvullingen nodig, geen consequenties voor bevoorschotting; Oranje = diverse (grote) aanvullingen noodzakelijk, toekenningen worden gereserveerd en nog niet bevoorschot; Rood = voldoet definitief niet aan de voorwaarden.

³ Betreft het budget 2014. Op het totaal van de toekenning per bond in de rubrieken 1.1, 1.2 en 3.1 is in 2016 een korting van 11,5% doorberekend.

⁴ Rubriek 1.2 is vervallen in 2016.

De toekenningen per bond vanuit rubriek 1 zijn opgenomen in de bijlage.

Hoofdrubriek 2: Top 10

Rubriek	Budget	Toegekend/ Gereserveerd	Uit (-)/naar (+) Meerjarenbudget	Uit (-) /naar (+) Bestemmingsreserve
2.1	€34.813.700 ⁵	€34.813.700		
2.2	€1.250.000	€1.250.000		
2.4	€916.750	€916.750		
2.5	€500.000	€500.000		
Totaal	€37.480.450	€37.480.450		

De verdeling van het totaal toegekende bedrag in rubriek 2 is als volgt:

Sportbonden	€21.764.932
Nog te besteden maatwerk (sportbonden)	€1.333.946
Tak van sport overstijgende projectfinanciering (via NOC*NSF)	€6.815.000
Overige begunstigden (via NOC*NSF)	€7.566.572
Totaal	€37.480.450

Bij de hiervoor genoemde toekenningen dienen de volgende opmerkingen gemaakt te worden:

- De toegekende bedragen uit rubriek 2.1 aan sportbonden zijn inclusief toekenningen aan 4 Nationale Trainingscentra (NTC's, in totaal €263.285)
- Vanuit rubriek 2.1 is een bedrag van €6.815.000 aan NOC*NSF toegekend voor de realisatie van high performance services en teamuitzendingen.
- Een bedrag van €5.346.000 is binnen rubriek 2.1 beschikbaar voor de financiering van CTO's, NTC's, Regionale Topsport Organisaties en Stichting LOOT.
- Vanuit rubriek 2.5 is een bedrag van €90.000 toegekend voor het kennis- en expertisepunt evenementen.
- Uit het nog te besteden maatwerk wordt voor 2016 €76.554 uitgekeerd aan afbouw, naar aanleiding van tussentijdse beëindiging van reguliere financiering vanuit rubriek 2.

De toekenningen per bond vanuit rubriek 2 zijn opgenomen in de bijlage.

Hoofdrubriek 3: Branche-ontwikkeling / Algemeen

Rubriek	Budget	Toegekend/ Gereserveerd	Uit (-)/naar (+) Meerjarenbudget	Uit (-)/naar (+) Bestemmingsreserve
3.1	€16.197.500 ⁶	€16.192.479		€5.021
3.2	€570.000	€592.294	-/- €22.294	
3.3	-	-		n.v.t. ⁷
3.4	€7.029.822	€7.029.822		
3.7	€400.000	€400.000		
3.9-3.13	€413.271	€413.271		
Subtotaal	€24.610.593	€24.627.866		
Korting 1.1, 3.1	-/- €2.463.588	-/- €2.459.374		
Totaal	€22.147.005	€22.168.492		

⁵ Het definitieve totaalbudget voor 2016 bestaat uit Lotto (€10.009k), Mission (€4.948), VWS (€19.857).

⁶ Zie voetnoot 3

⁷ Over 2015 is conform de Richtlijn en AV-besluit d.d. 20 mei 2014 geen sprake van een uitkering en/of compensatie vanuit rubriek 3.3.

De verdeling van het totaal toegekende bedrag in rubriek 3 is als volgt:

Sportbonden	€16.784.773
Minus: Korting 8% (1.1, 1.2, 3.1)	-/- €2.459.374
Nog te besteden maatwerk (sportbonden)	€ -
NOC*NSF (basisfinanciering)	€7.029.822
Tak van sport overstijgende projectfinanciering (via NOC*NSF)	€400.000
Overige begunstigden (via NOC*NSF)	€413.271
Totaal	€22.168.492

De toekenningen per bond vanuit rubriek 3 zijn opgenomen in de bijlage.

Incidentele onttrekkingen

Per besluit van de Algemene Vergadering op 20 november 2012 een jaarlijkse bijdrage 'algemeen functioneren' toegezegd aan Sportvisserij Nederland, aangezien zij t/m 2016 niet in aanmerking komen voor gelden uit het Bestedingsplan Sportagenda. Het overeengekomen bedrag is jaarlijks even hoog als de door Sportvisserij Nederland verschuldigde contributie aan NOC*NSF. In 2016 betreft dit een bedrag van €140.012.

Het totaaloverzicht aan onttrekkingen is opgenomen in de bijlage.

Beroepsprocedures

Er zijn geen beroepsschriften ingediend naar aanleiding van de toekenningen 2016.

Overallbeeld en consequenties voor 2017 e.v.

Het Bestedingsplan Sportagenda 2016 omvatte een totaalbedrag van €70.952.456, bestaande uit:

- Lotto €40.047.456
- Mission/Overig € 4.948.000
- VWS (inzake VSK) € 6.100.000
- VWS (inzake Top 10) €19.857.000

Het bestuur van NOC*NSF heeft in haar rol van toekenningsorgaan een totaalbedrag van €71.864.293 toegekend. De totale toekenningen zijn als volgt verdeeld:

Begunstigde/Type	Bestedingsplan 2015
Sportbonden	€45.807.471
Nog te besteden maatwerk (sportbonden)	€1.333.946
NOC*NSF (basisfinanciering)	€7.029.822
Tak van sport overstijgende projectfinanciering (via NOC*NSF)	€9.713.211
Overige begunstigden (via NOC*NSF)	€7.979.843
Totaal	€71.864.293

In de Algemene Vergadering van 9 mei 2016 zal worden voorgesteld om:

- Het Bestedingsplan 2017 vast te stellen op €42,5 mln
- In de Richtlijnen enkele aanpassingen door te voeren op basis van de Sportagenda 2017+

In beide gevallen verwijzen wij u naar de separate voorstellen in de Algemene Vergadering van 9 mei 2016.

Notitie

Ter besluitvorming

aan Algemene Vergadering NOC*NSF
van Financiële Commissie
betreft Samenstelling Financiële Commissie
datum 9 mei 2016

gevraagd besluit **De Algemene Vergadering wordt voorgesteld om in te stemmen met de benoeming van de heer J.F. (Hans) Gerrits Jans, penningmeester van de KNZB, als lid van de Financiële Commissie**

toelichting

Aanleiding

Door het eindigen van de reglementaire zittingstermijn van mevrouw Bouma ontstaat een vacature binnen de Financiële Commissie

Gevolgd proces

De aangesloten leden is gevraagd om kandidaten te stellen voor de vacatures binnen de commissie. Hierop heeft zich 1 persoon kandidaat gesteld. Na gesprekken met kandidaat heeft de Financiële Commissie besloten hem voor te dragen voor benoeming door de Algemene Vergadering.

De heer J.F. Gerrits Jans

Is vrijwel zijn hele werkzame leven werkzaam geweest binnen accountancy, accounting en IT en heeft op dit moment een eigen adviesbedrijf.

Binnen de sportwereld heeft de heer Gerrits Jans een lange staat van dienst

- Audit Committee van de LEN, de Ligue Européenne de Natation. (1994-heden)
- Lid en later secretaris KNZB (1994-1998)
- Bestuurslid en penningmeester NOC*NSF (1998-2007)
- Secretaris-penningmeester Fonds voor de topsporter (1999-2007)
- Secretaris-penningmeester stichting Dopingcontrole Nederland (2000-2006)
- Lid later vice-voorzitter KNZB (2007-2014)
- Penningmeester KNZB (2014-heden)
- Voorzitter organisatiecomité EK Waterpolo 2012 (2010-2012)
- Penningmeester stichting topsportbad Zeist (2011-2014)
- Bestuurslid Nationaal platform zwembaden/Nationale raad zwemdiploma's (NPZ/NRZ (tot 01-10-2015)

Notitie

Ter besluitvorming

aan Algemene Vergadering NOC*NSF
van Bestuur NOC*NSF
betreft Sportbeleid vanaf 2017
datum 9 mei 2016

gevraagd besluit **De Algemene Vergadering wordt gevraagd om in te stemmen met**

- **De Sportagenda 2017+ (agendapunt 5.a)**
- **Het Bestedingsplan en Richtlijnen 2017 (5.b)**
- **Het Statusreglement Topsporters (5.d)**
- **De Lijst topsport- en internationale wedstrijd sportdisciplines (5.e)**

toelichting Ad 5a) Sportagenda 2017+

Tijdens het Ledenberaad van 1 april 2015 is het startschot gegeven voor de ontwikkeling van een nieuwe Sportagenda 2017+. Het betreft de 4^e Sportagenda en voor het eerst beslaat deze geen vooraf bepaalde cyclus van 4 jaar.

De Sportagenda 2017+ is in vergelijking met de voorgaande edities minder centraal en top-down ontwikkeld. Naast sportbonden zijn veel belangrijke partners van de sport geraadpleegd en betrokken bij de totstandkoming. De uitkomst is derhalve niet alleen een agenda van, door en voor de vereniging NOC*NSF, maar voor de gehele sportsector.

Wel is duidelijk geworden dat voor een aantal fundamentele voorstellen, met name op het gebied van sportparticipatie en de (daaruit voortvloeiende) hervorming van het Bestedingsplan Sportagenda, meer tijd benodigd is. In het Ledenberaad op 6 april is met elkaar afgesproken dat we vanuit de inhoud van deze Sportagenda 2017+ een vervolgproces gaan inrichten. In dit proces gaan we diverse uitwerkingsvraagstukken met elkaar uitlijnen. De in de Sportagenda 2017+ beschreven ambitie, koers en visie leidt tot behoefte aan meer duidelijkheid over de taak- en rolverdeling op diverse thema's (NOC*NSF vs sportbonden, sportbonden onderling). Dit vervolgproces zal leiden tot een 'Uitwerkings- en/of Transitieagenda' voor de komende jaren.

Rabobank

randstad

Zilveren
Kruis

Ad 5b) Bestedingsplan en Richtlijnen 2017

De beoogde herijking van het Bestedingsplan vanaf 2017 zal op zijn vroegst plaatsvinden vanaf 2018. Dit vanwege de bij het voorgaande agendapunt beschreven traject naar een 'Uitwerkings- en/of Transitieagenda'. Daarom kent in het Bestedingsplan 2017 het jaar 2016 als uitgangspunt en basis. Voorgesteld wordt om het Bestedingsplan vast te stellen op €42,5 mln, waarbij de extra middelen (t.o.v. 2016!) beleidsspecifiek worden ingezet op 4 thema's: Integriteit, Topsport, Kaderopleidingen en Brancheversterking.

Hoewel enkele rubrieken in het Bestedingsplan zijn herordend, zijn de wijzigingen in de Richtlijnen 2017 ten opzichte van de voorgaande jaren beperkt. Wel zijn de bepalingen m.b.t. de *Zichtbaarheidseisen Fusiebedrijf Staatsloterij – Lotto* op advies van de Werkgroep Externe Financiering geherformuleerd voor het jaar 2017.

Bij dit agendapunt wordt tevens verwezen naar het separate Advies van de Commissie Richtlijnen en Bestedingsplan Sportagenda (CRBS), dat t.b.v. de Algemene Vergadering het voorgestelde Bestedingsplan en Richtlijnen 2017 heeft beoordeeld.

Overige wijzigingen o.b.v. de Sportagenda 2017+ (agendapunt 5d / e)

De wijzigingen in de Sportagenda 2017+ hebben ook aanpassingen tot gevolg in:

- Het Statusreglement Topsporters
- Lijst Topsport- en internationale wedstrijdssportdisciplines

Verwezen wordt naar de separate opleggers en bijlagen bij deze (sub)agendapunten

Bijlagen

- a. Sportagenda 2017+
- b. Bestedingsplan en Richtlijnen 2017
- c. Advies CRBS

Sportagenda 2017+

Voorwoord

Wij dromen van een Nederland waarin iedereen geniet van sport. Want sport is passie, sport verbreedert en sport is gezond. Sport haalt het beste in mensen naar boven, zorgt voor vriendschap en voor respect. Daarom is ons doel ervoor te zorgen dat echt iedereen aan sport kan doen en van sport kan genieten. Wij zorgen voor optimale sportomstandigheden in Nederland.

Het gaat ons om meedoen en om winnen.

Het gaat om excelleren in sport, medailles halen en om onderzoek doen.

Het gaat ons om mensen te stimuleren iedere dag een beetje beter te worden, sport in te zetten om obesitas tegen te gaan en om Nederland veiliger en socialer maken.

De maatschappelijk impact van sport is groot. De ruim 25.000 Nederlandse sportclubs vormen een belangrijke en unieke basis van de Nederlandse sociale infrastructuur. Sporten houdt bovendien miljoenen mensen fit en het helpt (chronisch) zieken aan een betere gezondheid.

Topsporters inspireren Nederlanders om het beste uit zichzelf zelf te halen. Zorgen voor trots en verbinding in de samenleving en topsporters dragen Nederland op een positieve manier uit in de wereld.

En eigenlijk doen grote sportevenementen in Nederland dat op dezelfde manier. Zij inspireren, maken trots en zetten Nederland op de kaart. De enorme hoeveelheid grote en kleine sportevenementen staan bijna dagelijks garant voor een positieve dynamiek in de samenleving en zijn een motor voor economische en sociale activiteit. Honderdduizenden vrijwilligers maken de organisatie van deze evenementen iedere week weer mogelijk. Een groot goed. Wij blijven daarom inzetten op het organiseren van belangrijke sportevenementen in ons land en wat zou het mooi zijn om ooit in Nederland een groot Olympisch multisport-evenement te kunnen organiseren.

De sport staat met de Sportagenda 2017+ op het punt om vanuit de kracht van sport nog sterker positief bij te dragen aan de samenleving dan in het verleden al het geval was. De sport zal zich daarvoor wel bestuurlijk, organisatorisch en bedrijfsmatig aan moeten passen aan de omstandigheden van deze tijd. Daarbij zal zeker ook aandacht uit moeten gaan naar de integriteitsvraagstukken waar de (inter)nationale sportwereld zich voor geplaatst ziet.

De Nederlandse sporter en sportliefhebber is allereerst gewoon iemand die in Nederland leeft in het begin van de 21e eeuw en met allerlei maatschappelijke ontwikkelingen in aanraking komt. We hebben o.a. te maken met de decentralisaties in het sociale domein, de veranderende economie, de vergrijzing van de bevolking en bovenal de digitalisering. Alles wijst erop dat de komende jaren het individu centraal zal komen te staan. De sporter bepaalt zelf wel welke sport hij of zij wil doen, wanneer, waar en met wie.

De instituties, waaronder ook de sportbonden en NOC*NSF, schrijven steeds minder voor hoe de sport georganiseerd moet zijn en zullen steeds vaker 'slechts' faciliterend optreden. Tegelijk wordt ook duidelijk dat de behoefte van ieder mens om zich met en aan anderen te verbinden, niet afneemt. Sterker nog, mensen willen juist nu ergens bij horen en doen graag ergens aan mee. Mensen zijn zich op nieuwe manieren aan het organiseren. En juist de sport biedt door zijn zeer uiteenlopende en diverse verschijningsvormen volop mogelijkheden om mee te doen en om je op allerlei manieren te verbinden. Kansen te over in deze tijd dus!

De Nederlandse sportbonden en NOC*NSF zijn zich terdege bewust dat voor een grotere maatschappelijke impact van de sport een open houding naar nieuwe organisatievormen, verdienmodellen, innovaties en samenwerking van groot belang is. Het gaat bij samenwerking zowel om de onderlinge verbinding als ook om samenwerking met overheden, het onderwijs, de zorgsector, het bedrijfsleven en vele andere maatschappelijke organisaties en initiatieven.

Alleen met behulp van die samenwerking zal het lukken om in Nederland:

- Grote internationale sportevenementen te organiseren;
- Onze topsporters op het wereldpodium te laten excelleren;
- De sport van alledag voor iedereen beschikbaar te maken.

En alleen door die samenwerking kan een gemeente de sport inzetten voor de participatie van kwetsbare burgers, kan het onderwijs met sport als middel zorgen voor fitte kinderen op gezond gewicht, of kan het bedrijfsleven de kracht van sport benutten voor haar eigen positionering in het binnen- en buitenland.

Samenwerking door en vanuit de sport met andere sectoren en vice versa is cruciaal voor het bereiken van onze gezamenlijke doelen. De Sportagenda 2017+ geeft de richting aan die de georganiseerde sport samen met haar partners in wil slaan, zodat de maatschappelijke impact van sport voor decennia zeker wordt gesteld om daarmee uiteindelijk Nederland en de wereld een stukje beter te maken

André Bolhuis
Voorzitter NOC*NSF

Gerard Dielessen
Algemeen directeur NOC*NSF

<i>Onderdeel</i>	<i>Pagina</i>
Introductie	4
Deel I – De ambitie en uitdagingen van sportbonden en NOC*NSF	6
Deel II – De bouwstenen van de Sportagenda 2017+	9
A. Ontwikkeling van sport	10
B. Topsport	12
C. Sportparticipatie	19
D. Financiering van sport	25
Deel III – Uitgewerkte inspanningen per bouwsteen	28
A. Ontwikkeling van sport	28
B. Topsport	33
C. Sportparticipatie	42
D. Financiering van sport	49
Deel IV – Sport in Nederland	52

Introductie

In 2004 hebben NOC*NSF en de aangesloten sportbonden¹ het initiatief genomen voor een gezamenlijke beleidsagenda: de Sportagenda 2005-2008. Daarna volgden de Sportagenda 2012 en Sportagenda 2016, dus steeds een beleidsdocument voor een 4-jarige periode. De Sportagenda had en heeft nog steeds de volgende functies:

Het beschrijven van de gezamenlijke ambities, strategieën en uitvoeringslijnen

De Sportagenda vormt hiermee een leidraad voor de betrokken sportorganisaties bij het bepalen en uitvoeren van hun eigen beleidsinspanningen. Iedere organisatie geeft dit verder autonoom vorm en inhoud en legt hierover verantwoording af aan haar eigen achterban.

- Een inhoudelijke basis voor afstemming met andere beleids- en uitvoeringsorganisaties in de sport, in zowel het publieke als private domein;
Omdat sport in toenemende mate ontwikkeld wordt in netwerken en door middel van co-creatie, leidt dit in toenemende mate tot afstemming met andere partijen tijdens de beleidsontwikkeling in plaats van afstemming nadat het beleid ontwikkeld is. De input en (h)erkenning van belangrijke partners in de totstandkoming, maakt samenwerking in de uitvoering eenvoudiger en effectiever.
- De grondslag voor het inzetten van de beschikbare collectieve middelen van de vereniging NOC*NSF, met de kansspelinkomsten (vanuit de Lotto) als fundament.
Het Bestedingsplan maakt onlosmakelijk deel uit van de Sportagenda en beoogt een effectieve vertaling te zijn van de geformuleerde ambities en inspanningen en borgt voor een groot deel dat de benodigde inspanningen uitgevoerd (kunnen) worden. Sinds de Sportagenda 2016 maken ook andere geldstromen, vanuit Mission en de rijksoverheid, integraal deel uit van het Bestedingsplan.

Sportagenda als succesvol instrument

Als instrument is de Sportagenda vanaf 2005 succesvol en effectief gebleken. In gezamenlijkheid zijn veel beleidsdoorbraken en mooie resultaten geboekt. Wel blijkt in toenemende mate dat sportbeleid zich op veel onderdelen niet meer laat 'vangen' in 4-jarige cycli. Soms zijn langduriger programmalijnen vereist, in andere gevallen moeten accenten sneller verlegd kunnen worden als de omgeving en actualiteit hierom vraagt. Enkele voorbeelden:

- Het bouwen van een succesvol topsportprogramma richting podium duurt minimaal 8 jaar
- In de Sportagenda 2013-2016 was nog nauwelijks voorzien in de snelle ontwikkelingen in de digitale samenleving. In deze beleidsperiode is tussentijds een programma 'Transitie in de sport' gestart.
- De (kansspel)inkomsten voor de sport, maar ook andere randvoorwaarden, lijken steeds instabieler, onzekerder en onvoorspelbaar. Flexibiliteit is derhalve gewenst.

Geen 4-jarige agenda meer

Vanuit deze ervaringen is niet opnieuw een 4-jarige agenda opgesteld, maar gekozen voor een voortschrijdende Sportagenda 2017+. Onderdelen die duurzaam (blijken te) zijn, kunnen langdurig ongewijzigd blijven. Activiteiten die niet meer actueel of effectief (lijken te) zijn, kunnen meteen aangepast worden. De sport kan hierdoor zowel duurzaam als zeer flexibel acteren in een soms complex speelveld en continue veranderende maatschappij en omgeving.

Bottom-up

De Sportagenda 2017+ is in vergelijking met de voorgaande edities minder centraal en top-down ontwikkeld. Er is, naast de eerder genoemde co-creatie met belangrijke partners, vooral gebruik gemaakt van bestaande coördinatiegroepen binnen de vereniging, waarin sprake is van grote expertise en representatieve vertegenwoordiging van de leden van NOC*NSF.

¹ Sportbonden en NOC*NSF zal veelvuldig als 'we' worden geduid.

Sportagenda in 4 delen

De Sportagenda 2017+ bestaat, anders dan de vorige agenda's, uit 4 hoofdonderdelen:

I) De ambitie en uitdagingen van sportbonden en NOC*NSF

Alles begint bij ambitie. Waar gaan we voor? Wat willen we bereiken? In dit deel laden en specificeren we de 2 hoofdambities:

- Een zeer groot bereik van de sport onder de bevolking, o.a. een hoge actieve sportparticipatie
- Excellente topsportprestaties, waarin Nederlandse talenten acteren en presteren op wereldniveau, hetgeen bijdraagt aan de positionering en innovatiekracht van Nederland (binnen de wereld) en de Nederlandse bevolking inspireert

II) De bouwstenen van de Sportagenda 2017+

De 2 hoofdambities worden in dit deel vertaald naar een programmatische aanpak met de beschrijving van diverse resultaatgerichte inspanningen. Deze aanpak is geordend langs 4 bouwstenen:

- Ontwikkeling van (de) sport(sector)
- Topsport (→ winnen)
- Sportparticipatie (→ meedoen)
- Financiering van de sport

III) Uitgewerkte inspanningen per bouwsteen

Voor elke bouwsteen zijn de (hoofd)inspanningen, zoals benoemd in deel II, gedetailleerd beschreven. Bij elke inspanningen worden doelstellingen, resultaten, betrokken partijen, financieringsbronnen en (eventuele) samenhang met andere bouwstenen en inspanningen gedeut.

IV) Sport in Nederland

Hierin wordt een beschrijving en onderbouwing gegeven op de betekenis, positionering en ontwikkeling van sport in Nederland. Dit deel vormt de onderbouwing en legitimatie van de hoofdambities voor de sport in Nederland.

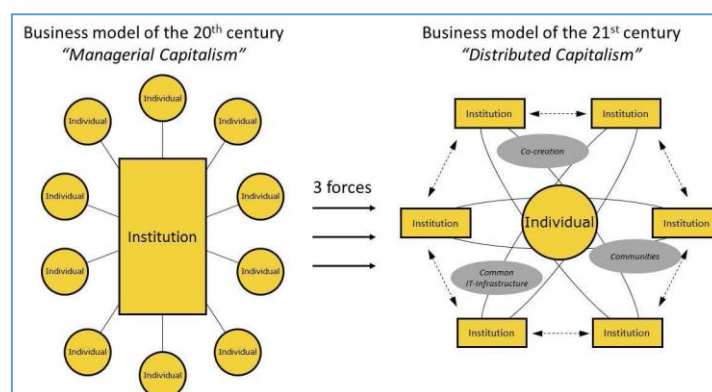

DEEL I - DE AMBITIE EN UITDAGINGEN VAN SPORTBONDEN EN NOC*NSF

Toekomstbeeld van de Nederlandse sport in een veranderende wereld

Sport is er altijd geweest en zal er altijd blijven². Sport heeft namelijk impact en grote waarde³. Dit geldt voor al haar uitingsvormen: topsport, breedtesport, evenementen, etc. De samenleving verandert echter sterk en in steeds hoger tempo⁴. De wereld van sport verandert, organisaties in en om de sport veranderen en de historisch gegroeide financiering staat zwaar onder druk. Deze veranderingen zijn van grote invloed op de manier waarop de consument sport beoefent en beleeft. De sportparticipatie stijgt, maar de manier waarop wordt gesport vertoont steeds meer diversiteit en flexibiliteit. Met de huidige sportinfrastructuur, met het fundament van bonden en verenigingen, worden niet langer alle vragen van vandaag en morgen beantwoord. NOC*NSF en sportbonden zullen zich fundamenteel moeten aanpassen aan de veranderende marktomstandigheden. ***Als we niets doen loopt het huidige systeem vast.***

We staan voor de uitdaging om zoveel mogelijk mensen actief en duurzaam te laten genieten van sport, ongeacht of dat in georganiseerd verenigingsverband gebeurt, in een ander (individueel) verband, via partnerships met andere aanbieders of hoe dan ook. We willen het voor iedereen in Nederland mogelijk maken om op zijn of haar manier te kunnen sporten waar en wanneer dan ook. De sporter die zich steeds meer op nieuwe en eigen manieren gaat verenigen staat hierin centraal. De sport is niet van ons, maar van iedereen!

Niet het instituut sport (bond of vereniging) staat centraal maar het individu dat wil sporten. We streven naar een op eigen benen staande sportinfrastructuur, waarbij vanuit de kracht en betekenis van de sport in de huidige samenleving, een duurzame financiering wordt gerealiseerd. Met daarnaast een netwerk van flexibele (open) sportorganisaties die samen optrekken voor het optimaal bedienen van de inwoners van Nederland.

Van droom naar passie en ambitie

We dromen van een Nederland waarin iedereen geniet van sport. Want sport is passie; sport is verbodering; sport is gezond. Sport haalt het beste in mensen naar boven, zorgt voor vriendschap en voor respect. En als iedereen geniet van sport zorgt dat voor een sterker Nederland. Een fysiek, mentaal, economisch en sociaal sterk Nederland met alle voordelen van dien, zoals sociale cohesie, gezondheid, tolerantie, een vitale samenleving en internationaal aanzien. Sport inspireert. Sport is hét middel om Nederland sterker te maken.

² Zie deel IV – 'Grondbeginselen van de sport in Nederland'

³ Zie deel IV – 'De impact van sport in Nederland'

⁴ Zie deel IV – 'Drijvende krachten in de sport'

Daarom willen wij dat iedereen geniet van sport. Thuis, op de bank, kijkend naar fantastische prestaties of door zelf actief te sporten. We willen bij de top 10 ter wereld horen en dus heel erg veel medailles winnen. We willen de wereld oranje kleuren. Sport is de beste investering in jezelf, in je omgeving en in Nederland. Want we winnen veel met sport!

Dit doen en kunnen we niet alleen. Om Nederland in de uitzonderlijke positie te houden van zowel een breed palet aan hoogwaardige topsportprestaties, als een relatief hoge sportparticipatie, is afstemming en samenwerking met veel stakeholders nodig. Gezamenlijk streven we er naar om voor alle (potentiële) sporters *optimale sportomstandigheden* te realiseren. Ongeacht of je nu elke dag sport of sportief beweegt, of bijvoorbeeld maar één keer per week. En ongeacht of je (bijna) behoort tot de top van de wereld of je op je eigen recreatieve niveau geniet van sportbeoefening! En ongeacht of je de hele wereld over reist om de competitie aan te gaan of je zo dicht mogelijk in je eigen buurt wil sporten.

In deel II en III wordt uitgewerkt welke inspanningen en bijdragen NOC*NSF en de sportbonden leveren om te komen tot optimale sportomstandigheden in Nederland. Samen met de inspanningen van andere partijen moet dit leiden tot:

- Meer medailles in meer takken van sport (Top 10-ambitie)
- Meer sportplezier: maximale tevredenheid van de sporter als doel. Met als beoogd effect: meer mensen sporten wekelijks gedurende een langere periode

Om dit mogelijk te maken, streven we hiernaast nog naar:

- Effectievere en flexibeler organisaties die in staat zijn meerwaarde te leveren aan sporters en sportaanbieders, met inbedding en toepassing van moderne governance- en integriteitsprincipes
- Verduurzaming (borgen) en waar mogelijk en gewenst vergroten van de financiële inkomsten t.b.v. de sport(ambities). Met als beoogd effect: een financieel gezonde, pluriforme en daadkrachtige sportsector.

Optimale sportomstandigheden

We streven in samenwerking en afstemming met een groot scala aan samenwerkingspartners naar optimale sportomstandigheden in Nederland. Wat optimale sportomstandigheden zijn, wordt uiteindelijk bepaald door de eindgebruiker. In alles wat we doen, dient de toegevoegde waarde voor en de tevredenheid van de eindgebruiker centraal te staan.

- Voor de (potentiële) wereldtoppers bouwen we aan hoogwaardige topsportprogramma's: World Class Programs, die leiden tot succes → medailles op WK's, Olympische en/of Paralympische Spelen.
- Voor alle overige sporters, van alle niveaus, werken we continue aan passend sportaanbod⁵. Gericht op de behoefte van de sporter, waarbij sportplezier voorop staat (sport als doel!) met een hoge sportparticipatie als effect.
- Om de sportomstandigheden te verbeteren, werken we samen met andere sectoren. Enerzijds om met hun kennis en knowhow onze eigen omstandigheden verder te optimaliseren, anderzijds om onze infrastructuur in te zetten t.b.v. doelstellingen van andere sectoren (sport als middel!). Wederzijdse toegevoegde waarde is cruciaal en leidend.

⁵ Inclusief sportevenementen. Deze behoren in de kern tot optimale sportomstandigheden, maar grote (topsport)evenementen kunnen ook een positieve bijdrage leveren aan innovatie, economie (Holland-branding, city-exposure, etc) en stimuleren van het topsportklimaat.

Als we dat goed doen, dan zal de eindgebruiker voor deze waarde ook willen betalen. Financiering van de sport is in de kern geen knelpunt. Wel is er binnen onderdelen van de sport, net als vele andere maatschappelijke sectoren, sprake van *marktfalen*. Juist in die situaties is het nodig, gerechtvaardigd en gelegitimeerd om met collectieve publieke en private middelen te investeren in de sport. Voorbeelden hiervan zijn:

- De financiering van topsport → enkele topsportdisciplines en topsporters zijn zelfvoorzienend, doordat veel geld uit de markt wordt gegenereerd. Voor veel topsportdisciplines geldt dit echter niet. Voor de opleiding tot topsporter (=talentontwikkeling) gaat dit in nog grotere mate op;
- Interventies om moeilijk bereikbare doelgroepen aan het sporten en bewegen te krijgen → met sport bereiken we een groot deel van de bevolking, maar ook een deel niet. Een substantieel deel hiervan heeft interesse om te sporten, maar daar ontbreekt het aan de juiste middelen, zoals: voldoende inkomen, een passend sportaanbod in de nabije omgeving, etc. Juist voor deze interventies kunnen collectieve gelden worden ingezet;
- Branchehygiëne → Naast alle positieve kanten aan en toegevoegde waarde van sport voor individuen, groepen en de maatschappij, heeft sport ook een keerzijde. Het betreft een reeks van (mogelijke) excessen als doping, matchfixing, onbehoorlijk bestuur, seksuele intimidatie, schending van mensenrechten, fraude en discriminatie. Dit tast de (Olympische) kernwaarden, zoals respect, vriendschap en fair play aan. Aan preventie, detectie, handhaving en correctie zijn (steeds hogere) kosten verbonden. Dergelijke interventies kunnen alleen via een collectieve aanpak en financiering efficiënt en effectief worden ingericht.

Met de huidige beschikbare middelen⁶ kunnen sportbonden en NOC*NSF al heel veel doen en meerwaarde leveren. Zonder dat hier extra middelen voor vereist zijn, kan op een aantal domeinen door aanpassingen in de werkwijze (bewustwording, houding/gedrag, organisatorische inrichting) nog extra meerwaarde worden gegenereerd. **In deel II wordt dit nader uitgewerkt.**

Voor een aantal inspanningen zou in de komende jaren een extra financiële impuls gewenst zijn. Dit betreft o.a.:

- Op peil houden en verder uitbreiden van het aantal World Class Programs, o.a. door het financieren van kansrijke start-ups, doorontwikkelen van de topsportinfrastructuur (CTO's, NTC's en RTO's) en het intensiveren van talentontwikkelingsprogramma's.
- Intensiveren van de activiteiten op het gebied van integriteit/branchehygiëne. Hieronder het verder uitbouwen van het Vertrouwenspunt Sport, inrichting van effectiever (tucht)recht en het intensiveren van het antidopingprogramma.

⁶ Betreft zowel collectieve als individueel beschikbare middelen uit contributies, sponsoring en subsidies

DEEL II – DE BOUWSTENEN VAN DE SPORTAGENDA 2017+

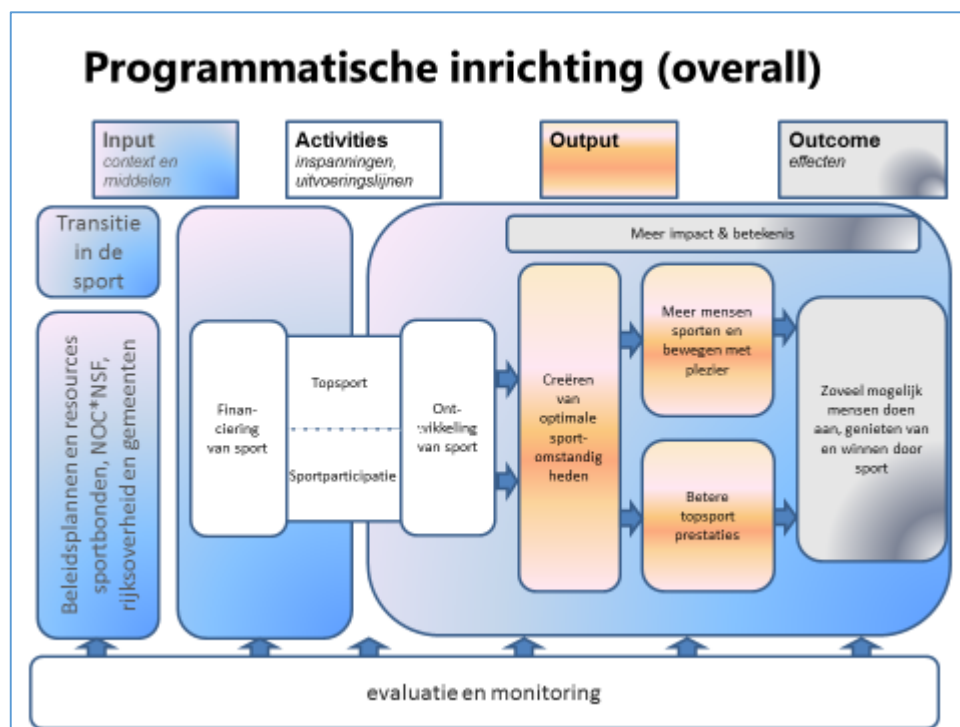
Welke programma's en activiteiten gaan sportbonden en NOC*NSF (gezamenlijk) uitvoeren en welke resultaten worden nagestreefd? Dit gehele palet, geordend langs 4 bouwstenen, vormt de bijdrage van de sportbonden aan de sport in Nederland: het verder bouwen aan optimale sportomstandigheden, met de behoefte en tevredenheid van de sporter centraal, met grote topsportprestaties en hoge sportparticipatie als effect (outcome).

De Sportagenda 2017+ is programmatisch ingedeeld in 4 bouwstenen, die achtereenvolgens worden beschreven:

- A. Ontwikkeling van sport
- B. Topsport (winnen)
- C. Sportparticipatie (meedoen)
- D. Financiering van sport

Deel II wordt afgesloten door een paragraaf die een aantal (autonome) kernactiviteiten van sportbonden en NOC*NSF beschrijft, die niet direct voortvloeien uit deze Sportagenda, maar (randvoorwaardelijk) wel van wezenlijk belang zijn om de sport in Nederland op hoog te houden.

In deel III wordt het gehele uitvoeringsprogramma, bestaande uit een groot scala aan inspanningen gedetailleerd beschreven.

A. ONTWIKKELING VAN SPORT

Inleiding

Het creëren van en bijdragen aan optimale sportomstandigheden, om te komen tot excellente topsportprestaties en een hoge sportparticipatie, vereist een sterke branche met stevige en betrouwbare actoren.

Internationaal is Nederlands een voorbeeldland waar het gaat om de succesvolle en efficiënte wijze waarop de sport is georganiseerd. Om vooruitstrevend te blijven, moeten we echter blijven ontwikkelen en innoveren. Immers de omstandigheden, behoeften van sporters en vereisten van betrokken stakeholders blijven aan voortdurende en steeds snellere veranderingen onderhevig.

De waarde(n) van sport staan niet ter discussie, maar de sportsector staat, net als vele andere maatschappelijke sectoren, voor een aantal belangrijke uitdagingen, zoals:

- De samenleving is in transitie, o.a. als gevolg van de exponentieel toenemende digitalisering. Instituties zijn niet meer leidend, maar de (snel veranderende) behoeften van burgers, klanten, consumenten. Sportorganisaties worden uitgedaagd om van traditioneel beherende en beheersende organisaties te veranderen in ontwikkelende en innovatieve entiteiten.
- De hiervoor benoemde ontwikkeling vereist nieuwe en aanvullende competenties van mensen die binnen sportorganisaties actief zijn: verbindend leiderschap met lef en ondernemerschap. Het ontwikkelen van bestuurders, toezichthouders, vrijwilligers en professionals is van het grootste belang om de sector verder te versterken.
- Bekende, maar ook sterk opkomende bedreigingen zoals matchfixing, doping, corruptie, gebrek aan transparantie en onveilige situaties dienen krachtig en effectief bestreden te worden. Sport is leuk, maar heeft ook een keerzijde, waartegen de sector maatregelen moet blijven nemen.
- Het efficiënt blijven inzetten van (uiteindelijk altijd) schaarse middelen. Veel activiteiten zijn nog altijd versnipperd over NOC*NSF en 74 sportbonden. Blijvende afstemming van taken blijft nodig, vanuit het adagium: centraal of samen waar dit kan (met name niet-sporttakspecifieke zaken of waar gezamenlijk hoogwaardige expertise gerealiseerd kan worden), decentraal waar dit moet (m.n. de ontwikkeling van de specifieke sporttaken).

Waar gaan we voor?

We willen verder bouwen aan een sportsector, waarbij (potentiële) sporters steeds beter worden bereikt en op maat worden bediend in hun eigen sportbehoeften en –beleving. Dit vereist:

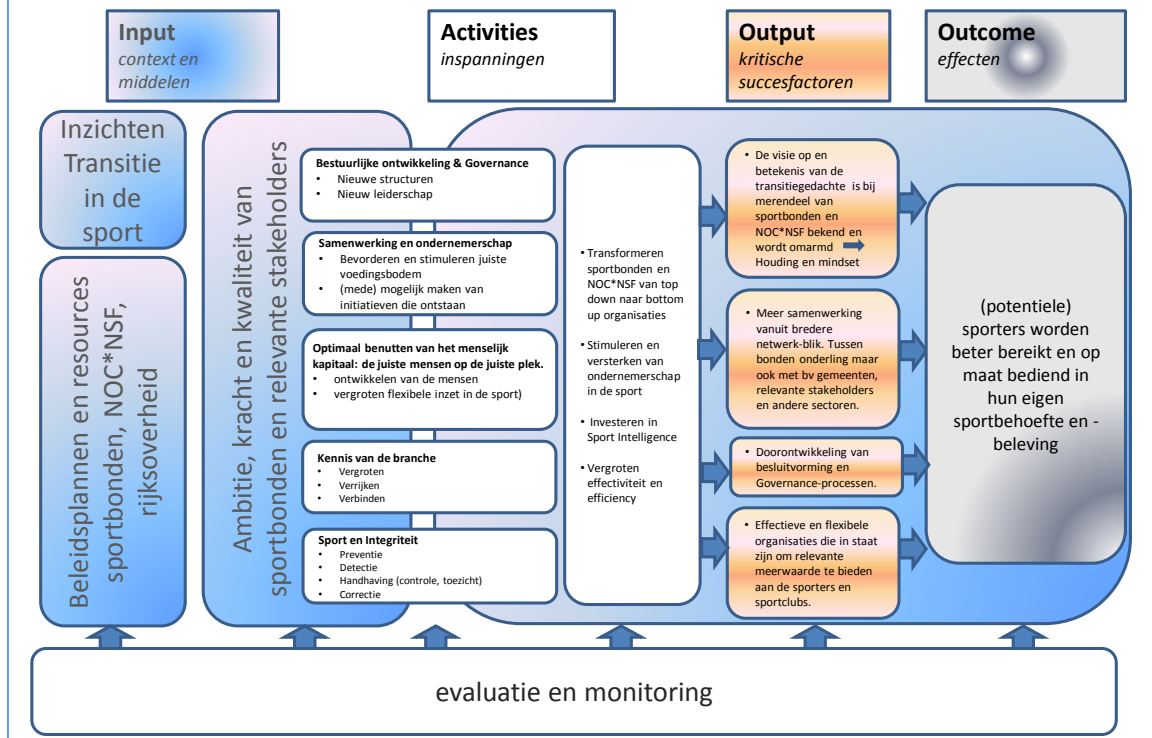
- Effectieve en flexibele organisaties die in staat zijn om meerwaarde te bieden aan de sporters en sportclubs;
- Meer samenwerking vanuit een bredere netwerk-blik. Tussen sportbonden en NOC*NSF onderling, maar ook met maatschappelijke partners zoals overheden, bedrijfsleven, andere sportorganisaties en organisaties in andere sectoren.

Sportbonden en NOC*NSF leveren een bijdrage aan een sterkere sportsector langs 5 programmatische lijnen c.q. inspanningen:

- Bestuurlijke ontwikkeling en governance
- Samenwerking en ondernemerschap
- Benutten menselijk kapitaal
- Kennis van de branche
- Sport en integriteit

Voor de uitwerking van deze inspanningen wordt verwezen naar deel III.

Ontwikkeling van de sport (programmatisch)

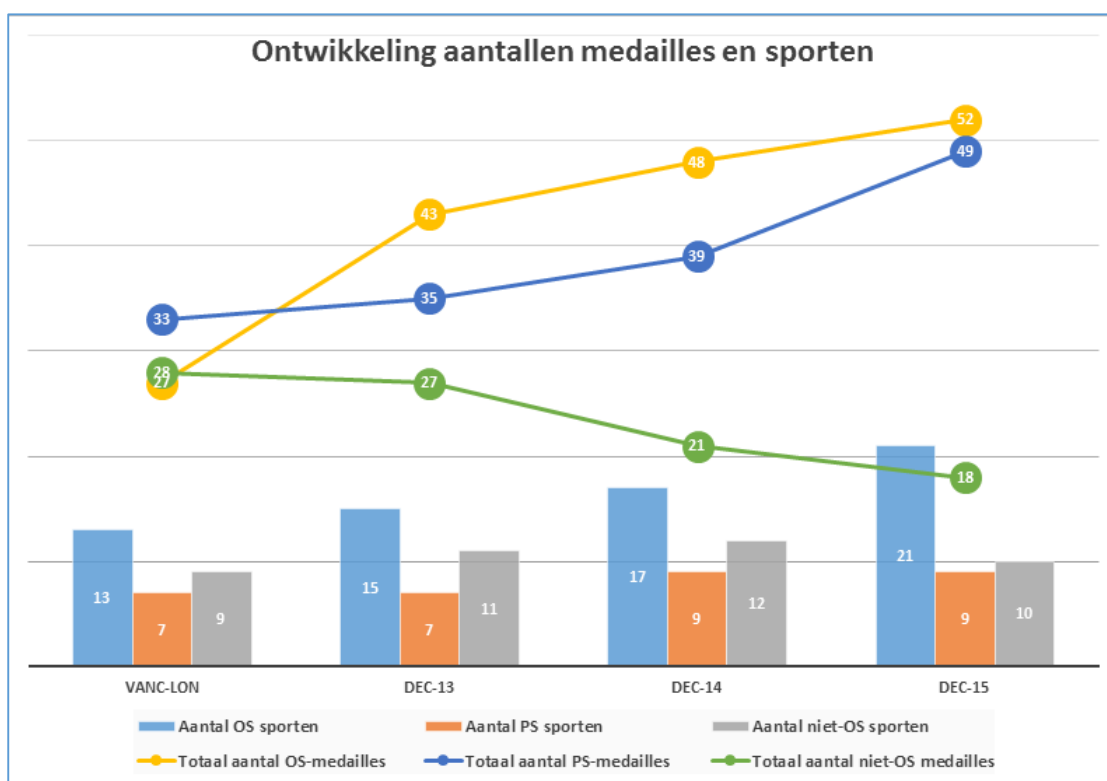
Figuur A1: Programma Ontwikkeling van sport: het netwerk van kritische succesfactoren en inspanningen

B. TOPSPORT

Inleiding

In de Sportagenda 2016 is ervoor gekozen meer te gaan focussen op mondiaal structureel presterende programma's en op programma's die de potentie hebben zich daartoe te ontwikkelen. Die focus was nodig om de kans te vergroten de Top 10-ambitie te kunnen realiseren, want de topsportinvesteringen in concurrerende landen namen verder toe. Omdat het in economisch zware tijden onmogelijk bleek om meer middelen voor topsport te genereren, was het essentieel de beschikbare middelen zo strategisch en efficiënt mogelijk in te zetten. In 2013 is de stap gezet van de financiering van jaarlijkse 180 topsportprogramma's van 58 topsportbonden naar 68 toegekende investeringsplannen van 36 topsportbonden. Vanaf 2013 ondersteunen en financieren we topsportprogramma's vanuit één centraal loket bij NOC*NSF. In plaats van meerdere afzonderlijke financieringsstromen, financieren we nu integrale programma's op basis van door de bonden opgestelde investeringsplannen. Hierdoor is meer ruimte ontstaan voor maatwerk en aansturing op basis van sporttechnische ondersteuning. Deze andere aanpak vroeg om een passend governance-model, waarin het Topsportmanagement van NOC*NSF verantwoording aflegt over de gemaakte investeringsbeslissingen aan het Expertpanel Top 10.

De uitvoering van de Sportagenda 2016 was zeer uitdagend, omdat we enerzijds vanaf 2014 geconfronteerd werden met een jaarlijkse terugloop van de beschikbare middelen en er anderzijds steeds beter gepresteerd werd in steeds meer disciplines (zie figuur B1). Om de ambities voor de Olympische en Paralympische Spelen in Rio 2016 overeind te kunnen houden, zijn met name de investeringen in talentontwikkeling, gericht op succes in 2020 en verder, steeds meer onder druk komen te staan.

Figuur B1: Ontwikkeling van het aantal medailles op WK's, Olympische en Paralympische Spelen (zowel zomer als winter) en het aantal takken van sport waarbinnen deze medailles zijn behaald, in de periode 2012 t/m 2015 voor de Olympische, Paralympische en Niet-Olympische sporten.

In de afgelopen Sportagenda-cyclus heeft de monitoring en review van de topsportprogramma's zich verder ontwikkeld. In 2015 is voor het eerst met alle focusprogramma's een reviewgesprek gevoerd. Zowel NOC*NSF als de betreffende bonden hebben dit als positief ervaren. Deze lijn zal in de komende jaren worden doorgetrokken en geoptimaliseerd. Dat geldt voor de meeste zaken die in de afgelopen periode zijn ontwikkeld. In 2017 zal een vervolg worden uitgevoerd op de Studie Top 10, om ook voor de langere termijn inzichten te verkrijgen in de benodigde topsportstrategie.

Tijdens Sochi 2014 bleek TeamNL een aansprekende term voor het Nederlands Olympisch en Paralympisch Team. Na de Spelen is door NOC*NSF en een aantal bonden de uitwerking van TeamNL verder opgepakt en zijn de diverse aspecten die hieraan verbonden kunnen worden ter hand genomen. TeamNL biedt voor de toekomst veel kansen om een extra kwaliteits- en efficiencyslag te maken, door het verder centraliseren van producten en services ten behoeve van de ondersteuning van topsportprogramma's, mogelijk in de vorm van een TeamNL Support Center en een TeamNL Academy.

Waar gaan we voor?

NOC*NSF en de sportbonden hebben de ambitie om bij de beste tien topsportlanden van de wereld te horen. We willen winnen!

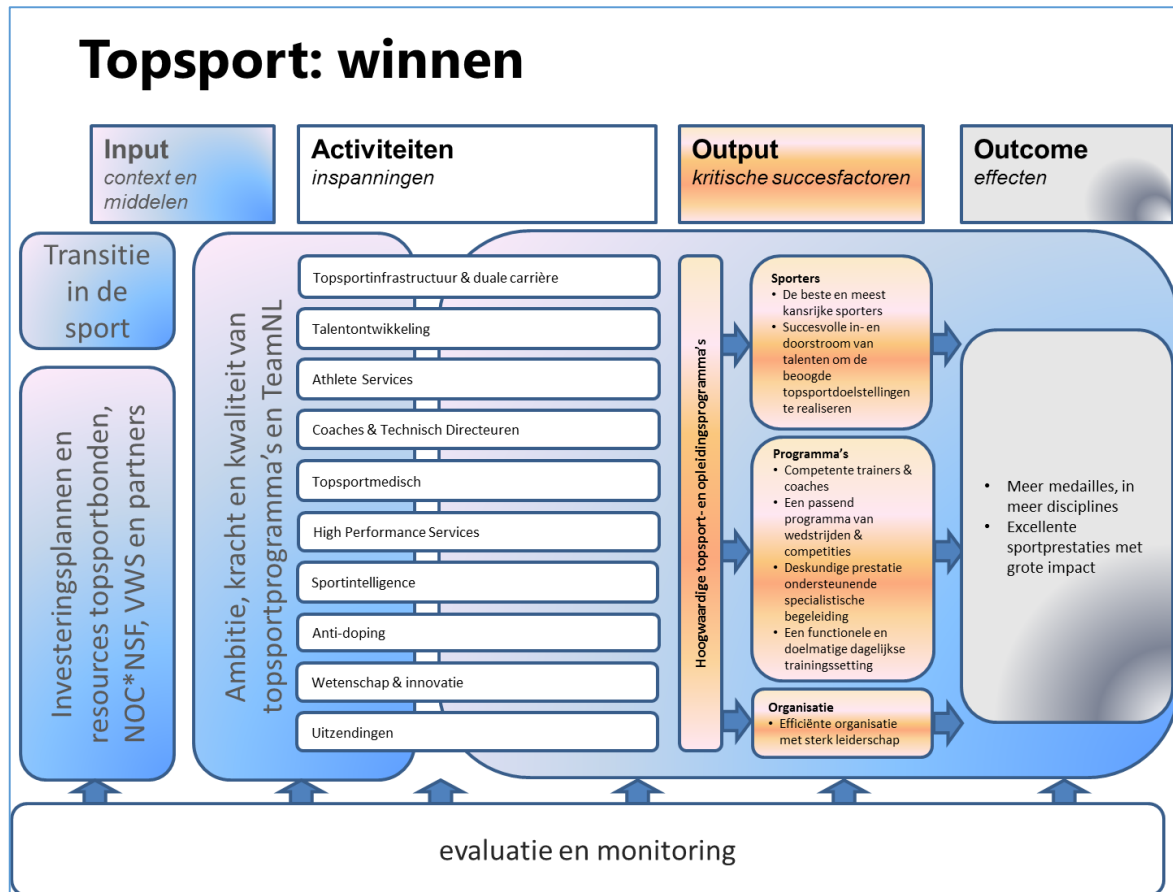
Daarbij streven we naar:

- meer medailles in meer disciplines, en
- excellente sportprestaties met grote impact.

Waar in moeten we uitblinken?

Om bij de beste tien topsportlanden van de wereld te kunnen horen, hebben we optimale topsportomstandigheden nodig. Voor de (potentiële) wereldtoppers bouwen we daarom verder aan hoogwaardige topsport- en opleidingsprogramma's, bestaande uit de volgende pijlers:

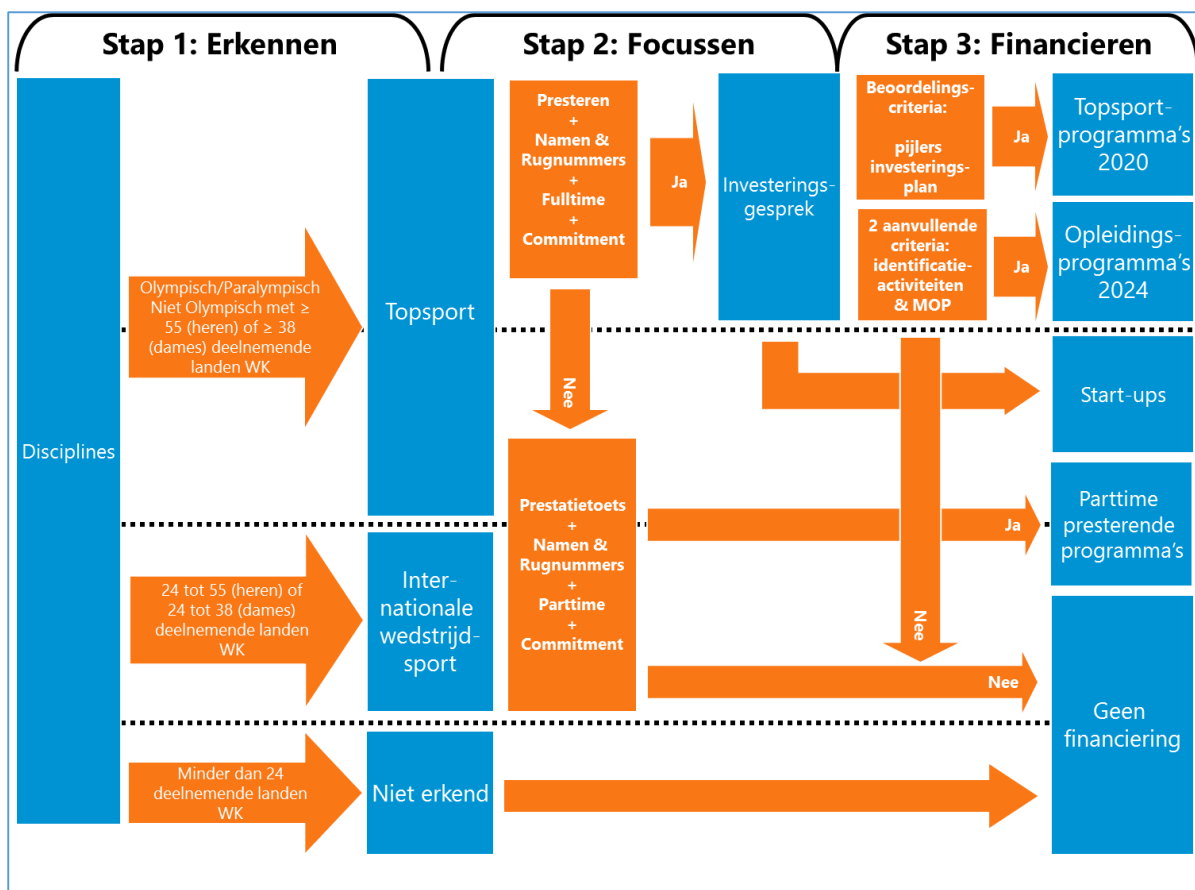
- De beste en meest kansrijke sporters
- Competente trainers & coaches
- Efficiënte organisatie met sterk leiderschap
- Een functionele en doelmatige dagelijkse trainingssetting
- Deskundige prestatie ondersteunende specialistische begeleiding
- Een passend programma van wedstrijden & competities
- Succesvolle in- en doorstroom van talenten om de beoogde topsportdoelstellingen te realiseren

Figuur B2: Programma topsport: het netwerk van kritische succesfactoren en inspanningen

Strategie

Om onze ambitie te kunnen realiseren wordt gekozen voor een strategie waarin we structureel presterende programma's, en programma's die de potentie hebben zich daartoe te ontwikkelen, binnen de daarvoor beschikbare middelen, zo optimaal mogelijk willen ondersteunen. Dat vraagt om keuzes. Om te bepalen welke programma's dat worden, worden drie stappen doorlopen: erkennen, focussen en financieren (zie figuur B3).

Figuur B3: Stroomschema t.b.v. de verdeling van de topsportmiddelen volgens de drie stappen van erkennen, focussen en financieren

Stap 1: erkennen

Alle sportdisciplines van bonden kunnen op basis van het Reglement Topsport- en Internationale wedstrijd-sportdisciplines worden erkend als topsport of als internationale wedstrijd-sport. Bij deze stap kijken we naar de mate van mondialisering van de sport. Een erkenning staat voor vier jaar vast en leidt niet automatisch tot topsportfinanciering.

Stap 2: focussen

Financiering van programma's is geen recht. Om in aanmerking te komen om een aanvraag voor financiering in te dienen, moet het programma van een discipline die als topsport of internationale wedstrijd-sport erkend is, altijd voldoen aan de volgende 4 focuscriteria:

- **Presteren**

Het programma maakt een reële kans op podiumplaatsen tijdens WK's en Olympische en/of Paralympische Spelen in 2020 en/of 2024. Hierbij wordt gekeken naar de volgende 3 onderdelen, waarbij aan minimaal 1 onderdeel moet worden voldaan:

1. *Prestatietoets⁷: kwantitatieve toets op basis van de prestaties op de laatste 4 Olympische/Paralympische Spelen en/of WK's, die resulteert in 24 punten of meer.*
2. *Prestatieontwikkeling: kwantitatieve en kwalitatieve beoordeling van de geleverde resultaten en prestaties in de periode 2013-2016.*
3. *Prestatieperspectief: kwalitatieve onderbouwing van een programma op weg is naar het mondiale senioren podium in 2024.*

⁷ Voor de prestatietoets en het bijbehorende puntenmodel wordt verwezen naar de Richtlijnen Bestedingsplan Sportagenda.

- **Namen en rugnummers**

Er is inzicht in wie de topsporters en talenten in de programma's zijn en wat hun prestatieperspectief is.

- **Fulltime**

De omvang van het programma is minimaal 250 dagen (fulltimeprogramma). Bij teamsportprogramma's moeten minimaal 90 van de 250 dagen onder regie van de bond zijn. De overige dagen dienen door een kwalitatief en kwantitatief mondiaal concurrerend clubprogramma ingevuld te worden.

- **Commitment**

De bond co-financiert minimaal 30% van de totale kosten van het programma uit eigen middelen (ledenbijdragen, contributies en sponsorgelden) of toont op een andere manier aan dat gezien de draagkracht van de bond een fundamentele financiële bijdrage wordt geleverd aan de financiering van het topsportprogramma.

In topsport draait het om winnen. Om te kunnen (blijven) winnen moet de lat steeds iets verder omhoog. In de prestatietoets die voor alle erkende disciplines zal worden uitgevoerd, gaat de lat daarom omhoog van 21 naar 24 punten of meer, om te kunnen spreken van presteren. Van een top 8-profiel schuiven we daarmee op naar een podium-profiel. Naast de prestatietoets zal voor de focusprogramma's tevens worden gekeken naar de prestatieontwikkeling en het prestatieperspectief voor de toekomst.

Programma's die aan alle vier focuscriteria voldoen, mogen een investeringsaanvraag indienen voor financiering van hun topsport- en/of opleidingsprogramma. Het indienen van een aanvraag betekent niet dat automatisch financiering wordt toegekend. Alle investeringsplannen worden beoordeeld op basis van de criteria die zijn opgenomen in de Richtlijnen Bestedingsplan Sportagenda. Het indienen van een investeringsaanvraag vindt voor de zomersporten plaats na de Olympische en Paralympische Zomer Spelen en voor de wintersporten na de Olympische en Paralympische Winter Spelen. Na beoordeling van het investeringsplan wordt besloten of het programma in de focus opgenomen gaat worden. We ondersteunen en financieren programma's vanuit één centraal loket. Het governancemodel dat vier jaar geleden is ontwikkeld, bestaande uit o.a. beoordeling op basis van sporttechnische expertise en toetsing door het Expertpanel Top 10, blijft bestaan.

Stap 3: financieren

We financieren twee soorten focusprogramma's, namelijk topsport- en opleidingsprogramma's. Een erkende topsportdiscipline kan voor één, of voor beide programma('s) financiering ontvangen.

1. **Topsportprogramma's 2020**

Fulltime topsportprogramma's van één of meerdere sporters (senioren), die al presteren en/of succesvol (podiumplaatsen op WK's, Olympische en/of Paralympische Spelen) beogen te zijn in de komende 4 jaar.

2. **Opleidingsprogramma's 2024**

Fulltime opleidingsprogramma's van meerdere sporters (senioren-1), die in de komende acht jaar doorstromen naar een topsportprogramma, en een reële kans hebben op het behalen van podiumplaatsen tijdens WK's, Olympische en/of Paralympische Spelen.

Naast de focusprogramma's financieren we twee andere groepen programma's, namelijk parttime presterende programma's en start-ups. **Parttime presterende programma's** ontvangen een jaarlijkse vaste bijdrage voor de uitvoering van het trainings- en wedstrijdprogramma. Om hiervoor in aanmerking te komen moeten erkende topsport- en internationale wedstrijdportdisciplines voldoen aan de volgende criteria:

- **Prestatietoets**

Kwantitatieve toets op basis van de prestaties op de laatste 4 Olympische/Paralympische Spelen en/of WK's, die resulteert in 24 punten of meer.

- **Namen en rugnummers**

Er is inzicht in wie de topsporters en talenten in de programma's zijn

- **Parttime**

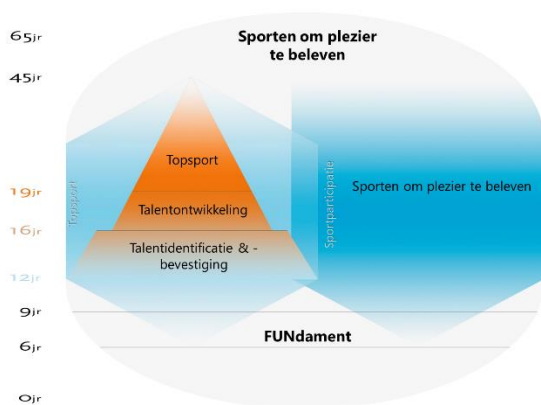
De omvang van het programma is minimaal 125 dagen (parttimeprogramma). Bij teamsportprogramma's moeten minimaal 90 van de 125 dagen onder regie van de bond zijn. De overige dagen dienen door een kwalitatief en kwantitatief mondiaal concurrerend clubprogramma ingevuld te worden.

- **Commitment**

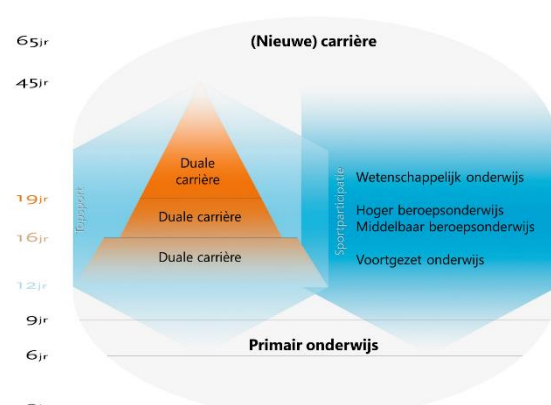
De bond co-financiert minimaal 30% van de totale kosten van het programma uit eigen middelen (ledenbijdragen, contributies en sponsorgelden) of toont op een andere manier aan dat gezien de draagkracht van de bond een fundamentele financiële bijdrage wordt geleverd aan de financiering van het topsportprogramma.

In een aantal sporten met een zeer grote mondiale prestatiedichtheid en/of impact, vraagt de weg naar het wereldpodium een langere opbouwperiode dan de 8 jaar die we als uitgangspunt nemen voor opleidingsprogramma's. Voor deze programma's is het streven een apart fonds voor **start-ups** in te stellen, gefinancierd vanuit publiek-private samenwerking. Deze programma's behoren niet tot de focus, en omdat er sprake is van een andere financieringsvorm, zal uitgezocht worden welk governance model hierop zal worden toegepast. Doel van dit fonds is om fulltime programma's met commitment van de bond een structurelere financiering te kunnen bieden om op langere termijn de aansluiting met de wereldtop te kunnen maken.

We financieren en/of ondersteunen topsport- en opleidingsprogramma's onder regie van de sportbond. We streven ernaar sporters vanaf 8 jaar voor het podium t/m de transitie naar een carrière na de topsport een kwalitatief en kwantitatief mondiaal concurrerend programma aan te bieden (zie figuur B4). Dit programma, en de bijbehorende begeleiding en voorzieningen, is niet alleen gericht op het verbeteren van de sportieve prestaties, maar daarnaast op de andere factoren die bijdragen aan een langere succesvolle loopbaan (zie figuur B5). De opleiding tot het vak van topsporter vindt plaats op basis van sport specifieke meerjaren opleidingsplannen. Daardoor kunnen sporters integraal en passend bij de opleidingsfase opgeleid worden, op zowel sporttechnische als niet-sport technische thema's.

Figuur B4: De weg naar het podium en sportplezier

Figuur B5: De weg naar een (nieuwe) carrière

Speerpunten 2017+

Vier jaar geleden hebben we de keuze gemaakt om te gaan focussen in de ondersteuning en financiering van topsportprogramma's. Deze lijn trekken we op basis van bovenstaande stappen door. Vanaf 2017 zetten we ten opzichte van de Sportagenda 2016 vooral in op het realiseren van:

- Kwalitatief en kwantitatief mondiaal concurrerende opleidingsprogramma's onder regie van de sportbond vanaf **8 jaar voor het podium** tot en met de aanvang van een nieuwe carrière;
- Programma's en adequate begeleiding voor topsporters, die niet alleen het sportieve prestatieniveau verbeteren, maar ook alle andere factoren die bijdragen aan een langere succesvolle loopbaan (**duale carrière**);
- Financiële en materiële ondersteuning gericht op het **beroep topsporter** voor de groep topsporters die deel uitmaakt van de focusprogramma's;
- Afspraken met topsporters, bonden en andere stakeholders over de **gedragingen en inspanningen van topsporters** behorend bij het hebben van een topsportstatus en het verkrijgen van voorzieningen.
- Verder integreren en verhogen van de kwaliteit van de **Paralympische topsportprogramma's** binnen de Nederlandse topsportstructuur.
- Het structureel verzamelen en ontsluiten van kwalitatieve, kwantitatieve en financiële **data** ten behoeve van de focusprogramma's en NOC*NSF;
- Een vervolg op de **Studie Top 10** als basis voor de toekomstige topsportstrategie;
- Een efficiënte en transparante inzet en financiering van **prestatie ondersteunende specialisten** binnen de focusprogramma's.
- Permanente ontwikkeling en educatie van coaches, prestatie ondersteunende specialisten en topsportcentra van regionaal tot nationaal niveau (**TeamNL Academy**).

Wat gaan we daarvoor doen?

De uitvoering hiervan loopt via de volgende programmatische lijnen c.q. inspanningen:

- Topsportinfrastructuur & duale carrière
- Talentontwikkeling
- Athlete Services
- Coaches & Technisch Directeuren
- Topsportmedisch
- High Performance Services
- Sportintelligence
- Anti-doping
- Wetenschap & innovatie
- Uitzendingen

Voor de uitwerking van deze inspanningen wordt verwezen naar deel III.

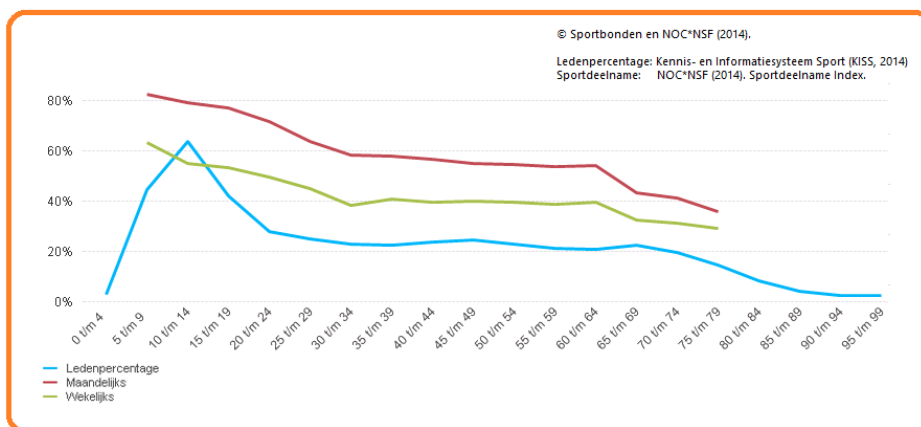
C. SPORTPARTICIPATIE

Inleiding

De sportparticipatie in Nederland behoort tot één van de hoogste van de wereld. Sinds januari 2013 meet NOC*NSF maandelijks het sport- en beweeggedrag van de Nederlander. Elke maand zijn er circa 9 miljoen Nederlanders die minimaal één keer per week één of meerdere sporten beoefenen. De sportparticipatie stijgt licht, echter de manier waarop wordt gesport vertoont steeds meer diversiteit en flexibiliteit.

De samenleving verandert sterk en in hoog tempo, de wereld van sport verandert, organisaties in en om de sport veranderen en de historisch gegroeide financiering staat onder druk. Deze veranderingen zijn van grote invloed op de manier waarop de Nederlander sport beoefent en beleeft.

In de Sportagenda 2016 stond de ambitie om meer mensen te laten sporten centraal. Dit is een definitieve koerswijziging geweest van de sportbonden en NOC*NSF om niet enkel en alleen te streven naar meer leden. De waarde van het traditionele lidmaatschap van een sportclub en een sportbond is nog altijd groot. Het zit verankerd in onze cultuur dat kinderen zich aansluiten bij een sportvereniging om samen met vriendjes met plezier te sporten. Naarmate de Nederlander ouder wordt sport hij minder en/of significant minder vaak bij een sportclub (Figuur 1). De behoefte en verwachting van de sporter verschilt dan in toenemende mate van de invulling van het lidmaatschap door een sportclub of sportbond. Veel volwassen Nederlanders sporten bij een commerciële aanbieder of op eigen gelegenheid. De kritische consument verwacht meer dan voorheen kwaliteit, flexibiliteit en toegevoegde waarde.

Figuur C1: Sportdeelname niet-clubgebonden en lidmaatschappen

De sportinfrastructuur in Nederland, met als fundament de sportbonden en verenigingen, geeft dus maar gedeeltelijk invulling aan de sportbehoefte van de Nederlander. Geïnspireerd en gefaciliteerd door de 'transitie in de sport'-beweging gaan de sportbonden en NOC*NSF zich aanpassen aan de veranderende marktomstandigheden. Het maximaliseren van binding, leveren van toegevoegde waarde, klanttevredenheid en het uitvinden van nieuwe bindingsvormen zijn nieuwe sleutelbegrippen om de Nederlander duurzaam aan het sporten en sportief bewegen te krijgen.

Sportbonden en NOC*NSF gaan er voor om zoveel mogelijk mensen actief en duurzaam aan het sporten te krijgen, ongeacht of dat in georganiseerd verenigingsverband gebeurt, in een ander (individueel) verband, met partnerships met andere aanbieders of hoe dan ook. We willen het voor iedereen in Nederland mogelijk te maken om op zijn of haar manier met veel plezier te kunnen

sporten, waar en wanneer dan ook. Het is aan de sporter zelf om te bepalen op welke manier hij zich wil gaan verbinden of verenigen.

De sport is niet van ons (sportbonden en NOC*NSF) maar van iedereen. Niet het instituut (sportbond of -vereniging) staat centraal maar het individu dat wil sporten. De huidige (infra)structuur van de sport hoeft niet meer leidend te zijn voor de organisatie en beoefening van sport, maar is hier faciliterend aan. Sportbonden zetten gezamenlijk de schouders eronder om de huidige infrastructuur aan te passen en te verbinden met de niet-club gebonden sporters. Zo wordt de positie en waarde voor hun eigen sport als waardevol gezien.

Om bovenstaande beweging effectief te kunnen faciliteren wordt de sportparticipatie ambitie van de Nederlandse sport: 'het verhogen van de tevredenheid of, anders gezegd, het sportplezier van de sporter'. Het beoogde effect daarvan is dat meer Nederlanders wekelijks sporten over een langere periode in hun leven.

De Sportagenda 2017+ onderschrijft de onderstaande transitie bewegingen die hiervoor noodzakelijk zijn:

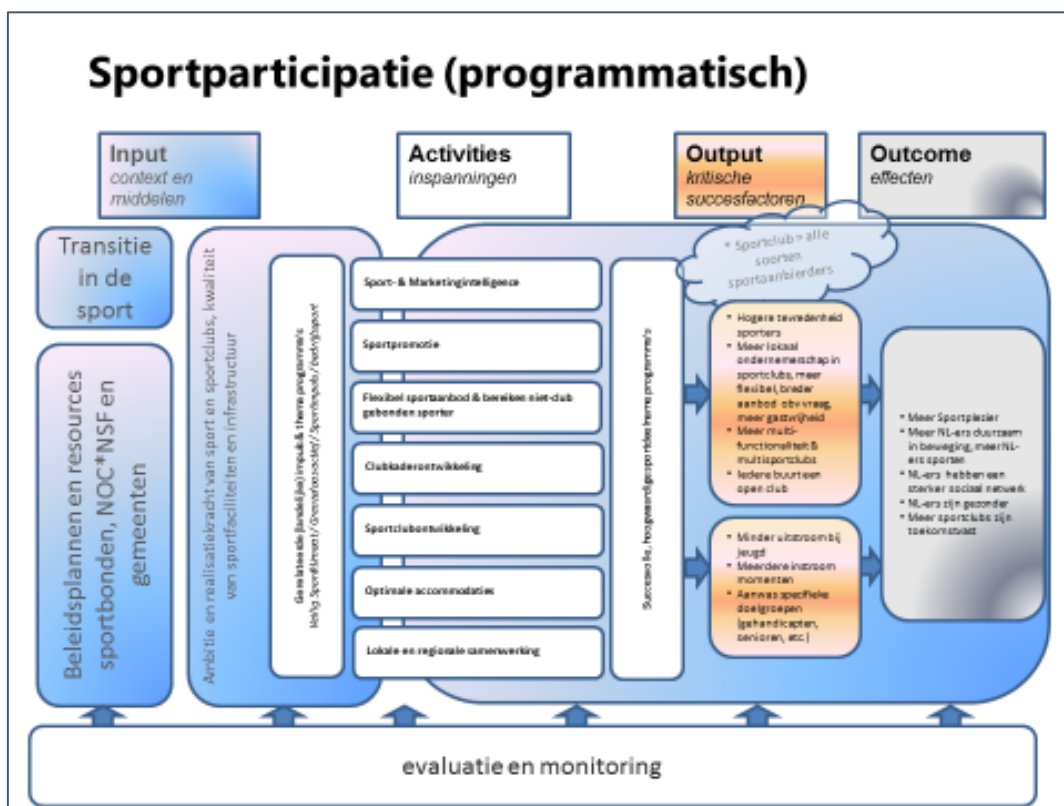
- Echt te weten wie de (potentiële) sporter is en wat hem/haar beweegt;
- Meer samenwerking (sporttak overstijgend / gemeenten en andere partijen);
- Organisaties dienstbaar maken aan de sport en de sporter;
- Gezamenlijke programmatische sturing van collectieve middelen;
- Loslaten van ledendefinitie als basis voor financiering;
- Meer oog hebben voor en inspelen op de behoeften van de maatschappij waar de sport invulling aan kan geven;
- Ontwikkelen van nieuwe verdienmodellen voor verenigingen en bonden

Waar in moeten we uitblinken?

Het gezamenlijke Sportparticipatie programma is gebaseerd op een netwerk van doelen en inspanningen (zie figuur 2). Om te komen tot het uiteindelijke effect, een hoge(re) tevredenheid en sportplezier, zijn de volgende kritische succesfactoren opgesteld voor de sportparticipatie inspanningen:

- Toename tevredenheid
Door het consequent en frequent meten van, luisteren naar en inspelen op de behoefte en tevredenheid van de (potentiele) sporter, trainer, instructeur, scheidsrechter, bestuurder en sportondernemer.
- Meer lokaal ondernemerschap, gastvrijheid in sportclubs, flexibeler en breder aanbod
Versterking van clubbestuurders en sportondernemers; sportclubs stimuleren en begeleiden bij het ondernemen en in laten spelen op de behoefte van de achterban en de eigen buurt.
- Iedere buurt een open club, versterking maatschappelijke impact sport(clubs)
Sportclubs die uitnodigend zijn binnen hun leefomgeving en inspelen op de behoefte van haar leden, achterban en de buurt floreren en generen lokaal veel sportplezier en duurzame sportparticipatie. Cruciaal wordt ook de specifieke aandacht vanuit de sportclub voor bedienen van de niet-clubgebonden sporter in de buurt.
- Minder uitstroom (14-24 jaar) en aanwas specifieke doelgroepen (gehandicapten, 50+, senioren, etc.) in de sport
Door te investeren in het gebruik van data, sport en marketing intelligence; kansen van digitalisering actief benutten. Specifieke aandacht voor op maat productontwikkeling en leveren van toegevoegde waarde voor de niet-club gebonden sporter door in te spelen op de vraag en behoefte.

- Hoge kwaliteit van accommodaties, meer multifunctionaliteit van sportparken en -faciliteiten
Sportparken en -voorzieningen die 7 dagen per week, 16 uur per dag in gebruik zijn faciliteren de behoefte van de lokale leefomgeving. Samenwerking tussen sportclubs die gebruik maken van dezelfde voorzieningen is hierbij cruciaal.
- Benutten van hoogwaardige (sport)evenementen en de openbare ruimte
De vele evenementen (bv kalender 2016: 2000 loopevenementen en 3000 fietsevenementen) zijn een middel om wekelijks sportief te zijn te ondersteunen en sportplezier breed te laten zien. Evenementen en openbare ruimte bieden veel mogelijkheden voor sportbeoefening door (niet-clubgebonden) sporters.
- Lokale/regionale samenwerking en gedeeld eigenaarschap
Versterking van samenwerking sportbonden, gemeenten, sportorganisaties, sportclubs en samenwerking binnen de gemeenten (sport met onderwijs, bedrijfsleven, zorg/welzijn). Lokale initiatieven worden vanuit het landelijke versterkt en het lokale laat zich laten inspireren door landelijke ontwikkelingen.

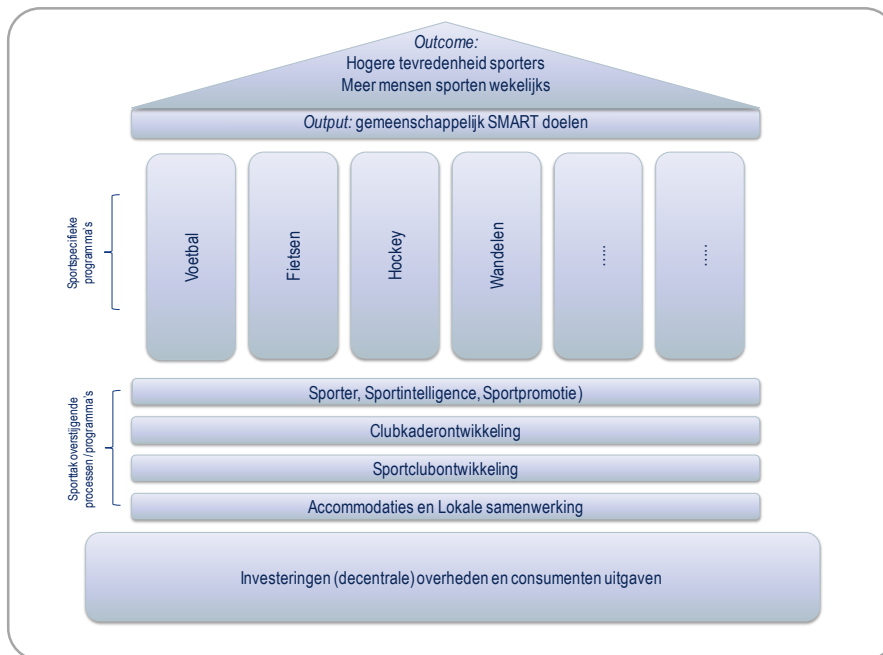

Figuur C2: Programma Sportparticipatie, het netwerk van doelen (succesfactoren) en inspanningen

Strategie

Vanaf 2017 kiezen de sportbonden en NOC*NSF voor een gemeenschappelijke integrale aanpak om het sportplezier te verhogen. Hiermee verwachten we meer Nederlanders aan het sporten en het bewegen te krijgen. Dit betekent dat de sport specifieke en sporttak overstijgende programma's en processen zowel inhoudelijk als financieel aantoonbaar elkaar versterken en verrijken.

De gemeenschappelijke doelen en verschillende programma's en processen vormen daarmee een netwerk van inspanningen (figuur 3).

Figuur C3: de verschillende sport specifieke programma's en sporttak overstijgende programma's/ processen

Het integrale sportparticipatie programma van de sportbonden en NOC*NSF is onder te verdelen in drie hoofdpakketten:

- I. Succesvolle, hoogwaardige, sport specifieke programma's:
 - Ontwikkelen van de tak van sport, versterken van de specifieke sportinfrastructuur (producten / diensten / accommodatie / clubkader)
 - Op basis van de levensloop van de sporter in een sport
 - Verhogen tevredenheid binnen de eigen sport

- II. Sporttak overstijgende programma's en processen:
 - Faciliteren van de sport specifieke sportparticipatie programma's
 - Uitvoeren (bestaande) tak van sport overstijgende programma's en processen
 - Versterkt door specifieke programma's (VSK, grenzeloos actief etc.)

- III. In samenwerking met andere stakeholders lokaal (gemeenten, bedrijfsleven en andere (sport)organisaties):
 - Samenwerking is succesfactor voor slagen van sportparticipatie programma's landelijk, regionaal en lokaal
 - Actief verbinden van lokaal en regionaal sportbeleid en aan andere landelijke programma's en sportorganisaties, ook gericht op de inzet van sport voor maatschappelijke doeleinden.
 - Mogelijkheid om gezamenlijk inspanningen uit te voeren en succesvoller en effectiever te zijn (onder andere via combineren van middelen).

Wat gaan we daarvoor doen?

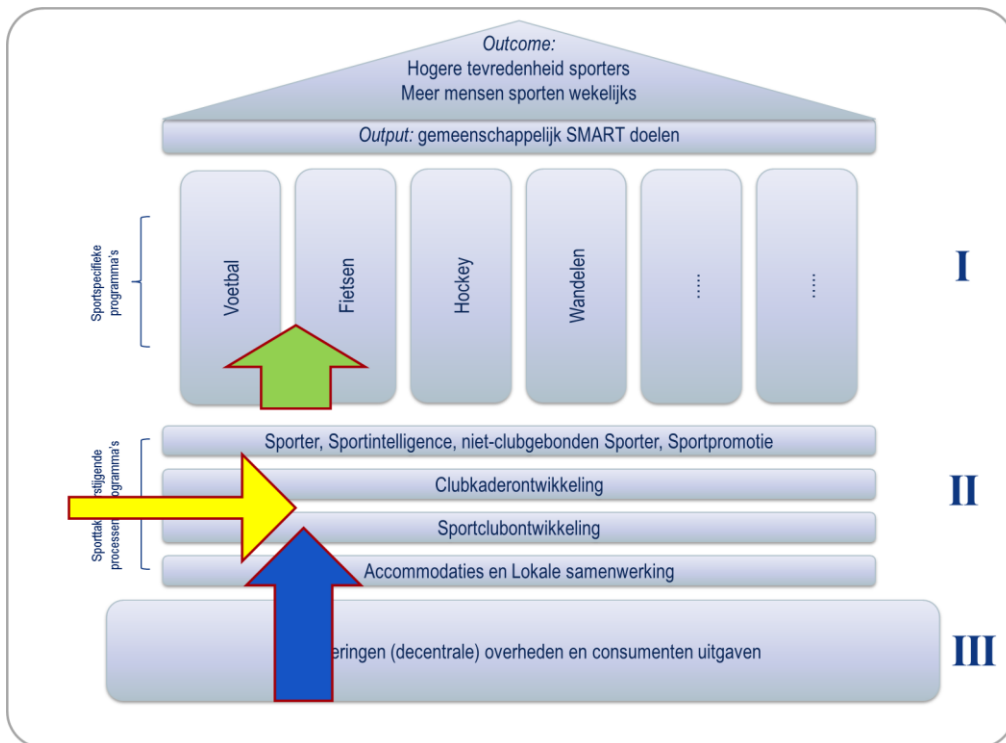
Om de Sportagenda doelen en de overkoepelende ambitie van meer tevreden sporters te realiseren voeren betrokken (sport)organisaties nu al diverse programma's, projecten en processen uit. Dit is een divers en complex netwerk aan inspanningen divers gefinancierd vanuit eigen (contributie) middelen, sponsorgelden. of subsidies van de rijksoverheid. Voorbeelden zijn de sportparticipatie programma's van de grote sportbonden, VWS programma's zoals 'Grenzeloos actief', 'Naar een veiliger Sportklimaat' en 'Sport en Bewegen in de Buurt (Sportimpuls en Buurt Sportcoaches)' maar ook operationele processen zoals de Academie voor Sportkader, loket bedrijfsport en het cluster

Volwassenensport. Bovendien, en vanzelfsprekend, leveren de gemeenten en overige (lokale/regionale) sportorganisaties op diverse fronten een grote (financiële) bijdrage aan de sportparticipatie in Nederland. Met name op het gebied van sport- en beweegstimulering, samenwerking met andere sectoren zoals onderwijs en zorg, ontwikkeling en beheer sportaccommodaties en de inzet van de 2900 FTE Buurtsportcoaches. De inhoud van deze Sportagenda staat dus niet op zichzelf maar sluit aan op en voegt toe aan dat wat er al leeft en reeds gebeurt. Met de sportparticipatie inspanningen uit de Sportagenda 2017+ beogen we voor alle betrokken partijen een duidelijke koers te varen met heldere en meetbare doelen.

De collectieve kansspelgelden vormen een klein gedeelte (circa 5 miljoen jaarlijks) van het totaal aan investeringen in de sportparticipatie in Nederland (circa 1,5 miljard jaarlijks). Deze inspanningen zijn daarmee niet alles omvattend, maar wel richtinggevend, voor het complete netwerk van doelen en inspanningen met betrekking tot Sportparticipatie (met name sporttak overstijgend).

1. Succesvolle, hoogwaardige sportparticipatie programma's
Primaire doel is sterke takken van sport te hebben, met voor de tak van sport specifieke en tastbare producten, diensten en activiteiten, die direct of indirect voor een verhoging van tevredenheid en het sportplezier zorgen.
(allianties van) Sportorganisaties rondom een specifieke tak van sport (of relevant cluster van diverse sporten) werken intensief samen op overlappende kernactiviteiten..
2. Sporttak overstijgende programma's en processen
Primaire doel is sporttak overstijgend inspanningen uit te voeren die zowel faciliterend/ondersteunend zijn aan de sport specifieke programma's als ook direct een bijdrage leveren aan de verhoging van tevredenheid en sportplezier. Alle bonden kunnen op basis van eigen prioriteiten en mogelijkheden meedoen aan één of meerdere van de collectieve programma's. Het gaat hierbij om:
 - a) Sport- & Marketingintelligence
 - b) Sportpromotie
 - c) Flexibel sportaanbod & bereiken niet-club gebonden sporter
 - d) Clubkaderontwikkeling
 - e) Sportclubontwikkeling
 - f) Accommodaties & infrastructuur
 - g) Lokale/regionale samenwerking

De (kansspel)middelen worden collectief de komende jaren met meer focus geïnvesteerd. Hier profiteren alle sportorganisaties (waaronder leden NOC*NSF) van. De sporttak overstijgende programma's en processen fungeren hiervoor als kapstok. Door deze middelen te bundelen met lokale/regionale en nationale investeringen en beschikbare middelen uit het bedrijfsleven zorgen we ervoor dat de sport beschikbare middelen gemaximaliseerd worden. Bijkomend voordeel is dat het rendement van deze middelen zo maximaal en de overhead minimaal is (figuur 4). Het streven voor leden van NOC*NSF is om op termijn (op het gebied van sportparticipatie) onafhankelijker te zijn van de kansspelmiddelen. Deze middelen kunnen dan meer ingezet worden als maatwerkbudget/ investeringsfonds om marktfalen te compenseren en nieuwe ontwikkelingen te stimuleren.

Figuur C4: sporttak overstijgend financieren, bundelen met overige investeringen en lokaal laten renderen

Voor de uitwerking van deze inspanningen wordt verwezen naar deel III.

D. FINANCIERING VAN SPORT

Inleiding

Het creëren van en bijdragen aan optimale sportomstandigheden, om te komen tot excellente topsportprestaties en een hoge sportparticipatie, vereist een sterke branche met stevige en betrouwbare actoren. Een financieel gezonde sector met oog voor (behoud van) diversiteit en pluriformiteit is hiervoor een belangrijke randvoorwaarde.

De verantwoordelijkheid hiervoor ligt primair bij NOC*NSF en de sportbonden. Als we voldoende meerwaarde bieden, zullen voldoende leden, beoefenaren van onze takken van sport en bedrijven zich aan ons binden en voor deze meerwaarde betalen. Zoals eerder beschreven vereist dit in toenemende mate bundeling van krachten, vanuit de overtuiging dat de dit leidt tot enerzijds hogere opbrengsten en anderzijds tot meer efficiency (o.a. lagere kosten).

Zoals we in de afgelopen jaren gemerkt hebben, verandert niet alleen de maatschappij en de sport in hoog tempo, maar (mede daardoor) ook het financiële speelveld waarbinnen wij opereren:

- Het traditionele lidmaatschap met contributie staat onder druk. Er ontstaan talloze nieuwe vormen van binding en het van daaruit genereren van inkomsten uit beoefenaren;
- In het verlengde van het voorgaande, wijzigen de taken en activiteiten van sportorganisaties en ontstaan nieuwe exploitatie – en verdienvraagstukken en – modellen;
- Waar voorheen bedrijven zich aan sport(organisaties) bonden voor meer naamsbekendheid, zijn private investeerders in toenemende mate geïnteresseerd in sportparticipatie en in de data waarover de sport beschikt;
- De kansspelmarkt zal de komende jaren veranderen en verder 'open gaan'. Hierdoor ontstaan zowel nieuwe kansen, maar ook dilemma's voor de sport;
- Politieke opvattingen over de betekenis van sport en publieke investeringen hierin zijn continue aan verandering onderhevig. De taak- en rolverdeling tussen landelijke en lokale overheden wijzigt/verschuift, mede ook beïnvloed door het economische klimaat.

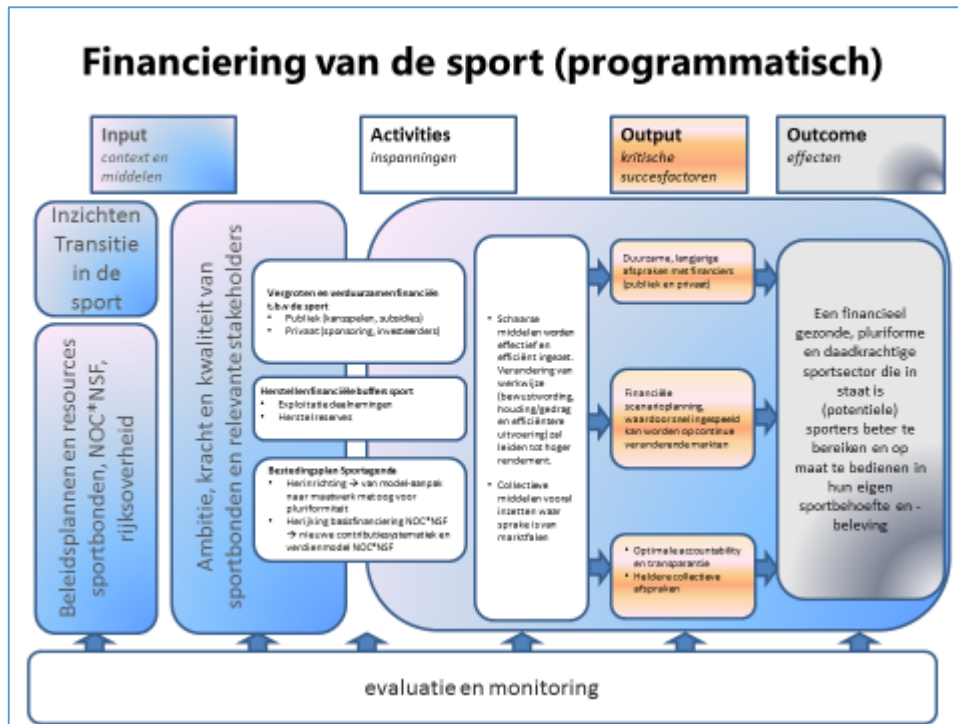
Sportbonden en NOC*NSF kunnen een aantal financieel-economische zaken (direct) beïnvloeden, maar veel factoren ook niet of maar beperkt. De kracht van sport staat buiten kijf, maar de wijze waarop we deze zo goed mogelijk kunnen inzetten en verzilveren is een complexe opdracht.

Waar gaan we voor?

We werken continue aan een financieel gezonde sportsector, die mede daardoor over voldoende kracht en kwaliteit beschikt om meerwaarde te blijven bieden. In de afgelopen jaren is een aantal inkomstenstromen verminderd en hebben we fors ingeteerd op de reserves die we in de goede jaren hebben opgebouwd. De komende jaren gaan we werken aan financieel herstel, waarbij we de totale inkomsten van sportbonden en NOC*NSF in eerste instantie terugbrengen naar het niveau van 2013. Van daaruit proberen we ook scenario's en concrete initiatieven te ontwikkelen om onze financiële mogelijkheden en slagkracht verder te vergroten. We doen dit langs 3 inspanningslijnen:

- Verduurzamen en vergroten publieke en private inkomsten/investeringen
- Herstellen financiële positie en buffers van sportbonden en NOC*NSF
- Herinrichten van de wijze waarop collectief beschikbare gelden (Bestedingsplan) worden ingezet (op basis van de bouwstenen in de Sportagenda 2017+)

Voor de uitwerking van deze inspanningen wordt verwezen naar deel III.

Figuur D1: Programma Financiering van sport: het netwerk van kritische succesfactoren en inspanningen

Strategische keuzes

Bij de investeringen vanuit collectief beschikbare middelen, gelden de volgende uitgangspunten vanaf 2017:

- Sportbonden en NOC*NSF dienen de basis(activiteiten) van hun organisatie te financieren uit eigen middelen. De traditionele kerntaken zoals belangenbehartiging, regelgeving, PR/promotie, competities, uitvoering kaderopleidingen, ledenondersteuning (tak van sport specifieke VO/ledenservice) dienen niet afhankelijk te zijn van subsidies en/of collectieve gelden. Financiering dient plaats te vinden vanuit de afnemers van de genoemde diensten: sporters, verenigingen, leden, klanten, samenwerkingspartners.
- Collectief beschikbare middelen wordt zoveel mogelijk ingezet t.b.v. de realisaties van de ambities, doelstellingen en de hiervoor benodigde inspanningen uit de Sportagenda. Dit betreft op hoofdlijnen 3 investeringslijnen:
 - **Investeringen in randvoorwaarden/inspanningen t.b.v. topsport**, vanuit de vaststelling dat een optimaal topsportprogramma (dat gericht is op een selecte groep sporters) slechts voor een deel (=eigen bijdrage) te financieren is uit eigen bijdragen vanuit de verantwoordelijke organisatie(s).
 - **Investeringen in randvoorwaarden/inspanningen t.b.v. sportparticipatie**, vooral in die activiteiten die niet volledig uit directe-afnemersbijdragen (c.q. profijtbeginsel) gefinancierd kunnen worden. Bijvoorbeeld: werving en behoud moeilijk bereikbare doelgroepen (sporters en kader), co-financiering in publieke investeringen in sportinfrastructuur, etc.
 - **Investeringen in randvoorwaarden/inspanningen t.b.v. versterking van de sportsector**, met name waar inspanningen niet direct aan een specifieke tak van sport gelieerd zijn en niet direct/volledig uit reguliere sportersbijdragen gefinancierd kunnen worden. Onder andere: integriteit en kwaliteitsbeleid, veiligheid, antidoping, nationale en internationale belangenbehartiging, vertegenwoordiging en representatie. Indien inspanningen slechts voor een aantal takken van sport relevant zijn, dient sprake te zijn van co-financiering (mede investeren vanuit die takken van sport).

- Bestedingsplangelden betreffen publiek-private middelen, waaraan hoge eisen gesteld moeten worden m.b.t. transparantie, accountability, doelmatigheid en efficiency. Daarbij dient balans gezocht te worden tussen langjarige zekerheid (met flexibiliteit en vanuit maatwerk) en frequente evaluatie & monitoring (met de hierbij behorende administratieve last).
- Bij wijzigingen in de inrichting van het Bestedingsplan die leiden tot grote wijzigingen in verdeelmechanismes en uitkomsten:
 - Zal een adaptatie/overgangsperiode worden gehanteerd
 - Zal waar mogelijk gestart worden vanuit budgetneutraliteit, dan wel wordt een overgangsregeling bepaald (let op: binnen bestaand budget, extra onttrekkingen uit de reserves zijn niet mogelijk)
 - Zullen eventuele (personele) knelpunten op basis van solidariteit gezamenlijk opgelost worden.

Overige (kern)activiteiten van sportbonden en NOC*NSF

Naast het hiervoor beschreven gezamenlijke programma, hebben sportbonden en NOC*NSF ook nog eigen(standige) activiteiten, bijvoorbeeld waar het gaat om de representatie, belangenbehartiging, promotie/marketing, de organisatie en ontwikkeling van hun eigen tak(ken) van sport. De Sportagenda 2017+ heeft een aantal domeinen beschreven waar bundeling van krachten, ook op de genoemde taken, zal plaatsvinden.

Een belangrijke kerntaak van NOC*NSF is *Belangen Behartiging Leden* (conform kerntakendiscussie 2011). Deze is de afgelopen jaren vormgegeven langs de volgende componenten:

- Representatie: Internationale en nationale vertegenwoordiging
- Beïnvloeding/lobby op 3 niveaus:
 - Internationaal (IOC, IPC, ANOC, EOC, EU, IF's met sportbonden)
 - Nationaal (kabinet, politiek, departementen, maatschappelijke organisaties)
 - Regionaal/lokaal (provincies, gemeenten)
- Platformfunctie voor leden van NOC*NSF t.a.v. kennisuitwisseling, beleidsontwikkeling binnen de vereniging. Hierin vallen onder andere, conform eerdere besluiten van de Algemene Vergadering: kennispunt Evenementen⁸ en het Vertrouwenspunt Sport
- Relatiebeheer met de leden en algemene advisering en ondersteuning bij de ontwikkeling en uitvoering van hun beleid

Conform de doelstellingen en resultaten, zoals beschreven binnen de bouwsteen 'Financiering van de sport', zullen deze activiteiten in toenemende mate gefinancierd worden uit ledeninkomsten (contributies) in plaats vanuit het Bestedingsplan Sportagenda. De activiteiten (en onderliggende strategie) en kosten hiervan, worden verankerd in de jaarplannen en begrotingen van de vereniging NOC*NSF.

⁸ De inspanningen en investeringen in het samenwerkingsverband 'Kracht van Sportevenementen' worden gecontinueerd

DEEL III – UITGEWERKTE INSPANNINGEN PER BOUWSTEEN

In deze bijlage zijn alle inspanningen uit de hiervoor beschreven bouwstenen (per bouwsteen) geordend en nader uitgewerkt.

A. ORGANISATIE VAN DE SPORT

Bestuurlijke ontwikkeling en governance

De huidige ontwikkelingen in de maatschappij en de sport vragen om bezinning op de wijze waarop sport georganiseerd wordt en hoe leiding gegeven wordt aan de organisaties die onderdeel uitmaken van het collectief van sportbonden en NOC*NSF.

De veranderende sport vraagt om veranderende bestuurders. Bestuurders die verbinden, die kwaliteiten van mensen zo goed mogelijk weten te benutten. Bestuurders die weten wat er speelt en tegelijkertijd eigenaarschap durven los te laten. Bestuurders die innovatie omarmen en samenwerken met de professionals en vrijwilligers binnen de bond, de eigen verenigingen en leden, andere sporten, bedrijven en gemeentes.

Naast eisen aan de persoonskenmerken en ontwikkeling van bestuurders, roept de ontwikkeling in de maatschappij ook op om op een andere wijze te kijken naar de leidende governance principes in de sport. Langs welke structuren hebben wij onze besluitvormingsprocessen ingericht, op welke wijze vindt inspraak en toezicht plaats, welke bestuursmodellen horen hierbij en hoe bevordert je ondernemerschap zonder voorbij te gaan aan de waarde van de verenigingsdemocratie? Nadenken over veranderingen in de maatschappij en de gevolgen voor de structuur waarbinnen je zaken georganiseerd hebt, is voor de sport absolute noodzaak.

Doelstelling(en)

- Nieuw leiderschap: verjonging, sturen op gedrag en ontwikkeling van mensen
- Nieuwe structuren: betere besluitvorming, toezicht en accountability, betere facilitering ondernemerschap

Resultaten

- Opzetten Bestuurdersacademie (opleidingen/leergang, kennis delen, intervisie)
- Ontwikkelen quota voor diversiteit besturen (man-vrouw, gemiddelde leeftijd), inclusief borging in Minimale Kwaliteitseisen
- Doorontwikkeling programma bijeenkomsten voor bestuurders (o.a. sportbestuurdersconferentie, intervisie voorzitters, penningmeestersoverleg, etc.)
- Onderzoekslijn naar werking en verbetering Governance in de sport, inclusief verbeteren instrumentarium
- Herijken Code Goed Sportbestuur

Betrokken partijen	Financiering	Relatie met andere inspanningen	Brondocumenten
Sportbonden & NOC*NSF Adviesgroep Sportbesturen Governance-experts / kennisinstellingen Sport & Zaken	Kerntaakfinanciering NOC*NSF Maatwerkbudget Brancheversterking Investeringen sportorganisaties	Bouwsteen Sportparticipatie – Kader & Begeleiding	White paper Adviesgroep Sportbesturen Visiedocument Stuurgroep Sport & Integriteit

	(implementatie / deelnemersbijdragen)		
	Start-up subsidie(s)		

Samenwerking en ondernemerschap

De sport maakt een omslag: van regels voor de sport naar regelen voor de sport. Dit vraagt om maximale ruimte voor innovatie en ondernemerschap. Niet in centrale en van bovenaf opgelegde programma's, maar juist door het faciliteren van de energie en het ondernemerschap die op alle niveaus in de sport ruimschoots aanwezig zijn.

We willen toe naar een klimaat waarin nieuwe initiatieven de ruimte kunnen worden geboden om tot wasdom te komen en waarin het juiste duwtje in de rug kan worden gegeven aan innovaties en samenwerkingsverbanden die de potentie hebben het verschil te maken.

Doelstelling(en)

- Het creëren van een klimaat en voedingsbodem waarin initiatieven gericht op samenwerking en ondernemerschap volop ruimte krijgen
- Kansrijke initiatieven worden sneller gesignaleerd en gefaciliteerd: minimum aan regie en drempels
- Werken vanuit de kracht van en samenwerking met relevante netwerkpartners binnen en buiten de sportsector

Resultaten

- Inrichten van een investerings-/innovatiefonds, beschikbaar voor een breed scala aan initiatieven en samengesteld vanuit meerdere bronnen. Mogelijke investeringsvormen (participatie-aandeel, lening, gift).
- Afspraken met investeerders/partners, ontwikkelen inhoudelijke kaders (doelen, criteria, , procedures, etc.).
- Aanboren van nieuwe en het versterken van bestaande netwerken, binnen de sport maar ook met andere sectoren. Betreft algeheel gedrag en houding van alle mensen en programma's in de sport.

Betrokken partijen	Financiering	Relatie met andere inspanningen	Brondocumenten
Sportbonden & NOC*NSF Publieke en private investeringspartijen (overheden, bedrijven)	Maatwerkbudget Brancheversterking Publieke en private investeringen	Bouwsteen Financiering van de sport: <ul style="list-style-type: none"> • Vergroten en verduurzamen financiering • Inrichting Bestedingsplan 	Programmaplan Transitie in de Sport

Benutten menselijk kapitaal

Een belangrijke les die de transitiebeweging ons leert, is dat het in veel gevallen de kwaliteit van de mensen is die het verschil maakt. De juiste mensen met de juiste kwaliteiten op de juiste plek zorgen voor vernieuwing, doorbraken en tastbare resultaten. Investeren in de ontwikkeling, inzetbaarheid en mobiliteit van de medewerkers in de sport is daarmee een absolute randvoorwaarde om de inhoudelijke ambities te kunnen realiseren.

De afgelopen jaren is een breed instrumentarium ontwikkeld aan HR-diensten, zowel door NOC*NSF en bonden, als door samenwerkingspartners als de WOS, het Mobiliteitspunt Sport en het

Arbeidsmarktfonds Samen Presteren. De komende jaren staan nadrukkelijk in het teken van het bundelen van deze instrumenten en vervolgens gezamenlijk zorgdragen voor implementatie en toepassing hiervan.

Doelstelling(en)

- Mensen zijn in beweging en ontwikkelen zich gericht op het vergroten van de kwaliteit op het gebied van inzetbaarheid, ontwikkeling en leiderschap in veranderende omgeving).
- Het vergroten van de flexibele inzet in de sport, door het vergroten van de mobiliteit en te zorgen voor een flexibel inzetbare groep mensen.

Resultaten

- Opzetten Loopbaan- en Ontwikkelpunt Sport (samenbrengen en doorontwikkelen SportMobiliteitspunt, SportAssist, flexibele schil, opleidingen in de sport, werkenindesport.nl, etc.)
- Ontwikkellijn en –programma’s voor medewerkers-middenkader-management-directeuren-bestuurders/toezichhouders
- Ontwikkelen middelmanagement leidinggeven aan loopbaan & ontwikkeling
- Opleiden en inzetten kern van professionele coaches en adviseurs HR in de sport
- werkenindesport.nl als communicatieplatform
- Matchen vraag en aanbod medewerkers in de sport (weten waar ruimte / vacatures / behoefte invulling werkplekken is en komt)
- Implementatie bestaand HR-instrumentarium in organisaties (aangepast aan nieuwe tijd, basiskwaliteit organisaties, maatwerk)

Betrokken partijen	Financiering	Relatie met andere inspanningen	Brondocumenten
Sportbonden & NOC*NSF	Kerntaakfinanciering NOC*NSF + Maatwerkbudget	Bouwsteen Topsport - Topsportinfrastructuur	Programmaplan HR in de Sport
HR-partners in de sport: WOS, vakbonden, Samen Presteren, Randstad	Brancheversterking Investerings HR-partners	Sportparticipatie - Lokale en regionale samenwerking	Programmaplan Transitie in de sport
Opleidings- en onderwijsorganisaties	Deelnemersbijdragen Subsidies (opstart nieuwe onderdelen)		

Kennis van de branche

De beschikbaarheid van en toegang tot de juiste kennis – en databronnen is onontbeerlijk om gedegen en gefundeerde keuzes te maken voor de toekomstige ontwikkeling van de sport. Of het nu gaat om verbetering van topsportprestaties, het vergroten van inzicht in het sport en beweeggedrag van consumenten, de rol van sport als middel voor het behalen van maatschappelijke doelstellingen of de zoektocht naar alternatieve financieringsbronnen, in alle gevallen speelt kennis een cruciale rol.

In alle inhoudelijke pijlers van de Sportagenda (topsport, sportparticipatie en financiering) wordt ingezet op de toepassing van kennis, data en intelligence om tot betere resultaten te komen. Binnen de inspanning Kennis van de branche wordt specifiek ingezoomd op de centrale coördinatie van doorsnijdende onderzoeksprogramma’s, de samenwerking met kennispartners (Kenniscentrum Sport, onderwijs, wetenschap) en de vertaling van relevante kennis en toegepast wetenschappelijk onderzoek naar de praktijk.

Doelstelling(en)

- Lerend vermogen organisaties vergroten
- Kennis valideren, verrijken en beter toepasbaar maken
- Betere vraagarticulatie, zodat we weten welke informatie we nodig hebben en hier ook gericht naar kunnen handelen
- Bevorderen samenwerking en deelbaar maken relevante kennis en data om de inzichten over en in de sport te vergroten

Resultaten

- Vergroten vaardigheden van medewerkers in de sport op het gebied van kennis en onderzoek door:
 - Mensen inhoudelijk te verbinden (medewerkers in de sport, maar ook daarbuiten)
 - Borging van deze vaardigheden in bestaande opleidingen en leergangen in de sport (bv. Introductie in de sport, talentprogramma, etc.)
 - Versterken van de platformfunctie van betrokken mensen op kennis en onderzoek
- (Laten) uitvoeren van onderzoeken en monitors (bv. bondenmonitor, sportaanbiedersmonitor, sportparticipatieonderzoeken, etc)
- Deelname/samenwerkingspartner in relevante onderzoeksprogramma's (NWO, Sportinnovator, etc.)
- Bevorderen van samenwerking en samenhang in de diverse inhoudelijke intelligence lijnen, al dan niet met behulp van doorontwikkeling Virtueel Dataplatform.

Betrokken partijen	Financiering	Relatie met andere inspanningen	Brondocumenten
Sportbonden & NOC*NSF Kennis- en onderzoeksinstellingen (o.a. partners zoals Kenniscentrum Sport) Opleidings- en onderwijsorganisaties	Kerntaakfinanciering NOC*NSF Investerings sportbonden (VDP) Maatwerkbudget Brancheversterking, Sportparticipatie, Topsport Onderzoeksbudgetten/subsidies kennisspartners	Bouwstenen Topsport, Sportparticipatie en Financiering → toegepaste intelligence	Programmaplan Transitie in de sport Sectorplan Sport, Onderzoek en Onderwijs

Sport en integriteit

Er wordt in toenemende mate een beroep gedaan op de sport om de eigen hygiëne en integriteit te bewaken. Bekende, maar ook sterk opkomende bedreigingen, zoals matchfixing, doping, corruptie, gebrek aan transparantie en onveilige situaties, dienen krachtig en effectief bestreden te worden. Sport is leuk, maar heeft ook een keerzijde, waartegen de sector maatregelen moet blijven nemen. De komende jaren wordt in dit verband uitvoering gegeven aan een integraal programma Sport & Integriteit, waarin wordt ingezet op zowel, preventie, detectie, handhaving als correctie.

Doelstelling(en)

Preventie

- In 2020 zijn werknemers in de sport, leden (sporters), functionarissen (bestuurders), trainers/coaches en topsporters zich bewust van het belang van integriteit en handelen zij hier naar.

Detectie

- Het melden van mistanden en onderzoek en waarheidsvinding naar deze misstanden is in 2017 sport breed geborgd en geprofessionaliseerd.

Handhaving (controle, toezicht)

- Positioneren van verwachtingen en maatregelen (zowel preventie, detectie en correctie) op het terrein van integriteit in de Minimale Kwaliteitseisen in 2017 en in overeenkomsten van sponsors en gemeenten met sportorganisaties/topsporters in 2020

Correctie

- Kennis over en uitvoering van tuchtrecht m.b.t. integriteitszaken (doping, matchfixing, seksuele intimidatie) is in 2018 geborgd, gecentraliseerd en geprofessionaliseerd.

Resultaten

- Opleiding en trainingen dilemma's integriteit en gedragscodes t.b.v. bestuurders, trainers/coaches, scheidsrechters en (top)sporters. O.a. e-learning, voorlichtingsbijeenkomsten, kennissessies
- Regelgevend kader op orde. O.a. inbedding in MKE, blauwdrukken tuchtregels
- Doorontwikkelen Vertrouwenspunt Sport: positionering, procedures, registratie
- Uitbreiden samenwerking Openbaar Ministerie (m.b.t. onderzoek en waarheidsvinding)
- Verbreden domein Auditing (nu alleen SI)
- Doorontwikkelen (doelgroepsgewijze) communicatie en risicomangement. Gedragscodes sport zijn bekend bij de doelgroepen en gewenste gedrag is ook de norm geworden.
- Vergroten financieringsbronnen t.b.v. uitvoering programma

Betrokken partijen	Financiering	Relatie met andere inspanningen	Brondocumenten
Sportbonden & NOC*NSF ISR Dopingautoriteit Openbaar Ministerie, justitie Experts Stuurgroep Sport & Integriteit	Kerntaakfinanciering NOC*NSF (contributie) Investerings sportbonden (implementatie/uitvoering) Bijdrage rijksoverheid op specifieke thema's Maatwerkbudget Brancheversterking,	Bouwsteen Sportparticipatie Inspanning Sportplezier (veilige sportomgeving) Bouwsteen Topsport: Antidopingbeleid	Visie- en programmadocument Sport & Integriteit Eerdere AV- besluitvorming- documenten o.g.v. anti-doping, tuchtrecht, matchfixing, VSK/SI

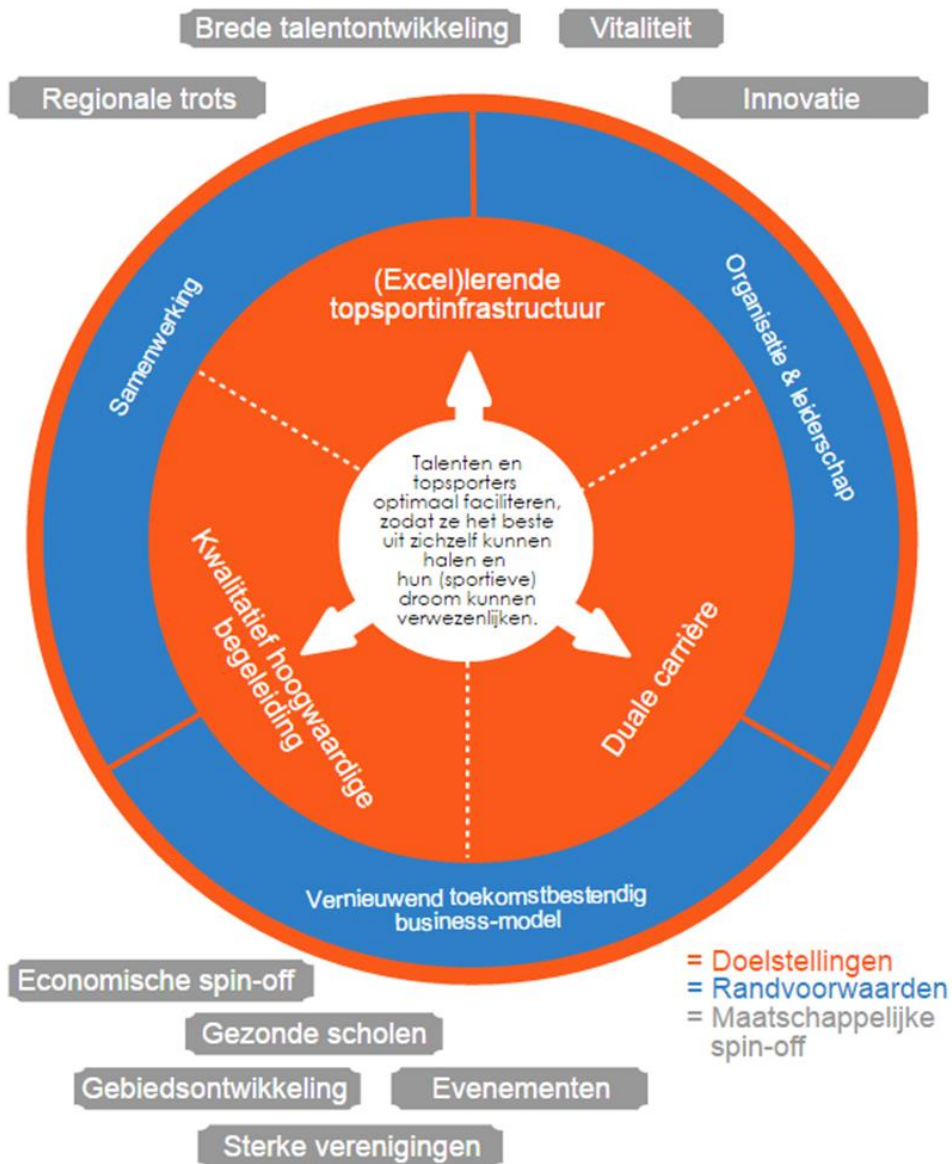
B. TOPSPORT

Topsportinfrastructuur & duale carrière

De afgelopen jaren heeft de Nederlandse topsportinfrastructuur een sterke ontwikkeling doorgemaakt. Waar voorheen veel naar andere landen werd gekeken is het nu tijd voor de volgende stap: een eigen 'Dutch Model' op maat. Cruciaal is dat van de eigen kracht wordt uitgegaan en de opgedane kennis en ervaring vertaald worden naar de unieke Nederlandse context. De route naar het podium is minimaal 8 jaar, vandaar dat er tot minimaal 2024 commitment nodig is van de sportsector en overige stakeholders als ministeries, onderwijs, gemeenten, provincies om deze visie te realiseren.

Doelstellingen en resultaten:

- Excellerende topsportinfrastructuur
 - Creëren en herijken van een fysieke topsportinfrastructuur met geaccrediteerde topsportcentra van regionaal tot nationaal van verschillende niveaus.
 - Topsport- en talentenprogramma's optimaal faciliteren op het gebied van trainen, studeren/werken en wonen van regionaal tot nationaal niveau.
 - Creëren van een (excel)lerende omgeving binnen elk trainingscentrum.
- Kwalitatief hoogwaardige begeleiding vanaf 8 jaar voor het podium tot en met de aanvang van een nieuwe carrière.
 - Effectieve en efficiënte opleidingsprogramma's onder regie van de sportbond vanaf 8 jaar voor het podium tot en met de aanvang van een nieuwe carrière.
 - Generieke doorlopende leerlijnen zijn sport specifiek geïntegreerd en geïmplementeerd in Meerjaren Opleidingsplannen.
 - De begeleiding van de topsporters vanaf 8 jaar voor het podium vindt plaats door coaches en experts die voldoen aan het vereiste functieprofiel en de benodigde competenties en achtergrond hebben.
- Het is voor iedere sporter mogelijk om een duale carrière na te streven. Iedere topsporter behaalt minimaal een startkwalificatie (een diploma havo, vwo, mbo niveau 2 of hoger of tot 18 jaar naar school).
 - Dual Career Statement gedragen door de sport, VWS, OCW en alle andere partners.
 - Sportbonden integreren duale carrière in hun meerjarenopleidingsplannen.
 - Alle onderwijsniveaus (PO, VO, MBO, HBO, WO) werken samen met de sport om een vloeiende doorstroom (doorlopende leerlijn) van topsporters, mogelijk te maken.
 - Binnen PO, VO, MBO, HBO en WO kunnen (top)sporters waar nodig flexibel onderwijs volgen (1), de studie volgen die bij ze past m.b.t. interesse en competenties (2), op het hoogste niveau hun sport beoefenen zonder disproportionele meerkosten voor sport of studie (3).
 - Vloeiende transitie naar een nieuwe carrière.
- Professionele decentrale topsportorganisaties werken samen met bonden en verschillende strategische partners (o.a. overheden en onderwijs) aan een ondernemend toekomstbestendig businessmodel. Deze randvoorwaarden en het in lijn brengen van diverse werkzaamheden ("system alignment") zijn essentieel om de resultaten te behalen en bovendien maatschappelijke spin-off te creëren.

AFBEELDING INTEGRALE VISIE OP TOPSPORTINFRASTRUCTUUR 2024

Vele stakeholders leveren in complexe samenwerkingsverbanden een bijdrage aan de huidige én toekomstige topsportinfrastructuur in Nederland

Betrokken partijen	Financiering	Relatie met andere inspanningen	Brondocumenten
Sportbonden & NOC*NSF CTO's/NTC's RTO's Provincies & gemeenten Onderwijs OCW/VWS Bedrijfsleven	Maatwerkbudget Topsport Overheden als provincies en gemeenten Bedrijfsleven/sponsors Onderwijs	Talentontwikkeling, Athlete Services, Sportontwikkeling, High Performance Services, Medisch, Innovatie, Transitie in de Sport, Topsportfinanciering, Organisatieontwikkeling in de Sport.	Integrale visie op de Nederlandse topsportinfrastructuur & duale carrière "DUTCH MODEL 2024" Accreditatie & visitatie topsportorganisaties NL 2016-2024

Talentontwikkeling

Doelstelling(en)

- Effectievere en efficiëntere opleidingsprogramma's onder regie van de sportbond

Resultaten

- Vergroten en delen van noodzakelijke kennis omtrent talentherkenning en –ontwikkeling binnen Nederland
- Voldoende doorstroom van talenten waarmee podium doelstellingen van bonden kunnen worden behaald
- Proactieve identificatieactiviteiten bij alle focusprogramma's
- Gespecialiseerde talentcoaches op alle opleidingsprogramma's vanaf 8 jaar voor het podium

Betrokken partijen	Financiering	Relatie met andere inspanningen	Brondocumenten
Sportbonden & NOC*NSF Onderwijs: VO, MBO, HBO en WO, KVLO en docenten LO, Onderzoeksinstellingen	Maatwerkbudget Topsport	Topsportinfrastructuur Coaches en Technisch Directeuren Athlete Services Bouwsteen Sportparticipatie – Clubkaderontwikkeling Sportparticipatie – Jeugd en Onderwijs	De weg naar het podium

Athlete Services

Doelstelling(en)

- Sterkere aansluiting tussen de programma-investeringen en de ondersteuning van topsporters;
- Ondersteunen van de topsporters die deel uitmaken van de focusprogramma's;
- Ondersteunen van topsporters die deel uitmaken van niet-focusprogramma's en een reëel perspectief hebben op een mondiale top-3 positie (op basis van maatwerkbesluit NOC*NSF);
- Het pakket aan voorzieningen voor de topsporters verder ontwikkelen, waarbij het accent de komende 4 jaar ligt op:
 - het aanbieden van basisvoorzieningen;
 - het samen met VWS professionaliseren van de stipendiumregeling;
- Ondersteunen van ex-topsporters in de transitie naar een nieuwe carrière, onder andere via een overbruggingsregeling en TeamNL Alumni.

Resultaten

- Per focusprogramma spreken bond en NOC*NSF af hoeveel en welke topsporters in aanmerking komen voor een Selectie-status. De Selectie-status is niet gekoppeld aan een prestatie-eis en komt in de plaats van de B-status. De Selectie-status geeft recht op een basispakket aan voorzieningen.
- Na het voldoen aan de afgesproken prestatienormen kunnen topsporters met een Selectie-status door de bond voor een A-status worden voorgedragen. De A-status geeft aanspraak op stipendium.
- Op basis van een maatwerkbesluit van NOC*NSF kan aan jonge topsporters met een Selectie-status en een uitzonderlijk prestatieperspectief een HP-status worden toegekend. De HP-status geeft aanspraak op stipendium.
- Topsporters met een mondiale top-16 positie en deel uitmakend van niet-focusprogramma's, kunnen door de bond worden erkend met een bondstatus (werktitel). Op basis van deze

erkenning kunnen betreffende topsporters onder andere beroep doen op topsport & onderwijsregelingen;

- Het huidige voorzieningenniveau wordt meer passend gemaakt bij het beroep van topsporter. Bijdragen aan een toekomstbestendige positie van NL Sporter en gratis lidmaatschap voor de topsporters in focusprogramma's met een Selectie-, A-, HP-status en sporters in niet-focusprogramma's die door de bond zijn erkend met een bondstatus (werktitel), maken hier onderdeel van uit.
- In het verlengde van de afspraken die met UWV zijn gemaakt in het kader van de werknemersverzekeringen, wordt de arbeidsrechtelijke positie van topsporters nader onderzocht en waar nodig geprofessionaliseerd;
- De financiering van de stipendium- en kostenvergoedingsregeling van het Fonds voor de Topsporter wordt samen met VWS toekomstbestendig gemaakt.
- Sporters zijn op verschillende manieren (gedragsregels, e-learning, voorlichting) meegenomen in de aspecten die horen bij het beroep topsporter. Met sporters, bonden en andere stakeholders zijn afspraken gemaakt over de gedragingen en inspanningen van topsporters behorend bij het hebben van een topsportstatus en/of het verkrijgen van voorzieningen. Het leveren van een bijdrage aan collectieve doelstellingen hoort hierbij.
- Iedere topsporter die zijn/haar topsportcarrière beëindigt en hulp nodig heeft bij de transitie naar een nieuwe carrière, wordt ondersteund in de transitie en het maken van de juiste keuzes binnen zijn/haar verdere loopbaan. Voor de ondersteuning in de transitie naar een nieuwe carrière wordt binnen de financiële mogelijkheden een passend ondersteuningsaanbod ontwikkeld, waarbij mentale begeleiding, medische begeleiding, loopbaanbegeleiding en werkbemiddeling, bijdrage levensonderhoud, bijdrage studie/omscholing, onderdeel zijn.

Betrokken partijen	Financiering	Relatie met andere inspanningen	Brondocumenten
Ministerie VWS	Maatwerkbudget Topsport	Topsportinfrastructuur	Statusreglement Topsporters
Sportbonden & NOC*NSF Fonds voor de Topsporter	VWS (volledige & separate financiering tbv Stipendium)	Talentontwikkeling Topsportmedisch Anti-doping High Performance Services	Uitkeringsreglement Stipendium
NL Sporter NOC*NSF Atletencommissie NVOD	Partners In Sport NOC*NSF (in natura bijdrage voorzieningen)	Sportintelligence Coaches & technisch directeuren	Uitkeringsreglement Kostenvergoeding
Overige Ministeries: SZW, OCW, Financiën, Buitenlandse Zaken			
UWV, Belastingdienst			
CTO's, NTC's, RTO's			
PINS en suppliers			

Coaches & Technisch Directeuren

Doelstelling(en)

- Verhogen van het rendement en de effectiviteit van topsport- en talentontwikkelingsprogramma's door het verbeteren van de kwaliteit van Technisch Directeuren, Bonds- en Talentcoaches.

Resultaten

- Versterken van de kwaliteit van coaches door het faciliteren van continue competentieontwikkeling, door het aanbieden van een aangepast Master Coach in Sports

programma. De aanpassingen gaan zowel om de vorm, als de inhoud, het horizontale/verticale programma en de toelating/deelname.

- Vergroten van de kwaliteit (bijscholing/ontwikkeling), het mandaat en ondersteuning van de Technisch Directeuren, door het aanbieden van een aangepast en op Technisch Directeuren afgestemd en toegespitst programma.
- Verbeteren van de formele opleidingsstructuur voor toekomstige topcoaches, zodat de kwaliteit en het aanbod van coaches wordt vergroot. Dit doen we door samen met de sportbonden en onderwijsinstellingen jaarlijks een sportoverstijgende Topcoach 4 en 5 opleiding, met voldoende aandacht voor Talentcoaching, in een topsportomgeving (zoals een CTO) te organiseren..
- Het realiseren van samenwerkingsovereenkomsten met sportbonden, CTOs en onderwijsinstellingen (HBO en MBO) over de Topcoachopleidingen.

Betrokken partijen	Financiering	Relatie met andere inspanningen	Brondocumenten
Sportbonden & NOC*NSF ASK Onderwijsinstellingen (HBO en MBO)	Maatwerkbudget Topsport	Bouwsteen Sportparticipatie: Clubkaderontwikkeling Topsportinfrastructuur	

Top sportmedisch

Doelstelling(en)

- Optimale topsportmedische begeleiding aanbieden voor toptalenten en topsporters, centraal en dicht bij de sporter.

Resultaten

- Medische begeleiding: topsportprogramma's werken met kleine kernteams voor dagelijkse trainingsbegeleiding, wedstrijdbegeleiding en individuele zorg
- Focus en toegankelijkheid: drempelloze basiszorg voor iedere topsporter / toptalent en extra medische begeleiding voor medaille programma's
- Organisatie en infrastructuur: clusteren van programma's op een beperkt aantal plaatsen met een beperkt aantal medische centra gekoppeld aan de topsportinfrastructuur van CTO's. Hier werkt een poule van artsen en fysiotherapeuten die worden gedreven door kwaliteitsverbetering
- Kwaliteit: focus op deskundigheidsbevordering van (para)medici, door opleiding, TeamNL masterclass Topsportartsen, TeamNL masterclass topsportfysiotherapeuten en behandeling van veel topsporters
- Financiering: gedeelde verantwoordelijkheid voor medische kosten.
- Onderzoek en innovatie: onderzoek naar behandeling en preventie van blessures en ziekten wordt aangemoedigd en waar mogelijk ondersteund

Betrokken partijen	Financiering	Relatie met andere inspanningen	Brondocumenten
Sportbonden & NOC*NSF Top sportmedische centra Zilveren Kruis Vereniging Sport Geneeskunde (VSG)	Maatwerkbudget Topsport Topsportpolis Zilveren Kruis	Topsportinfrastructuur Athlete Services Anti-doping	

High Performance Services

Doelstelling(en)

- Het versterken van topsportprogramma's door optimale voorlichting en/of begeleiding op de volgende expertisegebieden:
 - Fysieke training
 - Prestatiegedrag (incl. topsportleefstijl)
 - Voeding
 - Prestatietechnologie
 - Bewegingswetenschappen (inspanningsfysiologie, visual skills, biomechanica)
 - Ontwikkeling en ondersteuning coaches

Verkend zal worden of dit in de toekomst aangevuld zal worden met (deelgebieden van): sportintelligence, talentontwikkeling en talentidentificatie.

Resultaten

- Er bestaat een helder palet van voor topsportprogramma's beschikbare High Performance Services (HPS) op bovengenoemde expertisegebieden;
- Meer dan tevoren maken die HPS integraal onderdeel uit van de topsportprogramma's. We vinden ze dan ook stuk voor stuk terug in de investeringsplannen. Op deze wijze is ook de financiering transparant;
- Daar waar de HPS direct sporters raken (fysieke training, prestatiegedrag en voeding), is sprake van programma's voor de kolom vanaf 8 jaar voor het podium tot en met de prestatiefase (podium). In de jaren vóór het podium primair via de zogenoemde *leerlijnen*, daarna vooral via begeleiding op maat.
- Kwaliteit staat voorop. Op elk expertisegebied is op de gehele kolom "8 jaar voor podium tot podium" sprake van één gedragen filosofie. Die filosofie wordt, waar haalbaar, per topsportprogramma bewaakt door één expert. Die expert vult doorgaans zelf de begeleiding op maat in, de fasen daarvoor kunnen worden ingevuld door anderen;
- Het "aanbieden" van de HPS is effectief en efficiënt vormgegeven, mogelijk via een TeamNL Support Center. In ieder geval is er een helder loket voor het aanvragen van HPS met voor de verschillende expertises zoveel als mogelijk heldere en uniforme aanvraagprocedures als ook evaluatieprocessen.
- Ook de uitvoering van de HPS verloopt effectief en efficiënt. Het hebben van "residentiële experts" op CTO's die de kolommen overzien, is daarbij een serieuze optie. Inzet van HPS als weergegeven in investeringsplannen van bonden sluit dan – noodzakelijkerwijs – goed aan bij het aanbod van HPS als weergegeven in investeringsplannen van CTO's;
- Via de TeamNL Academy krijgt de noodzakelijke ontwikkeling van experts vorm. Hier vindt kruisbestuiving en intervisie plaats tussen de mogelijk via het TeamNL Support Center collectief beschikbare experts, eigen specialisten van bonden en waar mogelijk experts van commerciële ploegen. Binnen én tussen expertisegebieden. Collectief beschikbare experts dragen verplicht bij aan de invulling van coachopleidingen;

Betrokken partijen	Financiering	Relatie met andere inspanningen	Brondocumenten
Sportbonden, NOC*NSF CTO's	Maatwerkbudget Topsport	Wetenschap & Innovatie Infrastructuur Coaches & Technisch Directeuren	

Sportintelligence

De afgelopen jaren is steeds meer aandacht besteed tussen bonden en NOC*NSF aan het permanent monitoren en reviewen van de focusprogramma's. Hierbij wordt niet alleen gekeken naar hoe de

sporters zich ontwikkelen qua prestaties, maar wordt ook meer belang gehecht aan de kwalitatieve en financiële ontwikkeling van de focusprogramma's. In lijn met te nemen financieringsbeslissingen wordt steeds meer belang gehecht aan het in kaart brengen van de sporters en talenten (namen en rugnummers) die op korte, middellange en lange termijn de potentie hebben om te gaan presteren. Hiervoor is ontwikkeling van prestatie funnels per medailleonderdeel essentieel.

Doelstelling(en)

- Het structureel verzamelen en ontsluiten van kwalitatieve, kwantitatieve en financiële data ten behoeve van de focusprogramma's en NOC*NSF

Resultaten

- Jaarlijkse prestatie review van de focusprogramma's: wie zijn de sporters en talenten in de programma's en wat is de potentie van deze sporters op de korte, middellange en lange termijn.
- Het (door)ontwikkelen van prestatie funnels per medailleonderdeel (kwantitatieve monitoring).
- Het doorontwikkelen van het Topsporter Monitoring Systeem (kwantitatieve en kwalitatieve monitoring).
- Het ontwikkelen van sport specifieke prestatie analyse tools per sport (kwantitatieve monitoring).
- Jaarlijkse proces review van de focusprogramma's: het implementeren van een model voor het kwalitatief monitoren van de ontwikkeling van topsportprogramma's (KPI's en investeringsvoorwaarden)
- Benchlearning via benchmarking en het onderhouden van een internationaal netwerk
- Strategische toetsing van de top 10 ambitie

Betrokken partijen	Financiering	Relatie met andere inspanningen	Brondocumenten
Sportbonden & NOC*NSF Gracenote Liacs	Maatwerkbudget Topsport	Athlete Services Talentontwikkeling Infrastructuur High Performance Services Sport & Marketingintelligence	

Anti-doping

Doelstelling(en)

- Het vergroten van de bewustwording bij sporters, trainers en begeleiders over de risico's van het gebruik van doping.
- Een kwalitatief en kwantitatief hoogwaardig en efficiënt Nationaal Controle Programma

Resultaten

- De voorlichting over dopinggebruik maakt structureel en integraal onderdeel uit van de opleiding en (bij)scholing van topsporters, talenten, coaches en (medisch) begeleiders
- Een grotere omvang en diversiteit (qua type controles en inzet onder verschillende doelgroepen) van het Nationaal Controle Programma (ca. 2.200 controles in 2017 en ca. 2.500 controles in 2018). Daarnaast bepalen van de benodigde omvang van het Nationaal Controle Programma voor de lange termijn (vanaf 2019).
- Centralisatie van regelgeving en tuchtrecht.
- Randvoorwaardelijk: nieuwe samenwerkingsafspraken tussen overheid, sport en Dopingautoriteit (i.v.m. toekomstige dopingwetgeving).

Betrokken partijen	Financiering	Relatie met andere inspanningen	Brondocumenten
Sportbonden & NOC*NSF Dopingautoriteit VWS ISR Atletencommissie Klankbordgroep doping ASK	Rubriek / basisfinanciering 'Antidopingbeleid' VWS (via DA)	Athlete Services Topsportmedisch Bouwsteen organisatieontwikkeling: integriteit sportsector Bouwsteen Sportparticipatie: Clubkaderontwikkeling	

Wetenschap & innovatie

In een omgeving van toenemende prestatiedichtheid, is vernieuwing nodig om het verschil te maken. Meer en meer vergt het winnen van medailles op internationale podia evidence-based ondersteuning gedurende alle fasen in de carrière van topsporters. Dit vraagt om nieuwe inzichten en toepassing daarvan. Ofwel: wetenschappelijk gefundeerde kennis en innovatie. Daarbij geldt dat begeleiding van topsporters per definitie maatwerk is en de begeleidende experts optimaal zijn (bij)geschoold.

Doelstelling(en)

Het versterken van topsportprogramma's door wetenschappelijke ondersteuning en innovatie. Dit langs drie hoofdlijnen:

- De beste multidisciplinaire, specialistische begeleiding (deels vormgegeven als High Performance Services);
- Een optimale wisselwerking tussen kennisontwikkeling enerzijds en sportpraktijk anderzijds, ofwel goede (landelijke) coördinatie en integratie;
- Een dagelijkse trainingssetting voorzien van de benodigde infrastructuur (niet alleen fysiek) voor het succesvol en als vanzelfsprekend implementeren van (toegepaste) wetenschap en innovatie.

Resultaten

- Topsportprogramma's worden structureel ondersteund door (een netwerk van) gekwalificeerde experts;
- De inzet van experts maakt volwaardig onderdeel uit van topsportprogramma's en wordt dan ook gereflecteerd in de investeringsplannen van bonden;
- Waar echt relevant en noodzakelijk, zijn omgevingen (*fieldlabs*) ingericht waar embedded scientists en anderen, samen met sporters en coaches structureel metingen verrichten en innovaties testen;
- Er bestaat een *ecosysteem* met daarbinnen onder meer een sportwetenschappelijk kenniscentrum, een innovatieprogramma als ook een onderzoeksprogramma. De drie sluiten logisch op elkaar aan en zijn effectief;
- Het ecosysteem is voor technisch directeuren, coaches en hun staf helder en overzichtelijk. Zij weten hoe wetenschap en innovatie hun programma kan versterken, waar ze met vragen en ideeën terecht kunnen, wat ze mogen verwachten;
- Voor technisch directeuren, coaches en hun staf is ook helder (of op z'n minst vindbaar) welke sportgerelateerde onderzoeken lopen en wat uitkomsten daarvan zijn;
- Innovatie, toepassing van wetenschap en kennis op expertisegebieden als voeding – tot op een zeker niveau – maken deel uit van educatieprogramma's van coaches en hun staf. Dit via het Master Coach In Sports programma en mogelijk een TeamNL Academy voor coaches en hun staf (embedded scientists).

Betrokken partijen	Financiering	Relatie met andere inspanningen	Brondocumenten
Sportbonden, NOC*NSF CTO's Kennisinstellingen Topteam, Sportinnovator, NWO en SIA	Maatwerkbudget Topsport	High Performance Services Infrastructuur Coaches & Technisch Directeuren	

Uitzendingen

Doelstelling(en)

- Het optimaal organiseren van de uitzendingen van Nederlandse teams naar de Olympische en Paralympische Spelen, het Jeugd Olympisch Festival, de Jeugd Olympisch Spelen en de Europese Spelen.

Resultaten

- Coördineren van de organisatiebrede voorbereiding op en uitzending naar evenementen;
- Projectleiding en uitvoering van aan Olympische en Paralympische Spelen gerelateerde projecten.
- Er wordt een financiële bijdrage beschikbaar gesteld voor coördinerende werkzaamheden (uitgevoerd door het KNKV) ten behoeve van de World Games 2017, gericht op een goede afstemming tussen de deelnemende Nederlandse bonden en een professionele uitstraling naar buiten.

Betrokken partijen	Financiering	Relatie met andere inspanningen	Brondocumenten
NOC*NSF & sportbonden Atletencommissie NL Sporter Ministerie VWS en overige ministeries, zoals Algemene en Buitenlandse Zaken	Maatwerkbudget Topsport Bijdragen van IOC en organisatiecomités OS/PS	Internationale Zaken Juridische Zaken Prestatiemanagement Athlete services	IOC Charter IPC Handbook

C. SPORTPARTICIPATIE

1) Succesvolle, hoogwaardige, sportparticipatie programma's

Nederland heeft een aantrekkelijk sportlandschap met een breed aanbod aan sporten om van te genieten. Om te kunnen (blijven) voldoen aan de sportbehoefte van de Nederlander is het van belang dit landschap in optimale conditie te hebben en houden. De tevredenheid van de sporter of, anders gezegd het sportplezier, staat centraal. Het streven is om met tastbare producten, diensten en activiteiten direct of indirect een daadwerkelijke verhoging van het sportplezier en daarmee participatie te realiseren. Het draait hierbij om de ontwikkeling van de sport en niet van de sportorganisatie.

Doelstelling(en)

- Verhogen tevredenheid sporters met daarbij het beoogde effect van het stijgen van het aantal sporters in de betreffende tak van sport.

Resultaten

- Het hebben, uitvoeren en monitoren van een X aantal sportparticipatie programma's die bijdragen aan de doelen van de Sportagenda 2017+ en de ontwikkeling van de specifieke tak van sport.

Betrokken partijen	Financiering	Relatie met andere inspanningen	Brondocumenten
Sportbonden Overige sport(branche)organisaties	Sportparticipatie Maatwerkbudget Inkomsten sportbonden en andere organisaties	Sporttak overstijgende inspanningen	

2a) Sport- & Marketingintelligence

Data wordt in onze digitaliserende maatschappij van almaar groter belang, zo ook als het gaat over sportparticipatie en sportplezier in Nederland. Onder andere door middel van het gebruik van apps en 'slimme elektronica' leggen steeds meer mensen vast hoe hun sport- en sportief beweeggedrag eruit ziet. Buiten de genoemde digitalisering om, wordt er al jaren getracht de sportparticipatie in Nederland op een hoger niveau te krijgen. Inmiddels zijn er diverse monitoren en meetinstrumenten om de sportparticipatie te meten en trends in het (sport)gedrag van mensen te ontdekken en voorspellen. Er ligt een grote uitdaging om van 'terugkijken op basis van data' naar 'met data vooruit kijken en voorspellen' te gaan.

Vanuit de bestaande gegevens is duidelijk dat 26% van de Nederlandse bevolking is aangesloten bij een sportbond, terwijl in 2015 58% van de bevolking wekelijks aan de sport heeft deelgenomen. Op het vlak van deze sportparticipatie, die in tal van verschillende vormen plaats vindt, is veel data/informatie beschikbaar, maar is ook sprake van een steeds groter wordende vraag.

Doelstelling(en)

- Sportbonden, NOC*NSF en andere bij sport betrokken organisaties zijn zich bewust van de waarde die data heeft bij het kunnen realiseren van de doelstellingen op het gebied van sportparticipatie binnen de Sportagenda 2017+.
- Sportbonden, NOC*NSF en andere bij sport betrokken organisaties werken samen op het vlak van de verzameling en ontsluiting van data en onderzoeksresultaten.
- Het inzichtelijk maken van:
 - Sportparticipatie– zowel van club gebonden als niet-clubgebonden sporters –

- De behoefte van en het aanbod voor de (potentiële) sporters en sport betrokkenen
- De tevredenheid van sporters en sport betrokkenen
- De financiële waarde van data en deze benutten om externe financieringsbronnen aan te kunnen boren voor de sport

Resultaten

- Uitvoering geven aan (bestaande) operationele processen als KISS, Sportdeelname index, etc.
- Ontwikkelen van een cluster van betrokkenen dat op het gebied van Sports Intelligence een dienstverlenende en ondersteunende rol aan neemt ten aanzien van de sport.
- Op basis van huidige en mogelijk nieuw te ontwikkelen tools wordt de sportparticipatie minimaal maandelijks gepeild. Niet alleen landelijk en sporttak overstijgend, maar ook sport specifiek en lokaal.
- Koppelen van bestaande databronnen – sporttak overstijgend – maar ook binnen sport specifieke clusters.
- Profielschetsen/profilering ontwikkelen en toepassen op basis van reeds bestaande gegevens (vanuit ledengegevens en sportparticipatie onderzoek).
- Vanuit diverse bronnen verzamelen van data over het beschikbare sportaanbod. Sportclubs staan hierbij centraal, maar elke vorm van aanbod is relevant.

Betrokken partijen	Financiering	Relatie met andere inspanningen	Brondocumenten
Sportbonden en NOC*NSF	Sportparticipatie Maatwerkbudget	Sportparticipatieprogramma's sportbonden; Alle sporttak overstijgende inspanningen.	
Kennisinstituten (hoger onderwijs, wetenschap, Kenniscentrum Sport, CBS, onderzoeksbureaus, etc.)	Opbrengsten verkoop producten		

2b) Sportpromotie

Gezamenlijk de Nederlander laten zien en voelen hoe mooi sport en bewegen kan zijn. De nadruk ligt op het vieren van sport. Het bestaande sportpromotie landschap moet herijkt worden en worden omgeturnd naar een uitnodigende, uitdagend en vooral ook een geloofwaardige actieplan, logisch passend in het natuurlijke ritme van de sportclubs en de sporter. En niet geheel onbelangrijk: het moet Nederland stimuleren, verleiden en vooral betrekken bij de rijke mogelijkheden die er zijn om te sporten en bewegen, dichtbij in de buurt.

Daarbij is samenwerking tussen clubs, bonden, NOC*NSF en gemeenten cruciaal. Steeds terugkerende sportpromotie initiatieven zoals de week van het sportplezier en de Nationale Sportweek, en de 1-malige initiatieven rond bijvoorbeeld grote sportevenementen, worden met elkaar in verbinding gebracht tot een logisch geheel. De inzet wordt dat er een mediageniek jaarritme ontstaat, opbouwend naar een 'uitmarkt-gevoel' wat leidt tot een dynamisch en vrolijk startschot via een sportfestivalweek van het nieuwe sportseizoen. Vanaf mei kan de sport de inspiratie van een sportzomer benutten als een opmaat naar de Nationale Sportweek in september. De grote hoeveelheid evenementen die jaarlijks in Nederland plaatsvinden (bijv. ruim 5000 loop- en fietsevenementen in 2016) kunnen ook een rol in de sportpromotie spelen en dragen bij aan de wekelijkse sportdeelname van Nederlanders.

Doelstelling(en)

- Extreme promotie van sport als een 'way of life' en viering van sport en bewegen;
- Het stimuleren, verleiden en betrekken van alle Nederlanders bij de rijke sport- en beweegmogelijkheden;

- Het vergroten van de mogelijkheden voor verschillende stakeholders om hun aanbod te promoten;
- Het vergroten van het bereik door het betrekken van nieuwe 'distributie' mogelijkheden.
- Het vergroten van het inzicht over en de bereidheid van gemeenten om evenementen te ondersteunen als middel ter bevordering van sportplezier en sportparticipatie.

Resultaten

- Uitvoering activiteiten van de jaarlijkse sportpromotie kalender zoals de Week van het sportplezier, de Olympic Day, de Nationale Sportweek, de week van de scheidsrechter enz.
- Realiseren van een breed bereik via landelijke campagne achter sportpromotie kalender, gecombineerd met lokale activatie en communicatie;
- Pluriforme kanalen: naast sportclubs/sportaanbieders, ook retailers laten profiteren van de sportpromotie door gericht activatie te stimuleren.
- Meer kennis van het effect van sportevenementen op de participatie, delen van best-practices en verhogen van sportdeelname door middel van evenementen.

Betrokken partijen	Financiering	Relatie met andere inspanningen	Brondocumenten
Sportbonden Clubs Sportaanbieders en organisatoren Gemeenten en provincies Kennisinstanties Bedrijfsleven NOC*NSF	Sportparticipatie Maatwerkbudget Sponsormiddelen Bijdragen overheden	Sportontwikkeling - 'evenementen' inspanning Sportparticipatie - 'Lokale/regionale samenwerking'	

2c) Flexibel sportaanbod & bereiken niet-club gebonden sporter

De georganiseerde sport heeft zich traditioneel gezien altijd gericht op sporters die als lid verbonden waren aan de (tak van sport specifieke) sportvereniging. Inmiddels is het sportaanbod en de wijze van sportbeoefening divers en wordt sport voor een groot deel beoefend buiten de directe scope van de sportvereniging en sportbonden. De diversiteit in sportbeoefening laat zien dat de sporter andere behoeftes heeft en dat er op andere plekken wordt gezocht naar passende invulling hiervan. Sinds de Sportagenda 2016 is daarom het streven om als georganiseerde sport van waarde te zijn voor alle type sporters en sportaanbieders. De sportagenda 2017+ voert dit nog verder door en richt zich op het verhogen van de tevredenheid van de sporter in de meest brede zin van het woord. Structuur en instituten staan niet meer centraal hierin.

Doelstelling(en)

- Op basis van de behoeften van groepen Nederlanders komen tot vernieuwing in (de wijze van aanbieden en organiseren van) het sportaanbod.

Resultaten

- De vanuit Sport- en Marketingintelligence verkregen inzichten vertalen naar diverse behoeften en vormen van sportplezier en 'sportlevensloop' voor de diverse doelgroepen en type sporters.
- Op basis van de behoeften van doelgroepen komen tot gezamenlijke inspanningen van sportclubs, sportbonden, NOC*NSF en andere relevante organisaties om deze doelgroepen te bereiken en te bedienen (o.a. jongste jeugd, oudere volwassenen).
- Sportclubs en –bonden ondersteunen in het innoveren van de tak van sport specifieke producten.

Betrokken partijen	Financiering	Relatie met andere inspanningen	Brondocumenten
Sportbonden Sportclubs NOC*NSF	Sportparticipatie Maatwerkbudget	Sportparticipatie - 'Sport- & Marketingintelligence' - 'Clubontwikkeling'	

2d) Sportclubontwikkeling

Als mensen ergens gaan sporten waar ze gezellig met anderen kunnen sporten, waar een leuke trainer voor de groep staat die ze ook nog iets bijbrengt, waar ze op hun eigen niveau kunnen presteren en waar het prettig vertoeven is, dan blijven ze daar heel lang actief sporten. Anders gezegd; sportclubs waarbij de 'gouden driehoek' van aanbod-kader-accommodatie continu in balans is en waar de sociale samenhang groot is, slagen er als geen ander in om bestaande leden en sporters langdurig aan zich te binden. Omdat sportbonden en NOC*NSF het niet aangesloten sporters gunt om onderdeel te worden van dergelijke clubs en het voor clubs belangrijk is voor hun eigen continuïteit op langere termijn, proberen wij sportverenigingen en andere sportaanbieders te stimuleren en te ondersteunen om meer 'open' te worden. Doel hierbij is hun aanbod te ontwikkelen op basis van de behoeften van hun eigen leden, direct betrokkenen en de buurt. Een bijkomend voordeel is dat deze open clubs een belangrijke rol spelen in de door de overheid gestuurde ontwikkelingen binnen het sociale domein.

Organisaties die op dit moment verenigingsondersteuning/advies bieden (sportbonden, gemeenten, sportservices, provinciale sportorganisaties, etc.) geloven erin dat zij gezamenlijk en in afstemming met elkaar sportclubs dichterbij, beter en efficiënter kunnen ondersteunen en adviseren – met als doel de vitaliteit en openheid van clubs te bevorderen. Hierdoor is de continuïteit van deze clubs op lange termijn beter gewaarborgd. Als bijkomend effect leidt dit tot een grotere bijdrage van de sport in de sociaal maatschappelijke ontwikkeling van Nederland.

Doelstelling(en)

- Elke club vitaal en elke buurt een open club.

Resultaten

- Uitvoering geven aan (bestaande) operationele processen zoals Platform Verenigingsadvies, het Ondernemingsdossier, sporttak overstijgende clubproducten (VOG, Gezonde Sportkantine, duurzaamheidsregeling, etc.)
- Vraaggericht clubs ondersteunen op diverse thema's met specifieke aandacht voor het creëren van open clubs.
- Opzetten van lokale/regionale samenwerkingsverbanden t.a.v. clubontwikkeling:
 - Gebruikmaking en invulling van gezamenlijke poule van verenigingsadviseurs/procesbegeleiders
 - Afstemming omtrent verenigingsondersteuning (gezamenlijke back-office)
 - Onderlinge informatiedeling omtrent accountmanagement/relatiebeheer
 - Perspectief: één aanspreekpunt (front-office) voor clubs
 - Regionale uitwerking in ongeveer 30 regio's
 - Verbinding maken, kennisdelen, ondersteunen en samenwerken met buurtsportcoaches
- Ontwikkeling van het vak van verenigingsadvies en procesbegeleiding:
 - (Her)inschaling en functieprofielen
 - Opleidingen en na/bijscholingen, in samenwerking met HBO/WO
 - Ontwikkeling gezamenlijke poule van procesbegeleiders met 'toelatingseisen' (samenwerkingsverbanden lokaal/regionaal putten uit en geven invulling aan deze poule)
- Ontwikkeling en samenwerking online verenigingsondersteuning:
 - Gezamenlijks strategie en operationeel plan online verenigingsondersteuning
 - Content en redactie 'voor clubs' en voor 'ondersteuners/adviseurs/begeleiders' (deels overlap 'voor clubs')
 - Werkspot/marktplaats (interactie clubs en ondersteuners/adviseurs)

Betrokken partijen	Financiering	Relatie met andere inspanningen	Brondocumenten
Sportclubs Sportbonden NOC*NSF Gemeenten Provinciale Sportorganisaties Ondernemingen op het gebied van verenigingsadvies	Sportparticipatie Maatwerkbudget	Sportparticipatie - 'Clubkaderontwikkeling' - 'Lokale/regionale samenwerking'	

2e) Clubkaderontwikkeling

Vanuit het perspectief van de sporter is zijn of haar trainer-coach/begeleider/instructeur de meest zichtbare en belangrijke persoon met betrekking tot de sport, het sportplezier, de sportprestatie en de persoonlijke ontwikkeling daarbinnen. Een goede trainer-coach, begeleider of instructeur zorgt dan ook voor het wel of niet slagen van de 'Long Term Athlete Development' (sport levensloop). Blijvend investeren in ondersteuning, ontwikkeling en opleiding is cruciaal, of het nu om de welwillende vrijwilliger of de professionele topcoach gaat. Tevredenheid van de sporter wordt voor een groot deel bepaald door de trainer-coach/begeleider/instructeur. In het geval van competitie speelt ook de scheidsrechter of jury een sterke rol.

De drijvende kracht achter de sportclub is de bestuurder of ondernemer. Zij maken het, samen met hun vrijwilligers en/of personeel, mogelijk dat de Nederlander dicht bij huis georganiseerd en onder begeleiding kan sporten. Voor de ontwikkeling van de sport en voor het verhogen van sportplezier, tevredenheid en sportparticipatie is deze persoon dan ook een doorslaggevende factor.

Doelstelling(en)

- Realiseren van op alle niveaus bekwaam sporttechnisch en arbitrerend kader als middel voor een hoge mate van sportplezier/tevredenheid van de sporter.
- Ondersteunen, ontwikkelen en adviseren van de clubbestuurder en ondernemer voor het realiseren van sportplezier van zowel (potentiele) leden als (nog) niet-club gebonden sporters.

Resultaten

- Uitvoering geven aan (bestaande) operationele processen als auditing sportopleidingen, organisatie en kwaliteitsborging sportbrede opleidingen en bijscholingen, onderhoud Kwalificatiestructuur Sport, etc.
- Op maat ondersteunen en ontwikkelen van het vrijwillige clubkader (inclusief arbitrage) dat zich (nog) niet kwalificeert via de reguliere opleidingslijnen, door middel van:
 - Aanbieden van laagdrempelige oefenstof
 - Ondersteuning/ontwikkeling met de nadruk op pedagogisch/didactische vaardigheden
- Realiseren van een omgeving waarin (potentiele) bestuurders, besturen en sportondernemers zich kunnen (laten) ontwikkelen, door middel van:
 - Deskundigheidsbevordering
 - Nieuw leiderschap: verjonging, sturen op gedrag en ontwikkeling van mensen via bewustwording en reflectie (tools, verenigingsondersteuning/-advies en procesbegeleiding)
 - Het lokaal/regionaal faciliteren van onderlinge uitwisseling en netwerklernen
- Enthousiasmeren en werven van nieuwe bestuurders
- Meten van tevredenheid van:
 - sporters met betrekking tot de trainer-coach/begeleider/instructeur en scheidsrechter/jury.
 - Kaderleden/groepen zelf, op club/sport/landelijk niveau
- Realiseren van een 'leven lang leren' omgeving voor kaderleden met ambitie, door middel van:
 - Talentherkenning en -ontwikkeling
 - Doorlopende leerlijnen, inclusief generieke en sportspecifieke bijscholingstrajecten
 - Realiseren EVC/EVK mogelijkheden

Betrokken partijen	Financiering	Relatie met andere inspanningen	Brondocumenten
Sportbonden en NOC*NSF Lokaal/regionaal netwerk rondom de sportclub Regulier onderwijs	Sportparticipatie Maatwerkbudget Eigen bijdragen cursisten + bijdragen sportbonden	Sportparticipatie - 'Clubontwikkeling' - 'Lokale/regionale samenwerking' Topsport: Coaches & Technisch Directeuren, anti-doping,	

2f) Accommodaties & infrastructuur

Per jaar investeren de gemeenten ongeveer 1,5 miljard euro in sport. Het overgrote deel wordt besteed aan (bouw, onderhoud, exploitatie van) sportaccommodaties, 80-90% gaat (indirect) naar de traditionele sportclubs, terwijl 'slechts' 25% van de mensen daar sport. Gemeenten kijken kritisch naar deze uitgaven en zoeken naar mogelijkheden om deze accommodaties optimaler te benutten, en welke rol en verantwoordelijkheid de sportclubs daarin kunnen nemen.

Daarnaast maakt een groot deel van de inwoners, sporters en niet-sporters, geen gebruik van deze accommodaties, maar is (sportief) actief op andere locaties zoals de openbare ruimte. In het streven naar meer sportplezier, lijken er kansen te liggen om traditioneel georganiseerd en anders georganiseerd via accommodaties aan elkaar verbinden. En om de openbare ruimte sportiever en de sportieve ruimte openbaarder te maken. Meer ondernemerschap van sportclubs en meer zeggenschap ten aanzien van accommodaties (hallen, zwembaden) en buitenruimte kan positief bijdragen aan deze ontwikkeling.

Doelstelling(en)

- Een gastvrije, kwalitatief hoogstaande en rendabele sportomgeving (accommodaties en openbare ruimte) die optimaal uitnodigt voor sportieve recreatie en andere doeleinden

Resultaten

- Uitvoering geven aan (bestaande) operationele processen als procedurehandboek, sportvloerenlijst, normeren accommodaties, etc.
- In kaart brengen van actuele stand van zaken van de Nederlandse sportaccommodaties in het licht van de maatschappelijke ontwikkelingen
 - Geeft inzicht in welk soort accommodaties, beheer en exploitatie het beste werken, gegeven de uiteenlopende lokale situaties.
 - Geeft inzicht in good practices als inspirerend voorbeeld op plekken waar nieuwe accommodaties worden gebouwd of bestaande gerenoveerd
 - Geeft inzicht waar accommodatieprojecten (gaan) starten. Proactief aanbieden van landelijke hulp vanuit samenwerkende partijen.
- Komen tot een overzicht van plekken waar accommodatieprojecten (gaan) starten. Vervolgens proactief aanbieden van landelijke hulp vanuit samenwerkende partijen.
- Opstellen van goed overzicht van maatregelen en good practices op het gebied van duurzaamheid met focus op energiebesparing en deze delen met sportaanbieders/gemeenten. Hierbij ook specifieke aandacht voor de green deal, de levensduur van accommodaties (met name kunstgras) en milieu.
- Vernieuwen van het kwaliteitssystem van sportaccommodaties (normeren en keuren)
- Opstellen van een toekomstvisie voor sporten in de openbare ruimte en op basis daarvan inzetten op innovatie en waar mogelijk en wenselijk aanpassing van de wet- en regelgeving .
- Creëren van een overzicht van relevante kantine thema's (o.a. gezonde sportkantine, alcohol, roken, afval,) en een aanpak ontwikkelen die deze thema's op een positieve manier integraal benadert: De sportclub als gezonde omgeving positioneren.

Betrokken partijen	Financiering	Relatie met andere inspanningen	Brondocumenten
Sportclubs Sportbonden NOC*NSF Gemeenten Aannemers en leveranciers Bedrijfsleven	Sportparticipatie Maatwerkbudget Bijdragen overheden en andere belanghebbenden	Sportparticipatie - 'Lokale/regionale samenwerking'	

2g) Lokale/regionale samenwerking

Er zijn veel organisaties en professionals actief in het land die, veelal nog vanuit hun eigen opdracht en ambitie handelen. Denk aan sportbonden, provinciale sportorganisaties, lokale sportservices en sportraden, adviesbureaus etc. Elk van deze partijen zet hiervoor zijn eigen menskracht, specifieke kwaliteit en expertise in. Voor sportclubs en gemeenten is het niet altijd helder bij wie zij terecht kunnen voor welke kennis en ondersteuning. En ook is niet altijd duidelijk wat precies het duurzame effect is na deze interventie.

Inzet is om de regionale en lokale vraag dicht bij het beschikbare aanbod te brengen. Samenwerking en afstemming over processen als clubondersteuning, kaderontwikkeling en accommodatiezaken zal positief bijdragen aan de ontwikkeling van de sportclub, en de sport binnen de gemeente in het algemeen. De ervaring leert dat als er een duidelijke noodzaak is, of een gedeelde ambitie, de samenwerking tussen deze organisaties makkelijker van de grond komt.

Doelstelling(en)

- Versterken van lokale en regionale samenwerkingsverbanden en operationele processen, waardoor vraag en aanbod bij elkaar komen en landelijke sportagenda inspanningen lokaal effect sorteren.

Resultaten

- Operationeel lokaal/regionaal proces van:
 - Ophalen vraag over bijvoorbeeld accommodaties, ondersteuning/advies, kaderopleiding/bijscholing, kennisdeling bestuurders, sportaanbod/behoefte, etc.
 - Actief verbinden van beschikbaar (landelijk/regionaal/lokaal) aanbod van bijvoorbeeld sportbonden, provinciale sportorganisaties, lokale sportservices en sportraden, adviesbureaus etc.
- In kaart brengen van de kwaliteit en kwantiteit van alle huidige regionale netwerken (personen en diensten) en het gebied (en organisaties) dat ze bedienen en hun behoeftes.
- Offline: regionale netwerken opzetten, bij elkaar brengen, inrichten en onderhouden met specifieke expertise en vaardigheden, meten van klant-tevredenheid etc.
- Online; platform/systeem oprichten waar (lokale) contactgegevens en processen gedeeld kunnen worden, kennis/data en update status rondom verenigingen, gemeenten en advies; inzicht in wie doet wat bij wie.

Betrokken partijen	Financiering	Relatie met andere inspanningen	Brondocumenten
Sportbonden NOC*NSF Gemeenten Lokale sport(ondersteunings) organisaties Sportclubs	Sportparticipatie Maatwerkbudget	Sportparticipatie: Alle overige inspanningen landen binnen lokale/regionale samenwerking Topsport: Topsportinfrastructuur	

D. FINANCIERING VAN DE SPORT

Vergroten en verduurzamen financiën voor de sport

Naast de bijdragen door deelnemers/beoefenaren genereren we inkomsten vanuit de volgende domeinen: publieke sector (overheid/subsidies), commerciële sector (sponsoring, investeerders), het kansspel domein (afdracht aan de sport) en, hoewel nog bescheiden, de filantropische sector.

Binnen al deze domeinen proberen we de huidige inkomstenstroom te borgen en waar mogelijk uit te breiden, zodat de sport kan blijven investeren in optimale sportomstandigheden en vooral op die plekken waar dit via de reguliere markt onvoldoende gestalte krijgt (marktfalen).

Doelstelling(en)

- Minimaal €50 mln per jaar uit de kansspelmarkt.
- Minimaal €20 mln per jaar vanuit het bedrijfsleven
- Vergroten van de bijdragen aan en investeringen in sport vanuit de overheid (landelijk en lokaal).
- Verbeteren randvoorwaarden via aanpassingen fiscaliteiten en/of wet en regelgeving.
- Vergroten van inkomsten uit filantropie

Resultaten

- Heldere collectieve afspraken over samenwerking met de nieuwe kansspelorganisatie
- Duurzame en innovatieve afspraken met bedrijfsleven (vanuit sponsorpropositie, TeamNL, gezamenlijke intelligence en data, etc)
- Scenarioplanning en duidelijke proposities (langjarige afspraken) in samenwerking met de publieke sector
- Intensivering traject "Geven aan Sport"
- Uitbreiding Bestedingsplan met investerings-/innovatiefonds

Betrokken partijen	Financiering	Relatie met andere inspanningen	Brondocumenten
Sportbonden & NOC*NSF Diverse overheden Nieuwe kansspelorganisatie Staatsloterij-Lotto Partners in Sport Werkgroep Politiek Werkgroep Externe Financiering	Kerntaak financiering NOC*NSF (gericht op realisatie financieringsbronnen t.b.v. uitvoering overige bouwstenen Sportagenda 2017+)	Gehele Sportagenda 2017+	Projectopdracht werkgroep Externe Financiering Businessplan fusie Staatsloterij – Lotto Sponsorpropositie (NOC*NSF & Sportbonden) Programma "Geven aan Sport"

Herstel financiële buffers

Door een sterke daling van de inkomsten uit de Lotto in de periode 2013-2016 is fors ingeteerd op de reserves. Daarnaast was de economische recessie van invloed op de exploitatie van de deelnemingen van de vereniging NOC*NSF: Hotel- en Congressentrum Papendal (HCP) en Sport Centrum Papendal (SCP), hetgeen extra ten kosten ging van de beschikbare financiële buffers.

Door een aantrekkelijke economie en het perspectief van een hogere kansspelafdracht door de fusie Staatsloterij-Lotto zal de komende jaren gewerkt worden aan herstel van de vermogens- en liquiditeitspositie.

Voor de eerste (4) jaren vanaf 2017 wordt gestreefd naar:

- Een Bestedingsplan Sportagenda van minimaal €42,5 mln
- Het versterken van de continuïteits- en bestemmingsreserves van de vereniging (incl. deelnemingen), waarbij ieder jaar maximaal €5 mln wordt 'gespaard'

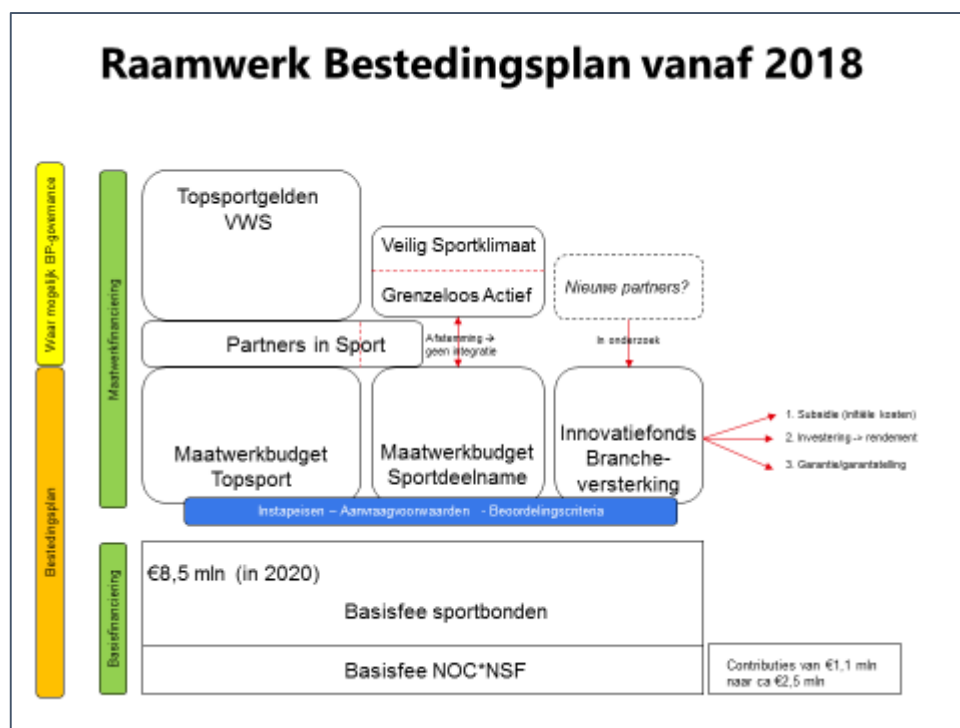
Dit betekent dat bij kansspelinkomsten groter dan €47,5 mln dat het Bestedingsplan Sportagenda verder verstevigd kan worden.

Betrokken partijen	Financiering	Relatie met andere inspanningen	Brondocumenten
Sportbonden & NOC*NSF Financiële Commissie HCP & SCP Financiële partners, experts	Kerntaakfinanciering NOC*NSF (gericht op realisatie financieringsbronnen t.b.v. uitvoering overige bouwstenen Sportagenda 2017+)	Gehele Sportagenda 2017+	Financieel herstelplan NOC*NSF Notitie Deelnemingen Prognose Lotto/NewCo

Bestedingsplan Sportagenda

Inzake het Bestedingsplan gelden voor 2017 de volgende uitgangspunten/afspraken:

- De basisfinanciering van sportbonden en NOC*NSF, bestaande uit 'Algemeen Functioneren' en 'Basisbijdrage Sportparticipatie' zal in 2017 gecontinueerd worden op hetzelfde niveau als in 2016.
- Het uitgangspunt 2017=2016 zal zoveel mogelijk gelden voor het Bestedingsplan 2017, behalve waar afwijking noodzakelijk is en/of gelegitimeerd wordt door de Sportagenda 2017+
- Sportbonden en NOC*NSF hebben de intentie om met ingang van 2018 de basisfinanciering af te bouwen en deze middelen beleidsspecifieker in te zetten op basis van de inhoud van de Sportagenda 2017+. In 2017 zal met elkaar bepaald worden tot welk niveau en in welke fasering dit zal plaatsvinden. Dit geldt ook voor het bepalen van de beleidsdoelen en inspanningen ten behoeve waarvan de vrijvallende middelen zullen worden ingezet.
- Vanuit een collectieve verantwoordelijkheid en collectief belang blijven de huidige subrubrieken Antidopingbeleid, Classificatie-instituut en Tuchtrechtspraak separaat bestaan. De komende jaren wordt bekeken of deze toegevoegd kunnen worden aan de kerntaakfinanciering NOC*NSF.
- Parallel aan de beoogde afbouw van de kerntaakfinanciering van NOC*NSF vanaf 2018 zal NOC*NSF een nieuw contributiestelsel ontwikkelen en implementeren.
- De Minimale Kwaliteits Eisen zullen aangescherpt worden. Van alle sportbonden wordt per 1/1/2018 vereist dat zij gebruik maken van een professionele werkorganisatie. Eerdere door de Algemene Vergadering vastgestelde aanscherpingen en uitbreidingen op het gebied van tuchtrecht en matchfixing, zullen vanaf 2017 opgenomen zijn in de Minimale Kwaliteits Eisen
- Parallel aan de vanaf 2018 beoogde afbouw van basisfinanciering van sportbonden en NOC*NSF zal de governance 'Verdelen Middelen Sportagenda' verder geoptimaliseerd worden, bijvoorbeeld:
 - Meer ruimte voor meerjarige toekenningen (i.p.v. jaartoeckenningen)
 - Waar nodig versterking van de beoordelingscyclus in de toekennings- en verantwoordingsprocessen (bijv. beoordelingsteams, expertpanels), waar niet nodig: vereenvoudiging of laten vervallen van beoordelingsstappen.

Figuur D1: Mogelijk raamwerk van Bestedingsplan na 2017

Betrokken partijen	Financiering	Relatie met andere inspanningen	Brondocumenten
Sportbonden & NOC*NSF CRBS, Expertpanels Overige begunstigen VWS (inzake budgetten die samenhangen of onderdeel zijn van BP)	Kerntaakfinanciering NOC*NSF (t.b.v. uitvoering Verdelen Middelen)	Gehele Sportagenda 2017+	Bestedingsplan en Richtlijnen Sportagenda

DEEL IV - SPORT IN NEDERLAND

De impact van sport in Nederland⁹

De kracht van sport wordt breed en wereldwijd erkend. De missie van het IOC is *Building a better world through sports*. Evenzeer bekend is het citaat van Nelson Mandela: *Sport has the power to change the world. It has the power to inspire. It has the power to unite people in a way that little else does.*

In Nederland sporten 9 miljoen mensen op regelmatige basis, dus een meerderheid van de bevolking. Sport hoort dus bij onze samenleving, voegt individueel en collectief waarde toe en heeft daardoor maatschappelijke en economische impact.

Vanuit macro-economisch perspectief (volgens de brede definitie van sport) is de bijdrage van de sport aan de totale Nederlandse economie 1%. Dit is de afgelopen jaren stabiel gebleven. De productiewaarde van de sporteconomie is ruim 10 miljard euro. In de sporteconomie werken 150.000 mensen (1,7% van de totale economie). Het aandeel van NOC*NSF en de sportbonden is ruim €270 miljoen aan inkomsten en 1.300 fte aan medewerkers.

De bedrijfstak sport, in dit geval gedefinieerd als sportbonden aangesloten bij NOC*NSF, realiseert van de totale sport gerelateerde productie ruim een kwart (27%), oftewel 2,8 miljard euro. Dit zijn voor het grootste gedeelte lidmaatschap- en deelnamegelden aan evenementen, waarvoor sportbonden en hun verenigingen voor het grootste deel verantwoordelijk zijn. Het betekent ook dat bijna driekwart van de productiewaarde van de sporteconomie afkomstig is van andere bedrijfstakken, waaronder sportkleding en attributen (1,3 miljard euro), maar ook sport- en beweegonderwijs vallen hier met ruim 2 miljard euro onder. Via gemeentes en andere lagere overheden wordt ruim 1,4 miljard besteed aan accommodaties en andere sportvoorzieningen.

11,6 miljoen mensen hebben in 2014 bijna 400 evenementen¹⁰ bezocht. Ongeveer 25% van de Nederlanders bezoekt één maal per maand een sportevenement. De loopsport, fietssport, auto- en motorsport hebben het grootste aantal evenementen. De bestedingen van alle bezoekers zijn in totaal 170 miljoen euro. Met name in de aanpak en de belevenis voor de consument is een duidelijke trend waarneembaar. Het WK hockey 2014 en WK beachvolleybal 2015 waren hiervan prachtige voorbeelden met veel impact, ook op het gebied van maatschappelijke thema's.

NOC*NSF en de aangesloten (74) sportbonden vertegenwoordigen samen ruim 4,7 miljoen sporters door middel van ruim 5,3 miljoen lidmaatschappen bij sportbonden en/of één van de ruim 24.000 sportverenigingen.

Het aantal podiumplaatsen op Olympische Spelen, WK's en EK's ligt sinds 2013 gemiddeld ruim boven de 100 per jaar en kent een stijgende trend. In 2015 behaalde Nederlandse teams en/of individuele atleten bij elkaar 35 wereldtitels en 26 Europese kampioenschappen. Gemiddeld wordt derhalve iedere week van het jaar een internationaal kampioenschap behaald.

⁹ Bron: Sportbondenmonitor 2014

¹⁰ Betreft de zogenaamde 'niet-reguliere' evenementen, dus geen competitiewedstrijden

Grondbeginselen van de sport in Nederland¹¹

Ondanks de hiervoor beschreven impact staat de positie en betekenis van sport (in Nederland) toch regelmatig ter discussie en wordt de kracht van sport ook regelmatig ontkend of gebagatelliseerd. Sport heeft door haar sterke ontwikkeling ook een grotere politieke betekenis gekregen.

Het is daarom interessant om als fundament van de Sportagenda 2017+ (en zeer waarschijnlijk hierop volgende beleidsagenda's) dieper te duiken in de wijze waarop de sport in Nederland zich in de maatschappij heeft geworteld en daarmee betekenis en waarde heeft gekregen. Deze exercitie leidt langs het onderscheid tussen bestaansredenen en bestaanswijze en beschrijft de positie en betekenis van sport in Nederland langs de lijn van 4 axioma's.

De *bestaansredenen* betreft de diepgewortelde principes en overtuigingen die in 200 jaar Koninkrijk der Nederlanden zijn ontstaan binnen het functioneren van de sport. Het doel van het expliciet maken van deze achtergrond is dat de discussie en dilemma's, die eigen zijn aan alle menselijke praktijk, op het juiste niveau en met de passende woorden kunnen worden gevoerd. Dit heeft naar alle waarschijnlijkheid een beter doordacht en duurzamer sportbeleid tot gevolg. Met andere woorden: het biedt conceptuele ruimte om tijdelijk te kunnen ontsnappen aan persoonlijke, economische of politieke belangen, en op een dieper niveau tot de kern van de zaak te komen. Een bijkomend argument om dit fundament als 'conceptueel rustpunt' te creëren, is vanwege het karakter van de nieuwe sportagenda. Deze zal flexibeler en met een open eind worden vormgegeven. Door die nieuwe opzet neemt het belang van een heldere achtergrond waartegen het beleid (=bestaanswijze) wordt opgesteld waarschijnlijk toe.

Het landschap van de sport

De ontwikkeling van de moderne sport vanuit de 19e eeuw naar de 21e eeuw, mag op zijn minst opvallend genoemd worden. Niet alleen jonge welgestelde mannen doen aan sport, heel het land kan, mag, en zal participeren. In de jaren '70 van de vorige eeuw is er een explosieve toename in het aantal verenigingen te bemerken. We zijn in de 21e eeuw zelfs op het punt gekomen dat er in Nederland beleid wordt gevoerd om gestructureerd meer mensen te laten sporten ongeacht komaf, sociale klasse, leeftijd, sekse of huidskleur. Sport beoefenen en sport kijken is in het leven van veel Nederlanders de normaalste zaak van de wereld geworden. Er wordt veel energie, tijd en middelen ingezet om de Nederlander actief en passief deel te laten nemen aan sportieve gebeurtenissen.

Het sportlandschap in Nederland anno 2016 is een diverse biotoop. Enerzijds zien we de structuren die zich vanaf de jaren '70 volledig hebben ontwikkeld in florerende verenigingen en bonden. Kort samengevat was de oude, in veel gevallen zeer goed functionerende structuur: Individu → vereniging → bond → koepel. Deze opbouw had een dusdanige samenhang dat er gesproken kon worden van 'de sport', als ware het één organisatie met duidelijke functies voor elk orgaan. De initiatieven die buiten deze structuur bestonden waren zo marginaal dat ze in de vertegenwoordiging niet meegenomen hoefden te worden. Het karakter van deze 'oude' structuur is en was zelfregulerend en bottom-up. Anderzijds zien we ook plekken waar de oude structuur het begint te verdwijnen en wordt aangevuld (en soms ingehaald) door nieuwe initiatieven. Mensen beginnen op grote(re) schaal andere keuzes te maken in een omgeving waarin internet en sociale media, gezinnen met tweeverdieners, flexwerken, zzp'ers en een toenemend aanbod in de recreatieve sector een grotere rol gaan spelen. Met de veranderende behoeftes van individuen zal ook de hele opbouw van 'de sport' de gevolgen ondervinden. Opeens moeten verenigingsbesturen mee in een concurrentiestrijd met andere verenigingen, sportscholen, personal trainers, evenementen. De bestaanswijze van een vereniging is daarmee fundamenteel veranderd. Daarmee is overigens niet

¹¹ De inhoud van deze paragraaf is afgeleid uit het document 'Grondslagen van de sport in Nederland', dat onder coördinatie van dhr. Guus Heijnen, sportfilosoof, is opgesteld. Deze paper wordt de komende maanden verder wetenschappelijk gelegitimeerd.

gezegd dat de kern van de sportervaring, de bestaansreden, wordt aangetast. Wat voor veel mensen wel is veranderd is dat een 'sense of belonging' zoals die heel sterk in een vereniging kan bestaan, niet meer onomstotelijk vast staat. Er kan worden 'geshopt'.

De beleving van sport

In de 20^e eeuw doet het begrip 'beleving' of 'beleving' zijn intrede in de maatschappij en vormt een nieuwe, belangrijke drijfveer in de persoonlijke keuzes m.b.t. tijdsbesteding van mensen. Op grote schaal zoals in het geval van een belevingscultuur, biedt het mensen de mogelijkheid zich op zeer uiteenlopende manieren te ontwikkelen en in vrijheid keuzes te maken. De keerzijde is dat de druk omslaat in dwang tot belevingen en stress veroorzaakt en daarmee juist een beperking gaat vormen van vrijheid en welbevinden.

In het klein betekent het dat sport bijvoorbeeld mogelijkheden geeft aan mensen om zich gezond te maken en houden. Het gevaar bestaat hierbij van het oplopen van blessures of dat er een sociale druk ontstaat om aan een bepaald stereotype te voldoen. Gevoeligheid voor deze ambiguïteit maakt dat de vraag naar het 'wat (is sport)' afzwakt en de vraag naar het 'hoe (doe ik sport)' de nadruk krijgt. Die 'hoe' vraag draagt het kenmerk van de individuele afweging in zich die onze maatschappij kenmerkt. De sportpraktijk is geen universeel (door)gegeven domein, het draait steeds meer om de persoonlijke betekenis die de individuen ontleen aan sportbelevingen. Er zijn in dat opzicht parallellen te trekken met andere praktijken die een vergelijkbare dynamiek vertonen zoals omgang met werk en religie.

Sport in Nederland gevat in 4 axioma's

Een axioma is een niet bewezen, maar als grondslag aanvaarde bewering. Axioma's zijn daarom uitermate geschikt om voorbij te geraken aan 'welles-nietes' en strijd over de betekenis en waarde van sport. Axioma's zijn (tot op bepaalde hoogte) strijdloos, waardenvrij en niet moraliserend en geven daarmee ruimte voor verschillende belangen.

De axioma's kunnen de basis vormen (=bestaansreden) voor een conceptuele omgeving waarin de praktijk getoetst of beleid op afgestemd kan worden (=bestaanswijze). Anderzijds kunnen de axioma's afzonderlijk worden bediscussieerd en worden getest op actualiteit en toekomstvisie. Op die manier worden keuzes om actief of passief beleid te gaan voeren dieper verankerd en beter te verantwoorden.

De hieronder beschreven axioma's in relatie tot sport (in Nederland) zijn niet bedoeld als antwoorden, maar als aanzet om op een passende manier om te gaan met diepere vragen omtrent sport en sportorganisaties.

1. Sport is cultureel geworteld

Sport is geworteld in het leven van veel mensen en heeft daarmee diepe betekenis: traditie, normen en waarden, pedagogiek, beleving, vrijheid, vrije tijd, discipline, gehoorzaamheid, samenwerken, winnen en verliezen. Van nature heeft ieder mens de behoefte om ergens bij te horen: zich te verenigen. Sport is één van de domeinen waaraan veel mensen zich verbonden voelen en zich 'ergens bij aansluiten' (in diverse vormen van binding of organisatie).

De grote diversiteit aan betekenissen is te complex om één beeld uit te vormen en dus om één oordeel over te vormen. Los van de manieren waarop mensen zich in de sport ook kunnen misdragen is het een cultureel gegeven dat de meeste Nederlanders een plek hebben voor sport in hun leven. Zonder moreel oordeel kunnen we stellen dat mensen er in vrijheid voor kiezen om, op wat voor manier dan ook, met sport bezig te zijn zoals ze doen.

2. Sport draagt bij aan het (eigen) mensbeeld

Sportbeoefening zit diep in onze 'genen'. Het geeft voor veel mensen uiting aan wat het betekent om mens te zijn en specifiek om Nederlander te zijn. Tijdsbesteding aan sport draagt bij aan: vrijheid van individu, medemenselijkheid, eigen verantwoordelijkheid, ontplooiing van talent,

discipline, saamhorigheid, lichamelijkheid (gezondheid), voortreffelijkheid (uitblinken, het beste uit jezelf halen) en/of authenticiteit.

3. Sport genereert energie

Van nature spelen mensen graag (homo ludens). Sport is een uitingsvorm van spelen. Waar mensen sporten ontstaat energie, of het nu een training, wedstrijd of evenement is. Elementen die hierbij horen: verbazing, opwinding, gespreksstof, zelfkennis, blijdschap, verdriet, drama, komedie, beleving. Allemaal bronnen van energie. Dat op zich is iets wat mensen beweegt. Waar energie is of ontstaat, is ook sprake van (sociaal-)economische activiteit.

4. Sport in relatie tot geopolitieke opvattingen

Vanuit de opkomst van naties in de 19^e eeuw, ontstaat ook nationale trots. Wij-zij gevoelens kunnen worden gekanaliseerd door middel van vreedzame strijd ('spel der naties'). Een belangrijke legitimatie van topsport en nationale teams. Wel spanning tussen socialisme en kapitalisme. Vanuit socialisme: *maakbaarheid van plezier* - iedereen in staat stellen om te kunnen excelleren in eigen talent. Vanuit kapitalisme: *maakbaarheid van succes*: -ten koste van concurrentie investeren en belonen van de overwinning.

Drijvende krachten van sport en bewegen¹²

Naast het sportaanbod, het sport- en beweggedrag van de bevolking en het beleid op sport zijn er ontwikkelingen en trends die de toekomst van sport en bewegen beïnvloeden. Welke ontwikkelingen en trends zijn dat? En hoe zeker of onzeker is het dat deze ontwikkelingen door zullen zetten naar de toekomst?

Demografische drijvende krachten

Sport hangt samen met een aantal demografische kenmerken. Zo zijn veranderingen in de bevolkingssamenstelling van invloed op de sportparticipatie, maar ook op het vrijwilligerswerk of op het beweggedrag. De trend voor de komende jaren is een toename in het aandeel ouderen, eenpersoonshuishoudens en migranten.

Economische drijvende krachten

Diverse economische ontwikkelingen beïnvloeden de sport. Bij gemeentes zijn er bezuinigingsopgaven voor sport, maar wordt ook over de grenzen van 'de afdeling sport' heen gekeken naar andere middelen. Door de commercialisering van het sportaanbod is het sportlandschap veranderd. Naast traditionele sportverenigingen zijn commercieel denkende partijen opgestaan. Sport is daarnaast een mondiaal fenomeen is geworden. Dit is terug te zien in het aanbod van producten, maar ook in het bedrijfsleven en de politiek.

Sociaal-culturele drijvende krachten

Op sociaal-cultureel gebied hebben we te maken met individualisering en informalisering van de sport. Dit leidt tot andere bindingsvormen en andere inzet van bijvoorbeeld vrijwilligers. Daarnaast wordt sport belangrijker als 'beleving' en als onderdeel van een gezonde leefstijl.

Technologische drijvende krachten

Technologische ontwikkelingen bieden zowel mogelijkheden als uitdagingen. Met wearables kunnen mensen informatie over hun eigen (sport)prestaties en gezondheid meten, monitoren en delen. De big data bieden mogelijkheden om 'dichter op de bal te zitten'. Tevens kunnen verschillende technologische ontwikkelingen ervoor zorgen dat mensen langer fit blijven.

Ecologische drijvende krachten

¹² Deze paragraaf betreft de samenvatting van het rapport *Sport Toekomst Verkenning – de drijvende krachten van sport en bewegen* (SCP/RIVM, voorjaar 2016)

Sport wordt beïnvloed door de omgeving. Aandachtspunten hierin zijn de obesogene omgeving (te veel, calorierijk en ongezond eten en weinig bewegen), ruimtegebrek in de steden versus leegloop in plattelandsgebieden, en veranderingen in het klimaat (hogere temperaturen, nattere winters, heviger buien en drogere zomers).

Politiek-juridische drijvende krachten

Er zijn veel ontwikkelingen gaande in politiek en wetgeving die de sport raken. In de huidige participatiesamenleving ligt de nadruk steeds meer op de 'eigen verantwoordelijkheid'. Sport is altijd al een taak van voornamelijk de lokale overheden, waarbij steeds vaker verband wordt gelegd met aanpalende sectoren (onderwijs, gezondheid, openbare ruimte). De decentralisaties kunnen kansen bieden in dit sociale domein, maar tegelijkertijd kan het ook betekenen dat mensen meer tijd (moeten) besteden aan andere zaken en minder tijd over hebben voor sport. 'Good governance' krijgt meer aandacht, zowel lokaal, landelijk als internationaal. (Europese) wetgeving ten aanzien van bijvoorbeeld belastingen hebben invloed op de financiering van de sport.

BESTEDINGSPLAN EN RICHTLIJNEN SPORTAGENDA 2017+
BESTEDINGSJAAR 2017

Vast te stellen in de Algemene Vergadering van 9 mei 2016

INHOUDSOPGAVE

Dit Richtlijnenboek bevat de volgende onderdelen:

I. Bestedingsplan Sportagenda	pag. 2
II. Aanvraagprocedures en aanvraagvoorwaarden	pag. 3
III. Richtlijnen	pag. 5
IV. Beoordelings-, toekennings- en verantwoordingsprocedures	pag. 26
V. Bezwaar en beroep	pag. 30

Bijlagen

A – Minimale Kwaliteitseisen	pag. 31
B – Zichtbaarheid Fusiebedrijf Lotto-Staatsloterij	pag. 34
C – Algemene werkwijze Maatwerk Topsport (rubriek 3.1)	pag. 36

I. BESTEDINGSPLAN SPORTAGENDA

BESTEDINGSPLAN 2017						
I) ALGEMEEN	Lotto/NewCo	PinS	VWS	Aanvrager(s)	Begunstigde(n)	
1.1 Sportbonden - Algemeen Functioneren	€ 19.066.503			Sportbonden	Sportbonden	
1.2 NOC*NSF - Basisfinanciering	€ 7.029.822			NOC*NSF	NOC*NSF	
II) SPORTBREDE ACTIVITEITEN						
2.1 Antidopingbeleid	€ 1.316.750			NOC*NSF	Dopingautoriteit	
2.2 Integriteitsbeleid en tuchtrechtspraak	€ 279.022			NOC*NSF	ISR, NOC*NSF	
2.3 Classificatie-instituut	€ 43.700			NOC*NSF	NOC*NSF	
2.4 Kennis- en coördinatiepunt evenementen	€ 90.000			NOC*NSF	NOC*NSF	
III) TOPSPORT						
3.1 Maatwerkbudget Topsport	€ 12.337.723	<i>n.t.b.</i>	<i>n.t.b.</i>	NOC*NSF	Diversen	
IV) SPORTPARTICIPATIE						
4.1 Kaderopleidingen	€ 577.814			Sportbonden	Sportbonden	
4.2 Veilig Sportklimaat	-		<i>n.t.b.</i>	NOC*NSF	NOC*NSF en sportbonden	
4.3 Regionale sportnetwerken	€ 168.682			NOC*NSF	Regionale sportnetwerken	
V) BRANCHEVERSTERKING						
5.1 Maatwerkbudget Brancheversterking	€ 1.147.813			NOC*NSF	NOC*NSF en sportbonden	
5.2 Sport&Zaken	€ 42.171			NOC*NSF	Sport & Zaken	
5.3 Onderzoek	€ 400.000			NOC*NSF	NWO	
TOTAAL	€ 42.500.000					

De cursief gedrukte bedragen zijn indicatief, danwel dienen nog bepaald te worden. De definitief te besteden bedragen zijn afhankelijk van de afspraken/overeenkomsten met Partners en VWS.

II. AANVRAAGPROCEDURES EN –VOORWAARDEN

Aanvraagprocedures

Sportbonden

Het indienen van de aanvraag(voorwaarden) geschiedt voor sportbonden zoveel mogelijk digitaal. Hiertoe zal NOC*NSF jaarlijks uiterlijk op 1 oktober een digitaal platform (Portal Verdelen Middelen)¹ openen.

Sportbonden dienen jaarlijks voor 1 december te voldoen aan de Algemene Aanvraagvoorwaarden (zie volgende paragraaf). Een separate aanvraag voor de rubriek 1.1 'Algemeen Functioneren Sportbonden' is daarnaast niet nodig.

Voor enkele rubrieken gelden additionele of afwijkende aanvraagvoorwaarden. Deze staan in de desbetreffende richtlijnen vermeld.

NOC*NSF is van een aantal rubrieken de formele aanvrager en beheert vervolgens dit meerjarenbudget t.b.v. de in de Richtlijnen benoemde begunstigden. Daarmee kunnen eenvoudiger meerjarentoekenningen en toestemming voor reallocaties worden verleend. Voor de wijze van aanvragen door de begunstigden heeft e.e.a. geen specifiek effect. Dit gebeurt op de gebruikelijke wijze via het digitale platform. Het betreft de rubrieken 2.2, 3.1, 4.2, 4.3 en 5.1

NOC*NSF

NOC*NSF dient jaarlijks voor 1 december te voldoen aan de Algemene Aanvraagvoorwaarden (zie volgende paragraaf). Een separate aanvraag voor de rubriek 1.2 'NOC*NSF – basisfinanciering' niet nodig. Voor de rubrieken 2.2 t/m 2.4, 4.2 en 5.1 zal NOC*NSF wel een aanvraag moeten indien.

Overige begunstigden

Hierbij geldt dat NOC*NSF de aanvrager. Het betreft de rubrieken 2.1, 2.2, 4.3, 5.2 en 5.3. Deze budgetten worden beschikbaar gesteld t.b.v. in de Richtlijnen beschreven doelen, activiteiten en/of uitvoeringsorganisaties. Daarbij geldt de navolgende uniforme procedurele lijn:

- NOC*NSF vraagt aan (namens de sport) voor 1 december.
- Basis van de aanvraag is het jaarplan + begroting van de 'begunstigde'
- De begunstigde voldoet aan Minimale Kwaliteitseisen, voor zover van toepassing/relevant.
- NOC*NSF maakt jaarlijks (een specifieke set van) afspraken met de begunstigde over activiteiten, kwaliteit, kwantiteit en doelmatigheid. Hierbij wordt gebruik gemaakt van input vanuit de sport.
- NOC*NSF monitort de uitvoering van de set van afspraken (via stakeholdermanager).
- NOC*NSF verantwoordt o.b.v. het jaar(activiteiten)verslag (incl. set van afspraken) en de jaarrekening van de begunstigde.

Algemene Aanvraagvoorwaarden

De algemene aanvraagvoorwaarden die voor 2017 gelden voor NOC*NSF en sportbonden zijn:

- Een door de A(L)V van de sportbond of NOC*NSF vastgesteld Jaarplan, Meerjarenplan (kan ook visiestuk zijn) en (Jaar)begroting
Hierbij wordt geadviseerd om aandacht te geven aan:
 - Het benoemen van de Minimale Kwaliteitseisen en de strategische cyclus

¹ Dit platform is te bereiken via/onder: <https://verdelenmiddelen.nocnsf.nl>

- De ontwikkelrichting van de organisatie (inclusief het bestuur en de vrijwilligersorganisatie) op basis van de (inhoudelijke) visie.
- HR beleid op het niveau van bestuur, directie, vrijwilligersorganisatie en medewerkers (elke bond op eigen niveau)
- Aanleveren van KISS-gegevens² (niet van toepassing voor NOC*NSF). Bij maximaal 10%, met een maximum van 5.000 leden, van de aangeleverde ledengegevens mogen NAW-gegevens, geslacht of geboortedatum ontbreken.
- Voldoen aan de Minimale Kwaliteitseisen³ via een zelfscan, maar met de mogelijkheid van proactieve controle door het bestuur van NOC*NSF. De lijst van Minimale Kwaliteitseisen kan jaarlijks worden geactualiseerd. De voor 2017 geldende eisen zijn opgenomen als **bijlage A**.
- Voldoen aan de Zichtbaarheideisen inzake Fusiebedrijf Lotto-Staatsloterij (**zie bijlage B**)
- Tijdigheid van de aanvraag, inclusief het aanleveren van voor verdeelmodellen benodigde gegevens. Het niet tijdig indienen van de aanvraag(voorwaarden) of verantwoording(svoorwaarden) leidt onherroepelijk tot een latere bevoorschotting.

Indien een aanvrager niet in staat is om op vereiste datum gegevens aan te leveren, dient de aanvrager een verzoek tot uitstel in te dienen bij het toekenningsorgaan⁴. Dit verzoek moet minimaal 14 dagen voor het verstrijken van de vastgelegde aanleverdatum ingediend zijn via de Portal Verdelen Middelen of e-mailadres: verdelenmiddelen@nocnsf.nl. Indien het verzoek tijdig is ontvangen, dan zal NOC*NSF, als secretariaat van het toekenningsorgaan, met de aanvrager een nieuwe aanleverdatum overeenkomen. Deze datum is maximaal 1 maand later dan de oorspronkelijke aanleverdatum en wordt door NOC*NSF schriftelijk bevestigd en tevens gecommuniceerd naar het toekenningsorgaan.

² Betreft ledengegevens, bestaande uit: postcode (6 posities), woonplaats, geboortedatum, geslacht en startdatum lidmaatschap.

³ De Minimale Kwaliteitseisen zijn in 2014 verankerd in de statuten van NOC*NSF en gelden daarmee ook als lidmaatschapsvoorwaarden

⁴ In de Algemene Vergadering van 20 november 2012 is besloten dat het Bestuur NOC*NSF de rol van vaststellings- en toekenningsorgaan vervult.

III. RICHTLIJNEN

1.1 Sportbonden – Algemeen Functioneren

Budget	€19.066.503
Aanvrager	Sportbonden
Begunstigde	Sportbonden

Doel

Een basis bieden voor sportbonden om een professionele kernorganisatie te zijn die de leden kan vertegenwoordigen, de belangen van leden kan behartigen en de kerntaken van de sportbond kan uitvoeren.

Aanvraagvoorwaarden

Voldoen aan de Algemene Aanvraagvoorwaarden

Verdeelmodel/Toekenningsgrondslag

Iedere sportbond ontvangt 100% van de toekenning uit de rubrieken 1.1 en 3.1 in het Bestedingsplan 2016:

Bond	Maximale toekenning
Aikido Nederland	€ 35.988
Algemene Nederlandse Sjoelbond	€ 11.617
American Football Bond Nederland	€ 21.375
Atletiekunie	€ 575.538
Badminton Nederland	€ 270.311
Bob en Slee Bond Nederland	€ 20.998
Federatie Oosterse Gevechtkunsten	€ 68.355
Gehandicaptensport Nederland	€ 109.222
Holland Surfing Association	€ 17.027
Judo Bond Nederland	€ 327.115
Karate-Do Bond Nederland	€ 74.813
Knac Nationale Autosport Federatie	€ 80.281
Koninklijke Wandel Bond Nederland	€ 536.347
Koninklijk Nederlands Korfbal Verbond	€ 432.977
Koninklijke Nederlandsche Kegel Bond	€ 41.925
Koninklijke Nederlandsche Motorboot Club	€ -
Koninklijke Nederlandsche Roei Bond	€ 223.235
Koninklijke Nederlandsche Schaatsenrijders Bond	€ 424.063
Koninklijke Nederlandsche Wielren Unie	€ 222.189
Koninklijke Nederlandse Algemene Scherm Bond	€ 34.114
Koninklijke Nederlandse Baseball en Softball Bond	€ 179.547
Koninklijke Nederlandse Biljartbond	€ 203.720
Koninklijke Nederlandse Cricket Bond	€ 48.918
Koninklijke Nederlandse Dambond	€ 47.542
Koninklijke Nederlandse Gymnastiek Unie	€ 792.840
Koninklijke Nederlandse Hippische Sportfederatie	€ 741.350
Koninklijke Nederlandse Hockey Bond	€ 795.164
Koninklijke Nederlandse Kaats Bond	€ 108.112
Koninklijke Nederlandse Klim- en Bergsportvereniging	€ 305.617
Koninklijke Nederlandse Kolf Bond	€ 16.907
Koninklijke Nederlandse Krachtsport en Fitnessfederatie	€ 61.549
Koninklijke Nederlandse Lawn Tennis Bond	€ 1.443.414
Koninklijke Nederlandse Motorrijders Vereniging	€ 294.304
Koninklijke Nederlandse Schaak Bond	€ 170.007

Koninklijke Nederlandse Schietsport Associatie	€	234.731
Koninklijke Nederlandse Vereniging voor Luchtvaart	€	117.094
Koninklijke Nederlandse Voetbal Bond	€	3.645.286
Koninklijke Nederlandse Zwembond	€	579.787
Nederland Lacrosse	€	14.713
Nederlands Handbal Verbond	€	279.260
Nederlandse Algemene Danssport Bond	€	46.201
Nederlandse Basketball Bond	€	286.236
Nederlandse Beugel Bond	€	19.241
Nederlandse Boksbond	€	31.580
Nederlandse Bowling Federatie	€	96.895
Nederlandse Bridge Bond	€	495.447
Nederlandse Curling Bond	€	18.043
Nederlandse Darts Bond	€	200.370
Nederlandse Draken Boot Federatie	€	16.455
Nederlandse Floorball en Unihockey Bond	€	20.438
Nederlandse Frisbee Bond	€	17.917
Nederlandse Go Bond	€	17.867
Nederlandse Golf Federatie	€	1.008.041
Nederlandse Handboog Bond	€	89.366
Nederlandse IJshockey Bond	€	52.003
Nederlandse Indoor en Outdoor Bowls Bond	€	18.424
Nederlandse Jeu de Boules Bond	€	133.142
Nederlandse Klootschietbond	€	34.278
Nederlandse Kruisboog Bond	€	30.470
Nederlandse Minigolf Bond	€	17.002
Nederlandse Onderwatersport Bond	€	127.531
Nederlandse Rollersports Bond	€	17.127
Nederlandse Rugby Bond	€	92.872
Nederlandse Ski Vereniging	€	425.842
Nederlandse Tafeltennis Bond	€	206.217
Nederlandse Toer Fiets Unie	€	314.949
Nederlandse Triathlon Bond	€	161.298
Nederlandse Volleybal Bond	€	526.968
Nederlandse Waterski en Wakeboard Bond	€	25.004
Reddingsbrigade Nederland	€	169.151
Sportvisserij Nederland	€	140.012
Squash Bond Nederland	€	107.842
Taekwondo Bond Nederland	€	50.948
Watersportverbond	€	443.974

Verantwoordingsvoorwaarden

De algemene verantwoordingsvoorwaarden zijn van toepassing.

1.2 NOC*NSF - Basisfinanciering

Budget	€7.029.822
Aanvrager	NOC*NSF
Begunstigde	NOC*NSF

Doel

Financiering van de (vastgestelde) kerntaken van de koepel NOC*NSF

Aanvraagvoorwaarden

De algemene aanvraagvoorwaarden zijn van toepassing

Toekenningsgrondslag

De maximale toekenning bedraagt het beschikbare budget.

Verantwoordingsvoorwaarden

De algemene verantwoordingsvoorwaarden zijn van toepassing

2.1 Antidopingbeleid

Budget	€1.316.750
Aanvrager	NOC*NSF
Begunstigde	Dopingautoriteit

Doel

Het uitvoeren van het Nationale Controle Programma, het beheer van de Nationale Testing Pool en het geven van voorlichting door de Dopingautoriteit, op een wijze die zowel juridisch als kwalitatief voldoet aan de internationale eisen.

Aanvraagvoorwaarden

NOC*NSF vraagt aan op basis van:

- Meerjarenbeleidsplan, jaarplan en begroting van de Dopingautoriteit, dat vooraf is afgestemd met NOC*NSF.
- Een set van afspraken tussen NOC*NSF en de Dopingautoriteit dat bestaat uit de volgende onderdelen:
 - Omvang en diversiteit Nationale Controle Programma
 - Omvang Nationale Testing Pool
 - Omvang en inzet voorlichtingsactiviteiten

Toekenningsgrondslag

De maximale toekenning bedraagt het beschikbare budget.

Verantwoordingsvoorwaarden

De begunstigde levert een financiële en inhoudelijke verantwoording aan o.b.v. de set van afspraken, welke zij indient bij NOC*NSF. NOC*NSF zal op basis hiervan het toekenningsorgaan adviseren over de definitief vast te stellen bijdrage vanuit het Bestedingsplan, welke nooit hoger kan zijn dan het beschikbare budget binnen deze rubriek.

2.2 Integriteitsbeleid en tuchtrecht

Budget	€279.022
Aanvrager	NOC*NSF
Begunstigde	NOC*NSF, Instituut Sportrechtspraak

Doel

Realiseren van tak van sport overstijgend uniform integriteitsbeleid, waaronder een adequate tuchtrechtspraak op het gebied van doping, matchfixing en seksuele Intimidatie.

Aanvraagvoorwaarden

NOC*NSF vraagt aan op basis van:

- Jaarplan, waarin de activiteiten binnen het programma 'Sport en Integriteit' zijn opgenomen
- Meerjarenbeleidsplan, jaarplan en begroting van het ISR dat vooraf is afgestemd met NOC*NSF en de bij het ISR aangesloten bonden
- Een set van afspraken tussen NOC*NSF en het ISR

Toekenningsgrondslag

De maximale toekenning bedraagt het beschikbare budget. Hiervan is minimaal €101.209 beschikbaar voor uitvoeringstaken van het ISR. Aangesloten sportbonden voor aansluiting op het gebied van Doping en Seksuele Intimidatie geen jaarlijkse fee aan het ISR. Per zaak worden wel de variabele kosten bij de sportbond in rekening gebracht.

Verantwoordingsvoorwaarden

Voor NOC*NSF gelden de algemene verantwoordingsvoorwaarden.

Het ISR levert een financiële en inhoudelijke verantwoording aan o.b.v. de set van afspraken, welke zij indient bij NOC*NSF. NOC*NSF zal op basis hiervan het toekenningsorgaan adviseren over de definitief vast te stellen bijdrage vanuit Het Bestedingsplan, welke nooit hoger kan zijn dan het beschikbare budget binnen deze rubriek.

2.3 Classificatie-instituut

Budget	€43.700
Aanvrager	NOC*NSF
Begunstigde	NOC*NSF

Doel

Realiseren van de centrale uitvoering van nationale classificatiekeuringen binnen de gehandicaptensport, teneinde een eerlijke en gelijkwaardige competitie te creëren binnen de georganiseerde wedstrijdsport. Dit vanuit de visie:

*De nationale classificaties worden in Nederland door het Classificatie Instituut uitgevoerd. Deze is sinds 2015 ondergebracht bij NOC*NSF. NOC*NSF biedt daarmee een gespecialiseerd instituut met kennis en ervaring dat de sporters en sportbonden bedient met veilige en betrouwbare classificatieprocedures die aansluiten op de internationale eisen en -structuren. Daarbij dient het Classificatie Instituut kostenneutraal te opereren.*

Aanvraagvoorwaarden

NOC*NSF dient dit budget op te nemen in haar begroting en de hiermee uit te voeren activiteiten in haar jaarplan, dat door de Algemene Vergadering wordt vastgesteld.

Toekenningsgrondslag

De maximale toekenning bedraagt het beschikbare budget.

Verantwoordingsvoorwaarden

De algemene verantwoordingsvoorwaarden zijn van toepassing

2.4 Kennis- en coördinatiepunt evenementen

Budget	€90.000
Aanvrager	NOC*NSF
Begunstigden	NOC*NSF

Doel

Deze rubriek heeft tot doel de centrale kennisopbouw en –ontsluiting inzake evenementen te stimuleren.

Aanvraagvoorwaarden

Om in aanmerking te komen voor een bijdrage, dient te worden voldaan aan de volgende aanvraagvoorwaarden:

1. Een samenwerkingsovereenkomst of vastgesteld beleidsdocument waaruit blijkt dat NOC*NSF participeert in het Kennis- en Expertisecentrum Evenementen.
2. Beschrijving/verankering van de activiteiten van het Kennis- en Expertisecentrum Evenementen in het Jaarplan en Begroting van NOC*NSF. Hieruit dient tevens een brede toegankelijkheid tot het centrum voor de leden van NOC*NSF.
3. Medefinanciering van het Kennis- en expertisecentrum door VWS en de G5 van minimaal 66,6%

Toekenningsgrondslag

De maximale toekenning bedraagt het beschikbare budget.

Verantwoordingsvoorwaarden

De algemene verantwoordingsvoorwaarden zijn van toepassing.

3.1 Maatwerkfinanciering Topsport

Budget	€ 12.337.723
Aanvrager	NOC*NSF
Begunstigden	NOC*NSF, Sportbonden, CTO's, Regionale Topsport Organisaties, Stichting LOOT en NL Sporter

De ambitie

NOC*NSF en de sportbonden hebben de ambitie om bij de beste tien topsportlanden van de wereld te horen. We willen winnen! Daarvoor hebben we optimale topsportomstandigheden nodig. Voor de (potentiële) wereldtoppers bouwen we daarom verder aan hoogwaardige topsport- en opleidingsprogramma's, met bijbehorende begeleiding en voorzieningen voor topsporters. We kiezen daarbij voor een strategie waarin we structureel presterende programma's, en programma's die de potentie hebben zich daartoe te ontwikkelen, zo optimaal mogelijk willen ondersteunen. Om te bepalen welke programma's dat zijn, worden drie stappen doorlopen: erkennen, focussen en financieren. We streven ernaar sporters vanaf 8 jaar voor het podium t/m de transitie naar een carrière na de topsport, kwalitatief en kwantitatief mondiaal concurrerend programma's aan te bieden. Deze programma's zijn niet alleen gericht op het verbeteren van de sportieve prestaties, maar ook op de andere factoren die bijdragen aan een langere succesvolle loopbaan.

Naast de collectief door NOC*NSF uitgevoerde activiteiten, kunnen topsportbonden en regionale organisaties, zoals CTO's en RTO's, voor de uitvoering van hun investeringsplannen voor financiële ondersteuning in aanmerking komen vanuit de rubriek topsport.

Doelen

Realisatie van de Topsport-ambitie door middel van:

- (Deel) financiering van de programma's van bonden;
- (Deel) financiering van de landelijke en regionale topsportinfrastructuur;
- Zorgdragen voor de begeleiding en financiële en facilitaire ondersteuning van topsporters en talenten, gericht op een verantwoorde en succesvolle topsportloopbaan;
- Het leveren van een financiële bijdrage t.b.v. de (professionalisering en kwaliteitsontwikkeling van de) belangenbehartiging en dienstverlening m.b.t. topsporters;
- Financiering van de door NOC*NSF collectief aangeboden High Performance Services t.b.v. de programma's van bonden;
- Financiering van de door NOC*NSF te maken kosten ten behoeve van de voorbereiding, uitzending en evaluatie van de collectieve uitzending naar de Olympische en Paralympische Spelen, Europese Jeugd Olympische Festivals (EJOF), Jeugd Olympische Spelen (JOS) en Europese Spelen, en;
- Ontwikkeling en uitvoering van overkoepelende topsportbeleidsthema's.

Topsportbegroting

NOC*NSF neemt het budget op in haar begroting. Aan dit budget worden ook de voor de Topsportambitie beschikbare middelen van VWS en Partners in Sport toegevoegd.

Vanuit dit totaalbudget worden de volgende onderdelen gefinancierd:

1. Programma's van bonden;
2. Topsportinfrastructuur (CTO's, RTO's, Stichting LOOT);
3. Voorzieningen voor topsporters (incl. NL Sporter);
4. Collectieve High Performance Services;

5. Teamuitzendingen;
6. De uitvoering van overkoepelende topsportbeleidsthema's.

De budgetten per onderdeel worden jaarlijks door het toekenningsorgaan vastgesteld op basis van de Topsportbegroting.

Aanvraagvoorwaarden

Per onderdeel en begunstigde gelden de volgende specifieke aanvraagvoorwaarden:

1. Programma's van bonden

Om voor financiering in aanmerking te komen moet het programma van een als topsport erkende discipline, altijd voldoen aan de volgende 4 focuscriteria uit de Sportagenda 2017+ (zie **bijlage C** voor een nadere toelichting en onderbouwing):

1. Presteren (aan minimaal 1 van de volgende 3 criteria moet zijn voldaan: prestatietoets, prestatieontwikkeling en prestatieperspectief);
2. Namen en rugnummers;
3. Fulltime programma;
4. Commitment van de bond (minimaal 30% of alternatieve toets).

Sportbonden kunnen een aanvraag indienen voor financiering van een topsportprogramma en/of een opleidingsprogramma (incl. indien van toepassing een aanvraag t.b.v. de financiering van een NTC). Om voor de financiering van een NTC in aanmerking te kunnen komen moet de sportbond voor het betreffende programma in het bezit zijn van een NTC-accreditatie volgens de voorwaarden in het document accreditatie & visitatie topsportcentra NL 2024 (zie brondocument accreditatie & visitatie topsportcentra NL 2024). Een aanvraag bestaat uit een investeringsplan (o.b.v. verplicht format investeringsplan), een (meerjaren)begroting per topsportprogramma (o.b.v. verplicht format) en een lijst met alle S- en/of S-1 sporters die binnen het programma participeren. De lijst met S- en S-1 sporters dient via het Topsporter Monitoring Systeem te worden aangeleverd en gedurende 2017 up-to-date te worden gehouden. De deadline voor het indienen van een aanvraag is 1 september 2016.

Parttime presterende programma's

Binnen het totale budget voor programma's van bonden is daarnaast een bedrag beschikbaar voor parttime presterende programma's van erkende topsport- of internationale wedstrijdportdisciplines die voldoen aan de volgende criteria:

1. Prestatietoets (kwantitatieve toets op basis van de prestaties op de laatste 4 Olympische/Paralympische Spelen en/of WK's, die resulteert in 24 punten of meer);
2. Namen en rugnummers;
3. Parttime programma (minimaal 125 dagen);
4. Commitment van de bond (minimaal 30% of alternatieve toets).

Deze programma's ontvangen van 2017 t/m 2020 een jaarlijkse basisfinanciering gebaseerd op de Lotto Basisbijdrage Top-10 (o.b.v. toewijzing 2012 in rubriek 2.1A) en de Lotto Deelnamegelden (o.b.v. het gemiddelde over de afrekening van de jaren 2009-2011 in rubriek 2.1B). Een aanvraag hiervoor bestaat uit een beknopt plan (o.b.v. verplicht format), bestaande uit o.a. het trainings- en wedstrijdprogramma, een overzicht van de namen en rugnummers en een begroting 2017-2020.

Afbouwregeling

Programma's van erkende topsport- en internationale wedstrijdportprogramma's die van 2013 t/m

2016 financiering uit de oorspronkelijke Rubriek Maatwerkfinanciering Top 10 hebben ontvangen⁵ en daar vanaf 2017 niet meer voor in aanmerking komen, ontvangen een afbouwregeling. Deze afbouwregeling bestaat in 2017 uit 50% van het toegekende bedrag 2016 en in 2018 uit 25% daarvan. Sportbonden hoeven hiervoor geen aanvraag in te dienen. Het op de regeling gebaseerde bedrag wordt automatisch uitgekeerd.

2. Topsportinfrastructuur (CTO's, RTO's, Stichting LOOT)

Centra voor Topsport en Onderwijs (CTO)

Om voor financiering in aanmerking te komen moet het topsportcentrum altijd in het bezit zijn van een CTO-accreditatie volgens de voorwaarden in het document accreditatie & visitatie topsportcentra NL 2024 (zie brondocument accreditatie & visitatie topsportcentra NL 2024 voor een nadere toelichting en onderbouwing).

CTO's kunnen een aanvraag indienen voor financiering. Een aanvraag bestaat uit:

- Investeringsplan (o.b.v. verplicht format investeringsplan CTO)
- Jaarplan 2017
- (meerjaren) Begroting 2017-2020 (o.b.v. verplicht format)
- Lijst met namen en rugnummers sporters (o.b.v. uitdraai Topsporter Monitoring Systeem), hierbij expliciet aangeven welke sporters CTO-LOOT onderwijs volgen ivm de bijdragen aan CTO-LOOT scholen.
- Lijst van instroomprogramma's (RTC) inclusief namen en rugnummers die door het CTO worden ondersteund.

Regionale Topsport Organisaties (RTO)

Om voor financiering in aanmerking te komen moet het RTO een samenwerkingsovereenkomst hebben met NOC*NSF o.b.v. een gezamenlijk plan.

RTO's kunnen een aanvraag indienen op basis van:

- Investeringsplan (o.b.v. verplicht format)
- Jaarplan 2017
- (meerjaren) Begroting o.b.v. verplicht format
- Lijst van instroomprogramma's (RTC) inclusief namen en rugnummers (o.b.v. uitdraai Topsporters Monitorings Systeem) die door de RTO worden ondersteund.

Stichting LOOT

Om voor financiering in 2017 in aanmerking te komen dient Stichting LOOT een aanvraag in bestaande uit:

- Meerjarenbeleidsplan, jaarplan en begroting van Stichting LOOT, welke vooraf zijn afgestemd met NOC*NSF, VWS en OCW.
- Een set van afspraken, inclusief KPI's tussen NOC*NSF en Stichting LOOT

De deadline voor het indienen van een aanvraag voor zowel CTO's, RTO's als Stichting LOOT is 1 september 2016.

3. Voorzieningen voor topsporters (incl. NL Sporter)

Doel is het randvoorwaardelijk ondersteunen van topsporters:

- met een Selectie-, A- en HP-status in de focusprogramma's;
- met een status op basis van een maatwerkbesluit van NOC*NSF;

⁵ Deze afbouwregeling is niet van toepassing op de financiering van individuele sporters (projecten) in de periode 2013-2016 en op (incidentele) maatwerkwerkbijdragen binnen de genoemde periode.

- in niet-focusprogramma's, die door betreffende bonden zijn aangewezen als sporter die voldoet aan het 'mondiale topsporter'-profiel (werktitel).

De ondersteuning is afhankelijk van de indeling van het topsportprogramma en de status van de topsporter en wordt mogelijk gemaakt door een bijdrage vanuit de Rubriek Maatwerkfinanciering Topsport, in natura bijdrage van Partners in Sport en rentebaten van het kapitaal Fonds voor de Topsporter (kostenvergoedingsregeling). Daarnaast wordt uit de Rubriek Maatwerkfinanciering Topsport een bijdrage geleverd aan de NOC*NSF Atletencommissie en de Nederlandse Vereniging voor Olympische Deelnemers.

NB: de stipendiumregeling wordt volledig gefinancierd door een bijdrage van VWS.

NOC*NSF dient dit budget op te nemen in haar begroting en de hiermee uit te voeren activiteiten in haar jaarplan, dat door de Algemene Vergadering wordt vastgesteld.

NOC*NSF vraagt daarnaast een bijdrage aan voor een toekomstbestendige positie van NL Sporter en gratis lidmaatschap voor hiervoor genoemde topsporters. De bijdrage is gebaseerd op:

- Meerjarenbeleidsplan, jaarplan en begroting van NL Sporter, dat vooraf is afgestemd met NOC*NSF.
- Een set van afspraken tussen NOC*NSF en NL Sporter.

4. Collectieve High Performance Services

NOC*NSF dient dit budget op te nemen in haar begroting en de hiermee uit te voeren activiteiten in haar jaarplan, dat door de Algemene Vergadering wordt vastgesteld.

5. Teamuitzendingen

NOC*NSF dient dit budget op te nemen in haar begroting en toe te voegen aan de Bestemmingsreserve Uitzendingen Teams. De hiermee uit te voeren activiteiten in het kader van de collectieve uitzendingen worden opgenomen in haar jaarplan, dat door de Algemene Vergadering wordt vastgesteld.

Daarnaast vraagt NOC*NSF eenmalig voor het Koninklijk Nederlands Korfbal Verbond (KNKV) een bedrag van maximaal €50.000 aan voor coördinerende werkzaamheden ten behoeve van de World Games 2017, gericht op een goede afstemming tussen de deelnemende Nederlandse bonden en een professionele uitstraling naar buiten. NOC*NSF vraagt aan op basis van een plan van aanpak van het KNKV (gedragen door de overige betrokken bonden), bestaande uit in ieder geval een gedegen evaluatie en selectiecriteria voor deelname (conform de uitgangspunten Normen en Limieten voor deelname van NOC*NSF en bonden aan de andere multi-topsportevenementen en strakker dan top 8).

6. Uitvoering Topsportbeleidsthema's

NOC*NSF dient dit budget op te nemen in haar begroting en de hiermee uit te voeren activiteiten in haar jaarplan, dat door de Algemene Vergadering wordt vastgesteld.

Toekenningsgrondslag

1. Programma's van bonden

De door de sportbonden ingediende investeringsplannen worden allemaal beoordeeld op basis van de volgende beoordelingscriteria, die als pijlers zijn opgenomen in het verplichte format investeringsplan:

- De beste en meest kansrijke sporters
- Succesvolle in- en doorstroom van talenten om de beoogde topsportdoelstellingen te realiseren
- Competente trainers & coaches

- Een functionele en doelmatige dagelijkse trainingssetting
- Deskundige prestatie ondersteunende specialistische begeleiding
- Een passend programma van wedstrijden & competities
- Efficiënte organisatie met sterk leiderschap

Voor de beoordeling van aanvragen voor opleidingsprogramma's wordt aanvullend gekeken naar:

- Reeds ingezette of aantoonbaar op te zetten proactieve identificatie-activiteiten
- Herzien meerjaren opleidingsplan (incl. beschrijving van de manier waarop de sportbond aandacht besteed aan onderwijs/duale carrière).

Het door het Toekenningsorgaan vastgestelde budget voor programma's van bonden wordt op kwalitatieve grondslagen verdeeld. Er is dus geen sprake van een kwantitatief verdeelmodel. Op basis van de beoordelingen van alle investeringsplannen en bijbehorende begrotingen worden de toekenningen (incl. bijbehorende investeringsvoorwaarden en prestatieafspraken) voor 2017 bepaald. De maximale toekenning t.b.v. alle focusprogramma's bonden bedraagt het beschikbare budget zoals opgenomen in de Topsportbegroting.

Toekomstige financiering

De toekenningen voor 2017 hebben een meerjaren intentie en zijn leidend voor 2018-2020⁶.

Wijzigingen in de financiering (t.o.v. 2017) zijn mogelijk op basis van:

- De monitoring van investeringsvoorwaarden en prestatieafspraken
- Expertise-call topsportmanagement NOC*NSF

2. Topsportinfrastructuur (CTO's, RTO's, Stichting LOOT)

CTO

De door de CTO's ingediende investeringsplannen worden allemaal beoordeeld op basis van de pijlers zoals opgenomen in het verplichte format investeringsplan.

CTO-LOOT

Binnen het budget voor de CTO's is een nog nader vast te stellen bedrag per leerling beschikbaar voor CTO-LOOT leerlingen die voldoen aan de volgende criteria:

- Fulltime CTO-sporter
- Selectie-, A-, HP-, IT of NT status (Beloften worden niet meegeteld)

RTO

De door de RTO's ingediende investeringsplannen worden allemaal beoordeeld op basis van de beoordelingscriteria zoals opgenomen in het verplichte format investeringsplan.

Stichting LOOT

Stichting LOOT ontvang een toekenning van een door het Toekenningsorgaan vastgesteld bedrag op basis van de set van afspraken. inclusief KPI's tussen NOC*NSF en Stichting LOOT

Ad 3/4/5/6

De maximale toekenning per onderdeel bedraagt het beschikbare budget zoals opgenomen in de Topsportbegroting.

Het verlenen van statussen aan sporters, die grondslag zijn voor voorzieningen is geregeld in het "Statusreglement Topsporters", vastgesteld door de Algemene Vergadering NOC*NSF.

⁶ De hoogte van de per jaar toe te kennen bedragen is afhankelijk van het nakomen van 1) prestatieafspraken en investeringsvoorwaarden, 2) de hoogte van het Bestedingsplan en 3) de realisatie van inkomsten uit Mission en VWS-gelden.

Verantwoordingsvoorwaarden

Naast de algemene verantwoordingsvoorwaarden levert de begunstigde een inhoudelijke en financiële verantwoording/rapportage aan. Daarvoor gelden de volgende specifieke verantwoordingsvoorwaarden voor de sportbonden (incl. NTC's):

- de topsportinkomsten en -kosten dienen in de jaarrekening 2017 van de bond per topsportprogramma gespecificeerd te zijn.
- de ingediende (programma)verantwoording over 2017 dient cijfermatig aan te sluiten bij de jaarrekening 2017 of er wordt een duidelijk aansluitingsoverzicht ingediend;
- bij grote afwijkingen (10% of meer) ten opzichte van de ingediende begroting 2017 dient de begunstigde te overleggen met NOC*NSF (de verantwoordelijke prestatie manager of projectleider) om een correcte reallocatie (cijfermatig en procedureel) voor te bereiden;
- onderbestedingen over 2017 dienen naar rato te worden verrekend met de door het Toekenningsorgaan vastgestelde programmatoekenning 2017 en de eigen bijdrage van de sportbond.

Het CTO dient een inhoudelijke en financiële verantwoording in volgens verplicht verantwoordingsformat. Daarnaast dient het CTO een jaarrekening 2017 in, waarin een onderscheid gemaakt wordt in de te maken kosten voor het CTO en voor CTO-LOOT en Regio/RTO-activiteiten. Onderbestedingen over 2017 dienen naar rato te worden verrekend met de door het Toekenningsorgaan vastgestelde CTO-toekenning 2017 en de eigen bijdrage van het CTO.

Ten behoeve van CTO-LOOT levert het CTO daarnaast een inhoudelijke en financiële verantwoording aan o.b.v. een jaarrekening en/of bestuursverklaring van de CTO-LOOT school. Tevens dient een definitieve lijst met CTO-LOOT leerlingen en een inhoudelijke verantwoording van de besteding van de beschikbare middelen te worden aangeleverd.

RTO's leveren een inhoudelijke en financiële verantwoording (o.b.v. verplicht verantwoordingsformat) aan met daarnaast een jaarrekening en/of bestuursverklaring in.

Stichting LOOT levert een inhoudelijke en financiële verantwoording aan o.b.v. de set van afspraken en KPI-formulier, die zij indient bij NOC*NSF. De financiële verantwoording sluit aan bij de ingediende begroting en jaarrekening 2017.

NL Sporter levert een financiële en inhoudelijke verantwoording aan o.b.v. de set van afspraken, die zij indient bij NOC*NSF. NOC*NSF zal op basis hiervan het toekenningsorgaan adviseren over de definitief vast te stellen bijdrage vanuit het Bestedingsplan, die nooit hoger kan zijn dan het beschikbare budget zoals opgenomen in de Topsportbegroting.

4.1 Kaderopleidingen

Budget	€577.814
Aanvrager	Sportbonden
Begunstigde	Sportbonden

Aanvraagvoorwaarden

Opgave van de realisatie van het aantal verstrekte diploma's in het kalenderjaar 2017, uiterlijk 1 februari 2018. De opgave van daadwerkelijke realisatie wordt voorafgegaan aan een opgave van het geschatte aantal te verstrekken diploma's. Deze voorlopige gegevens worden uiterlijk 1 december 2016 via het digitale platform 'Verdelen Middelen Sport' aan NOC*NSF doorgegeven, waarna het te reserveren bedrag wordt bepaald. Bij het niet opgeven een schatting van het aantal te verstrekken diploma's in 2017 wordt definitief afgezien van ontvangen van middelen binnen deze aanvraag.

Verdeelmodel/Toekenningsgrondslag

De bond ontvangt een bijdrage per diploma dat in kalenderjaar 2017 is verstrekt voor opleidingen die zijn uitgevoerd conform de Kwalificatiestructuur Sport en die voorzien zijn van een positieve audit door NOC*NSF/Academie voor Sportkader.

Verdeelmodel trainer/coach (KSS 2003 en 2012):

De bijdrage per diploma bedraagt:

- Niveau 2: €60,- per diploma
- Niveau 3: €105,- per diploma

Verdeelmodel instructeur (KSS 2003 en 2012):

De bijdrage per diploma bedraagt:

- Niveau 2: €60,- per diploma
- Niveau 3: €80,- per diploma

Er is geen uitzondering voor het opleiden aan de hand van deelcertificaten.

Het beschikbare budget wordt volledig besteed. Indien er op basis van de aanvragen een onder- of overbesteding is zullen de bedragen per diploma (in negatieve of positieve zin) worden bijgesteld.

Verantwoordingsvoorwaarden

Vaststelling vindt plaats op basis van het werkelijke aantal in 2017 verstrekte diploma's. Deze gegevens worden uiterlijk 1 februari 2018 via het digitale platform aan NOC*NSF doorgegeven, waarna de definitieve toekenning wordt bepaald. Hier dienen de gegevens van de geslaagden bijgevoegd te worden (NAW + beschrijving behaalde diploma; in Excel bestand). NOC*NSF kan ter verificatie van de opgegeven aantallen verzoeken tot nadere informatie.

4.2 Naar een veiliger sportklimaat

Budget	<i>n.t.b.</i>
Aanvrager	NOC*NSF
Begunstigde	NOC*NSF en sportbonden

Deze richtlijn wordt vastgesteld in de Algemene Vergadering op 21 november 2016. Op dit moment wordt samen met VWS gewerkt aan de contouren van continuering en/of een vervolg op het VSK-programma 2012-2016.

4.3 Regionale sportnetwerken

Budget	€168.682
Aanvrager	NOC*NSF
Begunstigde	Regionale sportnetwerken

Doel

Versterken regionale allianties (voorheen Olympische netwerken) van sport en sportondersteunende organisaties (o.a. gemeenten, provincies, onderwijs, bedrijfsleven) gericht op het bereiken van de doelstellingen sportparticipatie.

Aanvraagvoorwaarden

NOC*NSF is aanvrager. Regionale allianties zijn begunstigden. Het maximale bedrag per alliantie is afhankelijk van het aantal allianties. Daarbij is voor iedere alliantie van toepassing:

- Propositie (regionale samenwerkingsovereenkomst) die voldoet aan de voorwaarden gesteld door NOC*NSF.
- Minimaal 50% co-financiering door de (partijen in de) alliantie

Toekenningsgrondslag

De maximale toekenning bedraagt het beschikbare budget.

Verantwoordingsvoorwaarden

De begunstigden leveren een financiële en inhoudelijke verantwoording aan, welke zij indient bij NOC*NSF. NOC*NSF zal op basis hiervan het toekenningsorgaan adviseren over de definitief vast te stellen bijdrage vanuit Het Bestedingsplan, welke nooit hoger kan zijn dan het beschikbare budget binnen deze rubriek.

5.1 Maatwerkbudget Brancheversterking

Budget	€1.147.813
Aanvrager	NOC*NSF
Begunstigde	NOC*NSF en sportbonden

Doel

Het maatwerkbudget is bedoeld om bonden te helpen een doorbraak te realiseren in het versterken of vernieuwen van de organisatie(s). De plannen en activiteiten moeten in het verlengde van doelstellingen en regelingen van de Sportagenda liggen (m.n. bouwsteen 'Ontwikkeling van de sport'), waardoor het maatwerkbudget indirect de bijdrage aan de collectieve doelen vergroot. Tevens heeft deze rubriek als doel om kennis/expertise wat betreft samenwerking, organisatieontwikkeling, transitie en brancheversterking te borgen binnen de sport. Door vanuit het collectief te investeren in doorbraken op dit gebied, kunnen alle bonden profiteren van de opgebouwde kennis en expertise.

Samenwerking kan op meerdere manieren bijdragen aan de ontwikkeling van organisaties en het collectief van sportbonden als geheel. Binnen deze rubriek komen de volgende vormen in aanmerking voor financiering:

- a) Samenwerking tussen bonden, zowel door delen van de organisatie te clusteren, als structureel geborgde inhoudelijke samenwerking;
- b) Samenwerking bonden met externe stakeholders, zoals commerciële aanbieders of lokale partijen; dit kan dus ook binnen de eigen sporttak en geen samenwerking met andere bonden betekenen;
- c) Samenwerking door actieve kennisdeling voor een vernieuwend initiatief op gebied van transitie en organisatieontwikkeling, waar meerdere bonden van kunnen profiteren. Hierbij is van belang dat aantoonbaar gemaakt kan worden dat kennisdeling ook daadwerkelijk plaats vindt;

Aanvraagvoorwaarden

NOC*NSF is formeel aanvrager van deze rubriek en voegt het aangevraagde bedrag volledig toe aan een meerjarenbudget t.b.v. brancheversterking. Binnen dit fonds kunnen NOC*NSF en sportbonden een aanvraag doen.

Voor financiering in deze rubriek komen initiatieven in aanmerking die een doorbraak in de ontwikkeling van de branche en/of organisatie beogen. Van een doorbraak is sprake als er daadwerkelijk een trendbreuk gerealiseerd kan worden, of een vernieuwende aanpak ingezet wordt die zekere risico's en investeringen met zich mee brengen. Juist de initiatieven die de organisaties in de sport fundamenteel veranderen, vragen om meerjarige visie en een extra inspanning. Voor die extra stap is deze rubriek beschikbaar.

Voordat de ingediende plannen beoordeeld worden op resultaat en inhoud vindt toetsing plaats op de kwaliteit van het plan. Hiervoor worden de onderstaande criteria gebruikt. Indien het plan niet in voldoende mate aan de criteria tegemoet komt, zal er geen beoordeling plaats vinden. Bij de toetsing worden alle criteria gescoord op een 5-punts schaal en de ondergrens is een gemiddelde score van 3 punten per onderdeel. De aanvrager kan het plan indien gewenst verbeteren en opnieuw indienen.

De ingediende projectaanvragen worden getoetst op de onderstaande criteria.

1. Kwaliteit van het ingediende plan

- 1a Is de ontwikkelvisie helder?
- 1b Is er een balans tussen richten/inrichten/verrichten?

- 1c Sluit het plan aan op het huidige Meerjarenbeleidsplan?
- 1d Is er een duidelijk planning met milestones en resultaten aanwezig?

2. Kwaliteit van het traject

- 2a Is het traject de juiste stap op het juiste moment?
- 2b Is het traject vernieuwend en wordt er daadwerkelijk een doorbraak geforceerd?
- 2c Geeft bestuur/directie commitment aan de uitvoering van het traject?
- 2d Zijn er personen verantwoordelijk gemaakt voor de uitvoering + borging en is de besturing georganiseerd?

3. Competentie van de uitvoering

- 3a Is er stabiliteit en eenheid aanwezig bij directie en bestuur?
- 3b Heeft de sportbond een aanwijsbaar trackrecord in projectuitvoering?
- 3c Heeft de sportbond het huis op orde in termen van financiën, procedures, procesbeheersing en governance?
- 3d Tonen de uitvoerders van het traject daadkracht en leiderschap in de uitvoering?

4. Financiën

- 4a Is er een begroting aanwezig en is deze voldoende onderbouwd en uitgewerkt?
- 4b Is er een duidelijk onderscheid tussen investeren en exploiteren en worden de financiën op lange termijn geborgd?
- 4c Zijn de aangevraagde bedragen reëel en passen deze in de begroting van de bond?
- 4d Is de financieringsbehoefte duidelijk onderbouwd en is er sprake van voldoende eigen investeringen (cofinanciering is minimaal 10%)?
- 4e Wordt met de resultaten van dit traject de subsidie-afhankelijkheid aantoonbaar verlaagd?

5. Belang voor het collectief

- 5a Is het traject gericht op duurzame samenwerking met andere sportbonden of met externe stakeholders?
- 5b Draagt het traject bij aan een efficiënter en effectievere inrichting van het sportlandschap?
- 5c Levert het traject nieuwe kennis/ervaring op voor andere sportbonden om te gebruiken en is er een plan opgesteld hoe kennis/ervaring uitgewisseld wordt?
- 5d Wordt wezenlijk bijgedragen aan het collectief belang en/of de collectieve doelen uit de Sportagenda?

Toekenningsgrondslag

Deze rubriek betreft een maatwerkbudget dat op kwalitatieve grondslagen wordt verdeeld. Er is dus geen sprake van een kwantitatief verdeelmodel. Voor deze rubriek geldt geen vaste deadline voor het indienen, er kan dus gedurende het hele jaar aangevraagd worden. Aanvragen die voldoen aan de aanvraagvoorwaarden, worden voorgelegd aan het beoordelingsteam, dat 4 maal per jaar bijeen komt. Er geldt een maximum van €50.000 per aanvraag per jaar in het geval van individuele trajecten. Indien meerdere organisaties participeren in een aanvraag geldt een toekenningsgrondslag van €40.000 per organisatie met een maximum van €200.000 per jaar. Dit maximum geldt ook voor aanvragen van NOC*NSF. Er kan in deze rubriek meerjarig aangevraagd worden. Toekenningen bij meerjarige trajecten vinden per kalenderjaar plaats, ná een eerste toekenning op basis van tussentijdse voortgangsrapportage en begroting.

Beoordelingskader

De ingediende projectaanvragen worden inhoudelijk beoordeeld op basis van de onderstaande criteria, waarbij als uitgangspunt geldt dat niet één van de criteria op zich een doorslaggevend positief of negatief effect heeft op de beoordeling:

- Verhouding tussen hoogte investering en te behalen resultaten (rendement)
- Bijdrage aan efficiëntere en effectievere inrichting van het sportlandschap
- Mate waarin subsidie-afhankelijkheid van de sport afneemt

- Bijdrage aan de inhoudelijke doelen: Verbetering governance van de sport, Versterken kwaliteit van mensen (bestuur en/of medewerkers), stimuleren van ondernemerschap en samenwerking, versterken integriteit in de sector.
- Kwaliteit en intensiteit van de samenwerking met andere relevante organisaties.
- Onderbouwing van de mate waarin collectieve middelen noodzakelijk zijn om de betreffende activiteiten plaats te laten vinden of, anders gezegd, aantonen van marktfalen bij doorberekening van de kosten aan afnemers.

Verantwoordingsvoorwaarden

Naast de algemene verantwoordingsvoorwaarden levert de begunstigde een financiële en inhoudelijke projectverantwoording aan, welke zij indient bij NOC*NSF. NOC*NSF zal op basis hiervan het toekenningsorgaan adviseren over de definitief vast te stellen bijdrage vanuit het Bestedingsplan, welke nooit hoger kan zijn dan het vooraf toegekende bedrag.

5.2 Sport & Zaken

Budget	€42.171
Aanvrager	NOC*NSF
Begunstigde	Stichting Sport&Zaken

Doel

Een bijdrage aan het in standhouden en kwaliteitsontwikkeling van de (gratis) dienstverlening van Sport & Zaken, betreffende:

- Adviestrajecten sportbonden en sportverenigingen
- Sportbestuurdersdatabase

Aanvraagvoorwaarden

NOC*NSF vraagt aan op basis van:

- Meerjarenbeleidsplan, jaarplan en begroting van Sport & Zaken, dat vooraf is afgestemd met NOC*NSF.
- Een set van afspraken tussen NOC*NSF en Sport & Zaken

Toekenningsgrondslag

De maximale toekenning bedraagt het beschikbare budget.

Verantwoordingsvoorwaarden

De begunstigde levert een financiële en inhoudelijke verantwoording aan o.b.v. de set van afspraken, welke zij indient bij NOC*NSF. NOC*NSF zal op basis hiervan het toekenningsorgaan adviseren over de definitief vast te stellen bijdrage vanuit Het Bestedingsplan, welke nooit hoger kan zijn dan het beschikbare budget binnen deze rubriek.

5.3 Onderzoek

Budget	€400.000
Aanvrager	NOC*NSF
Begunstigde	NWO

Doel

(Co-)financiering van onderzoek & monitoring t.b.v. versterking van de totale georganiseerde sport. Vanuit deze rubriek levert de georganiseerde sport een bijdrage aan het Sectorplan Sportonderzoek en -onderwijs, zowel gericht op sportontwikkeling als op topsport (integraal onderzoeksprogramma NWO⁷, VWS en NOC*NSF/Sportbonden).

Aanvraagvoorwaarden

NOC*NSF draagt namens de sport bij aan het onderzoeksprogramma van NWO, waarbij de volgende voorwaarden van toepassing zijn:

- Een 2^e meerjaren-onderzoeksprogramma (vanaf 2017) dient te zijn gestart
- Het sportonderzoeksprogramma sluit aan bij de onderzoeksvragen uit de sportpraktijk – gericht op top 10 (deelprogramma Presteren - STW), Sportparticipatie (deelprogramma Meedoen - Geesteswetenschappen) en actieve en gezonde leefstijl, waaronder blessurepreventie (deelprogramma Vitaal - ZonMw).
- In jaarplan NOC*NSF – cofinanciering integraal sportonderzoeksprogramma NWO, VWS, NOC*NSF opgenomen en geaccordeerd
- Go (door alle funding partners) op een integraal onderzoeksprogramma NWO, VWS en NOC*NSF
- In de (deel)programmacommissie zit een vertegenwoordiger uit de sportsector voor toetsing op programmering en relevantie
- In de toetsingscriteria voor de aan te vragen onderzoeksprojecten binnen de deelprogramma's zijn valorisatie / aansluiting op de sportpraktijk een vereiste

Toekenningsgrondslag

De maximale toekenning bedraagt het beschikbare budget.

Verantwoordingsvoorwaarden

De algemene verantwoordingsvoorwaarden zijn van toepassing

⁷ NWO staat voor Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek. De NWO financiert duizenden toponderzoekers aan universiteiten en instituten en geeft sturing aan de Nederlandse wetenschap via subsidies en onderzoeksprogramma's. In 2010 investeerde de NWO samen met overheid en bedrijfsleven €741 mln in nieuw onderzoek.

IV. BEOORDELINGS-, TOEKENNINGS- EN VERANTWOORDINGSPROCEDURES

Beoordelingsprocedures

De beoordeling bestaat uit 2 stappen:

1. Toetsing Algemene Aanvraagvoorwaarden en additionele aanvraagvoorwaarden per rubriek

De aanvragen van sportbonden worden aan de Algemene Aanvraagvoorwaarden getoetst door NOC*NSF.

De aanvragen van NOC*NSF (ook t.b.v. andere begunstigden) worden getoetst door het hiervoor aangewezen orgaan.

Het niet voldoen aan de Algemene Aanvraagvoorwaarden heeft als consequentie dat niet overgegaan kan worden tot toekenning en bevoorschotting, ongeacht de status, beoordeling en eventuele toekenning of reservering van de overige rubrieken waarin een aanvraag is ingediend.

2. Inhoudelijke beoordeling aanvraag

Inhoudelijke beoordeling/toetsing is van toepassing bij de volgende rubrieken:

3.1	Maatwerkbudget Topsport
4.2	Veilig Sportklimaat
5.1	Maatwerkbudget Brancheversterking

Voor de rubrieken 2.1, 2.2, 2.3, 4.3 en 5.2 is sprake van het opstellen van een jaarlijkse set van afspraken (door NOC*NSF met de begunstigde). Deze zullen opgenomen worden in het jaarplan van NOC*NSF.

De inhoudelijke beoordeling van aanvragen van sportbonden en overige begunstigden wordt gedaan door NOC*NSF, waarbij NOC*NSF zich kan laten bijstaan door (groepen van) experts.

De aanvragen van NOC*NSF dienen jaarlijks deel uit te maken van het jaarplan en begroting NOC*NSF, welke jaarlijks worden voorgelegd aan de Algemene Vergadering NOC*NSF. In dit proces vindt inhoudelijke afstemming en toetsing plaats met de achterban/leden via de hiervoor ingerichte overlegstructuur.

Toekenningsprocedures

Na toetsing van de algemene en specifieke aanvraagvoorwaarden en (indien van toepassing) inhoudelijke beoordeling van de aanvragen zal NOC*NSF een toekenningsadvies geven aan het toekenningsorgaan. Daarbij is sprake van 2 type toewijzingen:

1. Verdeling o.b.v. kwantitatieve verdeelmodellen of vaste bijdragen

Op basis van de aangeleverde gegevens zal NOC*NSF een doorrekening maken van het in de desbetreffende rubriek vastgelegde verdeelmodel. Indien begunstigden de gevraagde gegevens die noodzakelijk zijn voor het doorrekenen niet voor de vastgestelde of overeengekomen aanleverdatum hebben aangeleverd, dan heeft dit de volgende consequenties:

1. NOC*NSF stopt de lopende bevoorschotting van de desbetreffende begunstigde
2. NOC*NSF maakt een schatting van de ontbrekende gegevens om het verdeelmodel toe te kunnen passen. Indien deze schatting te hoog blijkt, zal het teveel berekende bedrag teruggevorderd worden van de begunstigde. Een te lage schatting is voor rekening en risico van de begunstigde.
3. NOC*NSF adviseert het toekenningsorgaan de toekenning voor de desbetreffende rubriek(en) met 10% te korten.

2. Verdeling o.b.v. kwalitatieve grondslagen

Alle ontvangen aanvragen worden door NOC*NSF beoordeeld, waarna een toekenningsadvies wordt geformuleerd t.b.v. het toekenningsorgaan. Indien het totaal van de aanvragen het beschikbare budget overtreffen zal NOC*NSF t.b.v. het toekenningsorgaan dienen te onderbouwen op basis waarvan de keuzes voor gehele, gedeeltelijke financiering of afwijzing van financiering zijn gebaseerd.

Het toekenningsorgaan stelt uiteindelijk de toekenningen per rubriek vast. Bij tijdige indiening van de aanvraag en (additioneel) benodigde gegevens vindt toekenning jaarlijks plaats uiterlijk op 15 februari. Begunstigden ontvangen zo spoedig mogelijk na de hiervoor genoemde data over de besluitvorming een Toekenningsbrief. Het toekenningsorgaan is bevoegd om aan het besluit per rubriek de volgende status toe te voegen:

Kleur	Status	Betekenis
Groen	Toekenning	De aanvraag voldoet aan alle aanvraagvoorwaarden en o.b.v. de toekenning wordt gestart met de bevoorschotting
Geel	Toekenning	De aanvraag voldoet grotendeels aan alle aanvraagvoorwaarden. Er wordt gestart met de bevoorschotting. Voor 1 april, tenzij anders besloten, dient aan alle openstaande punten zijn voldaan.
Oranje	Reservering	De aanvraag voldoet niet aan alle de aanvraagvoorwaarden, maar verwacht wordt dat de aanvraag binnen afzienbare tijd wel voldoet. Het toekenningsbedrag wordt gereserveerd en de bevoorschotting wordt gestart, zodra aan alle aanvraagvoorwaarden is voldaan.
Rood	Afwijzing	De aanvraag voldoet niet aan de aanvraagvoorwaarden en/of komt o.b.v. de inhoudelijke beoordeling niet in aanmerking voor financiering. Er zal geen bijdrage worden toegekend. Eventuele gestarte bevoorschotting wordt gestopt en uitgekeerde bedragen worden teruggevorderd.

Het toekenningsorgaan stelt naast de hoogte van de bijdrage tevens de bijdrageduur vast. Met andere woorden: het toekenningsorgaan kan een meerjarenbijdrage toekennen.

Bevoorschotting

NOC*NSF is verantwoordelijk voor de uitkering van de toegekende gelden. De toegekende gelden worden volledig (100%) in 4 termijnen uitgekeerd:

- 1e bevoorschotting: eind februari, 25%
- 2^e bevoorschotting: begin mei, 25%
- 3^e bevoorschotting: eind juli, 25%
- 4^e bevoorschotting: eind oktober, 25%

De definitief voor dat jaar geldende bevoorschottingstermijnen worden door NOC*NSF vastgesteld en bekend gemaakt in de toekenningsbrief.

De directie van NOC*NSF kan besluiten om af te wijken van de bevoorschotting en het algemene bevoorschottingsschema in de volgende gevallen:

- Op basis van een onderbouwd verzoek van een begunstigde, onderbouwd met een liquiditeitsbegroting voor de eerstkomende 12 maanden en een weergave van de onderzochte alternatieven. Voorwaarde is wel dat de begunstigde voldoet aan alle aanvraagvoorwaarden.
- Op basis van een goedgekeurd herstelplan (incl. monitorings-afspraken) kan besloten worden tot (hervatting van de) bevoorschotting voor begunstigde met de status 'oranje'.
- Op basis van een financiële (risico-)inventarisatie bij een begunstigde kan besloten worden tot nader orde de bevoorschotting stop te zetten en het toekenningsorgaan te verzoeken om een toekenning in te trekken en/of reeds bevoorschotpte gelden terug te vorderen.

- Indien op basis van bevindingen van onafhankelijke organen (bijv. auditcommissie SI, accountantscontrole/-verklaring bij jaarstukken) geconstateerd wordt dat de begunstigde niet meer voldoet aan de Minimale Kwaliteitseisen, kan besloten worden tot nader orde de bevoorschotting stop te zetten en het toekenningsorgaan te verzoeken om een toekenning in te trekken en/of reeds bevoorschotte gelden terug te vorderen.

Tegen de hiervoor genoemde besluiten kan de begunstigde bezwaar aantekenen bij het Bestuur van NOC*NSF.

Verantwoordingsprocedures

Verantwoordingsvoorwaarden

- Sportbonden en NOC*NSF verantwoorden op basis van hun reguliere jaarverslag en jaarrekening/financieel jaarverslag dat door hun algemene (leden)vergadering is vastgesteld.
- In de jaarrekening/financieel jaarverslag dienen alle toegekende bijdragen uit het Bestedingsplan te zijn vermeld en gespecificeerd (naar rubrieksniveau).
- Indien uit het Bestedingsplan €150.000 of meer is ontvangen, dan dient de jaarrekening voorzien te zijn van een controle verklaring door een accountant.
- Indien minder dan €150.000 is ontvangen, dan kan volstaan worden met een rapportage bestaande uit de volgende onderdelen
 1. een verklaring van de kas- of financiële commissie dat zij de boeken gecontroleerd en akkoord hebben bevonden
 2. een verslag van de bevindingen van de kas- of financiële commissie
 3. een (standaard) bestuursverklaring waarin opgenomen dat de ontvangen gelden zijn besteed aan datgene waarvoor de gelden ontvangen c.q. toegewezen zijn.
- Bij verschillende rubrieken zijn aanvullende verantwoordingsvoorwaarden van toepassing. Bij meerjaren(project)toekenningen dient de verantwoording plaats te vinden in het eerstvolgende jaar na afloop van de toekenningsperiode, zoals vermeld in de toekenningsbrief. Wel dient tussentijds en jaarlijks een voortgangs-/tussenrapportage te worden opgesteld en ingediend.
- Verantwoording dient jaarlijks voor 1 juli⁸ ingediend te worden via het digitale platform en dient te zijn voorzien van een ondertekening/autorisatie door een handelingsbevoegde namens de begunstigde.
- Een verzoek tot uitstel van maximaal 1 maand kan onder vermelding van redenen worden ingediend bij NOC*NSF (uitsluitend via de Portal Verdelen Middelen of het e-mailadres: verdelenmiddelen@nocnsf.nl), als secretariaat van het vaststellingsorgaan. Een dergelijk verzoek dient minimaal 14 dagen voor de verantwoordingsdatum te zijn ingediend.
- Het niet tijdig indienen van een verantwoording heeft consequenties voor de bevoorschotting (zie algemene aanvraagvoorwaarden).

Reallocatieverzoeken

De voor een specifiek jaar of periode toegekende gelden dienen binnen die periode besteed te worden, of er dient een schriftelijke betalingsverplichting aangegaan te zijn. Indien hieraan niet is voldaan, kunnen begunstigden een reallocatieverzoek indienen bij het toekenningsorgaan (via Portal Verdelen Middelen of e-mailadres: verdelenmiddelen@nocnsf.nl). Een reallocatieverzoek dient aan de volgende voorwaarden te voldoen:

- a. Verzoek dient voor 31 december te zijn ingediend. Ingediende verzoeken na deze datum worden niet in behandeling genomen.
- b. Het verzoek dient met redenen onderbouwd te worden.

⁸ Voor bonden met een gebroken boekjaar geldt de datum van 15 oktober

- c. Een reallocatieverzoek boven €10.000 dient voorzien te zijn van een planning van activiteiten en begroting. Hieruit moet blijken dat de gerealloceerde middelen in het navolgende jaar volledig worden besteed.

Reallocatie kan alleen binnen dezelfde rubriek plaatsvinden naar het eerstvolgende jaar. Reallocatie tussen verschillende rubrieken is niet mogelijk. Een reallocatieverzoek is per 4 jaar eenmaal per rubriek mogelijk, met uitzondering van de rubrieken waarbij sprake is van meerjarenbudgetten en – toekenningen (rubriek 3.1, 4.2 en 5.1)

Het toekenningsorgaan zal voor 15 februari besluiten over het reallocatieverzoek. NOC*NSF zal het toekenningsorgaan adviseren. Goedgekeurde reallocaties dienen door de begunstigde expliciet in de jaarrekening te worden opgenomen.

Beoordeling en vaststelling

De verantwoordingen van sportbonden en overige begunstigten worden aan de Verantwoordingsvoorwaarden getoetst door NOC*NSF. De verantwoordingen van NOC*NSF (ook t.b.v. andere begunstigten) worden getoetst door het hiervoor aangewezen orgaan.

De inhoudelijke en financiële beoordeling van verantwoordingen van sportbonden wordt gedaan door NOC*NSF, waarbij NOC*NSF zich kan laten bijstaan door (groepen van) experts. NOC*NSF en/of het vaststellingsorgaan kan de bond vragen om een nadere inhoudelijke of financiële toelichting of onderbouwing. De begunstigde is verantwoordelijk voor een kwalitatief toereikende administratie, waarbij van uitgaven die geheel of gedeeltelijk met bestedingsplan gelden zijn verricht, bewijsstukken aanwezig zijn.

De verantwoordingen van NOC*NSF dienen jaarlijks deel uit te maken van het jaarverslag en de jaarrekening NOC*NSF, welke jaarlijks worden voorgelegd aan de Algemene Vergadering NOC*NSF. In dit proces vindt inhoudelijke afstemming en toetsing plaats met de achterban/leden via de hiervoor ingerichte overlegstructuur.

Het vaststellingsorgaan stelt uiteindelijk de vaststellingen per rubriek vast. Bij tijdige indiening van de verantwoording vindt voorlopige vaststelling jaarlijks plaats voor 30 september⁹. Definitieve vaststelling geschiedt uiterlijk op de hieropvolgende 15 februari. Van de definitieve vaststelling ontvangt de indiener een Vaststellingsbrief. Indien de vaststelling lager is dan de toekenning/bevoorschotting, zal het teveel ontvangen bedrag worden teruggevorderd, danwel worden verrekend met c.q. ingehouden op de eerstvolgende bevoorschotting(en).

Onderbesteding / Niet voorziene additionele toekenningen

Teruggevorderde en/of niet uitgekeerde gelden uit het Bestedingsplan Sportagenda worden toegevoegd aan het bij NOC*NSF in beheer zijnde:

- Bestemmingsreserve Kansspelgelden
- Bestemmingsreserve m.b.t. één van de meerjaren-maatwerkbudgetten
- Restitutie VWS inzake VWS-gefinancierde onderdelen

Bij niet voorziene additionele toekenningen¹⁰ door het toekenningsorgaan worden deze toekenningen onttrokken aan het desbetreffende meerjarenbudget. Indien geen meerjarenbudget beschikbaar is, zal onttrekking plaatsvinden uit de Bestemmingsreserve Kansspelgelden.

⁹ Voor bonden met een gebroken boekjaar, welke gebruik maken van de mogelijkheid om tot uiterlijk 15 oktober de verantwoording in te dienen, geldt de datum 1 december

¹⁰ Bijvoorbeeld n.a.v. uitspraken van de Beroepscommissie Bestedingsplan, afwikkeling en/of voorkoming van surseance van betaling en/of faillissement

V. BEZWAAR EN BEROEP

Tegen beslissingen op basis van de Richtlijnen Sportagenda Bestedingsplan van het toekenningsorgaan of vaststellingsorgaan kan door sportbonden en NOC*NSF beroep worden aangetekend bij de Beroepscommissie Bestedingsplan. Het Reglement Beroepscommissie Bestedingsplan is hierbij van toepassing. De BCB kan schriftelijk worden benaderd via het postadres van NOC*NSF (t.a.v. secretaris van de BCB) of via het e-mailadres: bcb@nocnsf.nl

BIJLAGE A: Minimale Kwaliteitseisen 2017

Vooraf

- Voor bonden met een gebroken boekjaar geldt het volgende: die eisen die betrekking hebben op een kalenderjaar, moeten worden bekeken vanuit het meest recente boekjaar.
- NOC*NSF beschikt over formats en voorbeelden van documenten die van toepassing zijn op de verschillende eisen. Voor meer informatie hierover kunt u contact opnemen met uw accountmanager.
- De accountmanagers van NOC*NSF zijn beschikbaar voor het beantwoorden van vragen en het ondersteunen van de bond bij de invoering en doorontwikkeling van de eisen en implementatie van de Code Goed Sportbestuur.

Uw bond dient de onderstaande vragen positief te kunnen beantwoorden en eventueel onderliggende documenten moeten op aanvraag ter beschikking gesteld kunnen worden. De Minimale Kwaliteits Eisen worden getoetst op basis van zelfscan door bonden via de portal Verdelen Middelen. Het bestuur van NOC*NSF heeft de mogelijkheid om onderzoek in te stellen naar de feitelijke stand van zaken bij de bond.

VERPLICHTE PROCEDURES EN REGELINGEN

1. Verplichte rapportage in jaarverslag over het omgaan met de aanbevelingen van goed sportbestuur
 - A. *Heeft uw bond in het jaarverslag van het meest recent afgesloten boekjaar gerapporteerd over de wijze waarop de bond is omgegaan met de 13 aanbevelingen van Goed Sportbestuur?*
2. Uitvoeren nulmeting goed sportbestuur, de 13 aanbevelingen vervolgens 2-jaarlijks toetsen
 - A. *Heeft uw bond de nulmeting of 2-jaarlijkse toetsing Goed Sportbestuur uitgevoerd?*
 - B. *Zo ja, in welk jaar was dit voor het laatst?*
3. De bond heeft en werkt met een besturingsmodel waarin een duidelijk onderscheid is tussen bestuurlijke, beleidsmatige, toezichthoudende en ondersteunende (uitvoerende) taken. Er zijn geen bestuurders in dienst als werknemer waardoor bovengenoemde taken verstrengeld zijn.
 - A. *Beschikt u over een actueel document waarin uw besturingsmodel beschreven is?*
 - B. *Maakt u in dit document onderscheid tussen bestuurlijke, beleidsmatige, toezichthoudende en ondersteunende (uitvoerende) taken?*
 - C. *Heeft uw organisatie een protocol waarin wordt aangegeven op welke wijze met mogelijke vrijwillige dubbelfuncties binnen uw organisatie wordt omgegaan?*
 - D. *Verklaart u dat er geen bestuursleden zijn die uitvoerende, betaalde taken verrichten onder toezicht van het bestuur waar zij zelf zitting in hebben?*
4. Verplichte evaluatie van het bestuur. Het bestuur draagt zorg voor reflectie op haar eigen functioneren en haar relatie met de werkorganisatie en achterban. Hiermee wordt geborgd dat de rol- en taakuitvoering in de verschillende geledingen helder is en ook uitgevoerd wordt zoals afgesproken.
 - A. *Heeft het bestuur in het afgelopen jaar een evaluatie gehouden waarin zowel de zachte kant (interne samenwerking, persoonlijk gedrag, relatie met de achterban) als de harde afspraken (rol- en taak vastheid, activiteiten en prestaties van het bestuur) besproken is?*
 - B. *Heeft u de bevindingen van deze evaluatie gedeeld met de achterban?*

- C. *Heeft u voor het houden van de bestuursevaluatie in de afgelopen 2 jaar externe begeleiding gehad?*
5. Het bestuur zorgt dat de organisatie duidelijk in haar statuten vastlegt welke onverenigbaarheden er zijn bij het vervullen van een bestuursfunctie. Dit kunnen onverenigbaarheden zijn binnen en buiten de bondsstructuur. Binnen de bondsstructuur zijn in ieder geval bestuursfuncties onverenigbaar met het lidmaatschap van enig toezichthoudend of tuchtrechtsprekend orgaan, evenals het lidmaatschap van kas- en/of financiële commissie.
- A. *Heeft u in uw statuten vastgelegd welke onverenigbaarheden zijn bij het vervullen van een bestuursfunctie?*
6. De organisatie hanteert een benoemingsperiode van maximaal 12 jaar. Hierbij stelt zij een rooster van aftreden vast en maakt dit openbaar. Dit geldt voor landelijke en regionale besturen. Uitzonderingen op deze eis zijn per individueel geval door de ALV van de bond goedgekeurd en openbaar gemaakt.
- A. *Heeft u in uw statuten vastgelegd dat er voor bestuursfuncties op landelijk en regionaal niveau in principe sprake is van een maximale aaneengesloten zittingsperiode van 12 jaar?*
- B. *Zijn er in het huidige bestuur individuele uitzonderingen op deze regel en zo ja, zijn deze goedgekeurd door de ALV?*
- C. *Heeft u minimaal 1 keer in de afgelopen 12 maanden het rooster van aftreden openbaar gemaakt?*
7. De organisatie kent binnen haar grenzen geen zelfstandige of autonome geledingen die eigen beleid (kunnen) bepalen dat kan afwijken van het door de ALV vastgestelde beleid.
- A. *Indien uw organisatie regionale geledingen kent (naast de aangesloten lokale sportverenigingen) die een zelfstandige rechtspersoon zijn, is er in de statuten van zowel de landelijke bond als van de regionale geledingen expliciet geregeld dat de regionale geledingen zich moeten confirmeren aan het beleid van de landelijke bond?*
8. Het bestuur zorgt ervoor dat de organisatie in ieder geval naast de statuten de volgende reglementen heeft: een tuchtreglement, een dopingreglement, een regeling tegen seksuele intimidatie, een regeling voor de bestrijding van matchfixing en een regeling voor klachten. Daarnaast draagt bestuur zorg voor een algemene bepaling dat strafbare feiten ook als overtreding zijn aangemerkt mitsdien begaan in relatie tot de sport, de sportbeoefening en, of de sportbond en, of zijn leden.
- A. *Heeft uw organisatie de beschikking over een geldend en door de Algemene Leden Vergadering goedgekeurd tuchtreglement dat verankerd is binnen de statuten van de bond, óf is uw bond hiervoor aangesloten bij het Instituut Sportrechtspraak (ISR)?*
- B. *Heeft uw bond de tweejaarlijkse scan op het gebied van tuchtrecht uitgevoerd en voldoet uw bond aan alle in de scan opgenomen kwalitatieve waarborgen op het gebied van tuchtrecht?*
- C. *Heeft uw organisatie de beschikking over een geldend en door de Algemene Leden Vergadering goedgekeurd dopingreglement dat voldoet aan de geldende (internationale) eisen en dat verankerd is binnen de statuten van de bond, óf is uw bond hiervoor aangesloten bij het ISR?*
- D. *Heeft uw organisatie de beschikking over een geldend en door de Algemene Leden Vergadering goedgekeurd reglement tegen seksuele intimidatie dat verankerd is binnen de statuten van de bond, óf is uw bond hiervoor aangesloten bij het ISR?*

- E. *Heeft uw organisatie de beschikking over een geldend en door de Algemene Leden Vergadering of bestuur goedgekeurd tuchtreglement tegen matchfixing in lijn van de 'blauwdruk regels ter voorkoming van matchfixing en betting', dat verankerd is binnen de statuten van de bond, of is de aansluiting bij het ISR verankerd binnen de statuten?*
- F. *Heeft u een vertrouwenscontactpersoon aangesteld?*
- G. *Heeft uw organisatie de beschikking over een geldend en door het bestuur of de Algemene Leden Vergadering goedgekeurde klachtenwegwijzer?*

De eisen C en E zijn niet van toepassing voor sportbonden zonder erkende topsport- of internationale wedstrijd sportdisciplines volgens het betreffende reglement.

STATUSCRITERIA

9. De solvabiliteit en liquiditeit is op laatst bekende balansdatum voldoende c.q. toereikend.
- A. Is de solvabiliteit van uw organisatie op meest recente balansdatum voldoende? (richtinggevende indicator: EV/Balanstotaal >0,2)
 - B. Is de liquiditeit van uw organisatie op meest recente balansdatum voldoende? (richtinggevende indicator: current ratio: vlottende activa/kort vreemd vermogen > 1)
10. De organisatie legt de ALV een door accountant goedgekeurde geconsolideerde balans en jaarrekening voor. (onderzocht wordt of voor kleinere bonden een simpeler oplossing gehanteerd kan worden).
- A. *Heeft uw organisatie een geconsolideerde balans en jaarrekening over 2014?*
 - B. *Is deze voorzien van een controleverklaring door een accountant? (indien u 150.000 euro of meer heeft ontvangen uit het Bestedingsplan 2014)*
 - C. *Heeft uw kascommissie de jaarrekening over 2014 en de balans goedgekeurd? (Indien u minder dan 150.000 euro heeft ontvangen uit het Bestedingsplan 2014)*
11. De organisatie beschikt aantoonbaar over de registratie van bewust aangaan van het lidmaatschap van haar leden (incl. NAW gegevens, geboortedatum, geslacht).
- A. *Voert u een ledenadministratie waarin per lid de naam, het adres, de postcode, de woonplaats, het geslacht en de geboortedatum wordt geregistreerd?*
12. **Per 1/1/2018, dus nog niet van toepassing in 2017:** De bond beschikt over toegang tot een geprofessionaliseerde werkorganisatie¹¹ voor de uitvoering van basis administratieve en organisatorische activiteiten. Deze manier waarop dit vastgelegd dient te zijn wordt in een separate toelichting beschreven.
- A. *Heeft u de beschikking over een werkorganisatie die minimaal de volgende taken voor uw bond uitvoert? (nader bepalen: ledenadministratie, bestuurlijk secretariaat, financiële administratie, secretariële ondersteuning voor tucht, doping etc.)*
 - B. *Heeft u in een apart document (bijvoorbeeld een directiestatuut) beschreven hoe deze taken uitgevoerd dienen te worden?*

¹¹ In 2016/2017 zal nader bepaald en beschreven worden aan welke kwantitatieve en kwalitatieve eisen deze dient te voldoen

BIJLAGE B: Zichtbaarheid fusiebedrijf Staatsloterij-Lotto

Onderstaande bepalingen zijn van toepassing voor het jaar 2017, op advies van de werkgroep Externe Financiering.

Anno april 2016 heeft de parlementaire behandeling van wetgeving gericht op het openstellen van de online kansspelmarkt nog niet plaatsgevonden. Verwachting is dat dit in 2016 zal plaatsvinden, maar dat de markt op zijn vroegst medio 2017 open zal gaan. Een extra financiële bijdrage van online aanbieders zal, als gevolg van het kansspelbelastingtarief van 29%, voor een groot deel van de sport beperkt zijn. Wel is de fusie tussen de Lotto en de Staatsloterij gerealiseerd en worden gesprekken gevoerd over invulling van partnerships tussen de nieuwe fusieorganisatie en sport(bonden). Op basis van bovenstaande situatie acht de werkgroep het doortrekken van de huidige afspraken met de Lotto voor 2017 het meest wenselijk, waarbij in redelijkheid en billijkheid ruimte is voor uitzonderingen. Uitgangspunt hierbij blijft het vergroten van kansspelbijdragen voor alle sportbonden. Indien ontwikkelingen in 2016 aanleiding geven tot een aanpassing van de voorwaarde 'zichtbaarheid van het nieuwe fusiebedrijf', zal deze aanpassing in november aan de Algemene Vergadering NOC*NSF worden voorgelegd.

1. De sportbond vermeldt het logo van het fusiebedrijf Lotto/ Staatsloterij (hierna 'het fusiebedrijf') in nieuwsbrief en jaarverslag en is zichtbaar op de homepage van de website, bij voorkeur als partner.
2. De sportbond besteedt twee keer per jaar aandacht aan het fusiebedrijf in haar (leden) magazine, haar (digitale) nieuwsbrief en/of andere communicatie met haar leden, ter grootte van 1/1 pagina.
3. De sportbond plaatst jaarlijks een persbericht van het fusiebedrijf (inclusief foto) in haar magazine of (digitale) nieuwsbrief en tevens op haar website. Het fusiebedrijf levert hiervoor persbericht en foto aan.
4. De sportbond geeft op verzoek periodiek (kwartaal) input aan het fusiebedrijf over de eigen sport in de vorm van persberichten en/of nieuwsbrieven, die door het fusiebedrijf kunnen worden doorgezet naar geïnteresseerde abonnees.
5. De sportbond biedt het fusiebedrijf branche-exclusiviteit en gaat t.b.v. het jaar **2017** geen enkele formele overeenkomst aan met concurrenten van het fusiebedrijf, zonder voorafgaand schriftelijke toestemming van het bestuur NOC*NSF te hebben gevraagd en gekregen. Het bestuur NOC*NSF laat zich hierbij door het fusiebedrijf informeren en adviseren en kan ook (onafhankelijke) experts raadplegen. Belangrijke criteria voor de uiteindelijke beslissing door het bestuur van NOC*NSF zijn:
 - of en in welke mate de onderhavige overeenkomst(en) met andere kansspelaanbieders schadelijk zijn voor het fusiebedrijf en daarmee voor de afdracht aan de gehele sport.
 - of en in welke mate het doorbreken van de collectiviteit tot waarde vermindering leidt van het mogelijk (op termijn op een andere manier) collectief inzetten van de sport.

Als m.b.t. deze twee criteria niet of slechts in beperkte mate schade wordt voorzien, kan het bestuur van NOC*NSF de sportbond ontheffing verlenen. Niet limitatieve voorbeelden daarvan, zonder de begrenzing aan te geven, zijn:

- o het gebruik van beeldrechten, data en sponsoring gericht op de buitenlandse markt
- o sponsoring door offline casino's, zolang dit merk niet ook online aanbod biedt
- o Promotie van een evenement, toegewezen door de internationale bond, waarbij een online kansspelaanbieder partner is van de internationale bond en zijn naam aan het evenement verbonden heeft
- o Non-exclusieve affiliate-afspraken en gebruik fanbase/database door andere aanbieders, zonder endorsement/associatie met de bond

Indien niet aan de bovenstaande bepalingen voldaan wordt, heeft dit gevolgen voor toewijzing en bevoorschotting uit het Bestedingsplan 2017:

- Het niet voldoen aan de bepalingen 1 t/m 4 leidt inzake de Algemene Aanvraagvoorwaarden tot de status 'oranje' (indien op korte termijn oplosbaar: status geel)
- Het niet voldoen aan bepaling 5 leidt inzake de Algemene Aanvraagvoorwaarden tot de status 'rood' (indien op korte termijn oplosbaar: status oranje)

NOC*NSF plaatst de benodigde bestanden van het fusiebedrijf (logo's, advertorials, artikelen, foto's, etc.) op Ledennet, het extranet voor sportbonden, in de rubriek Doc's & Downloads.

Bij de verantwoording is de sportbond verplicht om bewijsexemplaren te overleggen van de vermeldingen zoals opgenomen in de aanvraagvoorwaarden. NOC*NSF zal e.e.a. toetsen, alvorens een advies aan de het toekenningsorgaan voor te leggen inzake de vaststelling van de Bestedingsplan-bijdrage.

BIJLAGE C: Maatwerkbudget Topsport (rubriek 3.1)

Deze bijlage geeft een nadere toelichting op de toepassing van de focuscriteria, die zijn opgenomen in de aanvraagvoorwaarden voor programma's van sportbonden, van Rubriek 3.1 Maatwerkfinanciering Topsport.

Om in aanmerking te komen om een aanvraag voor financiering in te dienen, moet het programma van een discipline die als topsport of internationale wedstrijdsport erkend is, altijd voldoen aan de volgende 4 focuscriteria:

1. Presteren

Het programma maakt een reële kans op podiumplaatsen tijdens WK's en Olympische en/of Paralympische Spelen in 2020 en/of 2024. Hierbij wordt gekeken naar:

- A. Prestatietoets: kwantitatieve toets op basis van de prestaties op de laatste 4 Olympische/Paralympische Spelen en/of WK's, en/of
- B. Prestatieontwikkeling: kwantitatieve en kwalitatieve beoordeling van de geleverde resultaten en prestaties in de periode 2013-2016, en/of
- C. Prestatieperspectief: kwalitatieve onderbouwing of een programma op weg is naar het mondiale senioren podium in 2024.

Om in aanmerking te komen voor een aanvraag voor een focusprogramma (topsportprogramma 2020 en/of een opleidingsprogramma 2024) moet aan minimaal 1 van bovenstaande 3 onderdelen zijn voldaan. Om in aanmerking te komen voor een aanvraag voor een parttime presterend programma geldt dat alleen moet worden voldaan aan het criterium van de prestatietoets.

A. Prestatietoets

Voor de prestatietoets geldt:

- Meetperiode maximaal 8 jaar, met peildatum 31 december 2015;
- Meten op basis van de 4 laatst gehouden evenementen → Alleen OS, PS en WK/World Games;
- Bij Olympische/Paralympische disciplines tellen alleen Olympische/Paralympische medailleonderdelen mee;
- Bij individuele sporten tellen teamprestaties alleen mee als dat medailleonderdeel op het Olympisch/Paralympisch programma staat;
- Bij niet-Olympische sporten wordt alleen naar de uitslag van de World Games gekeken (indien van toepassing) als er in de meetperiode geen 4 WK's worden georganiseerd;
- Prestaties van Nederlandse sporters met een buitenlandse partner tellen volledig mee in het prestatie-model.

Een programma presteert indien conform onderstaand prestatie-model van het maximale aantal van 40 punten er minimaal 24 worden behaald (podium profiel). Een programma dat minder dan 24 punten behaald voldoet niet aan de prestatietoets.

Meetmoment		t	t-1	t-2	t-3
Plaats	Punten	Wegingsfactor 1	Wegingsfactor 1	Wegingsfactor 1	Wegingsfactor 1
Pl. 1	10	10	10	10	10
Pl. 2	8	8	8	8	8
Pl. 3 & 4	7	7	7	7	7
Pl. 5 t/m 8	5	5	5	5	5
Pl. 9 t/m 16	2	2	2	2	2
>16	1	1	1	1	1

B. Prestatieontwikkeling

Per programma wordt vastgesteld of er in de periode 2013-2016 sprake is van een stijgende of dalende prestatieontwikkeling. Dit wordt gedaan door een kwantitatieve en kwalitatieve beoordeling van de prestatieontwikkeling. Hierbij wordt gekeken naar de geleverde resultaten en prestaties op de belangrijkste mondiale benchmark events in de periode 2013-2016.

C. Prestatieperspectief

Per programma wordt vastgesteld of er sprake is van prestatieperspectief, nl. een kwalitatieve onderbouwing of een programma in de komende 8 jaar voldoende perspectief heeft op het mondiale senioren podium. Hierbij wordt o.a. gekeken naar de namen en rugnummers van de sporters die in de komende jaren die prestaties moeten leveren (zie punt 2). Daarnaast is een beoordeling van de pijlers uit het investeringsplan van belang om de kansrijkheid te beoordelen.

2. **Namen en rugnummers**

Er is inzicht in wie de topsporters en talenten in de programma's zijn en wat hun prestatieperspectief is. De lijst met S- en S-1 sporters dient door de sportbond via het Topsporter Monitoring Systeem te worden aangeleverd en gedurende 2017 up-to-date te worden gehouden.

3. **Fulltime**

De omvang van het programma is minimaal 250 dagen (fulltimeprogramma). Bij teamsportprogramma's moeten minimaal 90 van de 250 dagen onder regie van de bond zijn. De overige dagen dienen door het kwalitatief en kwantitatief mondiaal concurrerend clubprogramma ingevuld te worden.

Bij de toetsing van de omvang van het programma geldt dat programma's die in de periode 2013-2016 tot de focusprogramma's behoorden (groep 1 t/m 3), deze programma's bij toetsing van de focuscriteria als fulltime worden aangemerkt. Op basis van het ingediende investeringsplan zal worden beoordeeld of er ook vanaf 2017 sprake is van een fulltime programma.

Voor de parttime presterende programma's geldt dat de omvang van het programma minimaal 125 dagen (parttimeprogramma). Bij teamsportprogramma's moeten minimaal 90 van de 125 dagen onder regie van de bond zijn. De overige dagen dienen door het kwalitatief en kwantitatief mondiaal concurrerend clubprogramma ingevuld te worden.

4. **Commitment**

De bond co-financiert minimaal 30% van de totale kosten van het programma uit eigen middelen (ledenbijdragen, contributies en sponsorgelden) of toont op een andere manier aan dat gezien de draagkracht van de bond een fundamentele financiële bijdrage wordt geleverd aan de financiering van het topsport- en/of opleidingsprogramma of van het parttime presterende programma.

Voor alle erkende topsport- en internationale wedstrijd sport disciplines wordt in mei/juni 2016 een sjabloon opgesteld waarin het programma wordt getoetst aan bovenstaande focuscriteria. Deze sjablonen worden aan de bonden voorgelegd. Op basis van het sjabloon wordt een investeringsadvies vastgelegd.

AGENDAPUNT 5.c.

Advies Commissie Richtlijnen en Bestedingsplan Sportagenda (CRBS) t.b.v. de Algemene Vergadering NOC*NSF d.d. 9 mei 2016

Dit document betreft het advies van de CRBS op het Bestedingsplan 2017 en de Richtlijnen 2017. De verantwoordelijkheid van de Commissie is om de Algemene Vergadering van NOC*NSF te adviseren over de hoogte van het Bestedingsplan Sportagenda, de inrichting van het Bestedingsplan (rubrieken en budgetten) en de Richtlijnen.

1. Hoogte Bestedingsplan 2017

De commissie heeft zich gebogen over het voorstel van het bestuur van NOC*NSF om de hoogte van het Bestedingsplan 2017 en de jaren daarna vast te stellen op (minimaal) €42,5 mln.

Mede door de eerste (verwachte) effecten van de fusie tussen de Staatsloterij en Lotto kan het Bestedingsplan na een jarenlange daling weer verhoogd worden ten opzichte van het vorige jaar. De vaststelling van een Bestedingsplan van €42,5 mln in 2017 wordt gesteund door de CRBS. Dit positieve advies geldt vooralsnog uitsluitend voor het jaar 2017. De commissie kan nog niet oordelen en adviseren over de voorgestelde hoogte voor de jaren vanaf 2018 omdat:

- Er nog geen onderbouwing en expliciete vaststelling is van de gewenste vermogens- en liquiditeitspositie van de vereniging NOC*NSF;
- Het mede daardoor nog onduidelijk is welke herstelfasering en compartimentering tussen de bestemmingsreserve en continuïteitsreserve wordt aangebracht;
- De toekomstig financiële positie, en dan met name de verwerking van mogelijke exploitatietekorten, van de deelnemingen nog niet helder is geschetst.

Tot nader orde gaat de commissie er vanuit dat de eerder vastgestelde richtlijn wordt gehanteerd, waarbij de bestemmingsreserve minimaal de omvang van 1 (jaar) Bestedingsplan omvat.

De commissie adviseert de Algemene Vergadering om het bestuur te vragen om te onderzoeken of het Bestedingsplan in de toekomst gebaseerd kan worden op de in het hieraan voorafgaande jaar gerealiseerde kansspelopbrengst in plaats van op onzekere prognoses voor het voorliggende jaar.

Advies

De CRBS adviseert de Algemene Vergadering om de hoogte van het Bestedingsplan 2017 vast te stellen op het niveau van €42,5 mln.

2. Inrichting Bestedingsplan 2017

Het Bestedingsplan 2017 kent het Bestedingsplan van 2016 als basis. Deze lijn is conform hetgeen in het Ledenberaad van 6 april jl. is gepresenteerd en besproken. De commissie constateert dat dit betekent dat de beoogde fundamentele hervorming van het Bestedingsplan pas zal plaatsvinden vanaf 2018. Gezien de omstandigheden, met name de ontwikkelingen rond de kansspelen en de veranderingen o.b.v. de nieuwe Sportagenda, acht de commissie dit verstandig.

De verhoging van het Bestedingsplan ten opzichte van vorig jaar, wordt volledig beleidsspecifiek ('beleidsrijk') ingezet. Dit is een keuze waardoor in het verleden toegepaste kortingen niet evenredig over de bonden worden gerepareerd. Het betreft gerichte interventies op het gebied van bijv. topsport en antidopingbeleid en voor het restbudget een gelijke verdeling over 4 reeds bestaande thema's: integriteit, kaderopleidingen, topsport en brancheversterking.

De commissie constateert dat er voor de gelijke verdeling van het restbudget geen duidelijke onderbouwing beschikbaar is. Er is derhalve gekozen voor een arbitraire en wellicht politieke oplossing. Maar ook voor deze keuze kan de commissie, gezien de eerder omstandigheden en verwachte hervorming van het Bestedingsplan vanaf 2018, begrip opbrengen.

De commissie zet een kanttekening bij de herintroductie van de rubriek Kaderontwikkeling op de voorgestelde wijze. De commissie heeft in eerdere adviezen al gevraagd om de effectiviteit van deze rubriek, ingericht als een outputbijdrage, duidelijker in kaart te brengen. De commissie erkent het grote belang van goede kaderontwikkeling, maar verwacht vanaf 2018 een duidelijke visie op de wijze waarop NOC*NSF en sportbonden dit (samen met bijv. het onderwijs) vorm en inhoud geven en effectief financieren.

Advies

De CRBS adviseert de Algemene Vergadering om in te stemmen met de inrichting van het Bestedingsplan 2017

3. Richtlijnen 2017

Doordat fundamentele wijzigingen in het Bestedingsplan nog niet zijn doorgevoerd op basis van de nieuwe Sportagenda 2017+, zijn de Richtlijnen 2017 ten opzichte van voorgaande jaren maar beperkt gewijzigd. Op advies van de CRBS zijn aan enkele rubrieken passages toegevoegd die meer sturing geven aan een doelmatige inzet van de desbetreffende budgetten. Het betreft die rubrieken waarbij sprake is van 'sets van afspraken' t.b.v. overige begunstigden.

De commissie wijst de leden op de herformulering van de 'Zichtbaarheidseisen fusiebedrijf Lotto-Staatsloterij' (*bijlage B in het Richtlijnenboek*) voor 2017. Deze zijn tot stand gekomen onder coördinatie van de werkgroep Externe Financiering en worden door de CRBS ondersteund.

Advies

De CRBS adviseert de Algemene Vergadering om in te stemmen met de Richtlijnen 2017

4. Overige zaken

De CRBS informeert tenslotte de Algemene Vergadering dat zij de vorig jaar gemaakte afspraken omtrent (mogelijke) reparaties in het Bestedingsplan 2016 monitort. Pas in de 2^e helft van 2016 zal duidelijk zijn of er sprake is van extra kansspelinkomsten (>€ 40 mln). Een deel van de beoogde correcties, namelijk naar aanleiding van de doorgevoerde reducties op topsport, is inmiddels gerealiseerd via de extra VWS-gelden vanuit het 'amendement-Heerema'. Maar naar verwachting zal dit de afspraken niet volledig afdekken, zoals deze op advies van de CRBS in de Algemene Vergadering zijn gemaakt.

Het voorstel van het bestuur van NOC*NSF om mogelijke extra gelden in 2016 volledig in te zetten voor de versterking van de vermogenspositie, en daarmee toekomstige Bestedingsplannen, wordt door de commissie derhalve op dit moment niet gesteund.

Notitie

Ter besluitvorming

aan Algemene Ledenvergadering NOC*NSF
van Bestuur NOC*NSF
betreft Statusreglement Topsporters
datum 9 mei 2016

gevraagd besluit **De Algemene Vergadering wordt gevraagd in te stemmen met (de aanpassingen in) het Statusreglement Topsporters vanaf 1 januari 2017**

toelichting

Twee beleidsmatige aanleidingen, die zijn opgenomen in de Sportagenda 2017+, liggen ten grondslag aan de voorgenomen wijzigingen:

1. Sterker laten aansluiten van de ondersteuning van topsporters op de investeringen in de focusprogramma's;
2. Vastleggen van gedragsregels behorend bij een status.

De voorgenomen wijzigingen van het Statusreglement per 1 januari 2017 maken onderdeel uit van het proces dat medio 2013 is ingezet, nl. de herziening en professionalisering van de voorzieningen voor topsporters. Bij de totstandkoming van de voorgenomen wijzigingen zijn o.a. de Adviesgroep Topsport, Werkgroep Athlete Services (bonden, NOC*NSF Atletencommissie, NL Sporter) en VWS betrokken.

Relevante voorgenomen wijzigingen conform Sportagenda 2017+

1. Invoering van Selectie-status die de topsporter aanspraak geeft op een basispakket voorzieningen. De Selectie-status komt in de plaats van de B-status en is niet gekoppeld aan een prestatienorm.
2. De A- en HP-status blijven bestaan, hetgeen de topsporter aanspraak geeft op het hiervoor genoemde basispakket plus stipendium.
3. Per focusprogramma wordt een maximum aantal statussen vastgesteld.
4. Gedragsregels behorend bij een status zijn geborgd in het Statusreglement.
5. Voltoeien van een e-learning voor topsporters is voorwaarde voor verkrijgen van een status. De e-learning gaat in op de basisprincipes behorend bij het vak topsporter en het hebben van een status.
6. In niet-focusprogramma's kan NOC*NSF via een maatwerkbesluit aan uitzonderlijk presterende topsporters een status met bijbehorende voorzieningen toekennen. Topsporters die voldoen aan mondiale top-16 kunnen door de bond worden erkend met een bondstatus (werktitel), t.b.v. topsport & onderwijsregelingen van onderwijsinstellingen.

Rabobank

randstad

Zilveren
Kruis

Bewust is ervoor gekozen om het Statusreglement Topsporters tegelijkertijd met de Sportagenda 2017+ door de AV in mei vast te stellen, zodat bijtijds en uiterlijk voor 1 juli 2016 over de aanstaande wijzigingen gecommuniceerd kan worden naar de topsporters en bonden. Daarnaast is het streven om extra kosten voor overgangsmaatregelen zoveel mogelijk te beperken.

De gedragsregels en e-learning voor topsporters worden in de loop van 2016 in samenwerking met de Werkgroep Athlete Services, NOC*NSF Atletencommissie, NL Sporter en VWS uitgewerkt.

Vanwege het groot aantal (tekstuele) wijzigingen in het reglement zijn de wijzigingen, omwille van het leesgemak, niet zichtbaar gemaakt. Voor het huidige Statusreglement Topsporters wordt verwezen naar: www.nocnsf.nl/athleteservices/downloadpagina.

bijlage

1. Statusreglement Topsporters per 1/1/2017

Statusreglement Topsporters

- Vastgesteld in de Algemene Vergadering van NOC*NSF d.d. 9 mei 2016 -
Inwerkingtreding op 1 januari 2017

Considerans

In dit reglement worden de procedure en criteria beschreven op basis waarvan een topsporter een status kan verkrijgen. Een status is een titel die aan een topsporter wordt verleend. De betreffende topsporter kan op grond van deze status in aanmerking komen voor bepaalde voorzieningen¹. Alleen NOC*NSF kan aan topsporters een status verlenen. Hoewel de status aan individuele sporters wordt verleend is de procedure die gevolgd moet worden om een status te krijgen er één tussen NOC*NSF en de bond.

I Algemeen

Artikel 1 Definities

In dit Statusreglement Topsporters worden de volgende – steeds met een hoofdletter geschreven – definities gebruikt, zowel in enkelvoud als in meervoud:

- a. Algemene Vergadering: de algemene vergadering van NOC*NSF;
- b. Bevestiging van de Status: verlenging van de Status, indien voldaan wordt aan de daarvoor geldende criteria;
- c. Bond: de landelijke sportorganisatie, lid van NOC*NSF;
- d. Dopingregels: de geldende regels of reglementen betrekking hebbend op doping die het Internationaal Olympisch Comité (IOC), het Internationaal Paralympisch Comité (IPC), de Internationale Federatie en/of de Bond hanteert en op de Topsporter van toepassing zijn;
- e. Focusprogramma: een trainings- en wedstrijdprogramma binnen een Erkende Topsportdiscipline dat voldoet aan de Focuscriteria zoals genoemd in de Sportagenda en op basis waarvan de betreffende Bond bij besluit van het bestuur van NOC*NSF financiering krijgt²;
- f. E-learning voor Topsporters: de e-learning module bedoeld voor de Topsporter die door de Bond bij NOC*NSF is voorgedragen voor een Status en waarin de basisprincipes behorend bij het beoefenen van topsport en het hebben van een Status worden uitgelegd;
- g. Erkende Topsportdiscipline: een (onderdeel van een) sport, bestaande uit één of meerdere medailleonderdelen, die als topsport is erkend zoals bedoeld in artikel 3 van het Reglement Topsport- en internationale wedstrijdportdisciplines;
- h. Focuscriteria: de in de Sportagenda onder het hoofdstuk Topsport genoemde criteria, te weten: 'presteren', 'namen en rugnummers', 'fulltime' en 'commitment';
- i. Gedragsregels voor Topsporters: de laatste versie van de door NOC*NSF in overleg met vertegenwoordigers van Bonden, de NOC*NSF Atletencommissie en NL Sporter opgestelde gedragsregels voor Topsporters met een Status, zoals gepubliceerd op de website van NOC*NSF (www.nocnsf.nl/athleteservices);
- j. Internationale Federatie: internationale non-gouvernementele organisatie waarbij de Bond is aangesloten, die geacht wordt de betreffende sport op wereldniveau te representeren en is erkend door het IOC of het IPC dan wel lid is van Sportaccord;

¹ Zie: www.nocnsf.nl/athleteservices

² De actuele lijst met Focusprogramma's is vindbaar via www.nocnsf.nl/athleteservices/downloadpagina.

- k. Meetmoment: het internationale topsporevenement waar de Topsporter de vastgestelde Prestatienorm moet leveren om in aanmerking te komen voor een A-Status;
- l. Prestatienorm: de prestatie die een Topsporter tijdens een vastgesteld Meetmoment moet leveren om in aanmerking te komen voor een A-Status;
- m. Reglement Topsport- en internationale wedstrijd sportdisciplines: het door de Algemene Vergadering vastgestelde reglement, op basis waarvan wordt bepaald of een (onderdeel van een) sport erkend wordt als 'topsport' of als 'internationale wedstrijd sport';
- n. Sportagenda: de door de Algemene Vergadering vastgestelde 'Sportagenda 2017+';
- o. Topsporter: de individuele topsporter die, al dan niet via een vereniging, lid is van de Bond dan wel een aansluitingsovereenkomst met die Bond heeft en die een Erkende Topsportdiscipline beoefent;
- p. Status: een door NOC*NSF op basis van dit reglement aan een Topsporter verleende titel, onderverdeeld in een Selectie-, A- en High Potential-Status;
- q. Voordracht: een schriftelijk verzoek van de Bond bij NOC*NSF om toekenning, bevestiging of beëindiging van een Status aan de Topsporter door middel van het daarvoor bestemde formulier 'Statusvoordracht' dat beschikbaar wordt gesteld door NOC*NSF³.

II Verplichtingen behorend bij een Status

Artikel 2 Verplichtingen behorend bij een Status

1. De Topsporter gedraagt zich op een wijze die in overeenstemming is met algemeen maatschappelijke normen en waarden en tevens van een Topsporter met een Status mag worden verwacht, zowel tijdens de sportbeoefening als daarbuiten.
2. De Topsporter neemt onder meer, maar niet uitsluitend de op de Topsporter van toepassing zijnde gedragsregels van de Bond, de Internationale Federatie, IOC, IPC en de Gedragsregels voor Topsporters in acht.
3. Voorafgaand aan het verkrijgen van een Status dient de Topsporter de verplichte E-learning voor Topsporters aantoonbaar te hebben voltooid.

III Maximum aantal Statussen

Artikel 3 Vaststellen maximum aantal Statussen

1. Per Focusprogramma stelt NOC*NSF na overleg met de Bond het maximum aantal Topsporters dat in aanmerking kan komen voor een Status schriftelijk vast. De Bond wordt door NOC*NSF hiervan in kennis gesteld. Dit maximum is het aantal Selectie-, A- en HP-Statussen gezamenlijk.
2. In het geval van Erkende Topsportdisciplines binnen Focusprogramma's waarbij sprake is van een gezamenlijk behaald resultaat, stelt NOC*NSF na overleg met de Bond ook het maximum aantal Topsporters dat in aanmerking kan komen voor een A-status vast.
3. Van een gezamenlijk behaald resultaat is sprake:
 - a. bij teamsporten van Erkende Topsportdisciplines; of
 - b. bij landenteams van Erkende Topsportdisciplines waar er sprake is van afhankelijkheid van (een) andere Topsporter(s), zoals bijvoorbeeld doch niet uitsluitend bij estafette en dubbelspel. Indien Topsporters in een individuele sport in dit verband na elkaar hun prestatie leveren, moet de laatste Topsporter reglementair altijd in de positie zijn om de wedstrijd te kunnen beslissen.

³ Het formulier 'Statusvoordracht' is vindbaar via www.nocnsf.nl/athleteservices/downloadpagina.

4. De in lid 1 en 2 bedoelde maxima worden uiterlijk binnen drie maanden nadat een programma door een besluit van het bestuur van NOC*NSF is aangemerkt als Focusprogramma vastgesteld.
5. De in lid 1 en 2 bedoelde maxima worden voor een periode van maximaal 4 jaar vastgesteld.
6. Binnen de periode van 4 jaar zoals bedoeld in lid 5, kan NOC*NSF na overleg met de Bond de in lid 1 en 2 bedoelde maxima (tijdelijk) wijzigen.

IV Selectie-Status

Artikel 4 Verkrijgen, bevestigen en beëindigen Selectie-Status

1. Binnen het in artikel 3 lid 1 bedoelde maximum aantal Statussen kan de Bond Topsporters bij NOC*NSF voordragen voor het verkrijgen, bevestigen en beëindigen van een Selectie-Status.
2. De Bond dient het selectiebeleid op basis waarvan de Bond Topsporters bij NOC*NSF kan voordragen als hiervoor in lid 1 bedoeld, schriftelijk te hebben vastgelegd. Alvorens het selectiebeleid vast te stellen raadpleegt de Bond waar mogelijk een afvaardiging van zijn Topsporters.
3. Het selectiebeleid van de Bond kan te allen tijde door NOC*NSF bij de Bond worden opgevraagd.
4. Binnen het in artikel 3 lid 1 bedoelde maximum, staat het de Bond vrij om Voordrachten bij NOC*NSF in te dienen om Selectie-Statussen tussentijds te beëindigen en nieuwe Voordrachten voor verkrijging van Selectie-Statussen te doen.
5. Voorwaarde voor het verkrijgen of bevestigen van de Selectie-Status is dat de Topsporter zich tijdens de looptijd van de Selectie-Status blijft voorbereiden op een Wereld Kampioenschap, de Olympische/Paralympische Spelen en/of internationale topsportevenementen die wat betreft het deelnemersveld en de geleverde competitie ten minste gelijkwaardig zijn aan een Wereld Kampioenschap.

Artikel 5 Voordracht Selectie-Status

1. De Topsporter kan niet eerder voor een Selectie-Status in aanmerking komen dan nadat de Bond de Topsporter heeft voorgedragen bij NOC*NSF.
2. De Voordracht van de Bond wordt door NOC*NSF getoetst aan de regels van dit reglement.

Artikel 6 Ingangsdatum Selectie-Status

1. Wanneer de Voordracht voldoet aan de in dit reglement genoemde criteria en de Topsporter de E-learning voor Topsporters aantoonbaar heeft voltooid, wordt de Selectie-Status door NOC*NSF toegekend met ingang van de dag dat de Voordracht van de Bond bij NOC*NSF is ontvangen.
2. Zowel de Bond als de Topsporter worden door NOC*NSF schriftelijk in kennis gesteld van de toekenning van de Selectie-Status.

Artikel 7 Looptijd Selectie-Status

1. De Selectie-Status heeft een (minimale) looptijd van 12 maanden. Deze Status eindigt op de laatste dag van het betreffende kwartaal (31 december, 31 maart, 30 maart juni of 30 september), tenzij de Selectie-Status op Voordracht van de Bond door NOC*NSF wordt bevestigd.
2. Jaarlijks toetsen NOC*NSF en de Bond het prestatieperspectief van de Topsporter op komende Wereld Kampioenschappen, Olympische/Paralympische Spelen en/of internationale topsportevenementen die wat betreft het deelnemersveld en de geleverde competitie ten minste gelijkwaardig zijn aan een Wereld Kampioenschap.
3. Indien sprake is van beëindiging van de Selectie-Status op grond van lid 1 van dit artikel dan wel artikel 4 lid 4, dient de Bond de Topsporter tenminste 1 maand voor afloop van de looptijd hierover te informeren.

4. Indien sprake is van beëindiging van de Selectie-Status op grond van artikel 4 lid 4, eindigt de Status op de laatste dag van de maand waarop de Voordracht op grond van artikel 4 lid 4 bij NOC*NSF is ontvangen.

V A-Status

Artikel 8 Vaststellen Prestatienormen en Meetmomenten

1. Per Focusprogramma stelt NOC*NSF na overleg met de Bond de Prestatienormen en Meetmomenten voor het verkrijgen of bevestigen van een A-Status schriftelijk vast.
2. De Prestatienormen en Meetmomenten worden uiterlijk binnen drie maanden vastgesteld nadat een programma bij besluit van het bestuur van NOC*NSF is aangemerkt als Focusprogramma.
3. De Prestatienormen en Meetmomenten worden voor een periode van maximaal 4 jaar vastgesteld.
4. Voor Topsporters in Olympische en niet-Olympische Focusprogramma's geldt als algemeen uitgangspunt voor het verkrijgen of bevestigen van een A-Status dat de Topsporter bij de eerste 8 is geëindigd op een Wereld Kampioenschap, de Olympische Spelen en/of een internationaal topsportevenement dat wat betreft het deelnemersveld en de geleverde competitie te minste gelijkwaardig is aan een Wereld Kampioenschap.
5. Voor Topsporters in Paralympische Focusprogramma's geldt als algemeen uitgangspunt voor het verkrijgen of bevestigen van een A-Status dat de Topsporter bij de eerste 4 is geëindigd op een Wereld Kampioenschap, de Paralympische Spelen en/of een internationaal topsportevenement dat wat betreft het deelnemersveld en de geleverde competitie ten minste gelijkwaardig is aan een Wereld Kampioenschap.
6. De Prestatienorm kan door NOC*NSF na overleg met de Bond al dan niet tussentijds worden aangepast als de mondiale competitiedichtheid en het deelnemersveld binnen de betreffende Erkende Topsportdiscipline daartoe aanleiding geeft.
7. NOC*NSF stelt na overleg met de Bond maximaal 2 Meetmomenten per jaar vast.
8. De Meetmomenten kunnen bestaan uit:
 - a. internationale topsportevenementen, waaronder een Wereld Kampioenschap, de Olympische/Paralympische Spelen en/of internationale topsportevenementen die wat betreft het deelnemersveld en de geleverde competitie ten minste gelijkwaardig zijn aan een Wereld Kampioenschap.
 - b. een ranglijst op basis van een aantal aangewezen internationale topsportevenementen die wat betreft het deelnemersveld en de geleverde competitie ten minste gelijkwaardig zijn aan een Wereld Kampioenschap.

Artikel 9 Verkrijgen, bevestigen en beëindigen A-Status

1. Binnen het in artikel 3 lid 1 bedoelde maximum aantal Statussen, kan de Bond de Topsporter bij NOC*NSF voordragen voor het verkrijgen, bevestigen of beëindigen van de A-Status, indien de Topsporter heeft voldaan aan de vastgestelde Prestatienorm tijdens een vastgesteld Meetmoment.
2. Indien de Topsporter al in het bezit is van een Selectie-Status of HP-Status, wordt de betreffende Status vervangen door de A-Status.
3. De A-Status kan ook verkregen en bevestigd worden op basis van een gezamenlijk behaald resultaat tijdens een vastgesteld Meetmoment zoals bedoeld in artikel 3 lid 3.
4. In het geval van een gezamenlijk behaald resultaat, staat het de Bond binnen het in artikel 3 lid 2 bedoelde maximum aantal A-Statussen vrij om Voordrachten bij NOC*NSF in te dienen om A-Statussen tussentijds te beëindigen en nieuwe Voordrachten voor verkrijging van A-Statussen te doen.

5. Bij Erkende Topsportdisciplines waaraan tijdens een Wereld Kampioenschap, Olympische/Paralympische Spelen meerdere landenteams zoals bedoeld in artikel 3 lid 3 sub b kunnen deelnemen, is dit artikel voor ieder afzonderlijk landenteam van toepassing.
6. Voorwaarde voor het verkrijgen of bevestigen van de A-Status is dat de Topsporter zich blijft voorbereiden op het voldoen aan de vastgestelde Prestatienorm tijdens vastgestelde Meetmomenten gedurende de looptijd van de A-Status.

Artikel 10 Voordracht A-Status

1. Na het voldoen aan de vastgestelde Prestatienorm tijdens een vastgesteld Meetmoment door de Topsporter doet de Bond zo spoedig mogelijk een Voordracht voor een A-Status bij NOC*NSF.
2. De Voordracht van de Bond wordt door NOC*NSF getoetst aan de regels van dit reglement, de vastgestelde Prestatienorm en het vastgestelde Meetmoment.

Artikel 11 Ingangsdatum A-Status

1. Wanneer de Voordracht voldoet aan de in dit reglement genoemde criteria en de Topsporter de E-learning voor Topsporters aantoonbaar heeft voltooid, wordt de A-Status door NOC*NSF toegekend met ingang van de dag dat de Topsporter aan de Prestatienorm heeft voldaan.
2. De A-Status die wordt verleend op grond van artikel 9 lid 4 gaat in op de dag dat de Voordracht van de Bond bij NOC*NSF is ontvangen.
3. Zowel de Bond als de Topsporter worden door NOC*NSF schriftelijk in kennis gesteld van de toekenning van de A-Status.

Artikel 12 Looptijd A-Status

1. De A-Status heeft een (minimale) looptijd van 12 maanden. Deze Status eindigt op de laatste dag van het betreffende kwartaal (op 31 december, 31 maart, 30 juni of 30 september), tenzij de A-Status op Voordracht van de Bond door NOC*NSF wordt verlengd.
2. Indien sprake is van beëindiging van de A-Status op grond van artikel 9 lid 4, eindigt de Status op de laatste dag van de maand waarop de Voordracht op grond van artikel 9 lid 4 bij NOC*NSF is ontvangen.
3. Indien sprake is van toekenning van de A-Status op grond artikel 9 lid 4, eindigt de Status op dezelfde dag als het einde van de Status voor de Topsporters van het betreffende team of ploeg die hun Status hebben verkregen op basis van een gezamenlijk behaald resultaat zoals bedoeld in artikel 3.

VI High Potential (HP)-Status

Artikel 13 Verkrijging Status HP-Status

1. In uitzonderlijke gevallen, daar waar sprake is van jonge Topsporters in Olympische en niet-Olympische disciplines met een uitzonderlijk perspectief op snelle aansluiting bij de mondiale top-8 en een hoog perspectief op een positie bij de mondiale top-3, kan NOC*NSF op Voordracht van de Bond, binnen het in artikel 3 lid 1 bedoelde maximum aantal Statussen, aan de Topsporter de HP-Status toekennen.
2. In uitzonderlijke gevallen, daar waar sprake is van jonge Topsporters in Paralympische disciplines met een uitzonderlijk perspectief op aansluiting bij de mondiale top-3 kan NOC*NSF op Voordracht van de Bond, binnen het in artikel 3 lid 1 bedoelde maximum aantal Statussen, aan de Topsporter de HP-Status toekennen.
3. Voorwaarde voor het verkrijgen van de HP-Status is dat de Topsporter zich tijdens de looptijd van de HP-Status blijft voorbereiden op een Wereld Kampioenschap, de Olympische/Paralympische

Spelen en/of internationale topsporevenementen die wat betreft het deelnemersveld en de geleverde competitie ten minste gelijkwaardig zijn aan een Wereld Kampioenschap.

4. De HP-Status wordt niet verleend aan Topsporters die een teamsport beoefenen, zoals bedoeld in artikel 3 lid 3 sub a.

Artikel 14 Voordracht HP-Status

1. De Topsporter kan niet eerder voor een HP-Status in aanmerking komen dan nadat de Bond de Topsporter heeft voorgedragen bij NOC*NSF.
2. Een Voordracht voor de HP-Status geschiedt niet eerder dan nadat overleg heeft plaatsgevonden tussen de betrokken Bond en NOC*NSF.
3. De Voordracht van de Bond wordt door NOC*NSF getoetst aan de regels van dit reglement en het prestatieperspectief van de Topsporter.

Artikel 15 Ingangsdatum HP-Status

1. Wanneer de Voordracht voldoet aan de in dit reglement genoemde criteria en de Topsporter de E-learning voor Topsporters aantoonbaar heeft voltooid, wordt de HP-Status door NOC*NSF toegekend met ingang van de dag dat de Voordracht van de Bond bij NOC*NSF is ontvangen.
2. Zowel de Bond als de Topsporter worden door NOC*NSF schriftelijk in kennis gesteld van de toekenning van de HP-Status.

Artikel 16 Looptijd HP-Status

1. De HP-Status heeft een looptijd van 12 maanden. Deze Status eindigt op de laatste dag van betreffende maand, tenzij de HP-Status op Voordracht van de Bond door NOC*NSF wordt bevestigd.
2. De HP-Status kan aansluitend maximaal twee keer met 12 maanden door NOC*NSF worden bevestigd, waardoor de maximale looptijd 36 maanden bedraagt.
3. Binnen de maximale looptijd van de HP-Status zoals gesteld in lid 2 van dit artikel, toetsen de Bond en NOC*NSF jaarlijks of het prestatieperspectief van de Topsporter voldoet aan de doelstelling van de HP-Status zoals gesteld in artikel 13.
4. Indien NOC*NSF na overleg met de Bond van mening is dat het prestatieperspectief van de Topsporter aansluit bij de doelstelling van de HP-Status zoals gesteld in artikel 13, kan de Bond binnen de maximale looptijd van de HP-Status bij NOC*NSF een Voordracht voor verlenging van de HP-status indienen.
5. Indien NOC*NSF na overleg met de Bond van mening is dat het prestatieperspectief van de Topsporter niet meer aansluit bij de doelstelling van de HP-Status zoals gesteld in artikel 13, eindigt de HP-Status na afloop van de looptijd. De Bond informeert de Topsporter tenminste 1 maand voor afloop van de looptijd over de beëindiging van de Status.

VII Maatwerk

Artikel 17 Maatwerk

1. In uitzonderlijke gevallen, op grond van bijzondere omstandigheden uitsluitend ter beoordeling van NOC*NSF, kan NOC*NSF eenzijdig een Status toekennen aan een Topsporter.
2. Bij de toekenning van een Status zoals gesteld in lid 1 van dit artikel stelt NOC*NSF de looptijd, alsmede eventuele voorwaarden vast op basis waarvan de Status wordt toegekend.

VIII Tussentijdse beëindiging Status

Artikel 18 Einde Status vanwege wijziging programma-indeling

Indien door een besluit van het bestuur van NOC*NSF een Focusprogramma niet langer als Focusprogramma wordt aangemerkt, eindigt de Status van de Topsporter drie maanden na het hiervoor bedoelde besluit op de laatste dag van de hiervoor bedoelde derde maand.

Artikel 19 Einde Status vanwege bijzondere omstandigheden

1. Een Status kan door NOC*NSF, al dan niet op Voordracht van de betrokken Bond, tussentijds worden beëindigd wanneer er sprake is van één of meer van de volgende omstandigheden:
 - de Topsporter neemt niet langer deel aan het Focusprogramma van de Bond;
 - als de Topsporter zich aantoonbaar niet voorbereidt op a) het voldoen van de Prestatienorm tijdens de looptijd van de A-Status, of b) een Wereld Kampioenschap, de Olympische/Paralympische Spelen en/of internationale topsportevenementen die wat betreft het deelnemersveld en de geleverde competitie gelijkwaardig zijn aan een Wereldkampioenschap in het geval van een Selectie- of HP-Status;
 - de Topsporter is door het bevoegde tuchtorgaan schuldig bevonden aan een overtreding van de voor de Topsporter geldende Dopingregels;
 - de Topsporter gedraagt zich in strijd met algemeen maatschappelijke normen en waarden en/of hetgeen van een Topsporter met een Status mag worden verwacht, zowel tijdens de sportbeoefening als daarbuiten;
 - de Topsporter gedraagt zich op een wijze waardoor NOC*NSF en/of de betrokken Bond in diskrediet worden gebracht.
2. Indien en zodra de Bond op de hoogte is van de omstandigheden zoals bedoeld in lid 1 van dit artikel, meldt de Bond dit terstond aan NOC*NSF.
3. Beëindiging van een Status op grond van lid 1 geschiedt met onmiddellijke ingang.
4. Van een beëindiging op basis van dit artikel worden zowel de betrokken Bond als de Topsporter zo spoedig mogelijk door NOC*NSF schriftelijk in kennis gesteld.

IX Bezwaar en beroep

Artikel 20 Bezwaar van Bonden

De Bond kan bezwaar maken tegen een beslissing van NOC*NSF betreffende:

1. een eenzijdig door NOC*NSF vastgestelde Prestatienorm en/of Meetmoment;
2. een eenzijdig (dus niet op Voordracht van de Bond) door NOC*NSF genomen beslissing tot tussentijdse beëindiging van de Status op grond van artikel 19.

Artikel 21 Bezwaar- en beroepsprocedure

Bezwaar (schriftelijk binnen 14 dagen na ontvangst van het betreffende besluit) en beroep (schriftelijk binnen 8 dagen na ontvangst van de beslissing op het bezwaar) dienen te worden aangetekend conform de bepalingen opgenomen in het Reglement Bezwaar- en Beroepsprocedure NOC*NSF. Dit reglement is op te vragen bij Juridische Zaken van NOC*NSF.

X Slotartikelen

Artikel 22 Bevoegdheid Topsportmanagement van NOC*NSF

Het Topsportmanagement van NOC*NSF, bestaande uit de technisch directeur en de manager topsport, is bevoegd de beslissingen te nemen zoals bedoeld in hoofdstuk III t/m VIII, tenzij anders vermeld.

Artikel 23 Vaststelling en wijziging van dit reglement

1. Dit reglement kan slechts worden gewijzigd door een daartoe strekkend besluit van de Algemene Vergadering aangenomen met een meerderheid van de uitgebrachte stemmen, mits het voorstel tot het betreffende besluit, voorzien van een toelichting, in de oproeping tot de Algemene Vergadering is opgenomen en tenminste 2 weken voor de betreffende Algemene Vergadering aan de leden is toegezonden.
2. Dit reglement, alsmede de wijzigingen daarin, treedt in werking op 1 januari 2017.

*Dit Statusreglement Topsporters van NOC*NSF is door de Algemene Vergadering vastgesteld d.d. 9 mei 2016.*

Notitie

Ter besluitvorming

aan Algemene Vergadering NOC*NSF
van Bestuur NOC*NSF
betreft Vaststelling Lijst Topsport- en Internationale wedstrijd sportdisciplines
datum 9 mei 2016

gevraagd besluit **De Algemene Vergadering wordt gevraagd in te stemmen met de Lijst
Topsport- en Internationale wedstrijd sportdisciplines**

De Algemene Vergadering heeft op 16 november 2015 enkele wijzigingen vastgesteld in het Reglement Topsport- en Internationale wedstrijd sportdisciplines. Op basis van dit Reglement is daarna de erkenningstoets uitgevoerd, resulterend in een lijst met erkende Topsport- en Internationale wedstrijd sportdisciplines. Deze lijst vervangt per 1 januari 2017 de huidige Lijst met Topsport- en Internationale wedstrijd sportdisciplines. De erkenningstoets wordt uitgevoerd in het kader van de Topsportambitie in de Sportagenda 2017+. Erkenning als Topsport of Internationale wedstrijd sport leidt niet automatisch tot de toekenning van financiering.

bijlage
Lijst Topsport- en Internationale wedstrijd sportdisciplines

Rabobank

randstad

Lijst Topsport- en Internationale wedstrijdsportdisciplines

t.b.v. vaststelling door de Algemene Vergadering op 9 mei 2016

Bond	Sport	Discipline	Olympisch/ Niet-Olympisch/ Paralympisch	Uitkomsten erkenning Sportagenda 2017+
Atletiekunie	Atletiek	Atletiek	Olympisch	Topsport
		Para-atletiek	Paralympisch	Topsport
Koninklijke Nederlandse Autosport Federatie	Autosport	Kart/Autoren en Rally	Niet Olympisch	Topsport
Badminton Nederland	Badminton	Badminton	Olympisch	Topsport
		Para-badminton	Paralympisch	Topsport
Koninklijke Nederlandse Base en Softball Bond	Baseball	Baseball heren	Niet Olympisch	Topsport
		Softball dames	Niet Olympisch	Topsport
Nederlandse Basketball Bond	Basketball	Basketball	Olympisch	Topsport
		Rolstoelbasketbal	Paralympisch	Topsport
		3x3 Basketball	Niet Olympisch	Topsport
Koninklijke Nederlandse Biljart Bond	Biljart	Poolbiljarten	Niet Olympisch	Topsport
		Driebanden heren	Niet Olympisch	Internationale wedstrijdsport
		Snooker heren	Niet Olympisch	Internationale wedstrijdsport
Bob en Snee Bond Nederland	Bobslee	Bobslee	Olympisch	Topsport
		Skeleton	Olympisch	Topsport
		Rodelen	Olympisch	Topsport
Nederlandse Boks Bond	Boksen	Boksen	Olympisch	Topsport
Nederlandse Bowling Federatie	Bowling	Bowling	Niet Olympisch	Topsport
Nederlandse Indoor- en Outdoor Bowls Bond	Bowls	Bowls	Niet Olympisch	Internationale wedstrijdsport
Nederlandse Bridge Bond	Bridge	Bridge	Niet Olympisch	Topsport
Koninklijke Nederlandse Cricket Bond	Cricket	Cricket heren	Niet Olympisch	Topsport
Nederlandse Curling Bond	Curling	Curling	Olympisch	Topsport
		Rolstoelcurling	Paralympisch	Topsport
Koninklijke Nederlandse Dam Bond	Dammen	Dammen heren	Niet Olympisch	Topsport
Nederlandse Algemene Danssport Bond	Dansen	Standaard en Latin	Niet Olympisch	Topsport
Nederlandse Darts Bond	Darts	Darts	Niet Olympisch	Internationale wedstrijdsport
Nederlandse Floorball en Unihockey Bond	Floorball	Floorball	Niet Olympisch	Internationale wedstrijdsport
Gehandicaptensport Nederland	Goalball	Boccia	Paralympisch	Topsport
		Goalball	Paralympisch	Topsport
		Rugby	Paralympisch	Topsport
		Sledgehockey	Paralympisch	Topsport
		Voetbal	Paralympisch	Topsport
Nederlandse Golf Federatie	Golf	Golf	Olympisch	Topsport
Koninklijke Nederlandse Gymnastiek Unie	Gymnastiek	Ritmische gymnastiek	Olympisch	Topsport
		Trampolinespringen	Olympisch	Topsport
		Turnen	Olympisch	Topsport
Nederlands Handbal Verband	Handbal	Handbal	Olympisch	Topsport
Nederlandse Handboog Bond	Handboogsport	Recurve	Olympisch	Topsport
		Para-handboogsport	Paralympisch	Topsport
		Compound dames	Niet Olympisch	Topsport
		Compound heren	Niet Olympisch	Internationale wedstrijdsport
Koninklijke Nederlandse Hippische Sportfederatie	Paardrijden	Dressuur	Olympisch	Topsport
		Eventing	Olympisch	Topsport
		Springen	Olympisch	Topsport
		Para-dressuur	Paralympisch	Topsport
		Endurance	Niet Olympisch	Internationale wedstrijdsport
Koninklijke Nederlandse Hockey Bond	Hockey	Hockey	Olympisch	Topsport
		Zaalhockey dames	Niet Olympisch	Topsport
		Zaalhockey heren	Niet Olympisch	Internationale wedstrijdsport
Nederlandse IJshockey Bond	IJshockey	IJshockey	Olympisch	Topsport
Nederlandse Jeu de Boules Bond	Jeu de boules	Petanque dames	Niet Olympisch	Topsport
		Petanque heren	Niet Olympisch	Internationale wedstrijdsport
Judo Bond Nederland	Judo	Judo	Olympisch	Topsport
		VI Judo	Paralympisch	Topsport
		Jiu Jitsu	Niet Olympisch	Internationale wedstrijdsport
		Ne Waza heren	Niet Olympisch	Internationale wedstrijdsport

Karate Do Bond Nederland	Karate	Karate sparring	Niet Olympisch	Topsport
		Karate stijl	Niet Olympisch	Topsport
Nederlandse Klim- en Bergsport Vereniging	Klimmen	Sportklimmen dames	Niet Olympisch	Topsport
		Sportklimmen heren	Niet Olympisch	Internationale wedstrijdsport
		IJsklimmen dames	Niet Olympisch	Internationale wedstrijdsport
		IJsklimmen heren	Niet Olympisch	Topsport
Koninklijk Nederlands Korfbal Verbond	Korfbal	Korfbal	Niet Olympisch	Topsport
Koninklijke Nederlandse Krachtsport & Fitnessbond	Gewichtheffen	Gewichtheffen	Olympisch	Topsport
	Worstelen	Worstelen Grieks-Romeins	Olympisch	Topsport
		Worstelen vrije stijl	Olympisch	Topsport
	Powerliften	Para-powerliften	Paralympisch	Topsport
		Powerliften	Niet Olympisch	Internationale wedstrijdsport
Koninklijke Nederlandse Vereniging van Luchtvaart	Zweefvliegen	Zweefvliegen	Niet Olympisch	Internationale wedstrijdsport
Koninklijke Nederlandse Motorrijders Vereniging	Motorsport	Enduro	Niet Olympisch	Topsport
		Motocross heren	Niet Olympisch	Topsport
		Wegrace	Niet Olympisch	Topsport
Nederlandse Onderwatersport Bond	Vinzwemmen	Vinzwemmen heren	Niet Olympisch	Internationale wedstrijdsport
Federatie Oosterse Gevechtssporten	Wushu	Wushu stijl	Niet Olympisch	Topsport
		Wushu sparring dames	Niet Olympisch	Internationale wedstrijdsport
		Wushu sparring heren	Niet Olympisch	Topsport
Reddingsbrigade Nederland	Reddend zwemmen	Reddend zwemmen dames	Niet Olympisch	Topsport
		Reddend zwemmen heren	Niet Olympisch	Internationale wedstrijdsport
Koninklijke Nederlandsche Roei Bond	Roeien	Roeien	Olympisch	Topsport
		Para-roeien	Paralympisch	Topsport
Nederlandse Rollersports en Bandy Bond	Rolhockey	Rolhockey heren	Niet Olympisch	Internationale wedstrijdsport
Nederlandse Rugby Bond	Rugby	Rugby Sevens	Olympisch	Topsport
		Rugby 15 a side	Niet Olympisch	Topsport
Koninklijke Nederlandse Schaak Bond	Schaken	Schaken	Niet Olympisch	Topsport
Koninklijke Nederlandse Schaatsenrijders Bond	Schaatsen	Kunrijden	Olympisch	Topsport
		Langebaanschaatsen	Olympisch	Topsport
		Shorttrack	Olympisch	Topsport
		Inline-skaten heren	Niet Olympisch	Internationale wedstrijdsport
Koninklijke Nederlandse Algemene Schermbond	Schermen	Degen	Olympisch	Topsport
		Floret	Olympisch	Topsport
		Sabel	Olympisch	Topsport
		Rolstoelschermen	Paralympisch	Topsport
Koninklijke Nederlandse Schietsport Associatie	Schietsport	Sportschietsport	Olympisch	Topsport
		Para-sportschietsport	Paralympisch	Topsport
	Moderne Vijfkamp	Moderne Vijfkamp	Olympisch	Topsport
Nederlandse Ski Vereniging	Skiën	Alpine skiën	Olympisch	Topsport
		Freestyle skiën	Olympisch	Topsport
		Langlaufen	Olympisch	Topsport
		Skispringen	Olympisch	Topsport
		Noordse combinatie	Olympisch	Topsport
		Snowboard	Olympisch	Topsport
		Para-alpine skiën	Paralympisch	Topsport
		Para-langlaufen	Paralympisch	Topsport
		Para-snowboard	Paralympisch	Topsport
	Biatlon	Biatlon	Olympisch	Topsport
		Para-biatlon	Paralympisch	Topsport
Squash Bond Nederland	Squash	Squash	Niet Olympisch	Topsport
Holland Surfing Association	Surfen	Golfsurfen	Niet Olympisch	Internationale wedstrijdsport
Taekwondo Bond Nederland	Taekwondo	Taekwondo sparring	Olympisch	Topsport
		Para-taekwondo	Paralympisch	Topsport
		Taekwondo stijl	Niet Olympisch	Internationale wedstrijdsport
Nederlandse Tafeltennis Bond	Tafeltennis	Tafeltennis	Olympisch	Topsport
		Para-tafeltennis	Paralympisch	Topsport

Koninklijke Nederlandse Lawn Tennis Bond	Tennis	Tennis	Olympisch	Topsport
		Rolstoeltennis	Paralympisch	Topsport
Nederlandse Triathlon Bond	Triathlon	Triathlon	Olympisch	Topsport
		Para-triathlon	Paralympisch	Topsport
		Duaton dames	Niet Olympisch	Topsport
		Duaton heren	Niet Olympisch	Internationale wedstrijdsport
Koninklijke Nederlandse Voetbal Bond	Voetbal	Voetbal	Olympisch	Topsport
		Futsal heren	Niet Olympisch	Topsport
Nederlandse Volleybal Bond	Volleybal	Beachvolleybal	Olympisch	Topsport
		Volleybal	Olympisch	Topsport
		Para-volleybal	Paralympisch	Topsport
Nederlandse Waterski & Wakeboard Bond	Wakeboard	Wakeboard heren	Niet Olympisch	Internationale wedstrijdsport
	Waterski	Waterski	Niet Olympisch	Internationale wedstrijdsport
Watersportverbond	Kano	Kano slalom	Olympisch	Topsport
		Kano sprint	Olympisch	Topsport
		Para-kano	Paralympisch	Topsport
		Kanopolo heren	Niet Olympisch	Internationale wedstrijdsport
	Zeilen	Zeilen	Olympisch	Topsport
		IJzeilen	Niet Olympisch	Internationale wedstrijdsport
	Funboard	Funboard heren	Niet Olympisch	Internationale wedstrijdsport
	Kiteboarden	Kitesurfen heren	Niet Olympisch	Internationale wedstrijdsport
Koninklijke Nederlandsche Wielren Unie	Wielrennen	Baanwielrennen	Olympisch	Topsport
		BMX	Olympisch	Topsport
		Mountainbike	Olympisch	Topsport
		Wegwielrennen	Olympisch	Topsport
		Para-wielrennen	Paralympisch	Topsport
Koninklijke Nederlandse Zwembond	Zwemmen	Schoonspringen	Olympisch	Topsport
		Synchroonzwemmen	Olympisch	Topsport
		Waterpolo	Olympisch	Topsport
		Zwemmen	Olympisch	Topsport
		Para-zwemmen	Paralympisch	Topsport

Notitie

Ter besluitvorming

aan Algemene Vergadering NOC*NSF
van Bestuur NOC*NSF
betreft Samenstelling bestuur NOC*NSF
datum 9 mei 2016

gevraagd besluit

De Algemene Vergadering wordt gevraagd in te stemmen met de benoeming van:

- **Mevrouw Rinda den Besten (aandachtsgebied sportparticipatie)**
- en
- **De heer Raymon Blondel (aandachtsgebied gehandicaptensport)**

als bestuurslid van NOC*NSF.

De Algemene Vergadering wordt tevens gevraagd in te stemmen met de herbenoeming van de heer Harry Been als bestuurslid van NOC*NSF met het aandachtsgebied evenementen.

Bij benoeming verleent de Algemene Vergadering op basis van de statuten van NOC*NSF (art. 6 lid 4) tevens dispensatie aan de heer Blondel, waardoor hij niet met directe ingang, maar pas in de eerstvolgende algemene vergadering van de Nederlandse Ski Vereniging (november 2016) aftreedt als voorzitter van deze organisatie.

Personalia

De CV's van de voorgedragen kandidaat-bestuursleden zijn als bijlage toegevoegd.

Voordracht

De kandidaat-bestuursleden worden niet-bindend voorgedragen door het bestuur van NOC*NSF op basis van de statuten (art. 7 lid 5). Dit geldt eveneens voor de voordracht van het zittende bestuurslid voor herbenoeming. Er zijn vanuit de leden op basis van dezelfde bepaling in de statuten geen andere kandidaten voorgedragen aan de Algemene Vergadering.

Vacatureproces

Het bestuur van NOC*NSF heeft er voor gekozen om de vacatures die ontstaan door het aftreden van de heren Rombouts en Ludeke gelijktijdig open te stellen, mede gezien de complexiteit van het aandachtsgebied gehandicaptensport. Hierdoor wordt het mogelijk om een nieuw bestuurslid enkele maanden samen met dhr. Ludeke te laten functioneren.

Het bestuur van NOC*NSF heeft in december een uitgebreid vacaturedocument met profiel en procedure opgesteld en verspreid onder de leden. Onderdeel van de procedure was een pré-selectie door een vertrouwenscommissie. De vertrouwenscommissie bestond uit:

Dhr. Jan Willem Maas (bestuurslid NOC*NSF, voorzitter commissie)
 Dhr. Theo Ploegmakers (voorzitter KNHippischS)
 Mevr. Francisca Ravestein (voorzitter NBasketballB)
 Dhr. Lex Roolvink (voorzitter NHandboogB)

Deze commissie heeft op 1 maart 2016 uitgebreid advies uitgebracht aan het bestuur van NOC*NSF. Mede op basis van dit advies heeft het bestuur van NOC*NSF haar voordracht aan deze Algemene Vergadering bepaald.

Aftredende bestuursleden

Dhr. Ton Rombouts treedt in de Algemene Vergadering van 9 mei statutair af, aangezien hij de maximale bestuurstermijn van 12 jaar heeft bereikt.

De leden zijn op 25 maart jl. tevens geïnformeerd over het feit dat de penningmeester van NOC*NSF, mevrouw Anneke van Zanen, in de Algemene Vergadering van 9 mei op eigen verzoek zal aftreden.

Het bestuur van NOC*NSF heeft besloten om een procedure te starten, gericht op een voordracht aan en benoeming van een nieuwe penningmeester in de Algemene Vergadering van 21 november 2016. Tot deze Algemene Vergadering zullen te taken en verantwoordelijkheden van het penningmeesterschap binnen het bestuur worden waargenomen.

Rooster van aftreden

Het rooster van aftreden zal na de Algemene Vergadering van 9 mei als volgt zijn:

Bestuurslid	Benoeming	Herbenoemingen	Afloop huidige termijn
Wim Ludeke	16 nov 2004	18 nov 2008 20 nov 2012	Nov 2016 (* max bereikt)
André Bolhuis	20 nov 2007 <i>(benoemd als voorzitter op 18 mei 2010)</i>	15 nov 2011 16 nov 2015	Nov 2019 (* max bereikt)
Jan Willem Maas	16 nov 2010	18 nov 2014	Nov 2018
Harry Been	15 mei 2012 <i>(ingangdatum 1 sep 2012)</i>	9 mei 2016	Mei 2020
Marcella Mesker	18 nov 2014		Nov 2018
Rinda den Besten	9 mei 2016		Mei 2020
Raymon Blondel	9 mei 2016		Mei 2020
<i>Vacature: Penningmeester</i>	<i>21 november 2016</i>		<i>November 2020</i>

Lid Internationaal Olympisch Comité (IOC)

- Een lid van het IOC maakt sinds de statutenwijziging van 14 mei 2002 ambtshalve deel uit van het bestuur van NOC*NSF (Artikel 6 lid 2).
- Sinds 10 september 2013 maakt Camiel Eurlings derhalve deel uit van het bestuur. Het ambtshalve lidmaatschap is bekrachtigd in de Algemene Vergadering van 20 mei 2014.

*Voorzitter NOC*NSF AtletenCommissie*

- De voorzitter van de AtletenCommissie van NOC*NSF maakt sinds de statutenwijziging van 14 mei 2002 ambtshalve deel uit van het bestuur van NOC*NSF (Artikel 6 lid 3).
- Sinds 1 januari 2014 maakt Chiel Warners derhalve deel uit van het bestuur. Het ambtshalve lidmaatschap is bekrachtigd in de Algemene Vergadering van 20 mei 2014.

CURRICULUM VITAE

PERSONALIA

- Rinda den Besten
- Geboortedatum: 27-03-1973

LOOPBAAN

- Voorzitter *PO-Raad* (2013 – heden)
- Wethouder Jeugd, Werk & Inkomen, Sport en Loco-burgemeester, wijk Overvecht (2010-2013)
- Voorzitter Stichting *EYOF2013* (European Youth Olympic Festival) (2010-2014)
- Wethouder Jeugd, Onderwijs, Volksgezondheid en Wijkgericht werken, wijken Noord-West en Overvecht (2006 – 2010)
- Organisatieadviseur Organisatieadviesbureau *De Beuk* (2002 – 2006)
- Communicatieadviseur bij Adviesbureau Winkelman & Van Hessen, Den Haag (2000 - 2002)
- Hoofd Voorlichting Gemeente Bussum (1999 – 2000)
- Communicatiemedewerker *Nederlands Spoorwegmuseum*, Utrecht (1996-1999)

OPLEIDINGEN

- Leiderschapsprogramma *Avicenna* (2015)
- TOP performer-programma *Ernst & Young/Achmea* (2012)
- Diverse opleidingen in Veiligheid, Crisis- en Rampenmanagement, Crisiscommunicatie (oa COT & VRU)
- Studie Nederlandse Taal- en Letterkunde, Universiteit Utrecht (afgerond), 1996.
- VWO (afgerond) 1991

QQ-NEVENFUNCTIES

- Voorzitter *Onderwijsagenda* Sport, Bewegen en Gezonde Leefstijl (MBO-raad, VO- Raad en PO-Raad)
- Voorzitter Stuurgroep *Gezonde School*
- Lid Stuurgroep *Special Heroes* (sport in speciaal onderwijs)
- Ambassadeur *Meer Muziek in de Klas*
- Lid landelijke *Adviescommissie Bibliotheekbestel*

Niet-QQ-NEVENFUNCTIES

- Bestuurslid *JOGG* (Jongeren op Gezond Gewicht)
- Ambassadeur Programma *Gezond in de Stad* (bestrijding gezondheidsachterstanden) voor Staatssecretaris Martin van Rijn
- Lid Maatschappelijke Advies Raad *FC Utrecht*
- Voorzitter Raad van Toezicht *Mulier Instituut*
- Lid Raad van Toezicht *Jantje Beton*
- Lid Raad van Toezicht *Voedingscentrum*

SPORT

- Wielrennen (Vereniging: *CTC Utrecht*)

Curriculum Vitae

Personalia

- Raymon Blondel
- 20 september 1967

OPLEIDING

- T.U. Eindhoven Bouwkunde, afstudeerjaar 1993
- Ruimtelijke ordening en ruimtelijke economie, stedenbouw

PROFESSIONELE LIDMAATSCHAPPEN

- BNSP (Beroepsvereniging voor Stedenbouwkundigen en Planologen)
- NIROV (Nederlands Instituut voor Ruimtelijke Ordening en Volkshuisvesting)

WERKERVARING

- Vanaf 2008 Directeur/eigenaar 'blondel stedebouw', een slank en energiek adviesbureau in het ruimtelijk economisch domein.
- 2008 ARCADIS Nederland BV, Hoofd Atelier voor Stedenbouw.
- 2006-2007 MT-lid ARCADIS Regio Zuid BV, Hoofd Marktgroep Stad.
- 2000-2006 Vestigingsdirecteur stedenbouwkundig adviesbureau SAB Eindhoven
- 1995-2000 Stedenbouwkundig adviseur SAB Arnhem.
- 1993-1995 Sportcommerciële functie voor Rossignol Ski's en Craft sportswear als uitvloeisel van sponsorcontract tijdens topsport carrière.

PROJECTERVARING

- Zeer omvangrijke en zeer brede inhoudelijke ervaring binnen het ruimtelijk en economisch domein, onder meer in de volgende type projecten:
 - Ruimtelijke beleidsdocumenten voor gemeenten, provincies en rijk.
 - Economische verkenningen voor lagere overheden.
 - Ruimtelijke verkenningen en visies voor gebieds- en locatieontwikkelingen voor zowel de private als ook de publieke sector.
 - Stedebouwkundige ontwerpen voor woon- en werkgebieden.
 - Supervisorschap voor nieuwe woon- en werkgebieden.
 - Workshopleider zeer groot aantal workshops in complexe processen

PROJECTMANAGEMENT- ERVARING

- MIRT onderzoeken, omvangrijk ruimtelijk-economisch onderzoeken uitmondend in afspraken met minister en staatssecretaris van I&M.
- Ruimtelijke en economische beleidsvisies.
- Stedelijke herstructureringsopgaven, onder meer stationsgebied Assen; nieuw station, perrontunnel, busstation, verkeerstunnels en reizigersvoorzieningen.

- Onderzoeksprojecten i.o.v. van ministerie van I&M over klimaatadaptatie in relatie tot ruimtelijk economische ontwikkeling.

MANAGEMENTERVARING

- Maart 2010 tot maart 2011: interim afdelingshoofd gemeente Assen.
- Augustus 2006 tot november 2008: MT-lid ARCADIS Regio Zuid BV en ARCADIS Nederland BV.
- Januari 2000 tot juli 2006: vestigingsdirecteur SAB Eindhoven.

ERVARING IN ORGANISATIEONTWIKKELING

- Binnen de gemeente Assen het proces van ontwikkeling naar een nieuw organisatiemodel en implementatie van 'het nieuwe werken'.
- Als lid van het MT van ARCADIS Regio Zuid BV een intensieve bijdrage geleverd aan het landelijke reorganisatieproces in 2007 en 2008

ONDERWIJSERVARING

- Gastdocent Academie voor Architectuur en Stedenbouw (voorheen AvB), onderdeel van de Fontys Hogescholen te Tilburg.
- Afstudeerbegeleider van vele studenten Planologie, Sociale & Economische Geografie en Stedenbouw

BESTUURSERVARING

- Voorzitter Nederlandse Ski Vereniging (huidig)
- Hoofdbestuur Nederlandse Ski Vereniging, portefeuille Topsport.
- Hoofdbestuur Nederlandse Ski Vereniging, portefeuille Breedtesport.
- Diverse commissies Nederlandse Ski Vereniging.
- Diverse bestuursfuncties in lokaal bestuur (buurtverenigingen en wijkraad in Eindhoven).
- Secretaris Beroepsvereniging voor Nederlandse Stedenbouwkundige en Planologen (BNSP).
- Penningmeester BNSP.